

CONSILIUL CONCURENȚEI
СОВЕТ ПО КОНКУРЕНЦИИ
COMPETITION COUNCIL

Republica Moldova, MD-2001, Chișinău bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.73/1
tel: +373 (22) 274 565, 273 443; fax: +373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DCA-01/71-877 din 20.05.2021

Dnei Zinaida GRECEANÛ,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Prin prezenta, Consiliul Concurenței, în conformitate cu prevederile art. 33 alin. (3) și (4) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și art. 3 din Legea nr. 169 din 20.07.2017 pentru aprobarea *Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020*, prezintă Parlamentului **Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței pentru anul 2020**, aprobat prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DCA-17 din 13.05.2021, și informațiile privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020 (*Anexa 1 la Raport*).

Anexe:

1. Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DCA-17 din 13.05.2021 - 1 filă
2. Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței pentru anul 2020, cu anexe - 239 file

Cu respect deosebit

Marcel RĂDUCAN

Președinte

M. Răducan

Ex: Cristina Bortnic
Tel. 022 274565

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>1152</u>		
" <u>21</u> "	<u>05</u>	<u>2021</u>
Ora		

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD-2001, Chișinău bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.73/1
tel: +373 (22) 274 565, 273 443; fax: +373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 13.05.2021

Nr. DCA -17

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței și în conformitate cu art. 33 alin. (3) și art. 41 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012,

DECIDE:

1. Se adoptă Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței pentru anul 2020, (se anexează) și se prezintă Parlamentului Republicii Moldova.
2. Raportul privind activitatea Consiliului Concurenței pentru anul 2020 se plasează pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței (www.competition.md).

Marcel RĂDUCAN
Președinte

**Raportul
privind activitatea Consiliului
Concurenței pentru anul 2020**

Chișinău

2021

CUPRINS

INTRODUCERE	4
CAPITOLUL I. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI ȘI AJUTORULUI DE STAT PENTRU ANII 2017-2020	7
CAPITOLUL II. ASIGURAREA RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI	14
2.1 Sinteza rezultatelor înregistrate.....	14
2.2 Impactul asupra mediului concurențial	17
2.2.1 Acordurile anticoncurențiale	18
2.2.2 Abuzul de poziție dominantă	20
2.2.3 Limitarea concurenței de către autoritățile publice.....	24
2.2.4 Concentrări economice.....	28
2.2.4.1 Notificarea concentrărilor economice.....	28
2.2.4.2 Controlul concentrărilor economice nenotificate.....	30
2.2.5 Concurența neloială.....	34
2.3 Investigațiile utile.....	38
2.4 Activitatea în instanța de judecată.....	42
CAPITOLUL III. AJUTOR DE STAT	50
3.1 Sinteza rezultatelor înregistrate.....	50
3.2 Notificarea și autorizarea ajutorului de stat	52
3.3 Alinierea schemelor de ajutor de stat existente.....	57
3.4 Implementarea SI automatizat „Registrul ajutoarelor de stat”	67
CAPITOLUL IV PREVENIREA PRACTICILOR ANTICONCURENȚIALE, ADVOCACY ȘI ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ	70
4.1 Activitatea de avizare a actelor normative	70
4.2 Advocacy și asigurarea transparenței decizionale	81
4.3 Activitatea internațională	87
4.3.1 Cooperarea în cadrul rețelelor internaționale	89
4.3.2 Cooperarea în cadrul parteneriatelor existente	93
4.3.3 Implementarea proiectelor cu sprijinul partenerilor străini	94
CAPITOLUL V. ORGANIZAREA CONSILIULUI CONCURENȚEI	97
5.1 Organizare și resurse umane	97
5.2 Activitatea financiară.....	101
5.3 Indicatorii de performanță	106
PERSPECTIVE ȘI PROVOCĂRI	110
ANEXE:	
1. <i>Informații privind implementarea Programului Național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020 - 74 file</i>	
2. <i>Indicatorii cantitativi de activitate- 2 file</i>	
3. <i>Lista investigațiilor utile de cunoaștere a piețelor- 1 filă</i>	
4. <i>Raportul financiar anual- 47 file</i>	
5. <i>Indicatorii de performanță ai CC pentru perioada anilor 2018-2020-3 file</i>	

Abrevieri și acronime

Acord de Asociere	Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat de Parlament prin Legea nr. 112 din 02.07.2014
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
Banca Mondială	Grupul Băncii Mondiale
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
CEFTA	Acordul Central European al Comerțului Liber
CNA	Centrul Național Anticorupție
CSI	Comunitatea Statelor Independente
ICN	Rețeaua Internațională de Concurență
ÎM	Întreprindere municipală
ÎS	Întreprindere de stat
Legea concurenței	Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012
Legea cu privire la ajutorul de stat	Legea nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat
Legea cu privire la publicitate	Legea nr. 1227 din 27.06.1997 cu privire la publicitate
MADRM	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
MAIE	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
MEI	Ministerul Economiei și Infrastructurii
OECD	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
Program național	Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, aprobat prin Legea nr. 169 din 20.07.2017
SI	Sistem informațional
SIEG	Servicii de Interes Economic General
SIA RAS	Sistemul informațional automatizat „Registrul Ajutoarelor de Stat al Republicii Moldova”
SUA	Statele Unite ale Americii
TAIEX	Instrumentul de asistență tehnică și schimb de informații al Uniunii Europene
UE	Uniunea Europeană
WTO GPA	Acordul privind achizițiile publice al Organizației Mondiale a Comerțului

INTRODUCERE

Prezentul raport cuprinde sinteza activității desfășurate de către Consiliul Concurenței, fiind evidențiate cele mai importante sarcini îndeplinite și rezultate obținute pe parcursul anului 2020 și, totodată, reflectate direcțiile prioritare de activitate pentru perioada imediat următoare.

În anul 2020, Plenul Consiliului Concurenței s-a întrunit în 30 de ședințe, inclusiv 4 ședințe de audieri, în urma cărora au fost adoptate 37 de dispoziții de inițiere a investigațiilor, 70 de decizii, 3 hotărâri și 112 avize la proiecte de acte normative.

Cu siguranță, este de menționat faptul că anul 2020 a fost unul cu multe provocări, determinate de situația epidemiologică prin infecția cu Covid-19, ceea ce s-a răsfrânt cantitativ asupra rezultatelor Consiliului Concurenței, dar nu și calitativ.

Reieșind din atribuțiile principale stipulate în art. 39 al Legii concurenței, precum și în conformitate cu prevederile planului anual de acțiuni, pe parcursul perioadei de raportare, au fost **finalizate** în termeni planificați **22 de investigații** privind presupusele semne de încălcare a legislației concurențiale, **dintre care 16 - cu constatarea încălcării**, pe următoarele piețe: piața de furnizare a serviciilor de acces la infrastructura și facilităților aeroportuare companiilor de handling la sol, piața serviciilor de retransmisiune a programelor audiovizuale prin tehnologiile CATV și IPTV, piața comercializării spațiului publicitar al posturilor de televiziune, piața achizițiilor publice a serviciilor de pază, piața comercializării utilajului de încălzire pe gaz, piața comercializării dispozitivelor medicale, piața comercializării legumelor prelucrate și conservate, piața fabricării și comercializării vinurilor îmbuteliate, piața producerii și comercializării sucurilor de fructe la cutie ș.a.

Totodată, ca și în anii precedenți, se menține raportul dintre numărul cazurilor inițiate la cerere și cele inițiate din oficiu, în favoarea celor inițiate din oficiu (vezi figura 3). Acest fapt, se datorează poziției proactive a Consiliului Concurenței, în

cea ce privește contracararea practicilor anticoncurențiale în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor.

Drept urmare a finalizării investigării cazurilor de încălcare a legislației concurențiale, de către Plenul Consiliului Concurenței au fost adoptate decizii de aplicare a **sanctiunilor** sub formă de amenzi în sumă de cca **37 293 mii lei**.

Notabil este și rezultatul activității în instanța de judecată. În urma examinării de către instanțele de judecată a cauzelor Consiliului Concurenței, procentul **hotărârilor pronunțate** de instanțele de judecată **în favoarea** Consiliului Concurenței a fost de **82%**, din cele 22 de cauze finalizate în anul 2020.

Un rezultat în creștere, a fost obținut și la capitolul prevenire a practicilor anticoncurențiale, fiind perfectate **112 avize** la proiectele de acte normative: dintre care **26 cu potențial impact asupra mediului concurențial și ajutor de stat**, asupra cărora au fost formulate propuneri și recomandări, **7 din ele fiind luate în considerare**. Astfel, au fost prevenite unele posibile practici anticoncurențiale în următoarele domenii: rezervele de stat și de mobilizare, reglementarea activității organizațiilor de creditare nebancaară, ridicarea, transportarea și depozitarea mijloacelor de transport în procesul de constatare a contravențiilor, cerințele de calitate față de preparatele produse din carne, indicații geografice, servicii de comunicații mobile și energetică.

Un factor ce a determinat acest rezultat reprezintă implementarea mecanismului de monitorizare a paginilor web ale autorităților/instituțiilor publice, în vederea identificării proiectelor de acte normative ce pot avea impact anticoncurențial, dar care nu au fost prezentate spre avizare Consiliului Concurenței. În același context, întru asigurarea transparenței activității de evaluare a impactului de reglementare asupra mediului concurențial a proiectelor de acte normative ce reglementează activitatea economică, toate avizele Plenului Consiliului Concurenței, emise în anul 2020 au fost plasate pe pagina web a autorității.

Un indicator de performanță, ce necesită a fi evidențiat este **coraportul dintre resursele utilizate și bunăstarea consumatorilor** pentru anul 2020, stabilit și în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM), care a fost de 1:17 (*la fiecare leu cheltuit de autoritate consumatorul a avut de câștigat 17 lei*), indicatorul realizat **depășindu-l cu cca 300 792 mii lei** pe cel planificat (adică de 3,4 ori).

În ceea ce privește activitatea în domeniul **ajutorului de stat** este important de menționat că în anul 2020 au fost elaborate și adoptate de către Plenul Consiliului Concurenței, următoarele acte:

- Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat pentru protecția mediului înconjurător.
- Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională.
- Regulamentul privind ajutorul de minimis.

Astfel, au fost îndeplinite angajamentele asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere în partea ce ține de armonizarea legislației naționale la cea a UE.

Totodată, au fost **autorizate 11 măsuri de sprijin, aliniat 25 de scheme** de ajutor de stat existent. Așadar, pentru perioada anilor 2016-2020 au fost alinate 128 de scheme, ceea ce reprezintă **73,98%** din totalul de 173 de scheme existente, angajament reflectat în Acordul de Asociere. Consiliul Concurenței a elaborat cel de-al **VII-a Raport privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova**, de la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat.

De asemenea, în scopul dezvoltării mediului concurențial și stimulării concurenței, a fost pus un accent aparte pe intensificarea eforturilor pentru promovarea culturii concurențiale. În acest sens, pe parcursul perioadei de raportare au fost organizate **110 de evenimente** (seminare, video conferințe, mese rotunde, webinare etc.), cu participarea a peste **330 de reprezentanți ai APC și APL**, ai mediului de afaceri, ai mass-mediei, ai instituțiilor de politici publice, studenți etc. și **8800 vizualizări** în cadrul evenimentelor online.

CAPITOLUL I. IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI ȘI AJUTORULUI DE STAT

Programul național a avut ca obiectiv general *dezvoltarea mediului concurențial loial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență și monitorizarea eficientă a ajutorului de stat*, iar pentru ca acesta să fie atins, au fost trasate următoarele obiective specifice:

- Deschiderea sectoarelor economice către concurență și reducerea reglementărilor pieței produselor de la 2,48 la 1,55 către anul 2020.
- Instituirea unui mecanism performant în domeniul acordării și monitorizării ajutorului de stat, pentru reducerea ponderii ajutorului de stat în PIB până la 1% către anul 2020.

În conformitate cu prevederile art. 2 al Legii nr. 169 din 20.07.2017 pentru aprobarea Programului național, autoritățile publice centrale de specialitate, autoritățile administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în limitele competențelor, urmau să:

- asigure realizarea prevederilor Programului național menționat;
- prezinte Consiliului Concurenței, anual, până la data de 15 ianuarie, informații cu privire la executarea prevederilor Programului național, pentru anul precedent.

Astfel, în vederea asigurării unui mediu concurențial loial și reducerii barierelor anticoncurențiale toate autoritățile publice au fost responsabile de acțiuni în vederea realizării Programului național (informațiile detaliate privind implementarea Programului național se regăsesc în Anexa 1 la prezentul raport).

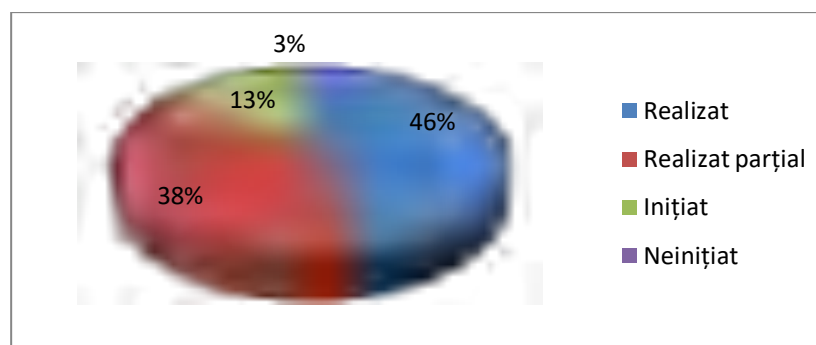
În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 3 al Legii 169 din 20.07.2017, în scopul monitorizării realizării Programului național, suplimentar, la data de 19.05.2020, au fost remise scrisori către 18 autorități publice centrale de specialitate, cu indicarea acțiunilor restante conform sarcinilor stabilite și reiterarea recomandărilor Comisiei Economie Buget și Finanțe din anul 2018 și anul 2019: *„inclusiv, recomanda Guvernului sa audieze factorii responsabili de realizarea acțiunilor prevăzute de Program, apreciind responsabilitățile personale”*.

Totodată, la solicitarea de prezentare a informației actualizate privind realizarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național, din 16 autorități publice centrale de specialitate au prezentat răspuns 75% (12 autorități), din 33 de consilii raionale au răspuns doar 9, ceea ce constituie – 27,27%, din 55 de orașe și municipii doar 15, ceea ce constituie – 27,27% și din 779 de comune și sate doar 47, ceea ce constituie – 6,03%.

Totuși, în pofida recomandărilor Comisiei Economie, Buget și Finanțe și a eforturilor depuse constatăm că, la finele perioadei de implementare a Programului național au fost realizate mai puțin de ½ din acțiunile stabilite. Astfel, **din cele 37 de acțiuni** prevăzute de Program: **17 acțiuni au fost realizate** – cca 46% din total, **14 acțiuni au fost parțial realizate** – cca 38 %, **5 acțiuni** (13%) se află la etapa de inițiere, iar **1 acțiune neinițiată** (3%).

Figura 1

Nivelul de realizare a acțiunilor prevăzute de Programul național

Ca urmare a monitorizării implementării prevederilor Programului național au fost identificate următoarele **realizări-cheie**:

- ✓ Întru completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis (**Acțiunea 36**), au fost incluse prevederile corespunzătoare la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (în vigoare din 12.07.2018), astfel încât, acțiunea **a fost realizată înainte de termen**. Autorități responsabile: **Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei și Infrastructurii**.

- ✓ Modificarea și **completarea Codului penal al Republicii Moldova**, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele implementării politicii de clemență (**Acțiunea 16**), responsabili: **Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**.
- ✓ *„Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice”* (**Acțiunea 12**), **autoritatea responsabilă - Agenția Achiziții Publice**, *„Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale”* (**Acțiunea 18**), **autoritatea responsabilă: Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**.
- ✓ *„Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice”* (**Acțiunea 19**), **autoritatea responsabilă: Ministerul Justiției**.
- ✓ A fost asigurată în mod continuu *„Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței”* (**Acțiunea 20**), **de către Consiliul Concurenței**, astfel încât, în perioada anilor 2017-2020, în acest sens au fost organizate cca 640 de evenimente cu participarea a peste 4800 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).
- ✓ Totodată, întru realizarea acțiunii de *„Avizare de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri”* (**Acțiunea 15**) Plenul Consiliului Concurenței a emis 383 de avize la proiectele de acte normative, în scopul asigurării cadrului juridic de protecție a

concrenței, precum și în vederea prevenirii practicilor anticoncrențiale ale întreprinderilor și ale autorităților publice.

- ✓ Creșterea culturii concrențiale prin acțiuni de pregătire a specialiștilor în domeniu „Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concrenței” (**Acțiunea 22**) și „Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concrenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic” (**Acțiunea 23**), **autorități și/sau instituții responsabile: Ministerul Educației, Consiliul Concrenței, instituțiile de învățământ superior.** Astfel, în instituțiile de învățământ superior, cursurile cu tematica privind domeniul concrenței au fost realizate în 10 instituții în cadrul programelor de licență și în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic.

Printre principalele **provocări identificate**, în urma monitorizării implementării Programului național, pot fi menționate nivelul insuficient al cunoștințelor/experienței în domeniul concrenței în cadrul autorităților publice, sectorului de afaceri și implicarea superficială a autorităților publice în evaluarea drepturilor exclusive și identificarea barierelor concrențiale din sectoarele economice.

- În acest sens, evidențiem că APC și APL care au acordat drepturi exclusive (**Acțiunile 1-4**) nu s-au implicat în realizarea acțiunilor prevăzute de Program. Același lucru îl observăm și în cazul APC și APL inițiatoare de ajutor de stat în ceea ce ține de propunerile de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului (**Acțiunile 30-33**).
- În aceeași ordine de idei, APC și APL (cu excepția Ministerului Finanțelor, BNM și ANRE) nu s-au implicat activ în evaluarea barierelor anticoncrențiale din diferite sectoare economice. Doar MAI, MF, BNM, CNPF, AAC, ANRE și ANRCETI (în anul 2018) au informat despre acțiunile

realizate în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale (**Acțiunile 5-6**).

- Totodată, din totalul de autorități fondatoare ale întreprinderilor de stat și municipale, doar MADRM (în anii 2019-2020) și Ministerul Apărării în anul 2018 au informat despre acțiunile realizate în vederea optimizării finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora (**Acțiunea 8**).
- O altă provocare rămâne a fi „*Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică*” (**Acțiunea 9**). În acest sens, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații utile pe diverse sectoare. Concomitent, pe parcursul anului 2020 au fost autorizate 9 ajutoare de stat acordate întreprinderilor ce prestează servicii publice de interes economic general.
- În ceea ce privește proiectul de lege privind „Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale” (**Acțiunea 17**), Ministerul Economiei și Infrastructurii (prin scrisoarea nr. 06/2-6679 din 09.10.2019) a informat despre: „lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea /promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii”. Propunerile de modificare a Legii concurenței ce vizează implementarea mecanismului informatorilor de concurență, urmează a fi incluse în proiectul de modificare a legislației naționale în domeniul concurenței ce se elaborează în vederea armonizării acesteia cu Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11.12.2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și în garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

- Rămân în continuare nerealizate **Acțiunea 13** „*Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept*” și **Acțiunea 14** „*Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă*”, autoritatea responsabilă – Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, care urmează să inițieze repetat procedurile etapizate de promovare și adoptare a proiectelor de Lege de modificare și completare a Legii 39-XVI din 29.02.2008 și a Legii nr. 139 din 02.07.2010.
- Cu privire la „*Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE*” (**Acțiunea 11**), constatăm măsuri realizate în vederea completării și ajustării la cele mai bune practici internaționale a cadrului legal în domeniu raportate de Ministerul Finanțelor și Ministerul Economiei și Infrastructurii. Totuși, rămâne a fi întocmit *Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice*.

Astfel, monitorizând progresul de implementare a Programului, constatăm implicarea insuficientă a autorităților publice la realizarea acțiunilor prevăzute în document ceea ce a făcut dificilă atingerea obiectivelor propuse în termenii stabiliți.

Totodată, urmare a monitorizării prezentului Program va fi realizată evaluarea implementării acestuia în baza indicatorilor de progres și performanță stabiliți în Program, dar și rezultatelor obținute conform datelor prezentate de autoritățile responsabile și disponibilitatea datelor statistice. În acest context, va fi elaborat Raportul privind evaluarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru perioada 2017 – 2020, care va include analiza datelor de monitorizare, colectate și prelucrate pe parcursul perioadei de implementare,

evoluția rating-ului Republicii Moldova în cadrul clasamentelor internaționale din domeniul competitivității și administrării afacerii la nivel global, indicatorii statistici la nivel național, dar și evoluția în dinamică a realizării obiectivului general și a obiectivelor specifice prevăzute de Program.

CAPITOLUL II. ASIGURAREA RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI

Implementarea obiectivului nr. 1 din Planul anual de acțiuni al Consiliului Concurenței, pentru anul 2020, „*Prevenirea și contracararea practicilor anticoncurențiale, a concurenței neloiale, al realizării controlului concentrărilor economice pe piață*”, avea drept scopuri:

- identificarea și înlăturarea/autorizarea practicilor anticoncurențiale, acțiunilor de concurență neloială și concentrărilor economice nenotificate,
- asigurarea mediului concurențial adecvat, și
- creșterea nivelului culturii concurențiale.

Reieșind din rezultatele activității, putem cu certitudine afirma că în anul 2020 autoritatea a realizat scopurile enumerate mai sus, fapt ce îl demonstrează analiza în dinamică a rezultatelor înregistrate, expusă în acest capitol - care conține și descrierea succintă a cazurilor privind presupusele semne ale încălcării legislației concurențiale finalizate în acest an, a investigațiilor utile aflate în derulare pe parcursul anului și a concentrărilor economice evaluate, dar și activitatea în instanța de judecată pentru perioada de raportare.

2.1 Sinteza rezultatelor înregistrate și impactul asupra mediului concurențial

În prezenta secțiune sunt expuse, în formă grafică, rezultatele Consiliului Concurenței pentru ultimii 3 ani, pentru a vedea care a fost evoluția acestora. Astfel, în anul 2020 per total s-au aflat în investigație 80 de cazuri privind semnele încălcării legislației concurențiale, dintre care 22 de cazuri au fost finalizate (este de menționat faptul că una din investigații a fost finalizată ca urmare a renunțării părților la concentrarea economică vizată în investigație), iar altele 30 au fost inițiate. Graficele de mai jos redau aceste cifre structurat pe tipuri de încălcări și, separat, în dinamică pentru ultimii 3 ani. De asemenea, un tabel detaliat în acest sens, dar care include și alți indicatori cantitativi ai activității Consiliului Concurenței se regăsește în Anexa 2 a acestui raport.

Așadar, figura de mai jos este menită să arate volumul de lucru per total a direcțiilor de concurență din cadrul Consiliului Concurenței, în anul 2020.

Figura 2

Numărul de cazuri în anul 2020, pe tipuri de încălcări

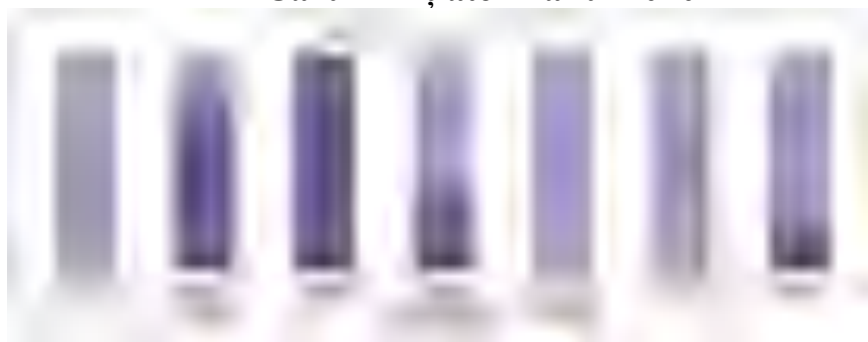

Este de menționat faptul, că în prezentul raport sunt evidențiate, separat, cazurile cu obiect multiplu, anume din considerentul că acestea sunt cazuri complexe, care necesită a fi investigate sub mai multe aspecte, respectiv au și o durată mai mare de investigare. Așadar, figura de mai sus arată că la începutul perioadei de raportare astfel de cazuri erau 3, pe parcursul anului 1 caz a fost finalizat și un alt caz inițiat.

Totodată, ca și în anii precedenți, se menține raportul dintre numărul cazurilor inițiate la cerere și cele inițiate din oficiu, în favoarea celor inițiate din oficiu, după cum urmează în figura 3.

Figura 3

Cazuri inițiate în anul 2020

Astfel, un număr mare de 22 de cazuri inițiate din oficiu, față de 8 inițiate la plângere, se datorează poziției proactive a Consiliului Concurenței, în ceea ce privește contracararea practicilor anticoncurențiale în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor.

În continuare este redată evoluția în dinamică a cazurilor aflate în investigație, inițiate și finalizate, pe tipuri de încălcări, pentru perioada anilor 2018-2020.

Figura 4

Evoluția în dinamică a numărului de cazuri aflate în investigație în perioada anilor 2018-2020

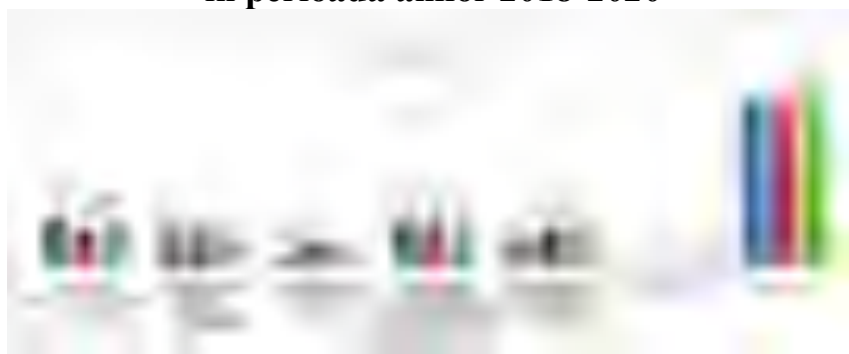

Figura 5

Evoluția în dinamică a numărului de cazuri inițiate în perioada anilor 2018-2020

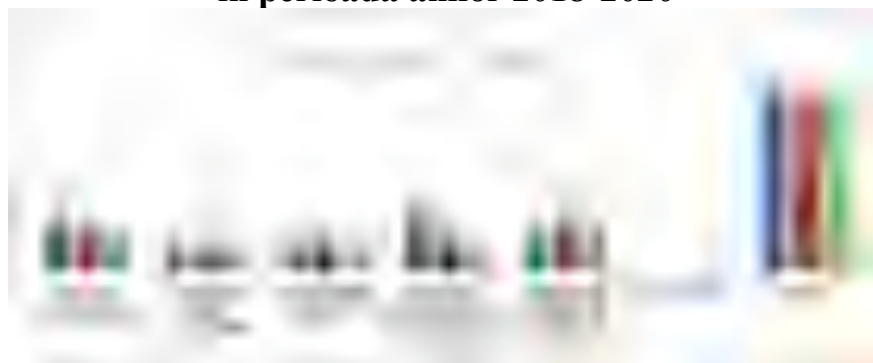
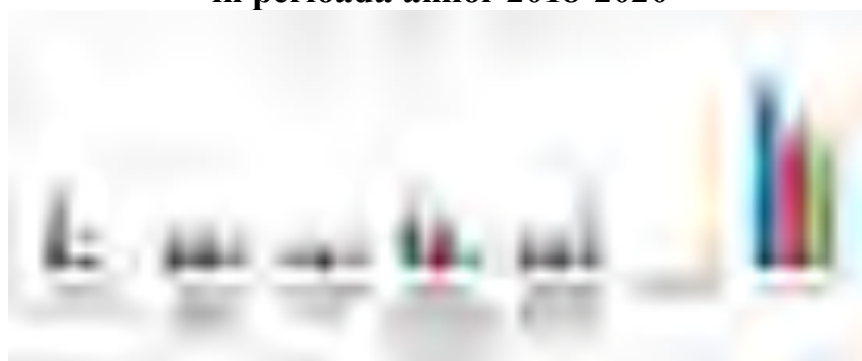

Figura 6

Evoluția în dinamică a numărului de cazuri finalizate în perioada anilor 2018-2020

Așadar, potrivit analizei în dinamică, în anul 2020, comparativ cu anii 2018-2019, numărul total al cazurilor aflate în investigație a crescut, numărul total al cazurilor inițiate a rămas la același nivel, iar numărul total de cazuri finalizate a scăzut. Acest fapt a fost condiționat, atât de complexitatea cazurilor aflate în investigație, cât și de restricțiile impuse de pandemia COVID-19 din anul respectiv, care s-a reflectat în activitatea Consiliului Concurenței prin colectarea mai dificilă a probelor, fapt ce a condus la prelungirea duratei medii de investigație a cazurilor, care în anul 2020 a fost de 22,5 luni, comparativ cu anul 2019 – de 18 luni.

Drept urmare a finalizării cazurilor cu constatarea încălcării legislației concurențiale, de către Plenul Consiliului Concurenței, au fost adoptate decizii de aplicare a amenzilor și sancțiunilor în sumă de cca 37 293 mii lei. Totodată, deciziile adoptate în anul 2020 au condiționat evitarea unui prejudiciu adus consumatorului în sumă de cca 425 460 mii lei. Astfel, în baza „Metodologiei de calcul a impactului activității Consiliului Concurenței asupra bunăstării consumatorului”, luând în considerare cele mai bune practici internaționale și recomandările OECD pentru evaluarea impactului activității autorităților de concurență, a fost calculat **coraportul dintre resursele utilizate și bunăstarea consumatorului**, care pentru anul 2020 a fost de **1:17** (ceea ce înseamnă că la fiecare leu cheltuit de autoritate consumatorul a avut de câștigat 17 lei), indicatorul realizat depășindu-l cu cca 300 792 mii lei pe cel planificat, adică de 3,4 ori. Acest indicator de asemenea a crescut față de cel din anul precedent, în anul 2019 coraportul fiind de 1:10 și constituind suma de cca 226 218,9 mii lei.

2.2 Impactul asupra mediului concurențial

În perioada de raportare, au fost finalizate 22 de investigații dintre care:

- 4 cazuri de abuz de poziție dominantă;
- 5 investigații privind acțiuni de concurență neloială;
- 3 cazuri de acțiuni anticoncurențiale ale autorităților publice;
- 9 concentrări economice nenotificate;
- 1 caz de investigație cu obiect multiplu.

De asemenea, menționăm că au fost autorizate 7 concentrări economice.

În continuare este prezentată activitatea desfășurată și cele mai relevante cazuri privind investigațiile finalizate în anul 2020, separat, pe tipuri de încălcări.

2.2.1 Acordurile anticoncurențiale

În perioada de referință, s-au aflat în derulare 21 de investigații cu privire la semnele încălcării art. 5 din Legea concurenței, dintre care 7 investigații au fost inițiate în anul 2020 și toate 7 inițiate din oficiu. Totodată, au fost examinate 2 plângeri, în cazul uneia dintre ele, s-a constatat că aceasta nu corespunde cerințelor prevăzute în art. 51 alin. (1) – (3) din lege și a fost solicitată depunerea acesteia în conformitate cu formularul de plângere, însă, până la momentul actual, cererea așa și nu a fost depusă, iar în cazul celei de a doua plângeri, ca urmare a examinării preliminare, nu a fost identificat un temei rezonabil pentru a suspecta încălcarea Legii concurenței.

În perioada raportată, au fost intensificate acțiunile în vederea identificării semnelor de încălcare a art. 5 din Legea concurenței, în cadrul monitorizării procedurilor de achiziții publice, care pot afecta bugetul public național, precum și sectoarelor economiei naționale care au efect direct asupra consumatorilor potențiali și finali. Majoritatea investigațiilor inițiate în anul 2020 au ca obiect acest tip de acorduri anticoncurențiale.

La această categorie de încălcare, Plenul Consiliului Concurenței nu a adoptat nici o decizie în anul 2020, activitatea fiind axată preponderent pe acumularea probelor, ca urmare a efectuării a 14 inspecții cu examinarea ulterioară a informațiilor obținute în cadrul acestora.

În același timp, au fost finalizate rapoartele de investigație pe marginea a 4 cazuri, ce au ca obiect așa acțiuni precum „acorduri anticoncurențiale orientate spre fixarea prețurilor la vânzarea produselor” și „coordonarea acțiunilor de participare cu oferte trucate la procedurile de achiziții publice”.

Reieșind din specificul cazurilor enumerate mai sus, inclusiv a faptului ca unele din ele se încadrează în acorduri orizontale de tip cartel dur, se consideră

inoportun specificarea în raportul dat a părților implicate la dosar și a piețelor relevante identificate - informații ce nu pot fi făcute publice, atâta timp cât nu există o decizie adoptată de către Plenul Consiliului Concurenței, pe marginea investigațiilor în cauză.

În altă ordine de idei, se menționează faptul că pe parcursul anului 2020, Consiliul Concurenței a monitorizat respectarea angajamentelor asumate prin Deciziile nr. APD-14 din 27.04.2017 (de către „Moldcell” SA și „Moldtelecom” SA), nr. APD-7/17-58 din 05.07.2018 (de către „JLC” SA și „Incomlac” SA), nr. DA-24 din 19.05.2016 (domeniul turismului) și nr. DA-12.2017-06.2018 (lanțuri alimentare vs. furnizori).

Cu referire la monitorizarea angajamentelor asumate de către „Moldcell” SA și „Moldtelecom” SA prin Decizia nr. APD-14 din 27.04.2017, au fost întocmite Rapoartele de monitorizare. Potrivit rapoartelor s-a constatat că, atât ÎM „Moldcell” SA, cât și „Moldtelecom” SA au prezentat Consiliului Concurenței anual, timp de 3 ani de la data intrării în vigoare a deciziei, copiile actelor care confirmă îndeplinirea angajamentelor.

În urma examinării actelor prezentate, în vederea monitorizării angajamentelor propuse de către ÎM „Moldcell” SA și „Moldtelecom” SA, s-a constatat că ÎM „Moldcell” SA și agenții exclusivi / partenerii neexclusivi ai săi, precum și „Moldtelecom” SA și distribuitorii direcți / agenții autorizați ai săi au îndeplinit angajamentele acceptate de către Plenul Consiliului Concurenței prin Decizia nr. APD-14 din 27.04.2017. De asemenea, se menționează că perioada de monitorizare a angajamentelor asumate de ÎM „Moldcell” SA și „Moldtelecom” SA, prevăzută la pct. 9 din Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-14 din 27.04.2017, se consideră finalizată.

În vederea monitorizării angajamentelor asumate prin Decizia nr. APD-7/17-58 din 05.07.2018 de către „JLC” SA și „Incomlac” SA, Consiliul Concurenței a elaborat raportul cu privire la monitorizarea angajamentelor asumate. Astfel, în urma examinării informațiilor prezentate de către „JLC” SA și „Incomlac” SA, în vederea monitorizării angajamentelor, s-a stabilit că abaterile

de la prevederile instituite prin Codul de bune practici constatate în primul an de monitorizare au fost înlăturate de către „JLC” SA și „Incomlac” SA.

2.2.2 Abuzul de poziție dominantă

În anul 2020, Consiliul Concurenței a examinat 5 plângeri privind semnele încălcării art. 11 din Legea concurenței (examinare preliminară), dintre care, în cazul a 4 plângeri a fost dispusă inițierea investigației, iar 1 plângere a fost respinsă. Ca urmare, au fost inițiate 4 investigații privind un posibil abuz de poziție dominantă, dintre care 3 au fost declanșate la plângere (una dintre investigațiile declanșate are la bază 2 plângeri) și 1 – din oficiu. Astfel, au fost inițiate investigații cu privire la semnele încălcării legislației concurențiale în mai multe domenii ale economiei naționale: distribuția energiei electrice, transportul feroviar de mărfuri, servicii aeroportuare și serviciul public de canalizare.

În urma deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, în anul 2020 au fost sancționate 4 întreprinderi pentru abuz de poziție dominantă, valoarea totală a amenzilor impuse pentru încălcarea normelor materiale a Legii concurenței fiind de cca 35 711 mii lei.

Mai jos este expusă descrierea succintă a investigațiilor finalizate cu constatarea încălcării art. 11 din Legea concurenței.

- ***Cazul „MGH Ground Handling” SRL vs „Avia Invest” SRL (furnizarea serviciilor de acces la infrastructura și a facilităților aeroportuare companiilor de handling la sol, în limita teritoriului Aeroportului Internațional Chișinău)***

La data de 09.11.2015, Plenul Consiliului Concurenței, în baza plângerii parvenite de la „MGH Ground Handling” SRL, precum și în baza informațiilor acumulate în perioada examinării preliminare, a dispus inițierea investigației referitor la semnele încălcării art. 11 alin. (2) lit. c) al Legii concurenței de către „Avia Invest” SRL privind aplicarea în raporturile cu companiile de deservire la sol a unor condiții inegale la prestarea serviciilor de locațiune, creând în acest fel „MGH Ground Handling” SRL un dezavantaj concurențial.

Ca urmare a investigației, s-a constatat că „Avia Invest” SRL deține poziție dominantă pe piața de furnizare a serviciilor de acces la infrastructura și a facilităților aeroportuare companiilor de handling la sol, în limita teritoriului Aeroportului Internațional Chișinău.

Totodată, s-a constatat că „Avia Invest” SRL și „Aeroport Handling” SRL fac parte din același grup de întreprinderi potrivit dependenței structurale și economice identificate în cadrul investigației.

Prin [Decizia nr. APD-37/15-44 din 17.09.2020](#), a fost constatată încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) și c) din Legea concurenței de către „Avia Invest” SRL prin impunerea inechitabilă și nejustificată a termenului de valabilitate a contractului de locațiune întreprinderii „MGH Ground Handling” SRL și prin aplicarea diferențiată a tarifelor pentru prestarea serviciilor de locațiune întreprinderilor de handling la sol.

Astfel, Plenul Consiliului Concurenței a aplicat întreprinderii o amendă în mărime de cca 31 635 mii lei și a obligat „Avia Invest” SRL să înlăture încălcările constatate în cadrul investigației, în vederea asigurării accesului nediscriminatoriu și echitabil agenților economici pe piața serviciilor de handling la sol, în limita teritoriului Aeroportului Internațional Chișinău.

- ***Cazul Centrul Tehnic Comercial „Alfa” SA vs „Starnet Soluții” SRL / „TV-BOX” SRL (piață primară – servicii de acces la Internet la puncte fixe în or. Chișinău și piață secundară – servicii de retransmisiune a programelor audiovizuale prin tehnologia CATV și IPTV, în perimetrul străzilor Alba-Iulia, șos. Balcani, Nicolae Costin, Liviu Deleanu și Onisifor Ghibu din sectorul Buiucani, or. Chișinău)***

La 29.06.2017, Plenul Consiliul Concurenței, ca urmare a examinării plângerii depuse de către Centrul Tehnic Comercial „Alfa” SA a inițiat investigația referitor la semnele încălcării prevederilor art. 11 alin. (2) lit. e) din Legea concurenței, de către întreprinderea „Starnet Soluții” SRL și întreprinderile care fac parte din același grup de întreprinderi, și anume prin practicarea unui preț de ruinare la abonamentul de televiziune analogică CATV (Cable Television) în scopul înlăturării concurenților.

În cadrul investigației s-a determinat că întreprinderea „Starnet Soluții” SRL comercializează abonamentul CATV începând cu luna iunie a anului 2014, în baza unui contract de mandat încheiat cu întreprinderea „TV-BOX” SRL. Totodată, s-a stabilit faptul că aceste 2 întreprinderi formează un grup de întreprinderi.

În urma efectuării analizei de piață s-a constatat că grupul „Starnet Soluții” SRL / „TV-BOX” SRL, prin prisma activității integrate pe verticală, s-a aflat în perioada anilor 2014-2018 în poziție dominantă-unică pe piața serviciilor de acces la Internet în or. Chișinău – piața primară. Datorită poziției deținute pe piața primară, grupul și-a exercitat puterea de piață pe a doua piață – piața serviciilor de retransmisiune a programelor audiovizuale prin tehnologiile CATV și IPTV în zona în care grupul și-a dezvoltat rețeaua de cablu TV – piața secundară.

Ce ține însăși de acțiunea privind comercializarea abonamentului CATV la un preț de 30 lei lunar, în urma analizei informațiilor acumulate la dosar s-a constatat faptul că politica de prețuri a reclamantului aplicată la comercializarea abonamentului CATV nu i-a permis acestuia să-și acopere costurile medii variabile suportate în urma prestării acestui serviciu, pe o perioadă de aproximativ 2 ani și 9 luni, perioadă cuprinsă între trimestrul III, 2014 – trimestrul I, 2017.

Astfel, pe segmentul de activitate privind prestarea abonamentului CATV s-a determinat că grupul „Starnet Soluții” SRL / „TV-BOX” SRL a practicat un preț de ruinare, suportând deliberat pierderi pentru a-și consolida poziția pe piața serviciilor de acces la Internet, însă cu efecte asupra activității CTC „Alfa” SA. Reclamantul a fost lipsit de posibilitatea de a concura eficient în vederea protejării bazei de abonați existente și dobândirii unor potențiali abonați la serviciile sale în zona străzilor pe care „Starnet Soluții” SRL / „TV-BOX” SRL prestează servicii CATV, nefiind în posibilitate să practice un tarif la fel de scăzut. Politica de prețuri practică de către „Starnet Soluții” SRL / „TV-BOX” SRL a reprezentat un element de restrângere a concurenței, fapt ce a adus la diminuarea cotei de piață a reclamantului, cu riscul ulterior de înlăturare a acestuia de pe piață, astfel, fiind săvârșit un abuz de poziție dominantă, acțiune interzisă de Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Totodată, Plenul Consiliului Concurenței a reținut o circumstanță agravantă, conform art. 73 alin. (2) lit. c) din Legea Concurenței, anume faptul necooperării și tergiversării neîntemeiate de către „Starnet Soluții” SRL / „TV-BOX” SRL a desfășurării investigației prin acțiuni de neprezentare a informațiilor solicitate și/sau acțiuni de prezentare a unor informații care au indus în eroare Consiliul Concurenței pentru o perioadă de circa 2 ani de zile.

În concluzie, prin [Decizia nr. APD-17/17-35 din 16.07.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. e) din Legea concurenței de către grupul de întreprinderi „Starnet Soluții” SRL / „TV-BOX” SRL aplicând o amendă întreprinderii „Starnet Soluții” SRL în mărime de cca 2 053, 7 mii lei și întreprinderii „TV-BOX” SRL în mărime de cca 169, 2 mii lei.

- ***Cazul „Pro Digital” SRL, „TV-Comunicații Grup” SRL, „Media Alternativa” AO, „Reforma Art” SRL vs „Casa Media Corp” SRL și „Exclusiv Sales House” SRL (comercializarea spațiului publicitar al posturilor de televiziune pe teritoriul Republicii Moldova)***

La data de 15.02.2018, Plenul Consiliul Concurenței a inițiat o investigație la plângerea a 4 posturi de televiziune prin care au fost reclamate acțiunile „Casa Media Corp” SRL și „Exclusiv Sales House” SRL manifestate prin oferirea condiționată a unor reduceri suplimentare pentru plasarea publicității.

Ca urmare a investigației, Consiliul Concurenței a constatat că „Casa Media Corp” SRL a admis mai multe acțiuni care au creat dezavantaje concurențiale pentru unele posturi de televiziune și furnizori de publicitate. În special, menționăm că „Casa Media Corp” SRL a aplicat condiții discriminatorii în raport cu posturile de televiziune - prin stabilirea unor comisioane inegale pentru serviciile de intermediere prestate, precum și a unor remunerații diferite pentru exclusivitate și în raport cu furnizorii de publicitate - prin conduita discriminatorie la acordarea de reduceri și aplicarea de adaosuri la achiziționarea spațiului publicitar.

Mai mult ca atât, Consiliul Concurenței a constatat că, prin oferirea unor reduceri condiționate individualizate cuprinse între 5-20% pentru plasarea a 80%-100% din cererea totală de publicitate la posturile sale de televiziune, „Casa Media Corp” SRL a generat un efect de fidelizare abuziv pentru furnizorii de publicitate.

Astfel, prin [Decizia nr. APD-06/18-39 din 04.08.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a stabilit că „Casa Media Corp” SRL a încălcat prevederile art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) și c) din Legea concurenței și a aplicat întreprinderii o amendă în mărime de cca 1 852, 9 mii lei.

De asemenea, dat fiind faptul că acesta a fost un caz cu obiect multiplu de investigație, menționăm că, în partea ce ține de înțelegerile anticoncurențiale și concurență neloială, nu s-au constatat încălcări ale legislației concurențiale.

2.2.3 Limitarea concurenței de către autoritățile publice

În conformitate cu planul de activitate, pe parcursul anului 2020, Consiliul Concurenței a examinat 31 de solicitări (cereri, petiții, sesizări etc.) privind presupusele acțiuni anticoncurențiale ale autorităților publice și instituțiilor administrației publice centrale sau locale. Este de menționat faptul că, pe parcursul perioadei vizate au fost inițiate 5 investigații, dintre care 4 din oficiu și 1 la plângere. În continuare vor fi descrise cele mai relevante cazuri examinate și finalizate în anul 2020, după cum urmează.

- ***Cazul privind acțiunile anticoncurențiale ale Ministerului Finanțelor***

La data de 20.06.2018, prin Dispoziția nr. 29, Plenul Consiliului Concurenței a dispus inițierea, din oficiu, a investigației privind semnele încălcării art.12 din Legea concurenței de către Ministerul Finanțelor.

Obiectul investigației l-a constituit stabilirea de către Ministerul Finanțelor a restricțiilor neprevăzute de lege pentru activitatea întreprinderilor, în Ordinul Ministerul Finanțelor nr.160 din 26.12.2017 cu privire la aprobarea documentației standard pentru realizarea achizițiilor publice de servicii pază (*în continuare - Ordinul nr.160/2017*).

În sensul investigației, au fost analizate criteriile și cerințele de calificare,

stabilite la pct. 3.9 și 3.10, din Secțiunea 2, Subsecțiunea 3 din documentația standard pentru realizarea achizițiilor publice de servicii pază, Anexa Ordinului nr. 160/2017, și anume:

- numărul angajaților întreprinderii de cel puțin 200 unități;
- salariul mediu lunar al angajaților întreprinderii pentru perioada de 6 luni calendaristice consecutive, finalizate până la luna calendaristică precedentă față de termenul-limită de depunere a ofertelor, să nu fie mai mic de cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, la care se adaugă 30%.

Pe parcursul investigației s-a constatat faptul că, cerința prevăzută la pct. 3.10 din FDA nu constituie încălcare prin prisma art. 12 alin. (1) lit. a) și b) din Legea concurenței. În ceea ce privește cerința de la pct. 3.9 s-a constatat că, Ministerul Finanțelor a stabilit condiții discriminatorii și a acordat privilegii pentru activitatea a 6 întreprinderi, limitând drepturile de comercializare ale întreprinderilor concurente și instituind, astfel, bariere de intrare pe piață pentru celelalte întreprinderi autorizate de a presta servicii de pază. Limitarea concurenței a fost manifestată prin concentrarea pieței între 6 întreprinderi în rezultatul obligării întrunirii cumulative a ambelor cerințe (pct. 3.9. și 3.10 din FDA), iar în consecință, întreprinderile de pază au fost tratate diferențiat și inegal pe parcursul anilor 2018-2019.

Astfel, prin [Decizia nr. AAP-29/18-17 din 15.05.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a constatat că, prin stabilirea unor cerințe mai restrictive în Ordinul nr. 160/2017 și neasigurarea unei concurențe reale în cadrul procedurilor de achiziție publică a serviciilor de pază, Ministerul Finanțelor a încălcat prevederile art. 12 alin.(1) lit. a) și b) din Legea concurenței și a limitat concurența pe piața relevantă supusă investigației.

Suplimentar, prin aceeași decizie s-a recomandat Ministerului Finanțelor să asigure respectarea prevederilor Legii concurenței, în procesul de elaborare a actelor normative care reglementează domeniul de achiziții publice.

- ***Cazul ÎI „Petru Balan” și „Metro-Mold” SRL vs Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, Centrul Național de***

Medicină Sportivă „Atletmed” și „Inamstro” SRL

Prin Dispoziția nr. 38 din 04.12.2017, modificată prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 30 din 05.07.2018, s-a inițiat investigația privind semnele încălcării art. 12 din Legea concurenței de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și CNMS „Atletmed”.

Obiectul investigației l-a constituit acțiunile Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și CNMS „Atletmed” aferente procedurii de desfășurare a concursului investițional în scopul dezvoltării infrastructurii CNMS „Atletmed” din str. Belinski 4, mun. Chișinău.

Astfel, urmare a investigării cazului s-a constatat că acțiunile Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale au dus la restrângerea concurenței, prin limitarea drepturilor de prestare a serviciilor de demolare, proiectare și construcție a blocului pus în discuție ale altor întreprinderi interesate – potențiali concurenți și au favorizat întreprinderea „Inamstro” SRL.

Reieșind din acest fapt, prin [Decizia nr. AAP-38/17-52 din 29.10.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a calificat acțiunile Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale ca fiind contrare prevederilor art. 12 alin. (1) lit. a) și b) din Legea concurenței.

Totodată, în rezultatul desfășurării investigației, s-a constatat că acțiunile factorilor de decizie din cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, și CNMS „Atletmed” pot conține semne de încălcare a normelor de drept, în acest sens, fiind sesizate organele competente.

În urma examinării sesizării Centrului Național Anticorupție nr. 3244 din 23.09.2019 și materialele aferente acesteia, CNA a informat că efectuează investigații în cadrul unei cauze penale nr. 2018970479 pornită la 26.06.2018, conform elementelor infracțiunii prevăzute la art. 327 alin (2) lit. b1) din Codul penal, pe faptul abuzului de serviciu comis de către persoanele publice din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii (în continuare - ISM), săvârșit din interes material, cu cauzarea daunelor considerabile intereselor publice.

Reieșind din aceasta, CNA menționează că, din materialele acumulate rezultă

promovarea intereselor a 9 întreprinderi private specializate în domeniul securității și sănătății în muncă, cu rază de activitate în mun. Chișinău.

Totodată, legislația din domeniul securității și sănătății în muncă nu este clară în ceea ce ține de periodicitatea efectuării cursurilor de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă. Conform prevederilor art. 17 alin. (7) din Legea nr. 186/2008 securității și sănătății în muncă, instruirea conducătorilor de unități, conducătorilor locurilor de muncă, specialiștilor, lucrătorilor desemnați și reprezentanților lucrătorilor se efectuează îndată după numirea lor în funcțiile respective și periodic, cel puțin o dată la 36 de luni, pe când în Hotărârea de Guvern nr. 95/2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008, la Secțiunea 5, pct. 71, figurează obligativitatea petrecerii cursurilor odată la 24 de luni. Acest fapt creează o confuzie și determină efectuarea cursurilor în unele cazuri odată la 2 ani.

Consiliul Concurenței a sesizat Guvernul Republicii Moldova privind incompatibilitatea Hotărârii de Guvern nr. 95/2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008 cu Legea nr. 186/2008 securității și sănătății în muncă, incompatibilitate care ar putea avea un impact negativ asupra mediului concurențial, precum și a recomandat Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale să aducă în concordanță Hotărârea de Guvern nr. 95/2009 cu prevederile Legii nr. 186/2008 securității și sănătății în muncă, în ceea ce ține de periodicitatea efectuării cursurilor de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă.

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, prin scrisoarea nr. 2639 din 18.06.2020, a informat Consiliul Concurenței că divergențele apărute urmează să fie înlăturate.

Drept urmare, prin pct. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 722/2020 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului și abrogarea unei hotărâri de Guvern, termenul de 24 luni a fost substituit cu 36 luni.

2.2.4 Concentrări economice

2.2.4.1 Notificarea concentrărilor economice

În vederea evaluării compatibilității operațiunilor de concentrare economică notificate cu mediul concurențial, în anul 2020, Consiliul Concurenței a examinat 18 formulare complete de notificare a concentrărilor economice. Examinarea a 6 formulare de notificare a fost finalizată prin scrisori de informare despre faptul că, operațiunile notificate nu cad sub incidența Legii concurenței, iar pe marginea unui formular de notificare, partea notificatoare a informat Consiliul Concurenței că renunță la tranzacție și a solicitat retragerea notificării. Din formularele de notificare depuse în anul 2020, examinarea a 5 notificări urmează a fi finalizată în anul 2021.

În continuare sunt prezentate cele mai importante concentrări economice notificate.

- ***Notificarea operațiunii de concentrare economică privind preluarea controlului asupra „Grupului Glass Container” de către Vetropack Austria Holding AG***

Vetropack Austria Holding AG, în anul 2020 a notificat intenția de preluare a controlului asupra „Grupului Glass Container”. În cadrul evaluării compatibilității operațiunii notificate cu mediul concurențial s-a constatat că, concentrarea economică era susceptibilă de a ridica obstacole semnificative în calea concurenței efective pe piața comercializării ambalajelor din sticlă pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Prin scrisoarea din 06.11.2020, partea notificatoare a dovedit asumarea îndeplinirii cumulative a condițiilor specificate la art. 23 alin. (6) din Legea concurenței. Ca urmare, prin [Decizia nr. DCE-59 din 27.11.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a declarat operațiunea de concentrare economică ce urmează a se realiza prin preluarea controlului de către Vetropack Austria Holding AG asupra „Grupului Glass Container” compatibilă cu mediul concurențial. Totodată, Consiliul Concurenței urmează să monitorizeze timp de 3 ani evoluția pieței și respectarea condițiilor prevăzute la art. 23 alin. (6) din Legea concurenței,

reieșind din obligațiile asumate de către Vetropack Austria Holding AG, prin scrisoarea din 06.11.2020.

- ***Notificarea operațiunii de concentrare economică privind preluarea controlului de către „Sika România” SRL și „Sika Finanz” AG asupra „Adeplast” SA***

Operațiunea de concentrare economică notificată s-a referit la preluarea de către întreprinderea „Sika România” SRL și „Sika Finanz” AG a controlului unic asupra „Adeplast” SA prin intermediul achiziționării unei părți sociale de 100%. Ținând cont de activitatea părților implicate în operațiunea de concentrare economică notificată, piețele relevante definite au fost: piața comercializării mortalelor și adezivilor pentru construcții pe întreg teritoriul Republicii Moldova, piața comercializării materialelor de termoizolare pe întreg teritoriul Republicii Moldova și piața comercializării vopselelor și acoperirilor decorative pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Prin [Decizia nr. DCE-02 din 28.01.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a declarat operațiunea notificată de către „Sika România” SRL, ca fiind compatibilă cu mediul concurențial.

- ***Notificarea operațiunii de concentrare economică privind preluarea unor active ce aparțineau întreprinderii „Cvin Com” SRL de către CIC „Fidesco” SRL***

Operațiunea de concentrare economică notificată se referea la preluarea unor active ce aparțineau întreprinderii „Cvin Com” SRL de către CIC „Fidesco” SRL.

Piețele relevante prin prisma cărora a fost evaluată compatibilitatea operațiunii de concentrare economică cu mediul concurențial au fost: piața din amonte a aprovizionării cu produse de consum curent pe întreg teritoriul Republicii Moldova și piața din aval a comercializării cu amănuntul de produse preponderent alimentare de consum curent pe teritoriul mun. Chișinău, or. Căușeni, mun. Ceadâr-Lunga și or. Tvardița.

În urma evaluării operațiunii de concentrare economică notificată a fost constatat faptul că, aceasta nu ridică obstacole în calea concurenței, în special, prin crearea sau consolidarea unei poziții dominante pe piețele relevante analizate.

Respectiv, prin [Decizia nr. DCE – 06 din 25.02.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a declarat operațiunea notificată de către CIC „Fidesco” SRL, ca fiind compatibilă cu mediul concurențial.

- ***Notificarea operațiunii de concentrare economică privind preluarea controlului de către „Fly One” SRL asupra „Bpay” SRL și „Cellixteh” SRL***
Operațiunea de concentrare economică notificată se referea la procurarea a 80% cote-părți din capitalul social al „Bpay” SRL și „Cellixteh” SRL de către „Fly One” SRL.

Piețele relevante definite în scopul evaluării compatibilității operațiunii de concentrare economică notificată cu mediul concurențial au fost: piața prestării serviciilor de transport aerian de pasageri și mărfuri pe teritoriul Republicii Moldova cu operarea curselor internaționale și piața prestării serviciilor de plată și a emitenților de monedă electronică pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

În urma evaluării operațiunii de concentrare economică notificată cu mediul concurențial a fost constatat faptul că, realizarea acesteia nu va avea ca efect distorsionarea mediului concurențial pe piețele relevante identificate.

Astfel, prin [Decizia nr. DCE – 05 din 25.02.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a declarat operațiunea notificată de către „Fly One” SRL, ca fiind compatibilă cu mediul concurențial.

2.2.4.2 Controlul concentrărilor economice nenotificate

În ceea ce privește controlul concentrărilor economice nenotificate, în perioada de referință, Consiliul Concurenței a finalizat investigarea a 9 cazuri cu privire la semnele încălcării art. 20 și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței, inclusiv a inițiat, din oficiu, alte 9 investigații cu același obiect.

Dintre cele 9 cazuri finalizate cu privire la semnele încălcării art. 20 și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței, 2 au fost finalizate prin decizii de încetare a investigațiilor inițiate, deoarece pe parcursul desfășurării acestora nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni, 1 caz a fost finalizat ca urmare a renunțării părților la concentrarea economică vizată în investigație, în restul

cazurilor au fost aprobate decizii privind constatarea încălcării legislației concurențiale în materia concentrărilor economice. Suma amenzilor aplicate a constituit cca 600, 3 mii lei.

În continuare sunt prezentate pe scurt cazurile finalizate.

- ***Nenotificarea operațiunii de concentrare economică realizată dintre „Lesobaza” SA și „Sistembloc-Construct” SRL***

Concentrarea economică analizată a constat în preluarea controlului asupra „Lesobaza” SA de către dl Ciobanu Tudor Teodor, asociat al „Sistembloc-Construct” SRL, cu încălcarea art. 20 și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței.

Piețele relevante identificate în cadrul investigației au fost: piața comercializării cărbunelui pe teritoriul mun. Bălți și piața comercializării cimentului pe teritoriul mun. Bălți.

Prin [Decizia nr. DCE – 10/18-10 din 17.03.2020](#), concentrarea economică nenotificată a fost declarată compatibilă cu mediul concurențial. Pentru punerea în aplicare a concentrării economice înainte de declararea acesteia ca fiind compatibilă cu mediul concurențial, întreprinderilor controlate de către dl Ciobanu Tudor, le-au fost aplicate amenzi după cum urmează: „Lesobaza” SA - cca 205 mii lei și „Sistembloc-Construct” SRL – cca 7,3 mii lei.

- ***Nenotificarea operațiunii de concentrare economică realizată dintre „Magistrala-Nord” SRL și „Drumuri-Bălți” SA***

Operațiunea de concentrare economică nenotificată a constat în preluarea controlului de către „Magistrala-Nord” SRL asupra 96,53% din acțiunile „Drumuri-Bălți” SA și a fost supusă evaluării în vederea stabilirii compatibilității acesteia cu mediul concurențial prin prisma piețelor relevante identificate, și anume: piața prestării serviciilor de întreținere a drumurilor publice naționale, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, piața prestării serviciilor de întreținere a drumurilor locale, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, piața prestării serviciilor de reparație a drumurilor publice naționale, pe întreg teritoriul Republicii Moldova și piața prestării serviciilor de reparație a drumurilor locale, pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Ca urmare a analizei s-a constatat faptul că, operațiunea nenotificată nu ridică obstacole semnificative în calea concurenței efective pe piețele relevante stabilite și nu duce la crearea sau consolidarea unei poziții dominante. În cadrul investigației „Magistrala-Nord” SRL a recunoscut încălcarea și a depus formularul complet privind notificarea unei concentrări economice.

Prin [Decizia nr. DCE-02/19-11 din 17.03.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a stabilit încălcarea prevederilor art. 20 alin. (1) și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței, prin realizarea concentrării economice dintre „Magistrala-Nord” SRL și „Drumuri-Bălți” SA, aplicând întreprinderii „Magistrala-Nord” SRL o amendă în mărime de cca 72 mii lei. Totodată, realizarea concentrării economice dintre „Magistrala-Nord” SRL și „Drumuri-Bălți” SA, a fost declarată compatibilă cu mediul concurențial.

- ***Nenotificarea operațiunii de concentrare economică dintre „Ecloz Service” SRL și „Anina” SRL***

Operațiunea de concentrare economică s-a realizat în conformitate cu art. 20 alin. (2) lit. b) din Legea concurenței și s-a referit la preluarea controlului de către „Ecloz Service” SRL asupra „Anina” SRL. În cadrul investigației au fost stabilite și analizate două pieți relevante: piața incubării ouălor și a vânzării puilor de o zi pe teritoriul Republicii Moldova și piața cultivării și comercializării culturilor cerealiere pe teritoriul Republicii Moldova. Prin [Decizia nr. DCE-11/19-12 din 17.03.2020](#), concentrarea economică a fost declarată compatibilă cu mediul concurențial. Totodată, întreprinderii „Ecloz Service” SRL, i-a fost aplicată amendă pentru încălcarea normelor materiale în mărime de cca 74,4 mii lei.

- ***Nenotificarea operațiunii de concentrare economică dintre „Bioproduct Group” SRL și „Fabrica de Materiale de Construcție” SRL***

Concentrarea economică s-a realizat prin preluarea controlului de către „Bioproduct Group” SRL asupra „Fabricii de Materiale de Construcție” SRL, cu încălcarea art. 20 și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței.

Piața relevantă stabilită pentru evaluarea compatibilității operațiunii cu mediul concurențial a fost: comercializarea pietrei sparte din pietriș, nisipului, prundișului

și a elementelor din beton pentru utilizarea în construcții pe întreg teritoriul Republicii Moldova. În cadrul investigației „Bioproduct Group” SRL a recunoscut încălcarea și a depus formularul complet privind notificarea unei concentrări economice. Prin [Decizia nr. DCE-43/19-16 din 15.05.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea comisă de către „Bioproduct Group” SRL, a aplicat întreprinderii o amendă în mărime de cca 23,5 mii lei și a declarat compatibilă cu mediul concurențial realizarea concentrării economice dintre „Bioproduct Group” SRL și „Fabrica de Materiale de Construcție” SRL.

- ***Nenotificarea operațiunii de concentrare economică dintre ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL și „Tutun – CTC” SA***

Concentrarea economică s-a realizat prin preluarea controlului de către ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL asupra „Tutun – CTC” SA, prin achiziționarea a 90,81% din acțiunile „Tutun – CTC” SA, cu încălcarea art. 20 și art. 22 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012. În cadrul investigației ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL a recunoscut încălcarea și a depus formularul complet privind notificarea unei concentrări economice. Prin [Decizia nr. DCE-04/19-37 din 04.08.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea comisă de către ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL, a aplicat întreprinderii o amendă în mărime de cca 172 mii lei și a declarat compatibilă cu mediul concurențial concentrarea economică realizată dintre ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL și „Tutun – CTC” SA. Întreprinderea ÎCS „Le Bridge Corporation Limited” SRL a achitat amenda aplicată fără a contesta decizia în instanța de judecată.

- ***Nenotificarea operațiunii de concentrare economică dintre „Ennsger” SRL și „Lidolux” SRL***

Operațiunea de concentrare economică s-a realizat în conformitate cu art. 20 alin. (2) lit. b) din Legea concurenței și s-a referit la preluarea controlului de către „Ennsger” SRL asupra „Lidolux” SRL. Piața relevantă stabilită în cadrul investigației a fost: piața prestării serviciilor de cusătorie pe teritoriul Republicii Moldova și piața furnizării serviciilor de cazare și a altor servicii aferente

hotelurilor pe teritoriul mun. Bălți. Prin [Decizia nr. DCE-09/20-50 din 29.10.2020](#), Plenului Consiliului Concurenței a constatat încălcarea comisă de către „Ennsgerm” SRL, a aplicat întreprinderii o amendă în mărime de cca 45,8 mii lei și a declarat compatibilă cu mediul concurențial concentrarea economică realizată.

2.2.5 Concurența neloială și publicitatea

Cu referire la examinarea și investigarea, pe parcursul anului 2020, a cazurilor de concurență neloială, a cazurilor de publicitate ilicită sub aspectul respectării intereselor agenților economici și monitorizarea publicității produse, furnizate și/sau difuzate de către agenții economici cu diferite domenii de activitate de către Consiliul Concurenței, inclusiv de către oficiile teritoriale, putem menționa că au fost:

- examinate 14 sesizări/plângeri cu referire la presupuse acțiuni de concurență neloială;
- finalizate 5 cazuri de concurență neloială;
- inițiate 3 investigații privind presupuse acțiuni de concurență neloială;
- monitorizată în mod eficient publicitatea produsă, difuzată și/sau furnizată de către agenții economici din diferite domenii de activitate, fiind întocmite 77 de procese-verbale de cercetare la fața locului;
- inițiate 15 cazuri contravenționale ce au ca obiect publicitatea neadecvată;

În continuare sunt descrise cazurile de concurență neloială finalizate în anul 2020, manifestate prin crearea confuziei în rândurile consumatorilor, precum și acțiunilor de discreditare a concurenților, fapte interzise prin prisma legislației în domeniul concurenței.

- ***Cazul „Simplex-Co” SRL vs „Viloterm” SRL (piața comercializării utilajului de încălzire pe gaz pe teritoriul Republicii Moldova)***

În fapt, la data de 08.05.2019, prin Dispoziția nr. 16, de către Plenul Consiliului Concurenței a fost dispusă inițierea investigației referitor la acțiunile presupuse a fi anticoncurențiale ale întreprinderii „VILOTERM” SRL realizate în raport cu întreprinderea „SIMPLEX-Co” SRL.

Ca urmare a investigației, prin [Decizia nr. CN-16/19-07 din 25.02.2020](#), Consiliul Concurenței a constatat încălcarea art. 15 lit. b) al Legii concurenței, manifestată prin răspândirea de către „VILOTERM” SRL, în perioada anului 2019, a afirmațiilor false despre produsele comercializate de concurentul său, afirmații ce dăunează activității concurentului și a aplicat o amendă în mărime de cca 192, 4 mii lei.

- ***Cazul „Invivo-Tech” SRL vs „Dermocosmetica” SRL (piața comercializării dispozitivelor medicale pe teritoriul Republicii Moldova)***

La data de 02.10.2019, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit plângerea întreprinderii „Invivo-Tech” SRL referitor la presupusele acțiuni de concurență neloială realizate de către întreprinderea „Dermocosmetica” SRL, manifestate prin discreditarea concurentului.

Urmare a investigației s-a conchis că, întreprinderea „Dermocosmetica” SRL a întreprins acțiuni de discreditare a întreprinderii „Invivo-Tech” SRL, prin răspândirea unor informații false despre propriile produse, precum și despre activitatea economică a întreprinderii concurente „Invivo-Tech” SRL.

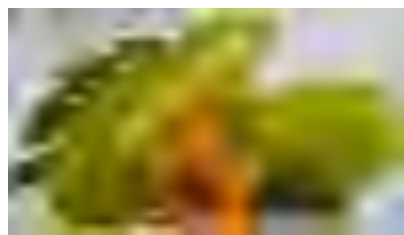
În acest context, prin [Decizia nr. CN-50/19-30 din 09.07.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea prevederilor art. 15 al Legii concurenței și aplicat amenda în sumă de cca 17,5 mii lei.

- ***Cazul „Natur Bravo” SA vs „Megavil Grup” SRL (piața comercializării legumelor prelucrate și conservate)***

În fapt, la data de 20.06.2019, prin intermediul Dispoziției nr. 19, de către Plenul Consiliului Concurenței a fost dispusă inițierea investigației referitor la acțiunile presupuse a fi anticoncurențiale ale întreprinderii „Megavil Grup” SRL realizate în raport cu întreprinderea „Natur Bravo” SA.

Ca urmare a investigației, prin [Decizia nr. CN 19/19-38 din 04.08.2020](#), Plenul Consiliului Concurenței a constatat încălcarea art. 19 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței, manifestată prin crearea confuziei sub forma copierii ilegale a

aspectului exterior (etichetei), produsului „Aperitiv din dovlecei” cu marca „Delicios” pentru produsul „Tocană din dovlecei” marcat cu semnul „Delis”.

Urmare a constatării încălcării s-a aplicat o amendă în mărime de cca 83 mii lei, totodată, s-a dispus încetarea acțiunii de concurență neloială constatată și retragerea de pe piață a produsului nominalizat.

- ***„Vinăria PURCARI” SRL vs „Timbrus PURCARI Estate” SRL (piața fabricării și comercializării vinurilor îmbuteliate pe teritoriul Republicii Moldova)***

La data de 02.08.2019, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit plângerea depusă de către întreprinderea „Vinăria Purcari” SRL privind presupusele acțiuni de concurență neloială realizate de către întreprinderea „Bravo Wine” SRL (*din 31.07.2019, redenumită în „Timbrus Purcari Estate” SRL*).

Potrivit celor invocate în plângere, presupusele acțiuni de concurență neloială realizate de către „Timbrus Purcari Estate” SRL, se manifestă prin deturnarea clientelei concurentului, sub forma inducerii în eroare a consumatorilor cu privire la locul de fabricare a vinurilor îmbuteliate cu semnul „Timbrus Purcari Estate”, în condițiile în care reclamata indică pe contra-eticheta adresa producătorului în s. Purcari, r-nul Ștefan-Vodă și crearea confuziei în rândul consumatorilor, în contextul în care ultima folosește nesancționat, pe etichetele vinurilor pe care le produce, combinația verbală „Purcari Estate”. Această combinație verbală este similară și imită mărcile înregistrate și protejate, care aparțin „Vinăria Purcari” SRL, astfel, vinurile pe care este amplasată combinația verbală „Purcari Estate”, sunt considerate de către consumatorul autohton ca provenind de la reclamantă, fapte ce indică la semnele încălcării art. 18 și art. 19 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței.

Urmare a investigației s-a constatat că, întreprinderea „Timbrus Purcari Estate” SRL a întreprins acțiuni de deturnare a clientelei concurentului „Vinăria Purcari” SRL prin inducerea în eroare a consumatorilor cu privire la locul fabricării produselor sale, precum și a creat confuzie în rândurile consumatorilor prin folosirea neloială a toponimicului „Purcari” și folosirea ilegală a combinației „Purcari Estate”, ambele utilizate legal de care reclamant.

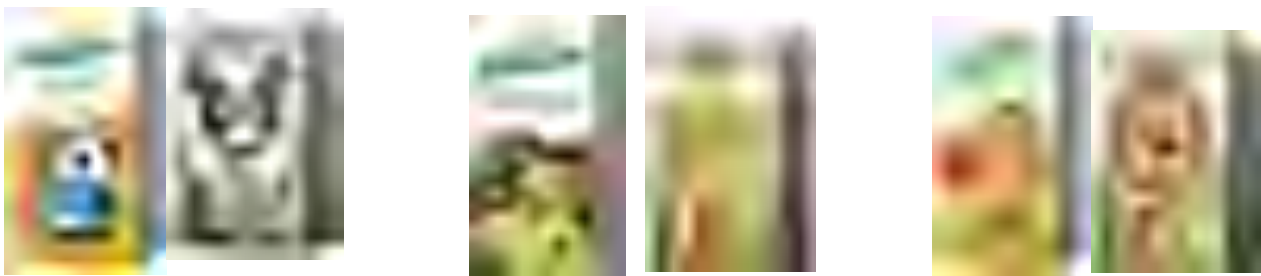
Astfel, au fost afectate în mod expres interesele concurentului „Vinăria Purcari” S.R.L. și a consumatorilor, or, acțiunile de concurență neloială de deturnare a clientelei concurentului și de creare a confuziei sunt orientate în egală măsură împotriva concurentului și a consumatorilor în contextul în care obiectivul primordial al deturnării clientelei concurentului rezidă în inducerea în eroare a consumatorilor, iar confuzia se creează anume în percepția consumatorilor.

În acest context, prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN – 40/19-65](#) s-a constatat încălcarea prevederilor art. 18 și art. 19 alin. (1) lit. a) ale Legii concurenței și a fost aplicată o amendă în mărime de cca 52,8 mii lei.

- ***Cazul „Orhei-VIT” SRL vs „Natur Bravo” SA (piața producerii și comercializării sucurilor de fructe la cutie pe teritoriul Republicii Moldova)***

La data de 25.06.2020, în cadrul Consiliului Concurenței a parvenit plângerea întreprinderii „Orhei-Vit” SRL privind presupusele acțiuni de concurență neloială realizate de către ÎCS „Natur Bravo” SA, manifestate prin utilizarea ilegală a desenului/modelului industrial a ambalajelor produselor de suc „Naturalis”.

Urmare a investigației, prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-20/20-69 din 17.12.2020](#), s-a constatat faptul că ÎCS „Natur-Bravo” SA, prin acțiunile sale de folosire ilegală parțială a desenelor/modelelor industriale pentru produsele similare (sucuri de fructe) cu produsele concurentului „Orhei-Vit” SRL, creează confuzie, acțiune interzisă prin prisma art. 19 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței.

Întreprinderii ÎCS „Natur-Bravo” SA i-a fost aplicată o amendă în mărime de cca 549,6 mii lei, fiind prescrisă și încetarea acțiunilor de concurență neloială.

Cât despre **identificarea semnelor de încălcare a legislației în domeniul publicității**, în anul de referință, agenții constatatori din cadrul Consiliului Concurenței au întocmit procese-verbale cu privire la contravenție în privința a 15 companii, materialele cauzelor contravenționale fiind remise spre examinare instanței de judecată. Instrumentele de tranzacționare și de publicitate on-line, create pentru contactul la distanță cu consumatorii, permit concurenților neloiali să utilizeze tipuri de publicitate ilegale, cum ar fi: publicitatea neautentică, publicitatea neonestă etc. Majoritatea contravențiilor constatate de Consiliul Concurenței au fost identificate la comercializarea tehnicii, și anume realizată prin intermediul comerțului on-line. Amenzile stabilite pe cazurile contravenționale, în baza hotărârilor instanței de judecată, au constituit cca 86 mii lei.

2.3 Investigațiile utile

Evaluarea permanentă a mediului concurențial prin efectuarea investigațiilor utile în diferite sectoare ale economiei a fost una din prioritățile pentru anul 2020. La moment Consiliul Concurenței realizează 19 investigații utile de cunoaștere a pieței și 1 investigație utilă privind cunoașterea cazurilor de încălcare a legislației concurențiale de către autoritățile administrației publice locale admise la etapa elaborării, aprobării și rectificării bugetelor locale, pentru perioada anilor 2015-2017, care ulterior a fost extinsă pentru perioada anilor 2018-2020 (lista se regăsește în Anexa 3 a prezentului raport). În cadrul tuturor investigațiilor au fost:

- întreprinse măsuri de identificare a cadrul juridic aferent domeniului investigat;
- stabiliți participanții piețelor nominalizate;

- realizate solicitări de informații de la agenții economici care activează pe piețele date;
- studiate bunele practici internaționale în domeniu investigat;
- întreprinse acțiuni de cercetare în scopul cunoașterii pieței și identificării constrângerilor/barierelor anticoncurențiale;
- examinate datele statistice disponibile în ceea ce privește piețele investigate.

În continuare vom descrie câteva din investigațiile utile care, în anul 2020, s-au soldat cu următoarele rezultate:

- ***Investigația utilă de cunoaștere a pieței produselor chimice***

În cadrul raportului intermediar al investigației utile de cunoaștere a pieței produselor chimice s-a constatat faptul că, caracteristicile pieței comercializării produselor de uz fitosanitar și fertilizanților pe teritoriul Republicii Moldova denotă o posibilă prezență a unor înțelegeri de cartel. Astfel, materialele acumulate au fost remise către Direcția Anticartel în vederea examinării oportunității inițierii unei investigații în legătură cu semnele încălcării art. 5 din Legea concurenței, la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pe teritoriul Republicii Moldova. Ulterior, prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 22 din 16.07.2020 a fost inițiată investigația cu privire la semnele încălcării art. 5 din Legea concurenței de către întreprinderile ce activează pe piața comercializării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pe teritoriul Republicii Moldova.

- ***Investigația utilă în domeniul pieței produselor cerealelor și oleaginoaselor***

Este de menționat faptul că, în urma examinării politicilor tarifare și culegerea de tarife aplicate de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” la transportul de mărfuri în trafic local și internațional valabile în perioada 2017-2018, precum și a proceselor-verbale a Comisiei Tarifare a ÎS „Calea Ferată din Moldova”, în care au fost consemnate modificările condițiilor tarifare efectuate în perioada anilor 2017-2018, s-a determinat că deciziile de acordare/modificare a condițiilor tarifare sunt adoptate și aplicate selectiv de către Comisia Tarifară a ÎS „Calea Ferată din

Moldova”, în multe cazuri aceste decizii fiind adoptate fără o justificare argumentată economic.

Cu referire la suspiciunile privind practicarea unor acțiuni anticoncurențiale, rezultate din analiza desfășurată în cadrul investigației utile, precizăm că la data de 18.06.2020 Plenul Consiliului Concurenței a inițiat o investigație referitor la semnele încălcării prevederilor art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. c) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind aplicarea în raporturile cu clienții săi a unor condiții inegale la prestarea serviciilor de transport de mărfuri pe cale ferată (Dispoziția nr. 16 din 18.06.2020).

- ***Investigația utilă privind cunoașterea cazurilor de încălcare a legislației concurențiale de către autoritățile administrației publice locale (APL) admise la etapa elaborării, aprobării și modificării bugetelor unităților administrativ teritoriale.***

În cadrul examinării informațiilor recepționate au fost stabilite o serie de încălcări admise de APL la etapa adoptării bugetelor locale, așa ca: stabilirea nominală și diferențiată a taxelor pentru unitățile comerciale și a taxei de amenajare a teritoriului, fiind făcută diferențiere dintre gospodărie țărănească și alte întreprinderi. A fost elaborat un raport asupra investigației date și ca urmare, prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 21 din 16.07.2020, a fost extinsă perioada supusă investigației cu încă 3 ani.

- ***Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării cu ridicata și cu amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova***

Ca rezultat a efectuării investigației în cauză a fost accentuată necesitatea înlăturării barierelor anticoncurențiale în ceea ce privește intrarea pe piața comercializării cu ridicata și cu amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova, în scopul de a stimula și îmbunătăți climatul concurențial pe piața dată.

În special, au fost identificate barierele legale care limitează accesul pe piața produselor petroliere, care sunt instituite prin art. 14 al Legii privind piața produselor petroliere nr. 461 din 30.07.2001, referindu-se la obligativitatea

deținerii de către importatorii de produse petroliere principale a unor depozite proprii și/sau închiriate de minim 5 mii m³ și a unui quantum a capitalului propriu în valoare de cel puțin 8 milioane lei, și la obligativitatea deținerii de către importatorii de gaz lichefiat a depozitelor pentru păstrarea gazului lichefiat în volum minim de 150 m³. Liberalizarea pieței și înlăturarea barierelor de intrare ar crea condiții pentru stabilirea unor prețuri competitive, determinate în baza cererii și ofertei și ar permite întreprinderilor mici și mijlocii să concureze liber cu întreprinderile mari, inclusiv integrate pe verticală.

Totodată, este important de menționat faptul că această poziție fermă a Plenului Consiliului Concurenței cu privire la necesitatea deschiderii spre concurență a pieței comercializării cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat și eliminării barierelor neargumentate de intrare și de activitate pe piață, a fost reiterat expusă în toate avizele emise la acest subiect de către Consiliul Concurenței în perioada anilor 2014-2021.

În același timp, în cadrul raportului asupra investigației utile pe piața vizată, au fost acumulate informații ce au servit drept bază pentru inițierea prin Dispoziția nr. 3 din 19.01.2021, a unei investigații cu privire la semnele încălcării art. 5 și art. 11 din Legea concurenței, de către cele mai mari 6 întreprinderi de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere, la stabilirea prețurilor.

- ***Investigația utilă de cunoaștere a pieței comercializării medicamentelor***

În cadrul investigației utile de cunoaștere a pieței comercializării medicamentelor s-au elaborat propuneri de modificare a legislației în domeniul proprietății intelectuale, în vederea substituirii regimului intern sau național de epuizare a drepturilor, cu regimul regional, transmise la data de 29.09.2020 Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în vederea includerii în proiectul Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2030.

2.4 Activitatea în instanța de judecată

Pe parcursul anului 2020, pe rolul instanțelor de judecată s-au aflat în examinare 85 de cauze, dintre care un procent de 67,4% l-au reprezentat acțiunile în contencios administrativ și au vizat domeniul concurenței.

Respectiv, în anul 2020, Consiliul Concurenței a participat, prin intermediul reprezentanților săi, la circa 143 de ședințe ale instanțelor de judecată.

În rezultatul examinării de către instanțele de judecată a cauzelor Consiliului Concurenței, procentul hotărârilor pronunțate de instanțele de judecată în favoarea Consiliului Concurenței a fost de 82%, din cele 22 de cauze finalizate în anul 2020.

Rezultatul examinării de către instanțele de judecată a cauzelor civile cu participarea Consiliului Concurenței se reflectă în următorul tabel.

Tabelul 1

Rezultatele și indicatorii activității în instanța de judecată în anul 2020

Nr. d/o	Indicatori	Rezultate	
1	Decizii cu privire la aplicarea Legii concurenței	<i>Contestate</i>	9
		<i>Menținute</i>	12
		<i>Anulate</i>	4
2	Sanctiuni/amenzi încasate (mii lei)	10 303, 84	
3	Nr. de cauze aflate pe rol în instanța de judecată	85	
4	Nr. de cauze de judecată finalizate:	22	
		<i>în favoarea Consiliului Concurenței</i>	<i>în defavoarea Consiliului Concurenței</i>
		18	4

Pe parcursul anului 2020, instanța de judecată a finalizat judecarea a 13 cauze contravenționale, dintre care instanța a susținut propunerea agentului constator de aplicare a sancțiunii în 10 cauze, ceea ce denotă un procent al câștigurilor în mărime de 77%, iar în 3 cauze a anulat procesul verbal contravențional.

Prezentăm, în continuare, cele mai relevante cazuri în ceea ce privește practica instanțelor judecătorești în soluționarea cazurilor de concurență.

- ***Cazul „BTS PRO” SRL contra Consiliul Concurenței***

Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței, nr. DA-09 din 19.02.2018, s-a constatat încălcarea art. 68 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței de către „BTS PRO” SRL, prin refuzul de a se supune inspecției desfășurate de către Consiliul Concurenței, cu aplicarea unei amenzi în mărime de cca 491 mii lei.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Consiliului Concurenței, „BTS PRO” SRL a solicitat anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței, declararea nulității rezultatelor inspecției desfășurate de către Consiliul Concurenței la sediul reclamantei și încasarea prejudiciului moral în mărime de cca 100 mii lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii, anulând decizia Plenului Consiliului Concurenței, în rest pretențiile reclamantei au fost respinse ca fiind neîntemeiate, soluție care a fost menținută și de instanța de apel.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că decizia Consiliului Concurenței este emisă contrar prevederilor legale, din considerentul că nu s-a stabilit existența faptei de refuz din partea „BTS PRO” SRL la efectuarea inspecției.

Curtea Supremă de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a considerat că soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită, fiind rezultată din aprecierea incorectă a probelor prezentate, motiv din care hotărârile judecătorești nu au putut fi menținute.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție, în motivarea deciziei sale a indicat că au fost oferite date eronate privind numărul încăperilor utilizate de „BTS PRO” SRL din clădirea respectivă, fiind limitat accesul la informația din calculatoarele de serviciu a companiei „BTS PRO” SRL ce se afla la etajul 4 în care activează atât „Esempla Systems” SRL, cât și „BTS PRO” SRL, fapt ce rezultă din informația comunicată de directorul de vânzări a „Esempla Systems” SRL, în ziua imediat următoare.

În speță s-a reținut și faptul că, la inspectarea calculatorului întreprinderii reclamante, după introducerea parolei de acces la calculatorul respectiv de către un angajat al întreprinderii, pe ecranul calculatorului, și anume în bara de meniuri a fost identificată o fereastră minimalizată, iar la solicitarea responsabilului pentru investigarea cauzei de a nu închide nimic, acesta nu s-a conformat solicitării, a închis fereastra respectivă și la solicitarea de a o redeschide a refuzat, circumstanță calificată de instanța supremă ca fiind o nesupunere la inspecția efectuată.

Totodată, instanța supremă a menționat și faptul că la inspectarea calculatorului întreprinderii nu a fost asigurată conexiunea cu serverul prin Remote Desktop Connection, fiind oferite explicații contradictorii în acest sens, prin care reprezentanții „BTS PRO” SRL au indus în eroare echipa de inspecție a Consiliului Concurenței și au făcut imposibilă examinarea documentelor aflate în raport cu obiectul și scopul investigației păstrate pe suport.

Distinct de aceste precizări, s-a constatat a fi declarative și susținerile instanței de apel precum că nu poate fi apreciat ca refuz în efectuarea inspecției, acțiunile de neprezentare la cererea colaboratorului Consiliului Concurenței a telefonului mobil și a serverului de stocare a informației, deoarece acestea nu se află la evidența întreprinderii „BTS PRO” SRL. Or, contrar acestor afirmații pe parcursul inspecției în rezultatul descifrării conturilor contabile 123 „Mijloace fixe” și 213 „Obiecte de mică valoare și scurtă durată” de către contabil și administratorul „BTS PRO” SRL s-a constatat că la balanța întreprinderii figurează telefonul mobil și serverul de stocare a informației indicate, iar la solicitarea colaboratorului Consiliului Concurenței acestea nu au fost prezentate.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție a constatat că „BTS PRO” SRL a refuzat să se supună inspecției desfășurate în cadrul societății, ce constituie o încălcare a normelor de procedură conform art. 68 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței. Or, în concordanță cu art. 56 alin. (11) din Legea concurenței, întreprinderea, asociația de întreprinderi și autoritatea administrației publice au obligația să se supună inspecției.

- ***Cazul „Vanro Com” SRL și „Sardis – Exim” SRL contra Consiliului Concurenței***

Prin decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. DA-23/16-13 din 22.03.2018 s-a decis constatarea încălcării prevederilor art. 5 al Legii concurenței de către întreprinderile „Vanro-Com” SRL și „Sardis Exim” SRL, prin participarea cu oferte trucate la procedurile de achiziții publice nr. 15/01460 din 19.05.2015 și nr. 16/01038 din 24.05.2016, organizate și desfășurate de Direcțiile Educație, Tineret și Sport din sectoarele Botanica și Râșcani ale mun. Chișinău.

Totodată, prin respectiva decizie Plenul Consiliului Concurenței a aplicat întreprinderii „Vanro – Com” SRL o amendă în mărime de cca 53,2 mii lei, reprezentând - 1,5% din cifra de afaceri realizată în anul 2017, cu aplicarea factorului 1 și aplicarea întreprinderii „Sardis Exim” SRL o amendă în mărime de cca 32,3 mii lei reprezentând – 1,5% din cifra de afaceri realizată în anul 2017, cu aplicarea factorului 1.

În cadrul investigației derulate asupra cazului respectiv de încălcare a Legii concurenței, „Vanro – Com” SRL și „Sardis Exim” SRL au recunoscut, total și în mod expres, săvârșirea faptei anticoncurențiale încriminate în observațiile prezentate, Consiliului Concurenței, pe marginea raportului de investigație. Fapt pentru care aceștia, în temeiul art. 73 alin. (6) din Legea concurenței, au beneficiat de o reducere a nivelului de bază al amenziilor determinat conform art. 72 al Legii concurenței, în mărime de 25% .

În ciuda faptului că au recunoscut încălcarea Legii concurenței, „Vanro – Com” SRL și „Sardis Exim” SRL au înaintat o acțiune în judecată împotriva Consiliului Concurenței, solicitând anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței, ca fiind ilegală și compensarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, instanța de fond prin hotărârea din 18.02.2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul „Vanro – Com” SRL și „Sardis Exim” SRL împotriva Consiliului Concurenței.

Soluția pronunțată de instanța de fond, prin care a fost recunoscută legalitatea și temeinicia deciziei Plenului Consiliului Concurenței a fost menținută de instanța de apel și de Curtea Supremă de Justiție prin încheierea sa din 20.05.2020

- ***Cazul „Alimer Comerț” SRL contra Consiliului Concurenței***

Prin Decizia nr. CEP-41/17-71 din 05.10.2018, „Alimer-Comerț” SRL a fost recunoscută vinovată de încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale, prin faptul nenotificării concentrării economice prevăzute la art. 22 alin. (1) din Legea concurenței, fiind aplicată o amendă de 0,24% din cifra totală de afaceri, ceea ce reprezintă 501,1 mii de lei.

Ținem să menționăm că, prin preluarea controlului asupra unor active materiale și nemateriale utilizate anterior de „Vega-L” SRL s-a realizat o operațiune de concentrare economică, în sensul art. 20 alin. (2) lit. b) din Legea concurenței, însă, „Alimer-Comerț” SRL nu a notificat Consiliul Concurenței conform art. 22 alin. (2) din Legea concurenței, deși, prin prisma acestei norme avea obligația pozitivă de a notifica Consiliul Concurenței operațiunea de concentrare economică, până la punerea în aplicare a acesteia, în vederea stabilirii compatibilității cu mediul concurențial.

Astfel, conjunctura circumstanțelor constatate și expuse mai sus, profilează concluzia că nenotificarea unei operațiuni de concentrare economică, definită la art. 22 alin. (1), înainte de punerea în aplicare a acesteia, cu excepția cazurilor în care sunt autorizate în mod expres în acest sens în conformitate cu art. 20 alin. (5) sau printr-o decizie adoptată în temeiul art. 20 alin. (6), reprezintă o încălcare a normelor materiale ale legislației concurențiale, în sensul art. 71 lit. d) din Legea concurenței.

Fiind investită cu judecarea cauzei în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, prin hotărârea din 10.02.2020 a respins, ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de „Alimer-Comerț” SRL.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 01.07.2020 a casat hotărârea din 10.02.2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a pronunțat o hotărâre nouă, prin care a admis parțial acțiunea depusă de

„Alimer-Comerț” SRL și a anulat Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 41 din 21.12.2017 și Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CEP-41/17-71 din 05.10.2018.

Prin Decizia din 07.10.2020 Curtea Supremă de Justiție, efectuând controlul judiciar al deciziei din 01.07.2020 a Curții de Apel Chișinău și al hotărârii din 10.02.2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a constatat că instanța de apel a judecat formal cauza și a interpretat în mod eronat legea, iar în consecință neîntemeiat a concluzionat că hotărârea primei instanțe este greșită.

În acest sens, Curtea Supremă de Justiție a constatat legalitatea și temeinicia Dispoziției din 21.12.2017 și a Deciziei din 05.10.2018 emise de Plenul Consiliului Concurenței în privința „Alimer-Comerț” SRL și a concluzionat că prima instanță corect și întemeiat a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de „Alimer-Comerț” SRL cu privire la anularea Dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr. 41 din 21.12.2017 și a Deciziei Consiliului Concurenței nr. CEP-41/17-71 din 05.10.2018 cu compensarea cheltuielilor de judecată și a judecat multiaspectual cauza, a identificat corect legea materială aplicabilă speței și i-a dat o interpretare corectă, însă instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, bazată pe judecarea formală a cauzei și interpretarea eronată a normelor legii materiale.

- ***Cazul Consiliul Concurenței contra Consiliului municipal Chișinău***

Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. AAP-40/17-26 din 24.05.2018, s-a decis calificarea acțiunilor Consiliului municipal Chișinău, manifestate prin stabilirea pct. 1.1 lit. e) din Anexa nr. 3 a Regulamentului de desfășurare a activității de comerț în mun. Chișinău, aprobat prin Consiliul municipal Chișinău prin Decizia nr. 10/2 din 09.10.2017, a prevederilor care stabilesc că, amplasamentele pentru desfășurarea comerțului ambulant pot fi situate la o distanță de cel puțin 50 m de la unitățile de comerț și alimentație publică staționare (pentru produsele similare celor comercializate în unitățile comerciale staționare), ca încălcare a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței.

La pct. 2 din decizia menționată mai sus, s-a decis calificarea acțiunilor Consiliului municipal Chișinău, manifestate prin stabilirea la pct. 2.5 alin. (9) din anexa nr. 4 a Regulamentului de desfășurare a activității de comerț în mun. Chișinău, aprobat de Consiliul municipal Chișinău prin Decizia nr. 10/2 din 09.10.2017, a prevederilor prin care se interzice amplasarea gheretelor la o distanță mai mică de 250 m de la intrările în unitățile comerciale staționare (în cazul gheretelor în care se preconizează comercializarea produselor similare celor din unitățile menționate), ca încălcare a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței. Totodată, Plenul Consiliului Concurenței a emis Prescripția nr. AAP-40/17-01 din 24.05.2018, prin care a prescris Consiliului municipal Chișinău să anuleze prevederea pct. 1.1 lit. e) din Anexa nr. 3 a Regulamentului de desfășurare a activității de comerț în mun. Chișinău aprobat de Consiliul municipal Chișinău prin Decizia nr. 10/2 din 09.10.2017, care stabilește că amplasamentele pentru desfășurarea comerțului ambulant pot fi situate la o distanță de cel puțin 50 m de la unitățile de comerț și de alimentație publică staționare (produse similare celor comercializate în unitățile comerciale staționare) și prevederea pct. 2.5 alin. (9) din Anexa nr. 4 a Regulamentului de desfășurare a activității de comerț a mun. Chișinău, aprobat de Consiliul municipal Chișinău prin Decizia nr. 10/2 din 09.10.2017, care au fost calificate ca încălcare a Legii concurenței.

Consiliul Concurenței, ținând cont de prevederile art. 13 din Legea concurenței, a înaintat o acțiune în contenciosul administrativ, solicitând instanței de judecată anularea actelor Consiliului municipal Chișinău care au condus la restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței

Curtea de Apel Chișinău a constatat temeinicia acțiunii respective ținând cont de faptul că, Consiliul municipal Chișinău nu a contestat decizia Consiliului Concurenței și prescripția menționată mai sus. Astfel, Completul judiciar a conchis că în cauza dată autoritatea publică locală nu a executat și nu s-a conformat măsurilor dispuse prin decizia și prescripția Plenului Consiliului Concurenței în termenul stabilit, în scopul restabilirii mediului concurențial, prevăzut la art. 12 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței. Iar în al doilea rând, instanța de judecată a

constatat, că actele Consiliul municipal Chișinău sunt adoptate cu încălcarea art. 12 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței.

Astfel, prin Hotărârea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, din 26.11.2019, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul Concurenței către Consiliul municipal Chișinău și a anulat în parte pct. 1.1. lit. e) din Anexa nr. 3 și pct. 2.5 alin. (9) din Anexa nr. 4 a Regulamentului de desfășurare a activității de comerț în mun. Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 10/2 din 09.10.2017.

În vederea executării hotărârii instanței de judecată, prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 17/5 din 01.10.2020, s-a abrogat Regulamentul de desfășurare a activității de comerț în mun. Chișinău, aprobat de Consiliul municipal Chișinău prin Decizia nr. 10/2 din 09.10.2017 și s-a aprobat un nou Regulament privind desfășurarea activității de comerț în mun. Chișinău.

CAPITOLUL III. AJUTOR DE STAT

3.1 Sinteza rezultatelor înregistrate

Consiliul Concurenței asigură aplicarea și respectarea de către autoritățile publice și mediul privat a legislației în domeniul ajutorului de stat. În anul 2020, Plenul Consiliului Concurenței a aprobat cel de-al VII-lea **Raport privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova, de la intrarea în vigoare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.** (*Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-67 din 03.12.2020*).¹

Raportul a fost elaborat în conformitate cu informația prezentată de către furnizorii de ajutor de stat și ajutor de minimis (APC, APL etc.), prin intermediul SIA RAS.

Raportul cuprinde o analiză a valorii, structurii și a tendințelor înregistrate pe parcursul perioadei 2017-2019 în acordarea ajutoarelor de stat, ajutoarelor de minimis, măsurilor de sprijin acordate pentru prestarea SIEG, monitorizarea ajutoarelor de stat autorizate, precum și reflectă implementarea SIA RAS.

În anul 2020, în scopul asigurării cadrului normativ necesar pentru o evaluare eficientă a măsurilor de ajutor de stat, au fost abrogate actele vechi și elaborate următoarele acte noi: **Regulamentul privind ajutorul de minimis**², aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 01 din 06.08.2020; **Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională**,³ aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 02 din 15.10.2020; **Regulamentul privind evaluarea ajutorului de stat pentru protecția mediului înconjurător**⁴, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 03 din 03.12.2020.

Totodată, a fost elaborat proiectul **Instrucțiunii privind monitorizarea ajutorului de stat existent.**

¹<https://competition.md/public/files/Raport-privind-ajutoarele-de-stat-acordate-in-Republica-Moldova-pentru-anul-2019758fc.pdf>

²https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=123789&lang=ro

³https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125024&lang=ro

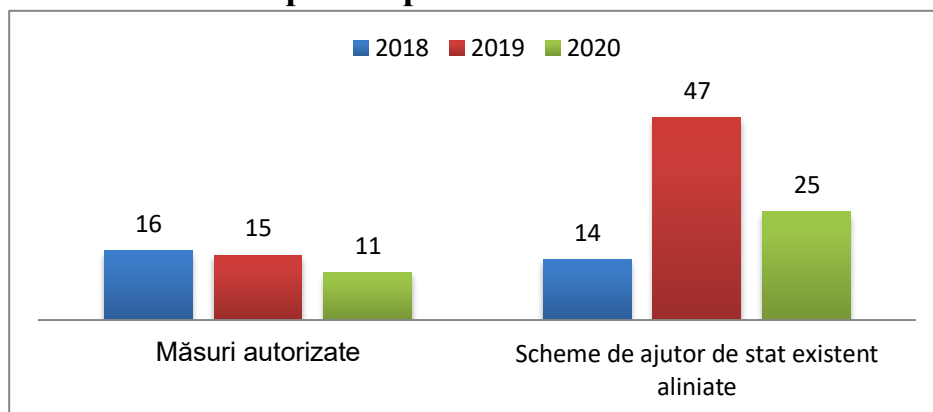
⁴https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125402&lang=ro

Politica în domeniul ajutorului de stat este o componentă importantă a politicii de concurență datorită efectelor intervenției statului asupra mediului economic. Monitorizarea permanentă a ajutoarelor de stat se efectuează cu scopul de a exclude denaturarea nejustificată a concurenței și pentru a direcționa mai bine măsurile de sprijin, contribuind astfel la dezvoltarea întregii economii.

Consiliul Concurenței își axează eforturile în vederea asigurării aplicării și respectării de către autoritățile publice și mediul privat a legislației în domeniul ajutorului de stat ceea ce a contribuit esențial la consolidarea și sporirea rezultatelor obținute pe parcursul ultimilor ani, conform diagramei de mai jos.

Figura 7

Indicatorii în domeniul ajutorului de stat pentru perioada anilor 2017-2020

În anul 2020, de către Consiliul Concurenței au fost autorizate 11 măsuri de sprijin notificate de către furnizorii de ajutor de stat, în valoare totală de cca. 800 000 mii lei.

În contextul situației pandemice provocate de răspândirea Covid-19, măsurile de sprijin oferite pentru situații excepționale sunt considerate compatibile cu mediul concurențial, în conformitate cu prevederile art. 4, lit. (b) din Legea cu privire la ajutorul de stat, fiind exceptate de la obligația de notificare către Consiliul Concurenței.

Astfel, este important de menționat că ajutorul autorizat în anul de referință a fost destinat preponderent măsurilor de sprijin acordate pentru servicii de interes economic general (SIEG), ce reprezintă o activitate economică primordială pentru cetățeni, precum: alimentarea cu apă potabilă, evacuarea

apelor uzate, colectarea deșeurilor menajere, transport publice etc. Măsurile de ajutor de stat autorizate au fost acordate sub formă de subvenții și/sau subsidii ori reduceri la preț la bunurile și serviciile furnizate, inclusiv vânzarea unor bunuri mobile și imobile sub prețul pieței.

O contribuție semnificativă în vederea implementării acțiunilor în materie de ajutor de stat, a constat în alinierea, în anul de referință, a 25 de scheme de ajutor de stat existent. În conformitate cu angajamentele asumate în Acordul de Asociere RM-UE, la sfârșitul anului 2020 erau aliniate 128 scheme (73,98%), din totalul de 173 de scheme de ajutor de stat existent până la intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat.

Totodată, este important de menționat faptul că pe parcursul anului 2020, a fost elaborat **proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului ce viza organizarea și funcționarea sistemului informațional „Registrul ajutoarelor de stat”** în scopul asigurării cadrului normativ necesar pentru transferarea SIA RAS pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și oferirii transparenței în operațiunile de acordare a ajutorului de stat și interoperabilității sistemului cu alte sisteme.

Astfel, în ședința de Guvern din 18.11.2020 a fost aprobată Hotărârea de Guvern cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, în acest sens oferind posibilitatea realizării transferului SIA RAS.

3.2 Notificarea și autorizarea ajutorului de stat

În anul 2020, datorită politicii proactive de promovare a culturii concurențiale în regiuni, toți furnizorii de ajutor de stat au notificat măsurile de sprijin prin intermediul SIA RAS.

În continuare este prezentată descrierea succintă a măsurilor de sprijin, autorizate de către Plenul Consiliului Concurenței.

- *Notificarea parvenită de la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă – ANOFM*

Măsura de sprijin constă în acordarea subvențiilor în baza prevederilor art. 33, 34, 36, 38, 40 din Legea nr. 105 din 14.06.2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj pentru instruirea angajaților și pentru crearea de noi locuri de muncă. Valoarea măsurii de sprijin constituie - cca 48 152,53 mii lei. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-14 din 29.04.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin notificată de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat.

- **Notificarea parvenită de la Primăria orașului Rezina**, beneficiarul măsurii de sprijin fiind ÎM „Servicii Comunal - Locativă Rezina”. Măsura de sprijin constă în transmiterea în gestiune cu titlu gratuit a unor bunuri materiale (apeduct, rețea de canalizare etc.), pentru prestarea serviciului de interes economic general – serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Valoarea ajutorului de stat acordat ÎM „Servicii Comunal - Locativă Rezina” pentru perioada anilor 2016-2023, constituie cca 866,42 mii lei. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-18 din 15.05.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin notificată constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și este compatibilă cu mediul concurențial normal.
- **Notificarea parvenită de la Direcția Generală de Finanțe a UTA Găgăuzia a Comitetului executiv al Găgăuziei**, beneficiarul măsurii de sprijin fiind Compania Publică „GAGAUZIYA RADIO TELEVISIONU”. Măsura de sprijin constă în alocarea anuală Compania Publică „GAGAUZIYA RADIO TELEVISIONU” a resurselor sub formă de subvenții, prevăzute în Legea UTA Găgăuzia cu privire la bugetul pentru anul corespunzător. Valoarea ajutorului de stat acordat pentru prestarea serviciului public de radiofuziune acordat Companiei Publică „GAGAUZIYA RADIO TELEVISIONU” pentru perioada 2018-2024, constituie cca 45 785,8 mii lei. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-31 din 09.07.2020](#) s-a constatat că măsura de

sprijin notificată constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și este compatibilă cu mediul concurențial normal.

- **Notificarea parvenită de la Primăria comunei Ișcălău, raionul Fălești**, beneficiarul măsurii de sprijin fiind ÎM „Servicii Comunale Ișcălău”. Măsura de sprijin constă în transmiterea în gestiune cu titlu gratuit a apeductului din satul Ișcălău, satul Doltu și satul Burghelea. Valoarea ajutorului de stat pentru prestarea serviciului public de alimentare cu apă acordat ÎM „Servicii Comunale Ișcălău” pentru perioada 2017-2026, constituie cca 4 495,4 mii lei. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-66 din 03.12.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin notificată constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și este compatibilă cu mediul concurențial normal.
- **Notificarea parvenită de la Primăria municipiului Bălți**, beneficiarul măsurii de sprijin fiind ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți”. Măsura de sprijin notificată de către Primăria municipiului Bălți, având ca beneficiar ÎM „Direcția Reparații și Construcții Drumuri Bălți” constă în alocarea de subvenții/subsidii, precum și transmiterea în gestiune cu titlu gratuit a bunurilor materiale (5 autospeciale și tomberoane), în vederea operării serviciului de colectare și transportare a deșeurilor. Valoarea ajutorului de stat:subvenții/subsidii în perioada anilor 2017-2018, în sumă de cca 4 461,3 mii lei;pentru bunurile transmise în gestiune economică, pentru perioada 2018-2024 - cca 7 531,37 mii lei. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-08 din 10.03.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin notificată constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și este compatibilă cu mediul concurențial normal.
- **Notificarea parvenită de la Primăria municipiului Bălți**, beneficiarul măsurii de sprijin fiind ÎM „Direcția de Troleibuze din Bălți”. Măsura de sprijin constă în:
 - acordarea unei garanții de către Consiliul municipal Bălți în vederea contractării de către ÎM „Direcția de Troleibuze din Bălți” a unui împrumut în

condiții preferențiale de la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, pe un termen de 12 ani, în valoare de 2,5 mil. Euro, precum și a unui grant în valoare de 1,2 mil. Euro, conform Deciziei Consiliului municipal Bălți nr. 2/3 din 26.04.2019 „Cu privire la aprobarea Contractului de împrumut dintre ÎM „Direcția de troleibuze din Bălți” și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Acordului de garanție și susținere a proiectului între municipiul Bălți, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și ÎM „Direcția de troleibuze din Bălți”;

- acordarea de subsidii anuale din bugetul municipal, precum și scutiri de la plata pentru locațiunea mijloacelor fixe, proprietate a municipiului, utilizate de către ÎM „Direcția de troleibuze din Bălți”, în regim de gestiune economică.

Valoarea ajutorului de stat pentru prestarea serviciilor publice de transport electric în municipiul Bălți, pentru perioada 2014-2024 – constituie cca 491 878,83 mii lei. [Conform Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-45 din 17.09.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin notificată, precum și alte măsuri de sprijin acordate ÎM „Direcția de Troleibuze din Bălți” pentru prestarea serviciilor publice de transport electric în municipiul Bălți constituie ajutor de stat, în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, ce este compatibil cu mediul concurențial normal.

- **Notificarea parvenită de la Consiliul raional Leova.** Consiliul Concurenței a examinat măsura de sprijin acordată „Apă-Canal Leova” SA de către Consiliul raional Leova privind transmiterea în gestiune economică a unor mijloace fixe în vederea prestării serviciului de apă și canalizare. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-32 din 09.07.2020](#) s-a constatat faptul că, măsura de sprijin notificată de către Consiliul raional Leova, având ca beneficiar „Apă-Canal Leova” SA, ce constă în transmiterea în gestiune a unor mijloace fixe, constituie ajutor de stat compatibil în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

- ***Notificarea parvenită de la Agenția pentru Eficiența Energetică.*** Notificarea dată, cu privire la acordarea măsurii de sprijin în conformitate cu Apelul de propuneri de proiecte nr. 1 în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă în sectorul public a fost examinată în cadrul alinierii schemei de ajutor de stat existent. Apelul de propuneri de proiecte nr. 1 în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă a fost deschis pentru reprezentanții autorizați ai obiectivelor de menire socială aflate în proprietate publică centrală și locală de toate nivelele care sunt funcționale și nu au beneficiat de suport din partea programelor sau proiectelor cu caracter similar. Au fost selectați în total 86 de beneficiari, fiind semnate contracte de grant pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabilă. Valoarea debursărilor efectuate și planificate, pentru perioada 2014-2021, constituie 146,6 mil lei. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-43 din 09.09.2020](#) a fost autorizat ajutorul de stat acordat în baza Apelului de propuneri de proiecte nr. 1 în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă.
- ***Notificarea parvenită de la Primăria satului Baurci, raionul Ceadâr-Lunga.*** Consiliul Concurenței a examinat notificarea parvenită cu privire la transmiterea în gestiune economică a bunurilor materiale. Ajutorul de stat acordat „Apă-Termo” SA este necesar în vederea operării în condiții normale de continuitate a serviciului public de alimentare cu apă și nu va denatura în mod nejustificat concurența. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. OTG-21 din 04.06.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin notificată constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat și este compatibilă cu mediul concurențial normal.
- ***Notificarea parvenită de la Primăria satului Cazaclia, raionul Ceadâr-Lunga.*** Consiliul Concurenței a examinat notificarea parvenită de la Primăria satului Cazaclia, raionul Ceadâr-Lunga, ce constă în transmiterea în gestiune cu titlu gratuit a bunurilor materiale. Ajutorul de stat acordat „Apă-Termo” SA este

necesar în vederea operării în condiții normale pentru furnizarea serviciului public de aprovizionare cu apă și nu va denatura în mod nejustificat concurența. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. OTG-57 din 19.11.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin notificată constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și este compatibilă cu mediul concurențial normal.

- ***Notificarea parvenită de la Primăria satului Tartaul, raionul Cantemir.*** Consiliul Concurenței a examinat notificarea parvenită de la Primăria satului Tartaul, raionul Cantemir, cu privire la transmiterea în gestiune economică a bunurilor materiale. Ajutorul de stat acordat ÎM „Tart-Local-Service” este necesar în vederea operării în condiții normale de continuitate a serviciului public de alimentare cu apă și nu va denatura în mod nejustificat concurența. Conform [Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. OTS-36 din 04.08.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin notificată constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat și este compatibilă cu mediul concurențial normal.

3.3 Alinierea schemelor de ajutor de stat existente

Potrivit art. 341 din Acordul de Asociere, unul din angajamentele asumate de Republica Moldova este alinierea schemelor de ajutoare de stat instituite înainte de 16.08.2013 la acquis-ul UE în materie de ajutor de stat, în termen de 8 ani de la data intrării în vigoare a Acordului de Asociere. Excepție constituie schemele de ajutoare de stat instituite în temeiul Legii nr. 440 din 27.07.2001 cu privire la zonele economice libere pentru care perioada a fost prelungită până la 10 ani de la data intrării în vigoare a Acordului de Asociere.

În anul 2020 au fost examinate mai multe măsuri de sprijin, care sunt descrise succint în cele ce urmează.

- ***Măsurile de sprijin acordate sub formă de aplicarea cotei „zero” la dobânda pentru leasing și reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate privind***

desfășurarea „Programului de susținere și dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii”

Consiliul Concurenței a examinat măsurile de sprijin acordate sub formă de aplicarea cotei „zero” la dobânda pentru leasing și reduceri de preț la bunurile și serviciile furnizate privind desfășurarea „Programului de susținere și dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii”, destinat facilitării procurării în regim de leasing a unui vast sortiment de echipamente noi de producere pentru sporirea capacităților lor de producere și modernizare, finanțat din contul Grantului acordat de Guvernul Japoniei (2 scheme). Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-09 din 10.03.2020](#) s-a constatat că măsurile de sprijin sus menționate constituie schemă de ajutor de minimis, în sensul art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat.

- ***Măsura de sprijin care se referă la acordarea de granturi pentru organizațiile neguvernamentale ecologiste pentru proiecte de protecția mediului***

Consiliul Concurenței a examinat măsura de sprijin care se referă la acordarea de granturi din sursele Fondului Ecologic Național. Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-42 din 06.08.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin constituie ajutor de minimis pentru proiectele care se referă la soluționarea problemelor ecologice asociate cu dezvoltarea durabilă a sistemelor de aprovizionare cu apă, de canalizare și epurare a apelor reziduale.

- ***Măsura de sprijin care se referă la Apelul de propuneri de proiecte nr. 1 în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă***

Consiliul Concurenței a examinat măsura de sprijin care se referă la Apelul de propuneri de proiecte nr. 1 în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă notificat de Agenția pentru Eficiență Energetică. S-a constatat că măsura de sprijin constituie ajutor de stat pentru beneficiarii care desfășoară sau pot desfășura activitate economică în clădirile

publice. [Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO-43 din 09.09.2020](#), în temeiul art. 5 alin. (1) lit. e) al Legii cu privire la ajutorul de stat, Consiliul Concurenței a autorizat acordarea ajutorul de stat.

- ***Măsura de sprijin referitor la emiterea garanțiilor financiare întreprinderilor active și întreprinderilor nou create, prin intermediul Fondului de garantare a creditelor***

Măsura de sprijin este acordată în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 828 din 20.08.2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Fondul de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii (2 scheme). Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-25 din 18.06.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin examinată constituie schemă de ajutor de minimis în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

- ***Măsura de sprijin privind scutirile aplicate la importul mărfurilor definite ca ajutoare umanitare***

Măsura de sprijin este acordată în baza prevederilor art. 103, alin. (5) și art. 124, alin. (2) al Codului fiscal și art. 28, lit. d) din nota la Anexa nr. 2 al Legii nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal. Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-49 din 17.09.2020](#) s-a constatat că în cazul prevenirii, lichidării sau diminuării consecințelor calamităților naturale și altor cazuri excepționale, măsura de sprijin constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat, doar în cazul beneficiarilor de ajutor umanitar care desfășoară activitate economică.

- ***Măsura de sprijin referitor la scutirea de la plata TVA aplicat pentru serviciile, întreprinse de către autoritățile abilitate, pentru care se aplică taxa de stat***

Măsura de sprijin este acordată în temeiul art. 103, alin. (1), pct. 6) din Codul fiscal. În cadrul examinării s-a constatat faptul că facilitatea fiscală analizată este acordată în vederea exercitării unor activități non-economice. Astfel, prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-29 din 03.07.2020](#) s-a

constatat faptul că măsura de sprijin nominalizată, în baza prevederilor art. 103 alin. (1) pct. 6) din Codul fiscal, nu constituie ajutor de stat în sensul art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat.

- ***Măsura de sprijin privind scutirea de TVA fără drept de deducere: cazarea în cămine, serviciile comunale acordate populației – închirierea spațiului locativ, deservirea tehnică a blocurilor de locuințe, alimentarea cu apă, canalizarea, salubritatea, folosirea ascensoarelor***

În urma examinării facilității fiscale acordate în temeiul art. 103, alin. (1), pct. 16) din Codul fiscal, s-a constatat, prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-41 din 06.08.2020](#), că beneficiarii măsurii de sprijin în cauză nu desfășoară activitate economică și în acest caz nu sunt beneficiari în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat, prin urmare, măsura de sprijin nu constituie ajutor de stat.

- ***Măsura de sprijin privind scutirea de TVA fără drept de deducere serviciile ce țin de autentificarea drepturilor deținătorilor de teren***

Măsura de sprijin este acordată în baza prevederilor art. 103, alin. (1), pct. 19) din Codul fiscal. În cadrul examinării măsurii de sprijin s-a constatat că beneficiarul facilității fiscale examinate nu este beneficiar în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat, deoarece facilitatea fiscală analizată este acordată în vederea exercitării unor activități aferente prerogativei statului. Astfel, prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-61 din 27.11.2020](#) s-a constatat faptul că măsura de sprijin enunțată nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

- ***Măsura de sprijin acordată sub formă de scutiri aplicate la importul de către Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”***

Consiliul Concurenței a examinat măsura de sprijin acordată sub formă de scutiri aplicate la importul de către Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, precum și agenții economici

(conform contractelor încheiate în baza procedurilor de achiziție) a bunurilor (mărfurilor), destinate realizării proiectului pentru dezvoltarea Centrului Universitar de Simulare în Instruirea Medicală. [Prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER-22 din 04.06.2020](#) s-a constatat faptul că măsura de sprijin nominalizată nu mai este aplicabilă, ca urmare a consumării efectului Legii nr. 129/2013 privind importul și procurarea pe teritoriul Republicii Moldova a unor servicii și bunuri.

- ***Măsura de sprijin acordată sub formă de scutiri aplicate la importul mărfurilor destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010***
Consiliul Concurenței a examinat măsura de sprijin acordată sub formă de scutiri aplicate la importul mărfurilor destinate lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010. Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER - 28 din 03.07.2020](#) s-a constatat faptul că măsura de sprijin nominalizată nu mai este aplicabilă, ca urmare a consumării efectului Legii nr. 191/2010 cu privire la acordarea facilităților pentru lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010 și urmează a fi exclusă din Registrul ajutorului de stat existent.
- ***Măsura de sprijin privind acordarea de subvenții pentru finanțarea publicațiilor periodice destinate copiilor de vârstă școlară și preșcolară***
Măsura de sprijin este fundamentată pe prevederile stabilite în Legile anuale ale bugetului de stat (2012-2019); Legea presei nr. 243 din 26.10.1994; Hotărârea Parlamentului nr. 901/1996 pentru aprobarea Regulamentului privind finanțarea redacțiilor ziarelor și revistelor; Hotărârea Guvernului nr. 1128/2003 cu privire la fondarea revistei „Moldova” etc. Ca urmare a examinării măsurii de sprijin, prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-19 din 15.05.2020](#) s-a constatat că subvențiile acordate pentru finanțarea publicațiilor periodice destinate copiilor de vârstă școlară și preșcolară, constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat. Furnizorul a notificat măsura dată de sprijin către Consiliul Concurenței, în conformitate cu

prevederile Legii cu privire la ajutorul de stat. Schemă de ajutor de stat este în examinare la Consiliul Concurenței.

- ***Măsura de sprijin acordată sub formă de scutire de la TVA fără drept de deducere, a proprietății de stat răscumpărate în procesul privatizării***

Măsura de sprijin a fost oferită în baza prevederilor art. 103, alin. (1), pct. 3) al Codului fiscal. În cadrul examinării măsurii de sprijin s-a constatat faptul că livrarea proprietății de stat, răscumpărate în procesul privatizării, nu reprezintă o livrare impozabilă în sine, deoarece autoritatea publică, în calitate de vânzător, nu este un subiect impozabil - contribuabil al TVA. Ca rezultat, scutirea de TVA fără drept de deducere în cazurile prevăzute de art. 103, alin. (1), pct. 3) al Codului fiscal nu poate fi considerată ca un transfer de resurse de stat deoarece nu reprezintă o derogare de la sistemul general aplicat. Prin urmare, condiția acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă nu este îndeplinită. Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-40 din 06.08.2020](#) s-a constatat că măsura de sprijin nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

- ***Măsura de sprijin referitor la scutirea de TVA fără drept de deducere, aplicată la livrarea proprietății confiscate, proprietății fără stăpân, proprietății trecute în posesiunea statului cu drept de succesiune și comorilor***

Măsura de sprijin a fost acordată în temeiul art.103, alin.(1), pct. 8) din Codul fiscal. În cadrul examinării măsurii de sprijin nominalizate s-a constatat faptul că livrarea proprietății confiscate, proprietății fără stăpân, proprietății trecute în posesiunea statului cu drept de succesiune și comorilor, de la entitățile publice către Serviciul Fiscal de Stat, precum și de la acesta către persoanele fizice, juridice sau entități publice nu reprezintă o livrare impozabilă în sine, deoarece Serviciul Fiscal de Stat fiind o autoritate publică, în calitate de gestionar și vânzător, nu este un subiect impozabil - contribuabil al TVA. Ca rezultat, scutirea de TVA fără drept de deducere în cazurile prevăzute de art. 103 alin. (1) pct. 8) al Codului fiscal nu poate fi considerată ca un transfer de resurse de stat

deoarece nu reprezintă o derogare de la sistemul general aplicat. Prin urmare, condiția acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă nu este îndeplinită. Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-46 din 17.09.2020](#) s-a constatat faptul că această măsură de sprijin nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

- ***Măsura de sprijin privind scutirea de la plata taxei vamale, aplicate la importul de motoare de la subpozițiile tarifare 8407 90 și 8408 90 destinate motocultoarelor de la subpoziția tarifară 8701 10, a motopompelor de la subpoziția tarifară 8413 70 și a generatoarelor de la subpozițiile tarifare 8502 11 și 8502 20***

Măsura de sprijin a fost acordată în baza pct.1 din nota de la Anexa nr.1 din Legea nr. 1380/1997 cu privire la tariful vamal. În cadrul examinării măsurii de sprijin nominalizate, prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței Nr. ASR-47 din 17.09.2020](#) s-a constatat faptul că acțiunea actelor normative în baza cărora a fost acordată a încetat, astfel fiind exclusă din lista schemelor de ajutor de stat existent.

- ***Măsurile de sprijin privind scutirea de la plata TVA fără drept de deducere a produselor de fabricație proprie ale cantinelor studențești, școlare și ale cantinelor altor instituții de învățământ, ale spitalelor și instituțiilor preșcolare, ale cantinelor care aparțin altor instituții și organizații din sfera social-culturală finanțate, parțial sau în întregime, de la buget, precum și ale cantinelor specializate în alimentarea bătrânilor nevoiași din contul organizațiilor de binefacere***

Măsura de sprijin este acordată în baza art. 103, alin. (1), pct. 11) din Codul fiscal. Ca urmare a examinării măsurii menționate, prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-48 din 17.09.2020](#) s-a constatat că facilitățile fiscale enunțate sunt justificate prin logica fiscală, iar în acest sens nu a fost întrunit criteriul de selectivitate. Respectiv, măsură de sprijin nu poate fi

calificată ca ajutor de stat. Totodată, s-a constatat faptul că măsura dată de sprijin în partea ce ține de acordarea scutirilor de la plata TVA fără drept de deducere a produselor de fabricație proprie ale cantinelor care aparțin altor instituții și organizații din sfera social-culturală finanțate, parțial sau în întregime, de la buget constituie ajutor de stat existent ce urmează a fi aliniat la aquis-ul Uniunii Europene, conform art. 341 din Acordul de Asociere.

- ***Măsura de sprijin privind scutirea de plata impozitului pe venit a fondului nestatal de pensii***

Măsura de sprijin este acordată în baza prevederilor art. 68 din Codul fiscal. În cadrul examinării măsurii de sprijin s-a constatat faptul că, o derogare pentru fondurile nestatale de pensii, în sensul că acestea nu sunt impozitate la nivel de fond (totodată, orice plăți efectuate din acest fond se includ în venitul brut al beneficiarului), poate să fie justificată prin faptul că, acestea distribuie beneficiarilor venitul investițional și că impozitul este colectat ulterior la nivelul beneficiarilor fondului. Astfel, facilitatea fiscală prevăzută la art. 68 din Codul fiscal, reprezintă o derogare de la sistemul de referință, este justificată de natura sau economia generală a sistemului de referință, fiind astfel neselectivă. Prin [Decizia Plenumului Consiliului Concurenței nr. ASR-53 din 29.10.2020](#) s-a constatat faptul că măsura de sprijin analizată nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

- ***Măsura de sprijin privind scutirea de TVA fără drept de deducere instituțiile preșcolare, sanatoriile și alte obiecte cu destinație social-culturală și de locuit, precum și drumurile, rețelele și stațiile electrice, rețelele de gaz, sistemele de alimentare cu apă și de canalizare, sistemele centralizate de alimentare cu energie termică, instalațiile pentru extragerea apelor subterane și alte obiecte similare transferate gratuit autorităților publice (sau, în baza deciziei lor, întreprinderilor specializate care folosesc și exploatează obiectele respective conform destinației), precum și cele transmise întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor de către autoritățile publice; proprietatea de stat transferată***

gratuit, la decizia autorităților publice, de la bilanțul unei întreprinderi de stat la bilanțul altei întreprinderi de stat sau de la bilanțul unei întreprinderi municipale la bilanțul altei întreprinderi municipale; lucrările de expertiză tehnică, de prospecțiuni, de proiectare, de construcție și de restaurare, cu atragerea mijloacelor bănești donate de către persoane fizice și juridice, la obiectele incluse în lista aprobată de Parlament

Măsura de sprijin este acordată în baza prevederilor art. 103, alin. (1), pct. 4) din Codul fiscal. În cadrul examinării măsurii de sprijin nominalizate s-a constatat faptul că, atât transferul gratuit autorităților publice (sau, în baza deciziei lor, întreprinderilor specializate care folosesc și exploatează obiectele respective conform destinației), a instituțiilor preșcolare, sanatoriilor și altor obiecte cu destinație social-culturală și de locuit, precum și drumurilor, rețelelor și substațiilor electrice, rețelelor de gaz, sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare, sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică, instalațiilor pentru extragerea apelor subterane și altor obiecte similare, cât și cele transmise întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor de către autoritățile publice, precum și proprietatea de stat transferată gratuit, la decizia autorităților publice, de la bilanțul unei întreprinderi de stat la bilanțul altei întreprinderi de stat sau de la bilanțul unei întreprinderi municipale la bilanțul altei întreprinderi municipale nu reprezintă o livrare impozabilă în sine, deoarece autoritatea publică în calitate de proprietar, atât în rol de beneficiar, cât și în rol de furnizor, nu este un subiect impozabil - contribuabil al TVA. Astfel, scutirea fiscală analizată nu poate fi considerată ca un transfer de resurse de stat deoarece nu reprezintă o excepție de la principiul general aplicat. Prin urmare, condiția acordată de furnizor din resurse de stat sau din resursele unităților administrativ-teritoriale sub orice formă nu este îndeplinită. Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-62 din 27.11.2020](#) s-a constatat faptul că această măsură de sprijin nu constituie ajutor de stat în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

- ***Măsura de sprijin privind aplicarea scutirilor de la taxele vamale la importul de autovehicule de la pozițiile tarifare 8702 și 8704, cu termen de exploatare de până la 7 ani inclusiv***

Consiliul Concurenței a examinat măsura de sprijin privind scutirile aplicate la importul de autovehicule de la pozițiile tarifare 8702 și 8704, cu termen de exploatare de până la 7 ani. Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurențe nr.ASR-63 din 27.11.2020](#) s-au constatat următoarele.

- Măsurile de sprijin sus menționate, acordate în baza prevederilor pct. 2 al notei la anexa nr. 1 al Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, din data de 01.01.2015 nu mai sunt aplicabile, ca urmare a încetării efectului actului normativ ce a stat la baza acestuia.
 - Măsurile de sprijin sub formă de scutiri de la plata taxei vamale aplicate în baza pct. 7 al anexei la Legea nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor ce prevede reguli generale de aplicare a taxei vamale la importul autovehiculelor specificate la pozițiile tarifare 8702 și 8704, cu termen de exploatare de până la 7 ani inclusiv, acordate în baza prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, nu constituie ajutor de stat în sensul art. 3 al Legii cu privire la ajutorul de stat.
 - Măsurile de sprijin acordate sub formă de scutiri de la plata taxei vamale aplicate în baza pct. 7 al anexei la Legea nr. 172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor ce prevede reguli generale de aplicare a taxei vamale la importul autovehiculelor specificate la pozițiile tarifare 8702 și 8704, cu termen de exploatare de până la 7 ani inclusiv, din țările cu care Republica Moldova nu are încheiat un tratat internațional, constituie schemă de ajutor de minimis.
- ***Măsura de ajutor de stat existentă, acordată, de ODIMM în cadrul Programului de stat de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții***

Consiliul Concurenței a examinat măsura de ajutor de stat existentă, acordată, de ODIMM în cadrul Programului de stat de stimulare a participării agenților economici la târguri și expoziții. Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-15 din 29.04.2020](#) s-a constatat faptul că măsura de sprijin constituie schemă de ajutor de minimis în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat.

- ***Măsura de ajutor de stat existentă, acordată de AGEPI întreprinderilor mici și mijlocii pentru protecția invențiilor, soiurilor de plante, mărcilor comerciale, denumirilor de origine a produsului, desenelor și modelelor industriale***
Consiliul Concurenței a examinat măsura de ajutor de stat existentă acordată de AGEPI întreprinderilor mici și mijlocii pentru protecția invențiilor, soiurilor de plante, mărcilor comerciale, denumirilor de origine a produsului, desenelor și modelelor industriale. Prin [Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-23 din 04.06.2020](#) s-a constatat faptul că măsura de sprijin constituie schemă de ajutor de minimis, în sensul art. 3 din Legea cu privire la ajutorul de stat.

3.4 Implementarea SI automatizat Registrul ajutoarelor de stat

În vederea realizării angajamentului asumat prin art. 342 din Acordul de Asociere și de necesitatea creșterii transparenței în operațiunile de acordare a ajutorului de stat a fost instituit SIA RAS. În anul 2020, la fel ca și în anii precedenți, toți furnizorii au raportat măsurile de sprijin prin intermediul SIA RAS.

Totodată, în anul de referință a fost actualizat și modernizat sistemul informațional de raportare și notificare a ajutorului de stat.

În anul 2020, de către Consiliul Concurenței a fost oferit acces la 140 de utilizatori de ajutor de stat, astfel încât la sfârșitul anului, 1245 de utilizatori de ajutor de stat erau conectați la sistemul SIA RAS. Drept rezultat, toți furnizorii de ajutor de stat și de minimis au raportat măsurile de sprijin prin intermediul SIA RAS, acestea urmând a fi examinate de către Consiliul Concurenței, iar ulterior incluse în ***Raportul privind ajutoarele de stat acordate în Republica Moldova pentru anul 2019.***

Evoluția implementării și utilizării SIA RAS este expusă în tabelul ce urmează.

Tabelul 2

Evoluția implementării și utilizării SIA RAS pentru perioada anilor 2017 – 2020

Nr.	Indicatori	2017	2018	2019	2020
1	Numărul utilizatorilor de ajutor de stat ce au primit acces pentru utilizarea SIA RAS	252	143	180	140
2	Numărul utilizatorilor de ajutor de stat ce utilizează SIA RAS	809	875	1110	1245
3	Ponderele furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIA RAS din totalul celor care au notificat ajutoare de stat	84%	92%	97%	100%
4	Ponderele furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIA RAS din totalul celor care au raportat ajutoare de stat	88%	100%	100%	100%

Creșterea numărului de autorități publice care utilizează SIA RAS în activitatea de notificare și raportare a ajutorului de stat a fost menținută. Acest fapt a asigurat transparența în procesul de colectare și analiza datelor privind ajutoarele de stat și de minimis acordate. Această tendință pozitivă se datorează și acțiunilor de promovare a culturii concurențiale în domeniul ajutorului de stat realizate prin organizarea consultațiilor și ședințelor online cu furnizorii.

Pe final de capitol, concluzionăm faptul că pe plan extern, urmare a adoptării Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat pentru protecția mediului înconjurător, Regulamentului privind evaluarea ajutorului de stat pentru dezvoltare regională și a Regulamentului privind ajutorul de minimis, Consiliul Concurenței a realizat angajamentele asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere în vederea armonizării legislației naționale la cea a UE.

Totodată, Consiliul Concurenței a asigurat transparența în acordarea ajutoarelor de stat prin elaborarea și prezentarea Raportului privind ajutoarele de stat acordate în RM pentru anul 2019.

De asemenea, este de menționat că urmare a evaluării ajutoarelor de stat notificate, s-a asigurat **prevenirea distorsionării nejustificative a mediului concurențial** (în domeniile serviciilor comunale (apeduct, rețea de canalizare), serviciilor publice de radiodifuziune, serviciilor de colectare și transportare a deșeurilor, serviciilor publice de transport electric, eficienței energetice și

valorificării surselor de energie regenerabilă în sectorul public) și **direcționarea măsurilor de sprijin** în vederea corectării unor eșecuri a pieței în corespundere cu prevederile legislației în domeniul ajutorului de stat.

CAPITOLUL IV. PREVENIREA PRACTICILOR ANTICONCURENȚIALE, ADVOCACY ȘI ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ

Consiliul Concurenței în această perioadă de incertitudine economică și fluctuație a piețelor, în limitele competențelor instituționale, a depus efortul necesar pentru a-și exercita pe deplin rolul de supraveghere și asigurare a competitivității piețelor și a-și realiza pe deplin atribuțiile conferite prin lege, una din care fiind promovarea culturii concurențiale.

Totodată, în scopul asigurării cadrului juridic de protecție a concurenței, precum și în vederea prevenirii practicilor anticoncurențiale ale întreprinderilor și ale autorităților publice centrale sau locale, Consiliul Concurenței avizează proiectele de acte normative ce reglementează activitatea economică, evaluând astfel impactul de reglementare al proiectelor actelor normative asupra mediului concurențial din Republica Moldova.

4.1. Activitatea de avizare a Consiliului Concurenței

Adoptarea și implementarea de prevederi normative care mențin sau stabilesc bariere în calea liberei concurențe pe piață sau favorizează practicile anticoncurențiale ale întreprinderilor și ale autorităților publice centrale sau locale au efect negativ asupra dezvoltării economice și asupra bunăstării consumatorilor.

Prin activitatea de avizare se urmărește identificarea și evaluarea ex-ante a prevederilor actelor normative cu posibil impact negativ asupra mediului concurențial din Republica Moldova, precum și formularea obiecțiilor și recomandărilor menite să aducă noile prevederi în concordanță cu principiile concurențiale.

Astfel, în vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Consiliul Concurenței pe parcursul anului 2020 a emis **112 de avize asupra proiectelor de acte normative**, dintre care, prin **43 de avize au fost prezentate propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în vederea asigurării concurenței.**

În continuare sunt menționate principalele proiecte de acte normative asupra cărora Consiliul Concurenței a prezentat obiecții și propuneri în anul 2020, având în vedere posibilul impact al acestora asupra mediului concurențial din Republica Moldova.

- ***Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative înaintat cu titlul de inițiativa legislativă nr. 302 din 16.12.2019***

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative ce vizează piața farmaceutică a definit noțiunea de „preț de producător”. În acest context, Consiliul Concurenței a considerat că această propunere va putea constitui o premisă ca prețul reprezentantului oficial, în unele cazuri, să difere de prețul medicamentului de la producător și să nu fie atins obiectivul declarat al proiectului, și anume de micșorare a prețului la medicamente.

Astfel, prin aviz s-a propus revizuirea noțiunii de „preț de producător” în sensul, fie excluderii sintagmei „sau de reprezentantul oficial al acestuia”, fie definirii noțiunii de „reprezentant oficial” și stabilirii expres în lege a drepturilor acestora în procesul de declarare de către ultimii a prețului medicamentului.

Ce ține de noțiunea „preț de achiziție”, Consiliul Concurenței a considerat oportun de a se prevedea în proiect lista exhaustivă a taxelor atribuite de stat care vor putea fi incluse în prețul de achiziție pentru medicamente, întrucât din proiectul prezentat de autor nu era clar și previzibil care alte taxe atribuite de stat pot fi incluse în prețul de achiziție.

Totodată, proiectul reglementa și un alt nivel al valorii adaosului comercial pentru medicamentele compensate. De asemenea, Consiliul Concurenței a considerat că valoarea adaosului comercial este neargumentată, deoarece acesta nu are la bază analiză economică sau/și evaluări ex-ante a impactului de reglementare a limitei adaosului comercial de 12%, dintre care până la 4% pentru agenții economici care importă și/sau distribuie cu ridicata medicamente compensate și până la 8% pentru farmacii. Această propunere, pe de o parte, stabilește condiții inegale de activitate la prestații echivalente pentru aceleași întreprinderi, întrucât propune un nivel al adaosului comercial pentru comercializarea medicamentelor

compensate mai mic decât nivelul adaosului comercial aplicabil pentru medicamentele necompensate de către distribuitorii angro și farmacii. Iar pe de altă parte, aceste condiții inegale ar putea afecta și interesele legitime ale consumatorilor de a avea acces la medicamente disponibile și calitative.

În rezumat, în scopul protecției, menținerii și stimulării concurenței în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor, Consiliul Concurenței a remarcat despre faptul că cadru de reglementare a activității farmaceutice trebuie să asigure un echilibru între interesele întreprinderilor de a activa într-un mediu concurențial efectiv pe această piață și interesele consumatorilor de a dispune de medicamente accesibile și calitative.

- ***Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii privind piața produselor petroliere nr. 461/2001, înaintat cu titlul de inițiativă legislativă, nr. 17 din 29.01.2020***

Consiliul Concurenței prin avizul său a reiterat poziția sa în privința deschiderii pentru concurență a pieței de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat și eliminarea barierelor neargumentate de intrare și activitate pe piață, fapt ce va genera stabilirea unor prețuri competitive, determinate în baza cererii și ofertei, condiții care de fapt ar contribui la soluționarea problemelor declarate în nota informativă a proiectului, și anume crearea condițiilor mai echitabile pentru întreprinderile mici și mijlocii de a concura liber cu întreprinderile mari, inclusiv integrate pe verticală.

Ce ține de proiectului de lege, acesta stabilea că prețurile maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat de către agenții economici se vor calcula pentru un 1 litru, separat pentru fiecare tip de produs și partidă importată, atât conform Metodologiei de calculare și aplicare a prețurilor la produsele petroliere, elaborată și aprobată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, cât și ținând cont de Normele generale de calculare a prețurilor la produsele petroliere principale.

Așadar, deși proiectul stabilește modalitatea de calcul a prețurilor maxime de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale pentru fiecare

partidă importată, în privința faptului cum își vor stabili prețul maxim de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale și a gazului lichefiat, companiile petroliere ne-importatoare, care vând cu amănuntul produse petroliere achiziționate de pe teritoriul țării, nu conține prevederi care ar asigura previzibilitate.

Astfel, în vederea evitării posibilelor incertitudini la aprecierea cheltuielilor care se permit a fi incluse în marja de comercializare, Consiliul Concurenței a relevat necesitatea asigurării clarității referitor la mecanismul de calculare a marjei de comercializare cu amănuntul a produselor petroliere principale, ce include cheltuieli de transportare și asigurare până pe teritoriul Republicii Moldova, cheltuieli de manipulare și depozitare, alte cheltuieli aferente vânzării cu amănuntul, precum și profitul.

La fel, Consiliul Concurenței, prin aviz, a propus ca conținutul proiectului să ofere o claritate în privința faptului dacă Normele generale de calculare și aplicare a prețurilor stabilite în anexă sunt aplicabile doar produselor petroliere principale sau și pentru calcularea prețului de comercializare cu amănuntul a gazului lichefiat.

- ***Proiectul de lege pentru modificare legii privind achizițiile publice nr. 131/2015, înaintat cu titlul de inițiativa legislativă nr. 60 din 17.02.2020***

Proiectul pentru modificare Legii privind achizițiile publice nr. 131/2015 prevedea ca ofertele de produse agricole și agroalimentare autohtone să aibă prioritate în fața produselor agricole și agroalimentare de import, inclusiv în condițiile unui preț al ofertei mai mare cu maxim 10% comparativ cu valoarea ofertei cu cel mai mic preț. Totodată, acest proiect propunea și completarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice cu art. 6² conform căruia, ofertele întreprinderilor micro, mici și mijlocii vor avea prioritate în fața ofertelor întreprinderilor mari, cu o marjă de depășire a celui mai mic preț sau/și a ofertelor întreprinderilor mari de 5%.

Astfel, ținând cont de obligațiile internaționale asumate de Republica Moldova, de principiile constituționale și de cadrul normativ național ce asigură libera concurență și implicit, libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a

serviciilor și a capitalurilor, Consiliul Concurenței a atenționat că prevederile din proiect referitoare la tratarea diferențiată a produselor autohtone față de cele de import și privilegierea ofertelor întreprinderilor micro, mici și mijlocii în raport cu ofertele întreprinderilor mari, în cadrul procedurilor de achiziții publice, ar fi pasibile de a limita concurența, întrucât ar putea afecta libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalurilor, ar putea diviza piața și ar putea stabili restricții în funcționarea pieței, fapt care poate atrage aplicarea de sancțiuni.

Totodată, Consiliul Concurenței a menționat că, la moment, cadrul normativ național asigură suficiente instrumente și măsuri de sprijin în vederea susținerii producătorilor autohtoni și/sau a întreprinderilor micro, mici și mijlocii, aliniate la standardele europene și internaționale.

- ***Proiectul hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare de modificare a Hotărârii nr. 19/3 din 13 mai 2019 privind aprobarea Regulamentului cu privire la auditul asigurătorilor (reasiguratorilor)***

Proiectul Comisiei Naționale a Pieței Financiare prevedea introducerea unei cerințe noi față de entitatea de audit, pentru efectuarea auditului în domeniul asigurărilor, și anume, *pentru asigurătorul care deține licență pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, să dispună de renume și experiență recunoscută în domeniul auditului instituțiilor financiare internaționale.*

Consiliul Concurenței a atestat că acest fapt ar putea limita concurența, constituind o barieră nejustificată în activitatea acestora, întrucât solicitarea suplimentară pentru entitățile de audit să dispună de renume și experiență recunoscută în domeniul auditului instituțiilor financiare internaționale, ar putea limita dreptul unor entități de audit de a presta servicii de audit unor companii de asigurări și ar putea afecta costul de intrare pe piață și condițiile de activitate pe piața serviciilor de audit și piața serviciilor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă sau ar putea duce la concentrarea pieței sau înlăturarea de pe piață a unor entități de audit.

În acest sens, în vederea respectării principiilor de bază ale concurenței, Consiliul Concurenței a recomandat stabilirea cerințelor minime de activitate pentru entitățile de audit, care să asigure calitatea serviciilor corespunzător standardelor internaționale de audit.

- ***Proiectul deciziei Consiliului municipal Chișinău cu privire la aprobarea Regulamentului privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate și de afișaj în mun. Chișinău***

Proiectul a enumerat obiectele/zonele/spațiile unde amplasarea mijloacelor de publicitate este interzisă sau restricționată precum a prevăzut și limitele minime sau maxime ale suprafețelor mijloacelor de publicitate sau distanțele minime-maxime permise pentru amplasarea mijloacelor/dispozitivelor de publicitate, firmelor iluminate.

Având în vedere că, aceste limite nu sunt prevăzute de Legea nr. 1227/1997 sau alte legi, Consiliul Concurenței a considerat imperioasă argumentarea lor, în temeiul unei analize economice și/sau planului general prin aspectul arhitectural al mun. Chișinău și evaluări ex-ante a impactului de reglementare asupra întreprinderilor din sfera publicității (spre exemplu, asupra întreprinderilor deținătoare de dispozitive publicitare construcția și instalarea cărora a cerut investiții mari).

Totodată, proiectul prevedea și dreptul de amplasare a publicității prin care se adjudecă pentru o perioadă fixă de 36 de luni din data semnării contractului de locațiune a terenului. În acest context, Consiliul Concurenței a considerat că perioadă de amplasare a publicității de 36 de luni din data semnării contractului de locațiune a terenului nu este argumentată și ar putea limita sau elimina concurența în acest interval de timp pe piața publicității din mun. Chișinău. Consiliul Concurenței a atenționat oportunitatea de a asigura posibilitatea utilizării terenului din proprietatea municipiului Chișinău pentru perioade mai mici decât 36 de luni.

În concluzie, în vederea asigurării principiilor de bază ale concurenței și prevenirii practicilor anticoncurențiale pasibile a fi săvârșite de întreprinderi sau autorități publice, Consiliul Concurenței a reiterat necesitatea corelării proiectului

de regulament cu prevederile Legii concurenței, Legii nr. 1227/1997, Legii nr. 139/2012 și Legii nr. 131/2015, astfel încât, fără a afecta concurența pe piața publicității, să fie asigurat echilibrul între interesele legitime ale întreprinderilor de a activa într-un mediu concurențial liber pe această piață și interesele autorității publice locale de a gestiona efectiv patrimoniul municipal și de a reglementa amplasarea mijloacelor de publicitate și afișaj în municipiul Chișinău.

- ***Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, ce vizează modificarea Legii nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și a Legii nr. 407/2006 cu privire la asigurări***

Consiliul Concurenței a semnalat în avizul său că competența oferită prin proiectul legii Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA), de prezentare în termeni concreți a raportului privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, efectuat de o entitate de audit cu renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale, pentru o perioadă de timp nedeterminată, creează premise pentru restrângerea, împiedicarea și eliminarea concurenței dintre entitățile de audit care efectuează auditul asigurătorilor (reasigurătorilor) și astfel, afectează libera concurență asigurată de Legea concurenței și libertatea de a contracta a companiilor de asigurare, garantată de Codul civil nr. 1107/2002.

În contextul în care pentru trimestrul III al anului 2020 sunt eligibile să efectueze auditul asigurătorilor (reasigurătorilor), 13 entități de audit, conform informației publice de pe pagina web a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, prin selectarea de către BNAA a unei entități pentru o perioadă de timp nelimitată, piața auditului asigurătorilor (reasigurătorilor) va fi închisă, respectiv nu va mai exista posibilitatea de manifestare a concurenței între entitățile de audit pe această piață.

Astfel, Consiliul Concurenței a remarcat că entitatea de audit selectată de către BNAA, dar nu la libera alegere a companiilor de asigurări, pentru efectuarea raportului privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor

asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, fără a fi prevăzute de lege criterii clare și cerințele de calitate a serviciilor de audit care să corespundă standardelor internaționale, va fi din start favorizată nejustificat, în raport cu alte potențiale entități de audit care vor dori să intre pe piața dată. La caz, limitarea concurenței se va manifesta prin reducerea numărului de entități de audit care sunt în drept să efectueze auditul companiilor de asigurări ce activează pe piața asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto externă, piață care este concentrată, fiind prezente doar 10 companii, fapt ce va putea crea premise prielnice pentru schimbul de informații strategice/sensibile dintre aceste companii, ce vizează comportamentul lor pe piață.

Totodată, Consiliul Concurenței a relevat că cerința instituită prin proiect față de entitatea de audit, de a dispune de renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, urmează a fi racordată la cerințele Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare și ale Directivei 2006/43 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate.

În această ordine de idei, Consiliul Concurenței a comunicat că nu susține proiectul dat, întrucât acesta prezintă îngrijorări concurențiale ce vizează excluderea concurenței de pe piața entităților de audit a companiilor de asigurări care comercializează Cartea Verde, pe o perioadă nedeterminată de timp, și limitarea concurenței și a libertății de a contracta a companiilor de asigurări ce comercializează Cartea Verde.

- ***Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează facilitarea interacțiunii la distanță între Guvern, comunitatea de afaceri și consumatori***

Proiectul stabilea un drept exclusiv, pentru o perioadă nedeterminată de timp, I.P. „Agenției de Guvernare Electronică”, posesoare al serviciului guvernamental de plăți electronice (Mpay). În acest sens, Consiliul Concurenței a semnalat despre posibilitatea afectării activității altor subiecți și sisteme de plăți electronice prin

intermediul căruia există, la moment, posibilitate de a încasa plata taxelor de stat pentru prestarea unor servicii publice.

La fel, a remarcat faptul că având în vedere că, I.P. „Agenția de Guvernare Electronică” va fi prezentă, atât pe piețele deschise concurenței, prestând servicii de încasare a plăților în favoarea prestatorilor de servicii privați, cât și pe piața ce va fi închisă concurenței, prestând servicii de încasare a taxelor de stat, această activitate economică a instituției publice poate duce la restrângerea concurenței.

De asemenea, s-a atras atenția despre faptul că regulile concurențiale se aplică în egală măsură oricărei entități, angajată în activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare al acesteia și, ca urmare, I.P. ”Agenția de Guvernare Electronică”, în partea ce ține de activitatea economică, se supune prevederilor Legii concurenței și necesită să se abțină de la acțiuni care ar putea duce la restrângerea concurenței.

În acest context, Consiliul Concurenței a subliniat despre faptul că I.P. „Agenția de Guvernare Electronică” va avea poziție dominantă pe piața serviciilor electronice de încasare a plății taxelor de stat pentru prestarea unor servicii publice și va avea responsabilitate specială de a acționa pe piața dată conform principiilor de bază a concurenței și de a oferi acces nediscriminatoriu pentru toate entitățile care pot fi integrate și intermediare, inclusiv consumatorilor finali, fără a admite uzul puterii sale economice, care poate să împiedice menținerea unei concurențe efective, inclusiv prin finanțarea încrucișată a activităților.

Totodată, Consiliul Concurenței a menționat că propunerea de modificare a art. 28 alin. (1) al Codului administrativ nr. 116/2018, vine în contradicție cu prevederile art. 33, art. 96 alin. (1) și 127 al aceluiași cod, potrivit cărora, comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri. Mijloacele electronice au prioritate dacă sunt adecvate obiectului comunicării și acceptate de participantul la procedură. Autoritatea

publică este cea care stabilește forma de comunicare, iar reglementările derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Astfel, Consiliul Concurenței a considerat că desfășurarea obligatorie a procedurii administrative în format electronic nu va putea fi posibilă atât timp, cât întreprinderile nu vor accepta desfășurarea procedurii prin mijloace electronice și legea expres nu va prevedea obligativitatea deținerii unor mijloace electronice funcționale (adrese electronice), care să asigure comunicarea operativă în regim securizat cu autoritățile publice.

Respectiv, necesitatea identificării unor noi rezerve de creștere a activității economice și comerciale în Republica Moldova, precum și facilitării interacțiunii la distanță între autorități publice, întreprinderi și consumatori în contextul crizei pandemice COVID-19, nu justifică excluderea modalității olografe de semnare a actelor și realizarea procedurii administrative în mod tradițional (pe hârtie).

Totodată, fără a fi acordată o perioadă de tranziție pentru implementarea noilor prevederi din cadrul proiectului de lege după intrarea în vigoare imediată a acestuia, ar putea constitui un impediment în calea desfășurării afacerilor și, în scopul asigurării principiilor de bază a concurenței și libertății activității de întreprinzător, este oportun ca propunerile de modificare a cadrului normativ din proiect să asigure modalități alternative, cerințe de calitate și eficiență a procedurii administrative.

- ***Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Guvernului nr. 885/2017 cu privire la desemnarea furnizorului central de energie electrică, ce vizează desemnarea SC „Energoacom” SA, pe o perioadă nedeterminată în calitate de furnizor central de energie electrică***
Prin Hotărârea de Guvern nr. 885/2017 cu privire la desemnarea furnizorului central de energie electrică, Guvernul a desemnat direct SC „Energoacom” SA în calitate de furnizor central de energie electrică, în perioada 01.04.2018 - 01.01.2021, să procure de la producător energie electrică regenerabilă, precum și energia electrică produsă în mod tradițional de centralele electrice de termoficare urbane și să o furnizeze pe piață.

În acest context, activitatea SC „Energocom” SA ține de procurarea și revânzarea energiei electrice la prețuri reglementate calculate conform Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru energia electrică livrată de furnizorul central de energie electrică, aprobată prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 483/2017 și la prețuri nereglementate stabilite în condiții negociabile importând în acest sens energie electrică în Republica Moldova. Menționăm că, în ambele cazuri se aplică o marjă comercială pentru acoperirea cheltuielilor suportate de către SC „Energocom” SA.

Astfel, SC „Energocom” SA, întreprindere cu capital social integral de stat, fiind investit cu dreptul exclusiv să intermedieze livrările angro de energie electrică, deține poziție dominantă pe piața procurării și revânzării angro a energiei electrice, în temeiul art. 10 alin. (5) din Legea concurenței.

În acest sens, SC „Energocom” SA îi revine responsabilitatea specială de a acționa pe piața procurării (din amonte) angro și piața revânzării (din aval), angro a energiei electrice conform regulilor concurenței.

Respectiv, ținând cont că prin acordarea dreptului exclusiv nelimitat în timp se afectează capacitatea altor întreprinderi de a desfășura o astfel de activitate în Republica Moldova și se instituie o barieră în calea intrării pe piața procurării angro și pe piața revânzării angro a energiei electrice a noilor întreprinderi, Consiliul Concurenței a semnalat îngrijorarea concurențială privind desemnarea directă a SC „Energocom” SA drept furnizor central de energie electrică, pe o perioadă nedeterminată, și fără stabilirea unor indicatori de performanță, având în vedere că acest fapt este contrar obiectivului general urmărit de a deschide piețele către concurență și a limita drepturile exclusive instituite pentru întreprinderile cu capital de stat și privat.

Luând-se în considerare avizul Plenului Consiliului Concurenței, prin Hotărârea de Guvern nr. 986/2020, SC „Energocom” SA a fost desemnat drept furnizor central de energie electrică pe perioada valabilității licenței pentru furnizarea energiei electrice.

4.2. Advocacy și asigurarea transparenței

Promovarea culturii concurențiale, în special, prin implementarea acțiunilor de advocacy reprezintă una din activitățile prioritare ale Consiliului Concurenței, care vizează crearea, consolidarea și menținerea unui mediu competitiv.

Anul 2020 a fost marcat de pandemia Covid-19, care a influențat în mod fundamental economiile globale, lăsând amprente semnificative asupra piețelor interne și au modificat dramatic regulile de joc a actorilor de pe piață, impunând Guvernele să întreprindă măsuri rapide și puternice pentru a menține funcționarea piețelor și a economiei. Intervenția guvernului pe piețele afectate de criză este necesară și legitimă, dar pentru a asigura o redresare solidă, va trebui să se restabilească concurența efectivă pe piețe pe termen lung.⁵

În aceste condiții autorităților de concurență le revine un rol important de advocacy în explicarea publică a beneficiilor concurenței și în furnizarea de sfaturi guvernelor lor cu privire la implicațiile și efectele competitive ale consumatorilor asupra măsurilor economice propuse. Astfel de sfaturi de specialitate cu privire la măsurile politice și legislative pentru a se asigura că piețele funcționează bine se pot dovedi esențiale [...].⁶

Consiliul Concurenței a realizat acest lucru prin acțiuni de informare și avertizare a agenților economici cu privire la comportamentele concurențiale, în special, pe timp de criză. Este necesar de a sublinia că mesajele au fost formulate prin prisma consultării practicilor internaționale și recomandărilor înaintate de organizațiile internaționale, dar, totodată, conformate la realitățile legislației Republicii Moldova.

O altă dimensiune în care Consiliul Concurenței s-a impus în vederea promovării culturii concurențiale în condițiile Covid -19, au fost evenimentele on-line la care Consiliul Concurenței a participat, fie în calitate de coorganizator, fie în calitate de speaker.

⁵<https://www.oecd.org/competition/COVID-19-competition-policy-actions-for-governments-and-competition-authorities.pdf>

⁶<https://www.internationalcompetitionnetwork.org/wp-content/uploads/2020/04/SG-Covid19Statement-April2020.pdf>

În scopul dezvoltării mediului concurențial și stimulării concurenței s-a pus un accent aparte pe intensificarea eforturilor pentru promovarea culturii concurențiale. În acest sens, pe parcursul anului 2020 au fost organizate **110 de evenimente** (seminare, video conferințe, mese rotunde, webinare etc.) cu participarea a peste **330 de reprezentanți ai APC și APL**, ai mediului de afaceri, ai mass mediai, ai instituțiilor de politici publice, studenți etc. și **8800 de vizualizări** în cadrul evenimentelor online.

Totuși, evoluția cantitativă a acțiunilor de advocacy are o dinamică descendentă, esențial pronunțată în anul 2020. Scăderea cantitativă a acțiunilor este condiționată în mare parte de restricțiile pandemice impuse, necesitatea de reorientare a activității în spațiu virtual, dar cel mai important în sursele bugetare reduse. Limitele de alocații acoperă doar cheltuielile de personal și cheltuielile operaționale și nu permit organizarea campaniilor eficiente de promovare a culturii concurențiale, ce reprezintă una din atribuțiile principale ale Consiliului Concurenței.

Printre principalele evenimente organizate de Consiliul Concurenței, în vederea promovării culturii concurențiale, putem menționa:

- ***Masa rotundă dedicată dezbaterii publice a prevederilor Directivei 1/2019 a Parlamentului European și Consiliului din cadrul proiectului de Asistență tehnică pentru modificarea legii concurenței, implementat cu sprijinul Proiectului Băncii Mondiale de ameliorare a competitivității CEP II (12.02.2020)***

Reieșind din necesitatea perfecționării Legii concurenței, luând în considerare carențele și ineficiența legislației concurențiale, în special, pe piețele economice digitale (comerțul electronic), precum și practica judiciară națională, noile modificări ale Codului civil și ale Codului administrativ, urmare a negocierilor cu Grupul Băncii Mondiale, s-au desfășurat primele activități ale proiectului, unde experții din cadrul Autorităților de concurență din UE, în special, din România și Lituania, au prezentat principalele prevederi ale Directivei în cauză.

Scopul proiectului fiind revizuirea Legii concurenței, identificarea lacunelor și elaborarea propunerilor de modificare legislativă având în vedere prevederile

Directivei (UE) 1/2019 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

În cadrul evenimentului au fost invitați reprezentanți ai Camerelor de Comerț, Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Asociațiilor de business, Judecătorei municipiului Chișinău sediul Râșcani, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Ministerului Justiției, Institutului de politici publice etc.

- ***Seminar pentru angajații Agenției Achiziții Publice cu tematica „Concurența pe piața achizițiilor și detectarea practicilor anticoncurențiale” (27.02.2020)***

Având în vedere atribuțiile Agenției Achiziții Publice privind acordarea suportului consultativ Operatorilor Economici și Autorităților Contractante în domeniul achizițiilor publice, angajații Agenției se confruntă cu necesitatea cunoașterii unor aspecte specifice domeniului concurențial, astfel la solicitarea acesteia, Consiliul Concurenței a desfășurat un seminar de instruire pentru reprezentanții Agenției, cu genericul „*Concurența pe piața achizițiilor publice și detectarea practicilor anticoncurențiale*”.

- ***Lecția publică pentru studenții Academiei de studii economice din Moldova (14.02.2020), cu genericul „Concurență – Sănătoasă, ajutor de stat-legal, publicitate-adekvată”***

În cadrul lecției au fost prezentate domeniile principale de activitate ale Consiliului Concurenței și expuse cele mai relevante cazuri din practica autorității, către un auditoriu de cca 60 de studenți. Lecția s-a dovedit a fi una interactivă cu mai multe reprize de întrebări și răspunsuri.

- ***Seminar online „Practica anticoncurențială” pentru colaboratorii din cadrul Centrului Național Anticorupție (03.12.2020)***

În cadrul seminarului au fost prezentate noțiuni generale privind practicile anticoncurențiale, acțiunile de concurență neloială și acțiuni ale autorităților publice.

- ***Webinar „Concurența în condițiile COVID-19” organizat de comun cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (17.06.2020)***

În cadrul Webinar-ului discuțiile s-au axat pe:

- Programul Național în domeniul concurenței și al ajutorului de stat pentru anii 2017-2020.
- Ajutorul de stat în context de criză.
- Concurența în condițiile generate de pandemia COVID-19.

Evenimentul a fost susținut de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC), în cadrul Proiectului „Optim - Oportunități prin Tehnologii și Inovație în Moldova”, realizat de Helvetas Swiss Intercooperation în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

- ***Videoconferință PRIA COMPETITION Republica Moldova prima dezbatere online despre concurența neloyală și despre rolul protecției împotriva concurenței neloyale în apărarea drepturilor de proprietate intelectuală (16.07.2020)***

În cadrul evenimentului au fost atinse subiecte-cheie pentru sectoarele bancar, asigurări, retail, sănătate și farmaceutice, energie, turism, telecom, auto, mediu, juridic, agricultură, construcții și real estate, IT, industrie, concurența pentru membrii asociațiilor patronale și profesionale.

- ***Videoconferință PRIA Business Summit Republica Moldova-România, summit online de colaborare de business între cele două țări: investiții, fonduri, import-export și idei pentru dezvoltarea antreprenorilor din ambele țări (08.12.2020)***

Reprezentanți ai mediului de afaceri din ambele țări, alături de autorități și asociații de business au dezbătut cele mai importante teme: legislație, finanțări, investiții, oportunități de colaborare și extindere între cele două piețe, dar și de import-export.

Consiliul Concurenței a informat despre modificările ce urmează a fi efectuate la Legea concurenței, în contextul alinierii la Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11.12.2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

Scopul evenimentului a fost de a oferi participanților posibilitatea de a schimba idei cu cei care au aceleași preocupări, de a dezvolta parteneriate de business între companiile celor două țări, de a crește dorința colaborării, dar și al extinderii antreprenoriale între cele două țări.

Întru **promovarea prevederilor Legii cu privire la ajutorul de stat** și informarea furnizorilor de ajutor de stat despre aplicarea corespunzătoare a legislației din domeniu, în anul 2020, Consiliul Concurenței a realizat un șir de ședințe și mese rotunde cu autoritățile publice centrale și locale, reprezentanții societății civile.

Astfel, pe parcursul anului, peste 180 de reprezentanți ai APC și APL au fost sensibilizați în cadrul a 68 de evenimente organizate de către Consiliul Concurenței (2 seminare, 2 ședințe de lucru și 64 de întrevederi consultative).

Totodată, în vederea asigurării implementării prevederilor legislației cu privire la ajutorul de stat pe întreg teritoriul țării, angajații Consiliului Concurenței au acordat asistență tehnică de specialitate APC și APL de nivelul I și II, în număr de 1936 de consultații telefonice.

- ***Seminar de informare practică a reprezentanților Primăriei mun. Chișinău privind raportarea ajutorului de stat și Seminar de instruire privind aplicarea legislației în domeniul ajutorului de stat (19.02.2020)***

Peste 50 de reprezentanți ai subdiviziunilor structurale ale Primăriei municipiului Chișinău, întreprinderilor municipale și ai primăriilor din suburbii au fost instruiți în cadrul unui seminar de informare practică dedicat prevederilor legislației în domeniul ajutorului de stat.

Angajații Consiliului Concurenței au prezentat modalitățile de raportare a ajutorului de stat și au relatat despre obligativitatea raportării tuturor ajutoarelor de stat. Totodată, au fost abordate subiecte ce țin de obligațiile furnizorului ajutorului de stat de notificare a intențiilor de acordare a măsurilor de sprijin, completarea formularelor de notificare și raportare a ajutoarelor de minimis și ajutoarelor de stat acordate în anul 2019, procedura de acordare a ajutorului de minimis, SIA RAS. Pe final, discuțiile s-au axat pe implementarea prevederilor din Programul

național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, în speță, pct. 34-35 privind Serviciile de interes economic general.

- ***Seminar de instruire privind aplicarea legislației în domeniul ajutorului de stat (06.03.2020)***

La solicitarea Oficiului teritorial Bălți și al Cancelariei de Stat, Consiliul Concurenței a organizat în municipiul Bălți un seminar de instruire privind aplicarea legislației în domeniul ajutorului de stat pentru reprezentanții autorităților publice locale și întreprinderilor municipale din municipiul Bălți și r-nul Sângerei.

În cadrul instruirii, angajații Consiliului Concurenței au evidențiat aspectele principale ce țin de aplicarea corespunzătoare a legislației în domeniul ajutorului de stat prezentând modalitățile de notificare și raportare a ajutorului de stat, precum și menționând obligativitatea notificării și raportării tuturor ajutoarelor de stat acordate.

În scopul executării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind **transparența în procesul decizional** și Hotărârii Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, Consiliul Concurenței a publicat pe pagina web oficială „Raportul privind asigurarea transparenței în procesul decizional pentru anul 2019” și „Declarația de răspundere managerială 2019”, în conformitate cu prevederile art. 16, alin (1) a Legii Nr. 229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern.

De asemenea, menționăm faptul că pagina web oficială a Consiliului Concurenței a fost accesată de 14 347 de vizitatori unici (13 136 în 2018, 14 961 în 2019) din 85 de state (99 de state în 2018, 81 de state în 2019) și 557 de orașe (456 în 2018, 441 în 2019), după cum urmează în tabelul 3.

Tabelul 3

**Accesări pagina web www.competition.md
în perioada anilor 2018 – 2020**

Indicatori	2018	2019	2020
Utilizatori	13 136	14 961	14 347
Sesiuni	43 388	50 318	38 386

Totodată, în perioada de referință, pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței au fost publicate 167 de materiale informative: 49 de comunicate, 63 de decizii, 24 materiale la rubrica „Transparență decizională” și 31 materiale la alte rubrici. Totalizările publicațiilor sunt expuse în tabelul de mai jos.

Tabelul 4

**Publicații pe pagina web www.competition.md
în perioada anilor 2018 – 2020**

Indicatori	2018	2019	2020
Materiale informative:	224	212	167
• comunicate	67	67	49
• decizii	73	87	63
• transparență	41	38	24
• altele	43	20	31
Materiale jurnalistice	680	709	464

Ca urmare a acestor activități, în anul 2020, Consiliul Concurenței a acumulat pe diverse surse: tv, on-line și presa scrisă – 464 de materiale jurnalistice: 417 de apariții în presa electronică, 42 de apariții în sursele TV și radio, în presa scrisă-5 apariții.

4.3. Activitatea internațională

Necesitatea dezvoltării relațiilor de colaborare internațională este dictată de obiectivele strategice de dezvoltare ale instituției—consolidarea capacității instituționale și funcționale, promovarea bunelor practici și schimbul de experiență cu alte instituții din domeniu, identificarea noilor oportunități de finanțare și extinderea asistenței externe acordate de către comunitatea donatorilor în sectorul concurenței și ajutorului de stat.

La începutul acestei secțiuni, considerăm important să comunicăm despre acțiunile întreprinse cu referire la efectuarea **evaluării activității Consiliului Concurenței**, în contextul evaluării independente, în format peer-review.

În scopul dezvoltării și stimulării concurenței și asigurarea unui climat concurențial loial, care reprezintă și obiectivul general al Programului Național, a fost reconfirmată disponibilitatea și deschiderea pentru orice suport acordat de către partenerii de dezvoltare în scopul alinierii politicilor concurențiale ale statului

la cele mai bune practici internaționale.

Realizarea un peer-review de către OECD, organizație lider în domeniul concurenței, ar contribui la elaborarea unui set de recomandări care va aduce un suport la alinierea politicilor concurențiale ale statului la cele mai bune practici, având ca scop asigurarea unui climat concurențial loial în Republica Moldova și ar servi drept bază la elaborarea unui nou Program național în domeniul concurenței pentru perioada următoare.

Urmare a conștientizării necesității efectuării unui peer-review au fost inițiate discuții cu OECD și Proiectul UE „Suport pentru implementarea Acordului de Asociere în procesul de armonizare a legislației”, care au reiterat deschiderea și oferirea suportului necesar în efectuarea acestui exercițiu complex.

În acest sens, au fost identificate condițiile necesare de efectuare a unui peer review cu experții OECD, dl Renato Ferrandi, expert superior în concurență, responsabil pentru Europa de Est (ex: România - 2014, 2016; Ucraina – 2008, 2016;). Lista integrală a statelor beneficiare poate fi accesată la următorul link: <https://www.oecd.org/daf/competition/countryreviewsofcompetitionpolicyframeworks.htm>. Costul unui astfel de peer review este de cca 200 000 Euro. Durata întregului proces estimându-se la cca un an din momentul contractării.

În scopul facilitării procesului de inițiere a evaluării în format peer-review au fost elaborați Termenii de Referință pentru efectuarea acestuia în baza modelului utilizat la contractarea Înalților Consilieri ai misiunii UE pentru RM și remis MAEIE la data de 03.11.2020.

De asemenea, au fost purtate negocieri cu Proiectul UE „Suport pentru implementarea Acordului de Asociere în procesul de armonizare a legislației”. În ultimă etapă, Delegația UE nu a confirmat disponibilitatea de a finanța realizarea auditului prin intermediul acestui proiect.

În concluzie, reieșind din cele expuse, urmare a dialogului purtat cu instituțiile naționale și partenerii de dezvoltare, **Consiliul Concurenței reconfirmă disponibilitatea față de instituțiile vizate în scopul evaluării independente și obiective, în format peer-review, a cadrului legal, politicilor, resurselor,**

structura, competențele și eficiența instituțiilor din domeniul concurenței.

Revenind la activitatea în materie de relații externe, se menționează faptul că pe parcursul anului 2020, Consiliul Concurenței a realizat o serie de acțiuni ce au avut menirea să promoveze imaginea autorității prin dezvoltarea și diversificarea relațiilor de colaborare.

În contextul accelerării proceselor majore de globalizare, cooperarea dintre Consiliul Concurenței și autoritățile internaționale are un accent imperativ. Practici ilegale și probleme de concurență există în toate statele, iată de ce schimbul de experiență, comunicarea, participarea în comun la proiecte, dezvoltarea și diversificarea relațiilor internaționale sunt esențiale în atingerea obiectivelor de creștere a atractivității piețelor, investițiilor, inovației și de consolidarea competitivității economice.

Activitatea internațională desfășurată în anul 2020 o putem diviza pe următoarele 3 subpuncte:

- Cooperarea în cadrul rețelelor internaționale.
- Cooperarea în cadrul parteneriatelor existente.
- Implementarea proiectelor cu sprijinul partenerilor străini.

4.3.1. Cooperarea în cadrul rețelelor internaționale

Pe parcursul activității sale Consiliului Concurenței a manifestat o atitudine proactivă de cooperare, atât pe dimensiune bilaterală, atât și în cadrul structurilor internaționale care au drept scop promovarea culturii concurențiale și întărirea capacităților autorităților de concurență din lume, cum ar fi:

- Rețeaua Internațională de Concurență (ICN).
- Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD).
- Centrul Regional de Concurență al OCDE din Budapesta (RCC-OECD).
- Consiliul Interstatal pentru Politica Antimonopol a Statelor Membre CSI.
- Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD).
- Comunitatea Energetică (EC).
- Direcția Generală Concurență, Comisia Europeană (DG Competition).

- Reuniunea Țărilor BRICS în domeniul Concurenței.

O pondere considerabilă în cadrul relațiilor internaționale ale Consiliului Concurenței o au proiectele de colaborare cu Uniunea Europeană și Grupul Băncii Mondiale, în calitate de parteneri strategici de dezvoltare.

Importanța crucială a cooperării internaționale dintre autoritățile naționale de concurență constituie un subiect inepuizabil de discuții abordat de-a lungul anilor pe diverse platforme internaționale și interinstituționale. Actualitatea acestuia a crescut considerabil în ultimii ani, fiind condiționată de procesele majore de globalizare a economiei, manifestate prin evoluția ascendentă a digitalizării, dar, în special, de criza pandemică Covid-19 în cadrul a 52 de evenimente online.

În continuare vom enumera evenimentele și subiectele puse în discuție în cadrul structurilor internaționale în anul 2020, după cum urmează.

- **Rețeaua Internațională de Concurență (ICN)** cu evenimentul *Conferința Anuală ICN 2020*, în cadrul căreia au fost dezbătute așa subiecte ca:
 - aplicarea legislației din domeniul concurenței în economia digital;
 - big data și carteluri;
 - promovarea concurenței în era digitală;
 - investigațiile privind fuziunile în sectorul digital și
 - strategiile agențiilor de concurență pentru a aborda provocările economiei digitale.
- **Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)** cu evenimentele după cum urmează.
 - *Cea de-a 19-a Reuniune a Forumului Global OCDE privind Concurența* cu următoarele subiecte: „Politica concurențială: e timpul pentru o resetare?”, „necesitatea noilor instrumente în cercetarea pieței”, „importanța sarcinilor autorităților de concurență în contextul noilor realități legate de criza pandemică COVID-19”, „digitalizarea economiilor”, „actualitatea implementării celor mai bune politici pentru o viață mai bună”. Evenimentul a întrunit sub egida sa reprezentanți ai autorităților de concurență și

organizațiilor specializate în domeniu din întreaga lume, peste 110 state.

- **OECD – Digital Lab**, cu tematica acordurilor anticoncurențiale și a concentrărilor economice. Webinarele organizate de OCDE pe platforma sa digitală a unit întreaga comunitate a instituțiilor de concurență și peste 125 de experți în domeniul, reprezentanți ai organizațiilor internaționale.
- **Atelierele de lucru ale Centrului Regional de Concurență al OECD (RCCOECD-GVH)** cu tematica „Politicile concurențiale în fața crizei” (în premieră, Consiliul Concurenței a participat în calitate de moderator al sesiunii de discuții și dezbateri dedicate **Controlului concentrărilor economice în contextul incertitudinii și al intervenției statului** în cadrul webinarului), **„Principiile și procedurile legislației concurențiale”** (evenimentul a întrunit peste 40 de reprezentanți ai autorităților de concurență din Albania, Armenia, Belarus, Bulgaria, Croația, Georgia, Republica Kârgâză, Republica Moldova, Montenegro, Macedonia de Nord, România, Federația Rusă, Serbia, Ucraina, Ungaria etc.).
- **Consiliul Interstatal pentru Politica Antimonopol (CIPA)** prin participarea în cadrul **Celei de-a LI-a ședință de lucru a Consiliului CIPA**. Constatându-se evoluțiile înregistrate în domeniul comerțului electronic și, în special, dinamica pozitivă și cererea crescândă a consumatorilor, în contextul restricțiilor impuse ca urmare a situației epidemiologice, membrii CIPA au decis elaborarea a două studii comune: piața comerțului electronic și comerțul bursier pe piețele statelor membre CSI. Importanța și actualitatea acestor studii a fost condiționată de noile tendințe înregistrate pe piețele internaționale și digitalizării economiei mondiale. Aceste studii vor oferi o imagine cuprinzătoare a comportamentului companiilor transnaționale și va spori eficiența practicilor aplicate de contracarare a încălcărilor concurențiale.
- **Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD)** cu evenimentele
 - **Ce-a de-a VIII-a Conferință a Națiunilor Unite privind concurența și**

protecția consumatorilor și subiectele aferente: punerea în aplicare a Orientărilor Națiunilor Unite pentru protecția consumatorilor și a setului de principii și reguli echitabile convenite multilateral pentru controlul practicilor comerciale restrictive, consolidarea protecției consumatorilor și a concurenței în economia digitală, neutralitatea competitivă, combaterea cartelurilor transfrontaliere, revizuirea consolidării capacităților și a asistenței tehnice privind protecția consumatorilor, legislația și politicile în domeniul concurenței etc.

- *Webinare sub egida UNCTAD: Forumul de Concurență din Istanbul: „Dreptul și Politicile Concurențiale în timpul pandemiei de COVID-19 și în perioada imediat următoare” și „Politica concurențială în perioada COVID-19: Care este rolul cooperării internaționale?”, „Concurența și protecția consumatorilor în perioada COVID-19”.* În cadrul webinarilor au participat reprezentanți ai peste 50 de autorități de concurență din comunitatea internațională, reprezentanți ai organizațiilor internaționale care se concentrează pe legislația și politica concurențială, academicieni și practicieni cu experiență în domeniul dreptului concurenței și economiei din Austria, Albania, Africa de Sud, Brazilia, Elveția, Indonezia, Japonia, Rusia, Statele Unite ale Americii, Tunisia, Turcia etc.
- **German Economy Team (GET)** cu tematica *„Ajustarea și armonizarea cadrului legal național în materie de concurență”* și subiectele: „implementarea Directivei (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne” și „experiența Germaniei și prevederile specifice pentru platformele digitale și comerțul electronic”.
- **Comunitatea Energetică.** În vederea asigurării procesului de modificare a prevederilor Tratatului de constituire a Comunității Energetice, ținând cont de prevederile Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.1094 din

11.02.2019 pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Amendamentului la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, reprezentantul Consiliului Concurenței a participat la ședințele grupului de lucru, pentru septembrie 2020 fiind planificată încheierea procesului de definitivare a amendamentelor asupra Tratatului odată cu agrearea din partea Comunității Energetice asupra amendamentelor propuse din partea Consiliului Concurenței.

În cadrul evenimentului online organizat în acest scop, a fost expusă opinia oficială asupra amendamentelor propuse în art.18 din Tratat, fiind menținută prevederea articolului respective în sensul excluderii obligațiunii autorităților de concurență de a solicita, în mod obligatoriu, opinia Secretariatului Comunității Energetice în examinarea cauzelor de abuz de poziție dominantă, înțelegeri de cartel și ajutor de stat.

4.3.2. Cooperarea în cadrul parteneriatelor existente

Pe parcursul anului 2020 au fost realizate acțiuni direcționate spre aprofundarea relațiilor cu autoritățile omoloage de peste hotare, cum ar fi cele din Turcia, România, Germania, Letonia, Federația Rusă etc. Aici putem menționa evenimentele „*Forumul Concurenței din Istanbul (ICF), Turcia*” și „*Evoluția legislației germane în domeniul concurenței: pentru o lege a concurenței proactivă și orientată digital, Germania*”.

În perioada de referință, reprezentanții autorităților de concurență au oferit suport în vederea instruirii și preluării bunelor practice de către angajații Consiliului Concurenței în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

Totodată, este important de menționat că la data de 27.11.2020, Consiliul Concurenței a participat la prima ședință de negocieri între Republica Moldova și statele membre ale Asociației Europene de Liber Schimb (Elveția, Liechtenstein, Islanda și Norvegia), în vederea semnării în viitorul apropiat a unui **Acord de Liber Schimb cu Elveția, Norvegia, Islanda și Liechtenstein**, ceea ce va crea premisele necesare privind consolidarea relațiilor economice bilaterale, promovării investițiilor străine, minimalizării barierelor comerciale de intrare pe

piață între Republica Moldova și cele 4 state non-membre a Uniunii Europene aflate în vecinătatea spațiului comunitar.

4.3.3. Implementarea proiectelor cu sprijinul partenerilor străini

Pe parcursul anului 2020 a continuat implementarea unor proiecte finanțate de Banca Mondială în Republica Moldova și UE.

Accesarea și implementarea proiectelor internaționale sunt necesare și complementare în vederea asigurării bunei implementări a prevederilor Acordului de Asociere, dar și a bunelor practice internaționale în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

➤ Proiecte finanțate de Banca Mondială

- În decembrie 2020, Consiliul Concurenței a anunțat lansarea noii versiuni a SIA RAS. **Proiectul de dezvoltare și modernizare a SIA RAS -ului**, cu suportul Unității de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale pentru ameliorare a competitivității CEP-II a demarat în iulie 2019, ca urmare a necesității modernizării și eliminării deficiențelor în procesul de utilizare a sistemului și are drept scop creșterea transparenței în operațiunile de acordare a ajutorului de stat, angajament asumat prin art. 342 din Acordul de Asociere RM-UE. Sistemul modernizat va contribui la eficientizarea proceselor de notificare și raportare a ajutoarelor de stat: depunerea notificărilor online a ajutoarelor de stat, raportarea ajutoarelor de stat și de minimis; remiterea de către furnizori a schemelor de ajutor de minimis; evidența ajutoarelor de minimis acordate; comunicarea online între Consiliul Concurenței și furnizori; sistematizarea informației privind ajutoarele de stat și de minimis acordate după diferite criterii; prezentarea informației/generarea rapoartelor statistice în baza de criterii în diferite modalități privind ajutoarele acordate (tabel, grafice etc.). Un alt avantaj este interoperabilitatea cu alte baze de date (ex: Registrul actelor APL, Registrul Întreprinderilor etc). Totodată, pentru asigurarea schimbului de date cu registrele și sistemele informaționale de stat a fost prevăzută integrarea

Registrului ajutoarelor de stat cu platforma de interoperabilitate (MConnect).

- Consiliul Concurenței al Republicii Moldova în colaborare cu proiectul **Asistență tehnică pentru Consiliul Concurenței la modificarea Legii concurenței**, implementat cu sprijinul Proiectului Băncii Mondiale de ameliorare a competitivității II (PAC2), echipa experților din cadrul autorităților de concurență din Lituania și România au dat start primelor activități privind ajustarea și armonizarea cadrului legal național în materie de concurență. Scopul proiectului fiind revizuirea Legii concurenței, identificare a lacunelor și elaborarea de propuneri de modificare legislativă având în vedere prevederile Directivei (UE) 1/2019 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne și reieșind din necesitatea perfecționării Legii concurenței, luând în considerare carențele și ineficiența legislației concurențiale, în special, pe piețele economice digitale (comerțul electronic), precum și practica judiciară națională, noile modificări ale Codului civil și ale Codului administrativ.
- **Proiectul finanțat de Uniunea Europeană** „*Sprijin pentru dialogul politic structurat, coordonarea implementării Acordului de Asociere și consolidarea procesului de armonizare a legislației*” pentru Republica Moldova: în cadrul acestui proiect Consiliul Concurenței a avut o serie de întâlniri unde s-a discutat situația existentă în domeniul ajutorului de stat și a concurenței, cadrul legal și aspectele procedurale în contextul alinierii la practicele UE, după cum urmează.
- **Ajutor de Stat:** evaluarea aspectelor juridice și procedurale ale politicii de ajutor de stat în UE și în Moldova, pregătirea concluziilor și recomandărilor de monitorizare, bazate, de asemenea, pe experiența unor noi state membre ale UE, inclusiv procedurile de recuperare a ajutorului de stat.
- **Concurență:** evaluarea în domeniul comunicațiilor electronice și al

tehnologiei comunicațiilor informaționale (TIC), politicile și abordările UE, identificarea potențialelor lacune, cu un accent sporit asupra platformelor digitale și comerțului electronic, urmare a evoluției rapide a acestuia în contextul pandemiei COVID-19.

Obiectivul general al acestor activități constă în identificarea lacunelor legislative și procedurilor necesare de implementare în contextul îmbunătățirii și alinierii la standardele UE în materie de concurență și ajutor de stat. Pe măsura înregistrării progreselor planificate vor fi atrași și alți actori cheie în dezbateră și implementarea recomandărilor identificate.

CAPITOLUL V. ORGANIZAREA CONSILIULUI CONCURENȚEI

5.1. Organizare și resurse umane

Structura organizatorică și efectivul-limită a Consiliului Concurenței au fost aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr. 8 din 07.02.2019.

Consiliul Concurenței este constituit din conducere, aparat executiv (format din 11 subdiviziuni specializate, 7 subdiviziuni operaționale și 3 filiale teritoriale (care activează în regiunile Nord, Sud și Găgăuzia), în total efectivul limită fiind de 130 de unități.

Tabelul 5

Gradul de acoperire cu personal, la finele anului 2020

Subdiviziunea structurală	Numărul de unități		Gradul de acoperire
	aprobate	ocupate	
Conducere			
Plenul Consiliului Concurenței	5	5	100 %
Aparatul Executiv	1	1	100 %
Direcțiile specializate, total:	90	51	55,6%
Direcțiile de concurență	45	25	55,6%
Direcțiile de ajutor de stat	25	14	52%
Direcția Oficii Teritoriale	12	7	58,3%
Direcția Juridică	8	5	62,5%
Direcțiile operaționale	34	25	76,5%
Total:	130	82	63%

Personalul constituie sursa-cheie a Consiliului Concurenței, asigurând creșterea eficienței întregii autorități și susținerea realizării obiectivelor strategice, prin dezvoltarea cunoștințelor și competențelor individuale, precum și prin creșterea eficienței muncii în echipă, ceea ce va contribui la creșterea economiei naționale și sporirea bunăstării consumatorilor.

La data de 31.12.2020, numărul total de angajați al Consiliului Concurenței alcătuiește 82, dintre care 5 demnitari, 52 persoane care dețin statut de funcționar public (dintre care 01 șef al Aparatului Executiv, 51 cu atribuții de investigare și 20 cu atribuții administrative) și 5 persoane, care fac parte din personalul tehnic.

În comparație cu anul precedent, gradul de acoperire cu personal a scăzut.

Gradul de acoperire cu personal pentru anul 2020

	Funcție de demnitate publică	Funcție publică de conducere de nivel superior	Funcție publică de conducere	Funcție publică de execuție	Post de deservire tehnică	Total persoane
Efectivul-limită de personal la 31.12.2020, unități	5	1	35	84	5	130
Funcții publice / posturi ocupate la 31.12.2020, persoane	5	1	24	47	5	82
Gradul de ocupare a funcțiilor publice / posturilor, %	100 %	100 %	68,5%	56%	100 %	63%

Gradul de acoperire cu personal în perioada anilor 2018-2020

Anul	Unități aprobate conform schemei de încadrare	Efectiv angajați	Ponderea, %
2018	132	82	62%
2019	130	90	69,2%
2020	130	83	63,8%

Este de menționat faptul că, Consiliul Concurenței se confruntă cu o insuficiență de personal calificat, manifestat, în special, prin **gradul scăzut de ocupare a funcțiilor publice vacante**, care se datorează nivelului scăzut al cunoștințelor și experienței în domeniul concurenței și ajutorului de stat, manifestat de către candidați, dar nu în ultimul rând, și nivelului de salarizare neconcordanț complexității atribuțiilor și competențelor solicitate de activitatea ce urmează a fi desfășurată. Conform sistemului unic de salarizare, salariile angajaților, inclusiv cu funcții de demnitate publică, din cadrul Consiliului Concurenței, în comparație cu alte autorități cu atribuții de control și statut similar, care raportează Parlamentului sunt cele mai mici. În acest sens, valoarea de referință pentru calcularea salariului angajaților Consiliului este de 1700 lei la funcționarii publici (de la 01.01.2021), comparativ cu valoarea de referință pentru angajații altor autorități cu atribuții de control și statut similar, care este de 2500 lei, astfel angajații Consiliului după ce

obțin experiență și cunoștințe în domeniu renunță la funcții și se transferă/angajează în instituțiile enumerate sau migrează în sectorul privat.

Pe parcursul anului 2020 au fost ocupate 3 funcții/posturi și 12 rapoarte de serviciu/relații de muncă au fost încetate.

Fluctuația personalului pentru anul 2020 a constituit 13,6%. În comparație cu anii precedenți gradul de fluctuație este în scădere.

Tabelul 8

Fluctuația personalului în perioada anilor 2018-2020

Anii	Nr. mediu de angajați	Nr. de persoane care au încetat raporturile de serviciu/relațiile de muncă	Fluctuația
2018	82	23	28 %
2019	89	22	25 %
2020	88	12	13,6%

Un alt element esențial pentru o activitate de succes a autorității de concurență este experiența personalului în domeniu. În conformitate cu studiile internaționale realizate de către OECD, formarea profesională a unui specialist în domeniul concurenței durează de la 3 până la 5 ani (în unele domenii specifice, chiar și mai mult de 10 ani), de activitate în cadrul autorității de concurență. Respectiv, angajații cu o vechime mai mică de 3 ani de activitate în cadrul autorității de concurență sunt clasificați ca „începători”.

Tabelul 9

Structura personalului, în funcție de vechimea în muncă în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anul 2020

Vechimea în muncă	Persoane	Ponderea
< 2 ani	13	25,4 %
2 – 4 ani	23	46 %
5 – 10 ani	11	22 %
> 10 ani	4	8 %
Total:	51	100%

Reieșind din analiza din tabelul de mai sus, conchidem faptul că o pătrime (25,4%) dintre angajații Consiliului Concurenței pot fi calificați ca și „începători”, având o vechime în muncă în cadrul autorității mai mică de 2 ani, iar mai puțin de jumătate (46%) sunt în proces de formare profesională avansată, cu o vechime de muncă în cadrul autorității, cuprinsă între 2 și 4 ani. La personalul „calificat” și

„înalt calificat”, pot fi atribuiți circa o treime (28%) din angajații autorității, care reprezintă nucleul ce asigură păstrarea memoriei instituționale, transmiterea experienței și cunoștințelor către ceilalți angajați.

Sistemul de *dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici*, care asigură caracterul sistematic și planificat al procesului de aprofundare și de actualizare a cunoștințelor, de dezvoltare a aptitudinilor și de modelare a atitudinilor necesare pentru exercitarea eficientă a responsabilităților ce revin funcției deținute, este absolut necesar. În cadrul Consiliului Concurenței, dezvoltarea profesională continuă a funcționarilor publici s-a realizat prin activități de instruire de diferite tipuri și forme. Astfel, pe parcursul anului 2020, **83** de salariați ai Consiliului Concurenței au beneficiat de **7163 ore** de instruirii interne și externe.

Tabelul 10

Tipul și numărul de ore de instruire

Tipul instruirilor	Nr. de persoane care au participat	Numărul de ore de instruire
Interne	76	5420
Externe	65	1743
Total	83	7163

Vârsta medie a angajaților din cadrul Consiliului Concurenței, pentru anul 2020, a constituit 38 de ani.

În cadrul Consiliului Concurenței o atenție deosebită este acordată respectării egalității de gen, astfel încât, în structura funcțiilor/posturilor ocupate în perioada dată, ponderea bărbaților a fost de 46,3%, iar cea a femeilor de 53,7%.

Tabelul 11

Personalul Consiliului Concurenței în dependență de funcțiile ocupate pe genuri

Anul	Total angajați	Bărbați	Ponderea	Femei	Ponderea	Nr. angajați funcții de conducere, dintre care:			
						Bărbați	Ponderea	Femei	Ponderea
2017	76	38	50%	38	50%	6	33,3%	12	66,7%
2018	82	39	47,6%	43	52,4%	7	33,3%	14	66,7%
2019	90	42	46,7%	48	53,3%	15	50%	15	50%
2020	82	38	46,3%	44	53,7%	11	45,8%	13	54,2%

Utilizând informațiile expuse mai sus, vom prezenta în continuare echipa Consiliului Concurenței în anul 2020, într-o formă ilustrativă, cu scopul de a evidenția principalele caracteristici cu privire la resursele umane, dar și pentru a accentua problema stringentă privind experiența personalului în domeniul concurenței.

Figura 7

Echipa Consiliului Concurenței în anul 2020

 Fluctuația personalului, %	 Vârsta medie a angajaților, ani	 Structura personalului pe genuri, %					
				Personal			
				începător	în proces de formare profesională	calificat	înalt calificat
13,6	38	53,7	46,3	13	23	11	4

5.2. Activitatea financiară

În conformitate cu art. 36 alin. (1) din Legea concurenței, activitatea Consiliului Concurenței se finanțează de la bugetul de stat în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală, inclusiv din veniturile colectate.

Descrierea generală a executării bugetului

Limitele precizate în anul 2020 pentru Consiliul Concurenței, conform Legii bugetului de stat pentru anul 2020 nr. 172 din 19.12.2019 a constituit **25 042,4 mii lei**.

Executarea bugetului pentru perioada raportată fiind la nivel de **99,8%**. Alocațiile au fost aprobate în limitele de 24 311,9 mii lei care, ulterior, au fost majorate în total cu 730,5 mii lei.

Pe parcursul anului 2020 au fost majorate limitele la grupa de conturi 142 „Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor” cu 80,0 mii lei și grupa de conturi 149 „Alte venituri și finanțări” cu 650,5 mii lei. Grupa de conturi 142 a fost majorată ca rezultat al majorării încasărilor din taxele de notificare a concentrărilor economice, suma precizată fiind de 425,0 mii lei, iar cea executată de 675,1 mii lei.

Deoarece concentrările economice sunt operațiuni care se pot realiza pe calea fuzionării sau a dobândirii, direct sau indirect, a controlului unuia sau mai multor agenți economici, prognozarea lor este dificilă.

Din suma executată, la situația din 31.12.2020, de 675,1 mii lei – 225,0 mii lei au fost încasate în luna decembrie, iar soldul creditar pentru articolul „Încasări de la prestarea serviciilor cu plată” la finele anului constituie 525,0 mii lei – notificări pentru care urmează a fi emise decizii.

Majorarea de 730,5 mii lei a fost aprobată prin Hotărârile Guvernului nr. 854 din 30.11.2020 privind repartizarea și redistribuirea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr. 172/2019 și nr. 896 din 14.12.2020 privind repartizarea și redistribuirea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr. 172/2019 și atribuită la capitolul „cheltuieli de personal”, inclusiv pentru achitarea premiului anual personalului din unitățile bugetare pentru rezultatele activității în anul 2019 stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 811/2020.

Tabelul 12

Executarea bugetului

		Aprobat mii lei	Precizat mii lei	Executat mii lei	Rata execuției %
149 800	Finanțare de la buget	23 961,9	24 612,4	24 316,3	98,8
142 310	Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	350,0	425,0	675,1	158,8
142 320	Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public		5,0	5,0	100,0
	TOTAL venituri	24 311,9	25 042,4	24 996,4	99,8
Clasa 2	Cheltuieli	23 692,4	23 409,4	23 368,0	99,8
<i>Subclasa 21</i>	<i>Cheltuieli de personal</i>	<i>16 729,3</i>	<i>17 459,8</i>	<i>17 45,8</i>	<i>100,0</i>
<i>Subclasa 22</i>	<i>Bunuri și servicii</i>	<i>6 883,1</i>	<i>5 810,9</i>	<i>5 769,5</i>	<i>99,3</i>
<i>Subclasa 27</i>	<i>Prestații sociale</i>	<i>80,0</i>	<i>138,7</i>	<i>138,7</i>	<i>100,0</i>
Clasa 3	Active nefinanciare	619,5	1 633,0	1 628,4	99,7
<i>Subclasa 31</i>	<i>Mijloace fixe</i>		<i>925,4</i>	<i>922,6</i>	<i>99,7</i>
<i>Subclasa 33</i>	<i>Stocuri de materiale circulante</i>	<i>619,5</i>	<i>707,6</i>	<i>705,8</i>	<i>99,7</i>
	TOTAL	24 311,9	25 042,4	24 996,4	99,8

Limitele aprobate la clasele 2 și 3, ulterior au fost modificate fiind majorată clasa 3 și micșorată clasa 2 cu 1 013,5 mii lei. Aceste modificări au parvenit în rezultatul declarării situației epidemiologice privind infecția cu COVID-19, fiind

anulate deplasările și alte activități ce presupuneau implicarea unui număr mare de persoane.

Comparativ cu anul 2019 limitele de alocații precizate pentru anul 2020 sunt cu 79,0 mii lei mai mici. Se denotă o diminuare semnificativă pentru eco 142 310 „Încasări de la prestarea serviciilor cu plată” cauzată de modificarea metodei de evidență a veniturilor din notificările pentru concentrările economice ca rezultat a modificării art. 36 al Legii concurenței prin Legea nr. 172 din 27.07.2018.

Tabelul 13

Limitele precizate pentru anul 2020 comparativ cu 2019, (mii lei)

		2019		2020		Devieri (+ /)
		Aprobat	Precizat	Aprobat	Precizat	
149 800	Finanțare de la buget	23 680,7	23 191,4	23 961,9	24 612,4	+ 1 421,0
142 310	Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	350,0	1 930,0	350,0	425,0	- 1 505,0
142 320	Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public				5,0	+ 5,0
	TOTAL	24 030,7	25 121,4	24 311,9	25 042,4	- 79,0
Clasa 2	Cheltuieli	23 288,1	24 094,4	23 692,4	23 409,4	- 685,0
Subclasa 21	<i>Cheltuieli de personal</i>	<i>16 448,1</i>	<i>16 684,6</i>	<i>16 729,3</i>	<i>17 459,8</i>	<i>+ 775,2</i>
Subclasa 22	<i>Bunuri și servicii</i>	<i>6 715,0</i>	<i>6 926,2</i>	<i>6 883,1</i>	<i>5 810,9</i>	<i>- 1 115,3</i>
Subclasa 27	<i>Prestații sociale</i>	<i>125,0</i>	<i>481,6</i>	<i>80,0</i>	<i>138,7</i>	<i>- 342,9</i>
Subclasa 28	<i>Alte cheltuieli</i>		<i>2,0</i>			<i>- 2,0</i>
Clasa 3	Active nefinanciare	742,6	1 027,0	619,5	1 633,0	+ 606,0
Subclasa 31	<i>Mijloace fixe</i>	<i>250,0</i>	<i>384,6</i>		<i>925,4</i>	<i>+ 540,8</i>
Subclasa 33	<i>Stocuri de materiale circulante</i>	<i>492,6</i>	<i>642,4</i>	<i>619,5</i>	<i>707,6</i>	<i>+65,2</i>
	TOTAL	24 030,7	25 121,4	24 311,9	25 042,4	- 79,0

Diminuarea subclasei 22 „Bunuri și servicii” este cauzată de declararea situației epidemiologice privind infecția cu COVID-19 și reducerea necesităților de bunuri și servicii a instituției.

De menționat că, diminuarea subclasei 27 „Prestații sociale” cu 342,9 lei este rezultatul stabilității structurii organizatorice a instituției și fluxului de personal în anul 2020 (lipsa procedurilor de reorganizare și necesitatea achitării indemnizațiilor și garanțiilor sociale).

Cheltuielile efective pentru perioada raportată constituie 24 697,7 mii lei, și sunt formate din 210 „Cheltuieli de personal” – 17 448,1 mii lei; 220 „Bunuri și

servicii” – 6 206,0 mii lei; 230 „Cheltuieli privind deprecierea activelor” – 892,9 mii lei; 270 „Prestații sociale” – 137,8 mii lei; 289 „Alte cheltuieli ale autorităților/instituțiilor bugetare” – 12,9 mii lei.

Descrierea informației din bilanțul contabil

La început de an situația pe Activul și Pasivul bilanțului constituie 2 128,0 mii lei, la situația din 31.12.2020 – 2 716,9 mii lei.

Soldul mijloacelor fixe la finele perioadei de raportare constituie **10 087,8 mii lei**.

Pe parcursul anului Consiliul Concurenței a avut:

- Sold mijloace fixe la **01.01.2020 – 9 480,3 mii lei**.
- **Achiziții** în sumă de **957,0 mii lei**, inclusiv la grupa de conturi 314 „Mașini și utilaje” – **443,8 mii lei**, grupa de conturi 316 „Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc” – **234,3 mii lei** și grupa de conturi 317 „Active nemateriale” – **278,9 mii lei**.
- Ieșiri în sumă de **30,4 mii lei**, la grupa de conturi 314 „Mașini și utilaje” restituirea bunurilor pentru necorespunderea lor specificației contractului.
- Mijloace fixe casate **319,1 mii lei**. Casate au fost bunurile uzate moral și fizic care nu puteau fi supuse reparației.

Soldul pe contul 391 „Uzura mijloacelor fixe” constituie **7 034,2 mii lei**, inclusiv:

- 391 400 „Uzura mașinilor și utilajelor” – **2 940,9 mii lei**.
- 391 500 „Uzura mijloacelor de transport” – **2 520,2 mii lei**.
- 391 600 „Uzura uneltelor, sculelor și inventarului gospodăresc” – **1 557,9 mii lei**.
- 391 900 „Uzura altor mijloace fixe” – **15,2 mii lei**.

Soldul pe contul 392 „Amortizarea activelor nemateriale” constituie **1 061,7 mii lei**.

Soldul stocurilor de materiale circulante la finele perioadei de raportare constituie **530,8 mii lei**.

- Soldul pe subclasa 33 „Stocuri de materiale circulante” la **01.01.2020 – 443,7 mii lei.**
- **Procurări** în sumă de **655,8 mii lei**, inclusiv combustibil 214,8 mii lei, piese de schimb 45,1 mii lei, medicamente – 4,0 mii lei, materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou – 240,4 mii lei, pentru veste și cocarde – 11,6 mii lei și pentru alte materiale 139,9 mii lei.
- **Casarea** stocurilor de materiale utilizate în procesul desfășurării activității – **568,7 mii lei.**

Creanțele interne la situația din 31.12.2020 constituie **194,4 mii lei.**

Datoriile interne la situația din 31.12.2020 constituie **1 845,4 mii lei.**

Descrierea creanțelor și datoriilor

Contul 419 „Alte creanțe ale autorităților/instituțiilor bugetare” – 194,4 mii lei, din care pe servicii – 14,2 mii lei și active nefinanciare – 37,9 mii lei .

Tabelul 14

Descifrarea creanțelor conform clasificăției economice, mii lei:

		Situația din 01.01.2020	Situația din 31.12.2020	Devieri (+ / -)
222.210	Servicii informaționale		55,0	+ 55,0
222.220	Servicii de telecomunicații	1,9	1,1	-0,8
222.300	Servicii de locațiune		0,3	+ 0,3
222.500	Servicii de reparații curente	2,2	0,3	-1,9
222.600	Formare profesională		60,4	+ 60,4
222.720	Deplasări de serviciu peste hotare	0,7	0,7	0,0
222.980	Servicii poștale	8,0	24,2	+ 16,2
222.990	Servicii neatribuite altor alineate	1,4		-1,4
314.110	Procurarea mașinilor și utilajelor	34,4		-34,4
331.110	Procurarea combustibilului	1,1	52,3	+ 51,2
332.110	Procurarea pieselor de schimb	2,2		-2,2
339.110	Procurarea altor materiale	0,2	0,1	+0,1
	Total	52,1	194,4	+ 142,3

Comparativ cu anul 2019, creanțele la 31.12.2020 au crescut cu 142,3 mii lei.

- eco 222.210 a fost achitat accesul la baza de date internațională Caselex;
- eco 222.600 achitate cursuri de limbă engleză, contractul va fi consumat în luna aprilie 2021;
- eco 222.980 abonarea la ediții periodice pentru anul 2021, pentru care comparativ cu anul 2020 s-a efectuat abonarea și la reviste specializate din

străinătate.

Grupa de conturi 519 „Alte datorii ale autorităților/instituțiilor bugetare” la finele perioadei de gestiune constituie **1 845,4 mii lei**.

Tabelul 15

Descifrarea datoriilor conform clasificăției economice

		Situația din 01.01.2020	Situația din 31.12.2020	Devieri (+ / -)
142.310	Încasări de la prestarea serviciilor	338,8	525,0	+ 186,2
211.180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor	1 071,5	1 070,9	-0,6
212.100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	255,4	244,2	-11,2
222.210	Servicii informaționale		0,1	+0,1
222.300	Servicii de locațiune	2,4	0,2	-2,2
222.970	Servicii bancare	0,5		-0,5
222.980	Servicii poștale	0,9		-0,9
222.990	Servicii neatribuite altor alineate		0,4	+0,4
273.200	Indemnizații la încetarea acțiunii contractului de muncă	5,3		-5,3
273.500	Indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă		4,4	+4,4
331.110	Procurarea combustibilului	1,3		-1,3
336.110	Procurarea materialelor de uz gospodăresc		0,2	+0,2
	Total	1 676,1	1 845,4	+169,3

Datoriile la situația din 31.12.2020 au crescut cu 169,3 mii lei comparativ cu situația din 31.12.2019. Majorarea este generată la eco 142.310 formată din taxele de notificare a concentrărilor economice.

Raportul financiar anual pentru anul 2020 se regăsește în Anexa 4 la prezentul raport.

5.3 Indicatorii de performanță

Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței și-a îndreptat eforturile întru implementarea obiectivelor subprogramului „Protecția concurenței 5005”. Astfel, o serie de indicatori, expuși în Anexa 5 au fost realizați integral, înregistrând creșteri și devieri pozitive, după cum urmează.

Indicatorul de rezultat „*Bunăstarea consumatorilor*” a fost supra executat, valoarea acestuia înregistrând o creștere cu +327 830 mii lei. Creșterea este cauzată

de finalizarea investigațiilor cu impact major asupra mediului concurențial ceea ce a dus la o majorare semnificativă a bunăstării consumatorului.

Indicatorul de rezultat **„Creșterea numărului recomandărilor înaintate”** a crescut. În anul 2020 a crescut numărul investigațiilor finalizate cu stabilirea încălcărilor anticoncurențiale admise la aplicarea legislației sau neconcordanța prevederilor actelor normative cu prevederile legislației concurențiale, care au finalizat cu înaintarea a 20 de recomandări în anul 2020 față de 3 recomandări în anul 2019.

Indicatorul de produs **„Numărul rapoartelor pe investigații utile în anul de gestiune”**

În contextul pandemiei Covid-19, s-a monitorizat și studiat îndeaproape cele mai importante sectoare ale economiei naționale, urmărind evoluțiile structurale și funcționarea optimă a acestora, realizând **11 rapoarte**:

1. Raportul intermediar privind **studiul util de cunoaștere a pieței producerii și comercializării energiei electrice** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 21 din 20.06.2019) prezentat la ședința Plenului Consiliului Concurenței din 03.07.2020.
2. Raportul preliminar privind **investigația utilă a pieței construcțiilor** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 26 din 20.06.2019) a fost prezentat și discutat la ședința Plenului Consiliului Concurenței din 05.08.2020.
3. Raportul intermediar referitor la **investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 27 din 04.07.2019) elaborat și prezentat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței din 09.07.2020.
4. Raportul intermediar **privind investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 7 din 11.11.2013) elaborat și prezentat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței din 06.08.2020.

5. Raportul intermediar al **investigației utile de cunoaștere a pieței produselor chimice** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 22 din 20.06.2019) a fost prezentat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței din 06.08.2020.
6. Raportul intermediar al **investigației utile de cunoaștere a pieței achiziția, depozitarea și transportarea grâului și a semințelor de floarea soarelui și comercializarea uleiului de floarea-soarelui** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 23 din 20.06.2019) a fost prezentat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței din data de 17.12.2020.
7. Raportul intermediar cu privire la **investigația utilă privind cunoașterea pieței publicității în Republica Moldova** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 20 din 20.06.2019) a fost prezentat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței din 04.08.2020.
8. Raportul pe **investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive, în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 35 din 05.10.2018), prezentat la ședința Plenului Consiliului Concurenței din data de 25.02.2020.
9. Raportul de **investigație pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 3 din 24.03.2016) a fost prezentat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței din 17.12.2020.
10. Raportul asupra **investigației utile privind cunoașterea pieței procesării produselor agroalimentare** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 28 din 04.07.2019), prezentat la ședința Plenului Consiliului Concurenței din data de 18.06.2020.
11. Raportul intermediar cu privire la **investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării medicamentelor** (Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 36 din 01.08.2019), prezentat la ședința din data de 03.07.2020.

Indicatorul de produs **„Numărul deciziilor de autorizare/autorizare condiționată/negativ”**. O pondere semnificativă a măsurilor de sprijin acordate de către stat au fost oferite în vederea susținerii mediului de afaceri în contextul pandemiei Covid-19. Conform legislației naționale aceste măsuri, ținând cont de situația excepțională, sunt exceptate de la procedura de notificare, fapt ce a influențat realizarea lui.

Indicatorul de produs **„Numărul proceselor verbale de cercetare a plasării publicității”**. În contextul pandemiei Covid-19, s-a intensificat comerțul electronic, respectiv au fost sesizate mai multe acțiuni întreprinse de agenții economice în domeniul on-line. În vederea probării acțiunilor invocate, au fost examinate platformele on-line și întocmite procese-verbale de cercetare la fața locului. Astfel, constatăm că nivelul de realizare a indicatorilor de performanță, reflectă, per ansamblu, o performanță sporită și o dinamică pozitivă a activității Consiliului Concurenței datorită concentrării eforturilor pe activitățile cu impact asupra mediului concurențial.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Parlamentului nr. 8 din 07.02.2019 „Privind aprobarea structurii organizatorice și efectivului-limită de personal ale Consiliului Concurenței”, efectivul-limită de personal aprobat a fost modificat și constituie 130 de unități, din care:

- funcții de demnitate publică – 5 unități;
- funcționari publici de conducere – 36 unități,
- funcționari publici de execuție – 84 unități,
- personal auxiliar – 5 unități.

Salariul calculat în perioada de rapoarte constituie 13 684,9 mii lei, din care:

- 211.110 „Salariul de bază” – 10 491,8 mii lei;
- 211.120 „Sporuri și suplimente la salariul de bază” – 2 208,0 mii lei;
- 211.140 „Premieri” – 985,1 mii lei.

PERSPECTIVE ȘI PROVOCĂRI

În perioada imediat următoare, Consiliul Concurenței își propune continuarea promovării politicilor în vederea asigurării unei concurențe libere și loiale pe piața Republicii Moldova, atât prin aplicarea instrumentului de investigații utile în domeniile cum ar fi piața produselor social-importante, piața procesării produselor agroalimentare, piața comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase, piața importului, procesării și comercializării cărnii și a produselor din carne, piața dispozitivelor medicale, piața transporturilor și activităților conexe, piața publicității și altele, cât și prin combaterea practicilor anticoncurențiale prin instrumentul investigațiilor pe caz, în așa domenii ca piața produselor petroliere, piața produselor de uz fitosanitar, piața energiei, piața construcțiilor, piața transportului feroviar de mărfuri și altele.

Aceste angajamente pot fi asigurate doar prin dezvoltarea capacităților instituționale ale Consiliului Concurenței, care, în Programul de dezvoltare pentru perioada anilor 2021-2023 aprobat recent, și-a propus următoarele.

- ✓ să desfășoare în continuare activitatea orientată spre prevenirea și contracararea practicilor anticoncurențiale, a concurenței neloiale, spre controlul realizării concentrărilor economice pe piață prin acțiuni de: investigare/monitorizare a presupuselor cazuri de încălcare a legislației concurențiale; control al operațiunilor de concentrări economice notificate în termenele prevăzute de lege; evaluare a mediului concurențial prin realizarea investigațiilor utile pentru cunoașterea pieței; realizare a acțiunilor de limitare/reprimare și contracarare a acțiunilor privind nerespectarea legislației concurenței și publicității etc.;
- ✓ să asigure implementarea noii versiuni SIA RAS, instituit în vederea realizării angajamentului asumat prin art. 342 din Acordul de Asociere și din necesitatea creșterii transparenței în operațiunile de acordare a ajutorului de stat;
- ✓ să-și axeze eforturile în vederea asigurării aplicării și respectării de către

- autoritățile publice și mediul privat a legislației în domeniul ajutorului de stat;
- ✓ să asigure în continuare dezvoltarea capacităților sale instituționale.

Realizarea acestor acțiuni va contribui esențial la consolidarea și sporirea rezultatelor pe viitor.

Printre principalele **provocări** în activitatea Consiliului Concurenței continuă să se regăsească:

- ✓ insuficiență de personal calificat manifestat, în special, prin gradul scăzut de ocupare a funcțiilor publice vacante, care se datorează nivelului scăzut al cunoștințelor și experienței în domeniul concurenței și ajutorului de stat, demonstrat de către candidați, dar nu în ultimul rând și nivelului de salarizare neconcordat complexității atribuțiilor și competențelor solicitate de activitatea ce urmează a fi desfășurată. Astfel, angajații Consiliului Concurenței după ce obțin experiență și cunoștințe în domeniu, de cele mai multe ori renunță la funcții ori se transferă/angajează în alte instituții sau în sectorul privat.
- ✓ lipsa softurilor și echipamentelor specializate, în condițiile în care ne aflăm în mijlocul erei digitale, fapt ce constituie un impediment major în procesul de investigare și de probare a semnelor de încălcare identificate, ceea ce se răsfrânge, în mod direct, asupra realizării depline a activităților funcționale și influențează negativ eficiența instituției, afectând într-un final bunăstarea consumatorilor. Asigurarea instituției cu echipamente și softuri specializate și a licențelor pentru acestea, necesită investiții financiare considerabile. Or, limitele de alocații oferite în ultimii ani acoperă doar cheltuielile de personal și cheltuielile operaționale;
- ✓ alte riscuri/provocări precum, circumstanțele excepționale ale pandemiei Covid-19, cu consecințe de lungă durată și incerte; nivelul insuficient de cunoștințe/experiență în domeniul concurenței și ajutorului de stat în rândul avocaților, judecătorilor, al mediului de afaceri și al societății civile; interes redus a factorilor implicați față de domeniul de colaborare; aplicarea ineficientă a legislației în domeniu de către autoritățile publice; instabilitatea

politică etc.

Așadar, întru atingerea obiectivelor propuse și realizarea acțiunilor descrise, Consiliul Concurenței și-a stabilit niște indicatori de progres pentru perioada anilor 2021-2023, în conformitate cu angajamentele asumate în cadrul politicilor publice naționale și a acordurilor internaționale, fiind reflectate în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu.

Îndeplinirea indicatorilor menționați va duce la sporirea rezultatelor în promovarea politicilor unei concurențe libere pe piața Republicii Moldova, având la bază o autoritate de concurență cu capacități instituționale dezvoltate profesional, independentă, afirmată atât pe plan național cât și internațional.

**Informații privind implementarea
Programului național
în domeniul concurenței și ajutorului de stat
în anii 2017-2020**

Abrevieri și acronime

Acord de Asociere	Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014
AGEPI	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală
ANRE	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BNM	Banca Națională a Moldovei
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare
ÎM	Întreprindere municipală
ÎS	Întreprindere de stat
Legea concurenței	Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
Program	Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, aprobat prin Legea nr. 169 din 20.07.2017
SIEG	Servicii de Interes Economic General
SIRASM	Sistemul informațional automatizat „Registrul ajutoarelor de stat”
UE	Uniunea Europeană

Informații

privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020

Introducere

Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020 (în continuare – Program), aprobat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 169/2017, a fost elaborat în vederea implementării prevederilor cu privire la concurență din Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, pentru o aplicare mai coerentă a Legii concurenței nr.183/2012 și a Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în conformitate cu prevederile capitolului 10 „Concurență” din titlul V al Acordului de Asociere RM-UE.

Din punct de vedere economic, elaborarea și implementarea acestui document a decurs din necesitatea deschiderii sectoarelor economice către concurență, a sporirii nivelului de transparență și de accesibilitate a piețelor, a utilizării eficiente a resurselor publice pentru creșterea bunăstării consumatorilor – dezideratul de bază al autorității.

Astfel la etapa elaborării Programului au fost identificate și descrise un șir de probleme ale mediului concurențial, structurate ulterior în 3 grupuri:

1. reglementări excesive și bariere de intrare pe piață;
2. cultura concurențială redusă;
3. fenomenele anticoncurențiale.

Totodată, Programul prevede o abordare complexă și strategică a problemelor, obiectivelor și acțiunilor ce se impun a fi realizate. Acesta abordează dezvoltarea concurenței, inclusiv controlul asupra ajutorului de stat, în contextul în care creșterea sau diminuarea nivelului de competitivitate a întreprinderilor din Republica Moldova reprezintă rezultatul direct al unui sistem concurențial îmbunătățit, viabil și loial.

Obiectivul general al Programului îl reprezintă dezvoltarea mediului concurențial loial prin deschiderea sectoarelor economice către concurență și monitorizarea eficientă a ajutorului de stat. În Program sunt trasate obiectivele specifice ce urmează a fi atinse pentru realizarea obiectivului general:

1. Deschiderea sectoarelor economice către concurență și reducerea reglementărilor pieței produselor de la 2,48 la 1,55 către anul 2020, ceea ce va asigura, totodată, o accelerare a creșterii anuale a PIB-ului pe cap de locuitor cu 0,56 %.
2. Instituirea unui mecanism performant în domeniul acordării și monitorizării ajutorului de stat, pentru reducerea ponderii ajutorului de stat în PIB până la 1% către anul 2020, conform mediei Uniunii Europene.

Respectiv, în urma implementării Programului vom obține un mediu concurențial loial și vom asigura creșterea PIB-ului. Ținem să menționăm că, un mediu concurențial loial are efecte asupra creșterii bunăstării consumatorului, care obține servicii de calitate la tarife/prețuri stabilite în conformitate cu *modelul economic al cererii și ofertei*.

Asigurarea realizării prevederilor Programului menționat **este sarcina tuturor autorităților publice centrale de specialitate, autorităților administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în limitele competențelor.**

Astfel, în conformitate cu prevederile Legii nr. 169/2017 pentru aprobarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, autoritățile publice centrale de specialitate, autoritățile administrației publice locale, autoritățile cu funcții de reglementare și control, în limitele competențelor, vor:

- asigura realizarea prevederilor Programului menționat;
- prezenta Consiliului Concurenței, anual, până la data de 15 ianuarie, informații cu privire la executarea prevederilor Programului nominalizat pentru anul precedent.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 3 al Legii 169/2017, în scopul monitorizării realizării Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020, Consiliul Concurenței a desfășurat o serie de acțiuni de informare și consultare a autorităților publice privind prevederile Programului.

În această ordine de idei, au fost organizate: Seminarul de informare practică a reprezentanților Primăriei municipiului Chișinău privind raportarea ajutorului de stat (20.02.2020) și Seminarul de instruire privind aplicarea legislației în domeniul ajutorului de stat (06.03.2020), care au întrunit peste 120 de reprezentanți ale autorităților publice locale pentru a discuta despre implementarea prevederilor din Programul național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017-2020, în speță p. 34-35, privind Serviciile de interes economic general.

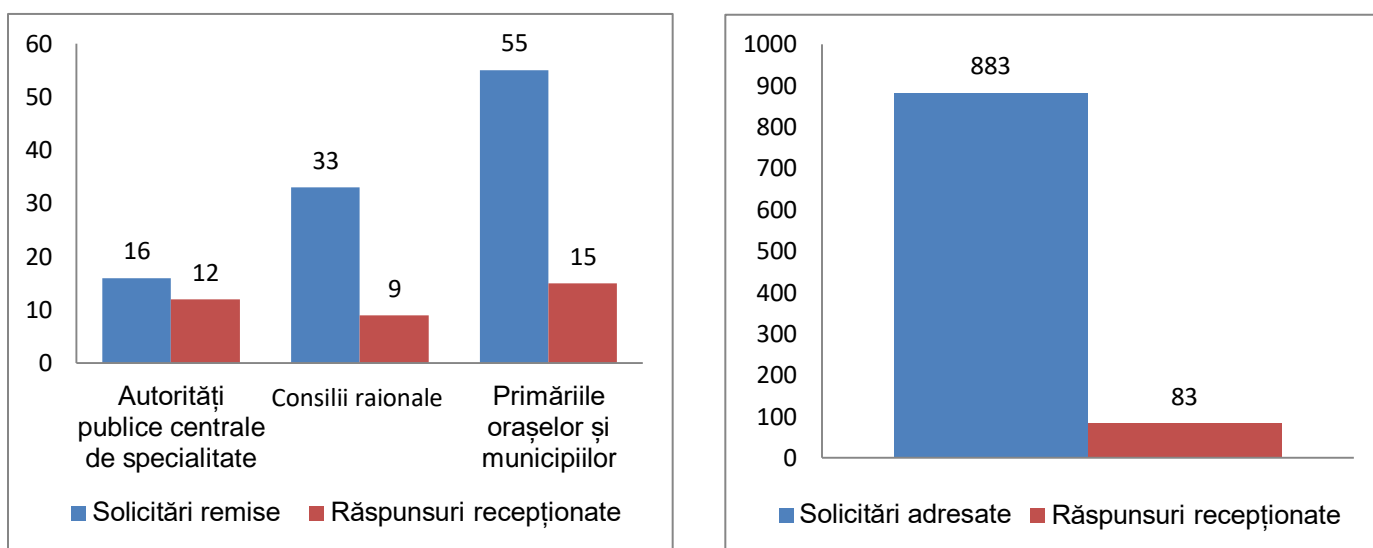
Totodată, la data de 17.06.2020, de comun cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova a fost organizat Webinarul "Concurența în condițiile COVID-19", în cadrul căruia au fost abordate subiecte privind: Programul național în domeniul concurenței și ajutor de stat pentru perioada 2017-2020, ajutorul de stat în context de criză, Concurența în condițiile generate de pandemia COVID-19. Evenimentul a acumulat peste 3100 de vizualizări.

Suplimentar, la data de 19.05.2020 au fost remise scrisori către autoritățile publice centrale de specialitate, cu indicarea acțiunilor restante, conform sarcinilor stabilite și

reiterarea recomandărilor Comisiei Economie Buget și Finanțe din anul 2018 și anul 2019: „*inclusiv, recomanda Guvernului sa audieze factorii responsabili de realizarea acțiunilor prevăzute de Program, apreciind responsabilitățile personale*”.

Totodată, la data de 11.12.2020 a fost remisă solicitarea nr. PRE- 06/93-2273 privind prezentarea informației actualizate referitor la realizarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017—2020. Astfel, din 16 autorități publice centrale de specialitate au prezentat răspuns doar 12 ceea ce constituie – 75%, din 33 de consilii raionale au răspuns doar 9 ceea ce constituie – 27,27%, din 55 de orașe și municipii doar 15, ceea ce constituie – 27,27% și din 779 de comune și sate doar 47, ceea ce constituie – 6,03%.

Diagrama 1. Nivelul de raportare a autorităților publice, 2021

Totuși, în pofida recomandărilor Comisiei Economie Buget și Finanțe din anul 2018 „*recomanda Guvernului sa audieze factorii responsabili de realizarea acțiunilor prevăzute de Program, apreciind responsabilitățile personale*” constatăm că la finele perioadei de implementare a Programului au fost realizate mai puțin de ½ din acțiunile stabilite. Astfel, din cele 37 de acțiuni prevăzute de Program: 17 acțiuni au fost realizate– cca 46% din total, 14 acțiuni au fost parțial realizate – cca 38 %, 5 acțiuni (13%) se află la etapa de inițiere, iar 1 acțiune (3%) rămase încă neinițiată.

Ca urmare a monitorizării implementării prevederilor Programului au fost identificate următoarele realizări cheie:

✓ Întru completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de

minimis (**Acțiunea 36**), au fost incluse prevederile corespunzătoare la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (în vigoare din 12.07.2018), astfel încât, acțiunea a fost realizată înainte de termen. Autorități responsabile: **Consiliul Concurenței și Ministerul Economiei și Infrastructurii**.

✓ Modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele implementării politicii de clemență (**Acțiunea 16**), responsabili: **Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**.

✓ Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice (**Acțiunea 12**), autoritatea responsabilă - **Agencia Achiziții Publice**.

✓ Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL, care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale (**Acțiunea 18**), autoritatea responsabilă - **Ministerul Justiției și Consiliul Concurenței**.

✓ Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice (**Acțiunea 19**), autoritatea responsabilă: **Ministerul Justiției**.

✓ A fost asigurată în mod continuu „Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței” (**Acțiunea 20**), de către **Consiliul Concurenței**, astfel încât, în perioada anilor 2017-2020, în acest sens au fost organizate cca 640 de evenimente cu participarea a peste 4800 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).

✓ Totodată, întru realizarea acțiunii de „Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri” (**Acțiunea 15**), Plenul Consiliului Concurenței a emis 383 de avize la proiectele de acte normative, în scopul asigurării cadrului juridic de protecție a concurenței, precum și în vederea prevenirii practicilor anticoncurențiale ale întreprinderilor și ale autorităților publice.

✓ Creșterea culturii concurențiale prin acțiuni de pregătire a specialiștilor în domeniu: „Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței” (**Acțiunea 22**) și „Elaborarea și implementarea

unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic” (Acțiunea 23), autorități și/sau instituții responsabile: Ministerul Educației, Consiliul Concurenței, instituțiile de învățământ superior. Astfel, în instituțiile de învățământ superior, cursuri cu tematica privind domeniul concurenței au fost realizate în 10 instituții în cadrul programelor de licență și în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic.

Printre principalele provocări identificate, în urma monitorizării implementării Programului, pot fi menționate nivelul insuficient de cunoștințe/experiență în domeniul concurenței în cadrul autorităților publice, sectorului de afaceri și implicarea superficială a autorităților publice în evaluarea drepturilor exclusive și a barierelor concurențiale din sectoarele economice.

✓ În acest sens evidențiem că, APC și APL care au acordat drepturi exclusive (**Acțiunile 1-4**) nu s-au implicat în realizarea acțiunilor prevăzute de Program. Același lucru îl observăm și în cazul APC și APL - inițiatore de ajutor de stat în ceea ce ține de propunerile de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului (**Acțiunile 30-33**).

✓ În aceeași ordine de idei, APC și APL (cu excepția Ministerului Finanțelor, BNM și ANRE) nu s-au implicat activ în evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice. Doar MAI, MF, BNM, CNPF, AAC, ANRE și ANRCETI (în anul 2018) au informat despre acțiunile realizate în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale (**Acțiunile 5-6**).

✓ Totodată, din totalul de autorități fondatoare ale întreprinderilor de stat și municipale, doar MADRM (în anul 2020 și anul 2019) și Ministerul Apărării în anul 2018 au informat despre acțiunile realizate în vederea optimizării finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora (**Acțiunea 8**).

✓ O altă provocare rămâne a fi „*Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică*” (**Acțiunea 9**). În acest sens, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații utile pe diverse sectoare. Concomitent, pe parcursul anului 2020 au fost autorizate 9 ajutoare de stat acordate întreprinderilor ce prestează servicii publice de interes economic general.

✓ În ceea ce privește proiectul de lege privind „Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale” (**Acțiunea 17**), Ministerul Economiei și Infrastructurii prin scrisoarea nr. 06/2-6679 din 09.10.2019 a informat despre: „lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea /promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii.” Propunerile de modificare a Legii concurenței ce vizează implementarea mecanismului informatorilor de concurență, urmează a fi incluse în proiectul de modificare a legislației naționale în domeniul concurenței prin armonizarea acesteia cu Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

✓ Rămân a fi în continuare nerealizate **Acțiunea 13:** „*Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept*” și **Acțiunea 14:** „*Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă*”, autoritatea responsabilă -Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală . În acest sens, urmează a fi inițiată, repetat, procedura de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor (**Acțiunea 13**) și proiectului de lege pentru modificarea Legii nr 139/2010, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3 emisă la 20.06.2019 de către Președintele Parlamentului (**Acțiunea 14**).

✓ Cu privire la „*Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE*” (**Acțiunea 11**), constatăm măsuri realizate în vederea completării și ajustării la cele mai bune practici internaționale a cadrului legal în domeniu raportat de Ministerul Finanțelor și Ministerul Economiei și Infrastructurii. Totuși, rămâne a fi întocmit *Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice*.

Astfel, **monitorizând progresul de implementare a Programului, constatăm implicarea insuficientă a autorităților publice la realizarea acțiunilor prevăzute**

în document ceea ce a făcut dificilă atingerea obiectivelor propuse în termenii stabiliți.

Totodată, urmare a monitorizării prezentului Program va fi realizată evaluarea implementării acestuia în baza indicatorilor de progres și performanță stabiliți în Program, dar și a rezultatelor obținute conform datelor prezentate de autoritățile responsabile și disponibilitatea datelor statistice. În acest sens, va fi elaborat Raportul privind evaluarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru perioada 2017 – 2020, care va include analiza datelor de monitorizare, colectate și prelucrate pe parcursul perioadei de implementare, evoluția rating-ului Republicii Moldova în cadrul clasamentelor internaționale din domeniul competitivității și administrării afacerii la nivel global, indicatorii statistici la nivel național, dar și evoluția în dinamică a realizării obiectivului general și a obiectivelor specifice prevăzute de Program.

Monitorizarea implementării Programului (perioada anului 2020)

În continuare, în baza informațiilor recepționate și sistematizate, Consiliul Concurenței prezintă descrierea nivelului de executare a prevederilor Programului menționat **pentru perioada anului 2020**, în speță a acțiunilor prevăzute în anexa la Program: *Planul de acțiuni privind implementarea Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020*.

1. Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive

Prin acordarea de drepturi exclusive pentru unele întreprinderi se restricționează, pe unele piețe, numărul de concurenți cărora li se permite să desfășoare o afacere. Pentru întreprinderile investite cu drepturi exclusive de pe piețele reglementate sunt create condiții pentru transferarea puterii de piață de pe piețele reglementate, unde activează în regim de exclusivitate, pe piețele deschise concurenței.

Drepturile exclusive acordate diferitor entități, inclusiv întreprinderilor de stat și municipale, reprezintă barierele supreme în calea intrării pe piață a noilor întreprinderi și pot duce la stabilirea de prețuri de monopol, precum și la crearea altor probleme asociate cu exercitarea puterii de piață.

În acest context, autoritățile publice urmau să identifice drepturile exclusive atribuite întreprinderilor aflate în sfera lor de competență. Astfel, **Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale** a informat cu privire la serviciile de dializă, care au fost incluse în lista lucrărilor și serviciilor de interes public național, în vederea prestării serviciilor de dializă de înaltă calitate și crearea centrelor de dializă în Republica Moldova, potrivit pct. 3 din Hotărârea de Guvern nr. 1262/2018. (Beneficiar: S.R.L. „BB-Dializa”).

Totodată, **Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului** a raportat despre drepturile exclusive oferite SRL „Forever” la două grupe parentale de porumb de către Institutul de Fitotehnie „Porumbeni”.

În aceeași ordine de idei, **Ministerul Finanțelor** a informat despre faptul că, la momentul actual:

- 1) Serviciul Fiscal de Stat deține următoarele drepturi exclusive
 - comercializarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special (HG nr. 294/1998);
 - confecționarea centralizată a sigiliilor de protecție pentru MCC (sigiliul furnizorului și sigiliul fiscal) (HG nr. 141/2019).
- 2) I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” este investit cu

următoarele drepturi exclusive

- fabricarea și comercializarea timbrelor de acciz pentru producția alcoolică (HG nr. 1481/2006);

- comercializarea timbrelor de acciz pentru articolele din tutun (HG nr. 1427/2007);

- fabricarea și comercializarea formularelor de declarații vamale în detaliu (HG nr. 294/1998);

- fabricarea și comercializarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special către Serviciul Fiscal de Stat (HG nr. 294/1998);

- servicii de administrator tehnico-tehnologic al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat (HG nr. 344/2009);

- administrarea, menținerea, dezvoltarea și asigurarea funcționării Sistemului Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice al Ministerului Finanțelor;

- administrarea, menținerea, dezvoltarea și asigurarea funcționării unității centrale de date a Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) (HG nr. 705/2018);

- administrarea și asigurarea funcționării „Platformei pentru gestionarea asistenței externe” (AMP) (HG nr. 377/2018).

În domeniul activității cu metale prețioase și pietre prețioase atribuția de supraveghere a marcării de stat a fost delegată I.P. „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării”, prin Legea nr.282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase.

Totodată, Consiliul Concurenței s-a implicat activ în realizarea acestei acțiuni, orientându-și eforturile spre identificarea drepturilor exclusive ale întreprinderilor cu capital public. În acest sens, Consiliul Concurenței realizează investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței.

Astfel, întru identificarea cadrului juridic aferent domeniului drepturilor exclusive, au fost realizate:

- Analiza compartimentelor legislației pe portalurile autorităților publice centrale și alte surse publice.

– Selectarea, sistematizarea și analiza actelor legislative și normative pe domenii - cheie din cadrul studiului util care reglementează activitatea întreprinderilor investite cu drepturi exclusive, pe categorii.

– Identificarea și analiza Regulamentelor și Directivelor UE în domeniul drepturilor exclusive.

– Identificarea reglementărilor referitor la stabilirea cadrului pentru exercitarea drepturilor exclusive (durată, obligații, responsabilități, evidență contabilă separată etc.).

În scopul examinării oportunității menținerii drepturilor exclusive instituite, la data de 31.07.2020, Consiliul Concurenței a solicitat justificarea drepturilor și oportunitatea menținerii acestora de la următoarele instituții, în domeniile de competență ale cărora există întreprinderi investite cu drepturi exclusive, după cum urmează.

Tabelul 1

Instituțiile și întreprinderile investite cu drepturi exclusive în domeniile de competență ale acestora

Crt.	Fondator	Întreprinderea
1.	Agenția Proprietății Publice	SA „Moldovagaz”
		SA pentru achiziționarea, prelucrarea și livrarea metalelor feroase și neferoase „Metalferos”
		SA „Loteria Națională a Moldovei”
		SA „Termoelectrica”
		SA „Moldtelecom”
		ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”
		ÎS „Serviciul de Stat pentru Verificare și Expertiza Proiectelor și Construcțiilor”
		ÎS „Calea Ferată din Moldova”
		ÎS „Scutul Energetic”
		ÎS „Radiocomunicații”
		ÎS „Poșta Moldovei”
		ÎS „Stația de Stat pentru Încercarea Mașinilor”
		ÎS „Aeroportul Internațional Marculești”
		INCP „Urbanproiect”
2.	Agentia Relatii	ÎS „Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și

	Funciare si Cadastru	Cadastru „Ingeocad”
3.	Cancelaria de Stat	IP „Agenția Servicii Publice”
		IP „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”
4.	Ministerul Afacerilor Interne	ÎS „Servicii Pază”
5.	Ministerul Economiei și Infrastructurii	ÎS „Moldelectrica”
		ÎS „Portul Fluvial Ungheni”
		ÎS „Moldaeroservice”
		ÎS „Moldatsa”
		ÎS „Molddata”
		IP „Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova” (Moldac)
		SA „Energocom”
6.	Ministerul Finanțelor	IP „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”
		IP „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării”

Adițional, au fost solicitate informații similare și de la întreprinderile incluse în tabel.

Informația solicitată presupunea justificarea instituirii dreptului exclusiv și oportunitatea menținerii în continuare a acestuia, care să conțină:

- a) scopul inițial, necesitatea acordării dreptului exclusiv entității respective;
- b) justificarea menținerii drepturilor exclusive;
- c) dacă acordarea dreptului exclusiv este singura posibilitate a serviciului de a ajunge pe piață și dacă acesta poate fi prestat de către întreprinderile private;
- d) dacă drepturile exclusive acordate pot genera majorarea prețurilor și alte probleme asociate cu exercitarea puterii de piață;
- e) dacă consumatorii primesc bunuri la cel mai mic preț posibil;
- f) dacă autoritatea are pârghii de control și diminuare a riscurilor de abuz din partea întreprinderii;
- g) dacă există bariere de intrare pe piață;
- h) dacă din momentul instituirii dreptului au existat solicitări din partea altor întreprinderi, de deschidere a sectorului.

În rezultat, majoritatea subiecților au furnizat informația aferentă serviciilor prestate/bunurilor livrate, mecanismului de formare a tarifelor; modalitatea de ținere a

evidenței contabile, existența indicatorilor de performanță, facilităților fiscale de care au beneficiat etc.

Cu privire la identificarea participanților piețelor în care sunt instituite drepturi exclusive, pe lângă 37 de solicitări de informații, inclusiv repetate, remise către entități, au fost acordate consultații telefonice entităților, în scopul perfectării răspunsurilor la solicitările remise.

2. Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente

Drepturile exclusive trebuie limitate și stabilite doar după o analiză complexă a mărimii tarifelor practicate, a modalității de stabilire a tarifelor (transparente și orientate spre costuri), a duratei exercitării drepturilor exclusive și a căilor alternative de atingere a acelorași obiective.

În vederea evaluării drepturilor exclusive, Consiliul Concurenței a elaborat în anul 2017 „*Ghidul pentru evaluarea și optimizarea drepturilor exclusive prin prisma Programului național*”. Așadar, autoritățile publice (fiecare în parte, în limita competențelor exercitate), urmau să evalueze drepturile exclusive la întreprinderile aflate în sfera lor de activitate prin prisma mai multor aspecte, evidențiate în fișa de identificare, evaluare și revizuire a dreptului exclusiv. Fișa respectivă este formată din 3 părți distincte, care includ etapele de identificare, evaluare și revizuire a drepturilor exclusive, conținând mai multe câmpuri care urmează a fi completate pentru fiecare drept exclusiv în parte. Acțiunea rămâne a fi în continuare nerealizată.

3. Optimizarea sistemului de drepturi exclusive și

4. Monitorizarea sistemului de drepturi exclusive

Optimizarea sistemului de drepturi exclusive (în baza analizei și evaluării anterioare) își propune reorganizarea acestuia. Astfel, fiecare autoritate publică care a acordat drepturi exclusive trebuie să propună și să implementeze acțiuni pentru îmbunătățirea acestui sistem în vederea dezvoltării mediului concurențial.

Totodată, în scopul optimizării sistemului de drepturi exclusive, ajustării cadrului normativ la prevederile Legii concurenței și în scopul asigurării realizării acțiunilor indicate la pct. 2.1 și pct. 2.3 Sec. E Cap. IV din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2016-2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890 din 20.07.2016, care constă în reexaminarea conținutului Hotărârii Guvernului nr. 582 din 17.08.1995 „Cu privire la reglementarea monopolurilor”, elaborarea și promovarea modificărilor la actele normative referitor la drepturile exclusive ale întreprinderilor cu capital de stat și/sau capital majoritar de stat, Hotărârea Guvernului nr. 582/1995 a fost abrogată, deoarece această hotărâre operează cu un șir de noțiuni de importanță

principală care nu se regăsesc în actul primar-lege (spre exemplu „monopol de stat”, „monopol natural” „preț monopolist jos (dumping)”, „preț monopolist ridicat” etc.), efectele juridice ale cărora nu sunt reglementate.

Abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 582/1995 constituie, doar o primă etapă în vederea optimizării sistemului de drepturi exclusive, în continuare urmând a fi întreprinse și alte acțiuni pentru aducerea în concordanță a reglementărilor cu privire la drepturile exclusive cu prevederile legislației din domeniul concurenței, în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere, realizării acțiunilor indicate în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național.

În acest context, se impunea necesitatea instituirii de către Guvern a unor reglementări clare cu privire la drepturile exclusive (printr-un act normativ), care ar include următoarele aspecte principale:

- Procedura și justificarea instituirii dreptului exclusiv – în ce condiții, cum și de ce se acordă dreptul exclusiv, urmărind atât interesele consumatorilor, cât și interesul public.

- Mecanismul de operare – în bază de competiție, cu indicatori de performanță care vizează calitatea și prețul, stipularea responsabilităților, drepturilor și obligațiilor, evidența separată a fluxurilor de mijloace după genurile de activitate, conform Directivei 2006/111/CE a Comisiei din 16.11.2006 privind transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi.

- Mecanismul de monitorizare (**Acțiunea 4**) – autoritatea de monitorizare și procedura de monitorizare a dreptului exclusiv în vederea respectării condițiilor și a tarifelor practicate, procedurile de raportare, astfel ca entitatea care a fost investită cu drepturi exclusive realizează indicatorii de performanță și se aplică sancțiuni în caz de nerespectare a îndeplinirii acestor indicatori.

5. Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere RM-UE

Conform datelor oferite de Ministerul Finanțelor - Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 transpune Directiva 2013/34/UE din 26.06.2013, Legea privind auditul situațiilor financiare nr/271/2017 transpune Directiva 2006/43/CE din 17.05.2006, iar prin Legea nr. 169/2018 pentru modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice a fost asigurată transpunerea la nivel național a Directivei 2014/24/UE din 26.02.2014. Totodată, legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, adoptată în lectura

finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020 transpune Directiva 2014/25/UE din 26.02.2014.

Consiliul Concurenței, la rândul său, a revizuit investigațiile utile de cunoaștere a pieței, fie prin comasare, fie prin disjuncție, după caz, astfel, la momen, Consiliul Concurenței realizează 19 investigații utile de cunoaștere a pieței, după cum urmează.

1. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței dispozitivelor medicale.
2. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării autovehiculelor, pieselor de schimb și a serviciilor conexe.
3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței procesării și comercializării peștelui, crustaceelor, moluștelor și produselor de pește.
4. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase.
5. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe.
6. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței produselor chimice.
7. Investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora.
8. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței publicității.
9. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării medicamentelor.
10. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova.
11. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor bancare (servicii de creditare, de atragere a depozitelor, de deservire a conturilor curente etc.) .
12. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței cu privire la importul, producerea și comercializarea cărnii și produselor de carne.
13. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței cu privire la comercializarea produselor social importante.
14. Investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (SIEG) .
15. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe.
16. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței în domeniul construcțiilor.
17. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței activității de cercetare și dezvoltare.
18. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței producerii și comercializării energiei electrice.

19. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței procesării produselor agro-alimentare.

În prezent, în ședințele Plenului Consiliului Concurenței au fost prezentate 11 rapoarte intermediare, pe următoarele piețe: producerii și comercializării energiei electrice, construcțiilor, comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe, comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova, produselor chimice, achiziția, depozitarea și transportarea grâului și a semințelor de floarea soarelui și comercializarea uleiului de floarea-soarelui, pieței publicității în Republica Moldova, identificarea entităților investite cu drepturi exclusive, în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general, identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, procesării produselor agroalimentare și comercializării medicamentelor.

Totodată, au fost sistematizate recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.

6. Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale

Conform datelor oferite de **Ministerul Finanțelor**, cadrul normativ în domeniul fiscal și vama se elaborează având la bază respectarea principiului de neutralitate a impunerii, ce presupune asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin, precum și a principiului de echitate fiscală, adică tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Afacerilor Interne**, în scopul executării prevederilor art. 439 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), prin Hotărârea Guvernului nr. 387/2020 a fost modificată și completată Hotărârea Guvernului nr. 557/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ridicare, transportare, depozitare și restituire a mijloacelor de transport în cadrul procesului contravențional (Titlu modificat prin HG387 din 17.06.20, MO 178-179 din 14.07.2020, art 607, în vigoare 14.08.2020).

La rândul său, **Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației** a informat despre următoarele.

Legea comunicațiilor electronice nr. 241 /2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 399-410. art.679), în special, Capitolul VII „Identificarea și analiza piețelor relevante”, precum și Regulamentul privind identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 55 din 29.12.2008, modificat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 39 din 23.11.2018, au fost ajustate în anul 2018 și sunt în concordanță cu Legea concurenței nr. 183/2012. Lista piețelor relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice (o piață cu amănuntul și șase piețe cu ridicata) este definită prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 85 din 28.04.2009.

La 20 mai 2020, ANRCETI a expus pe pagina web oficială www.anrceti.md spre consultare publică proiectul de analiză a pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la un post fix din rețeaua publică de telefonie (Piața 1) și proiectul de hotărâre a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind măsurile de reglementare a pieței respective.

Proiectele supuse consultării publice au fost elaborate în conformitate cu Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007, potrivit căreia ANRCETI identifică piețele relevante și efectuează analiza acestor piețe, în termen de 3 ani de la stabilirea unei măsuri anterioare, în scopul determinării faptului dacă piața relevantă este suficient de competitivă. În urma analizei efectuate ANRCETI are dreptul să impună, să mențină, să modifice sau să retragă obligațiile speciale preventive stabilite anterior.

În urma efectuării iterației a V-a a analizei Pieței 1, în cadrul căreia au fost examinate o serie de criterii pe care ANRCETI le consideră corespunzătoare pentru piața dată (Testul celor trei criterii) a demonstrat ca aceasta piață este în continuare susceptibila reglementării preventive, limitele geografice ale pieței în cauză au fost determinate drept teritoriul național, iar S.A."Moldtelecom" continuă să dețină puterea semnificativă pe această piață. În baza concluziilor, expuse în Analiza Pieței 1, autorii proiectelor indicate propun, sub rezerva consultărilor publice, menținerea obligațiilor speciale preventive, impuse anterior S.A. „Moldtelecom”, prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 12/2012.

În conformitate cu Programul de elaborare a actelor de reglementare ale ANRCETI pentru anul 2020, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr 02 din 22 ianuarie 2020, ANRCETI a continuat iterația a V-a a

analizelor de piață prin efectuarea analizei următoarelor piețe relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice:

- Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă (Piața 3).
- Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă (Piața 7).
- Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe (Piața 4).
- Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum (Piața 5).
- Piața de furnizare cu ridicata a serviciilor de acces de înaltă calitate la puncte fixe (Piața 6).

Ca rezultat, au fost aprobate 26 de hotărâri a Consiliului de Administrație al ANRCETI privind măsurile de reglementare preventivă a piețelor 3 și 7 prin care au fost menținute, modificate sau impuse obligațiile furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele în cauză. De asemenea, au fost aprobate încă 3 hotărâri a Consiliului de Administrație privind măsurile de reglementare preventivă pe piețele 4, 5 și 6 prin care au fost menținute, modificate sau retrase obligațiile furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele respective. Totodată, începând cu 01.07.2021, din Lista piețelor relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice din Anexa la Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 85 din 28.04.2009 va fi exclusă piața 6. Furnizarea cu ridicata a serviciilor de acces de înaltă calitate la puncte fixe.

În conformitate cu prevederile articolului 58 alin.(1) al Legii 241/2007, deciziile adoptate de către ANRCETI ce conțin identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, precum și impunerea obligațiilor speciale în sarcina furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante, ANRCETI le publică și le prezintă Consiliului Concurenței, în termen de 3 zile lucrătoare din data adoptării.

Conform informațiilor prezentate de **Comisia Națională a Pieței Financiare**, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebankare pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, începând cu 01.07.2020 va fi implementată liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto, care prevede libertatea asiguratorilor de a-și calcula în mod individual și independent primele de asigurare. În acest sens, CNPF a

aprobat următoarele acte.

- Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr .15/6 din 15.04.2019 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civila auto (nr. 415 din 03.02.2020).

- Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr.57/13 din 28.12.2018 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civila auto (nr. 14/1 din 27.03.2020).

În ședința Parlamentului din 06.02.2020 a fost adoptată Legea nr. 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative (publicată în Monitorul Oficial nr. 94-98 din 27.03.2020 (în vigoare din 27.09.2020)). Scopul legii prenotate este stabilirea cadrului legal privind constituirea, avizarea și funcționarea organismelor de plasament colectiv alternative, cerințele față de organizarea, licențierea și activitățile desfășurate de societățile de administrare a investițiilor, inclusiv obligațiile aferente gestionării organismelor de plasament colectiv cu capital de risc și cu investiții pe termen lung, precum și normele referitoare la depozitarii activelor organismelor de plasament colectiv alterative.

În ședința Parlamentului din 20.11.2020 a fost adoptată Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative alternative (publicată în Monitorul Oficial nr. 344-351 art. 227 din 18.12.2020 (în vigoare din 18.06.2021)). Legea prenotată transpune prevederile Directivei (UE) 2016/2341 din 14.12.2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) și are drept scop reformarea și ajustarea cadrului legal existent în domeniul fondurilor de pensii la bunele practici internaționale, scopul fiind instruirea unei piețe interne pentru acumularea și oferirea de pensii facultative, administrate în mod privat, capitalizate, care să servească surse pentru completarea veniturilor provenite din sistemele publice de pensii, în condiții de siguranță și de tratament echitabil pentru participanții corespunzători.

Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:

- Hotărârea Guvernului nr. 870 din 09.12.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat”.

- Hotărârea Guvernului nr. 737 din 07.10.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele administrative referitoare la anumite categorii de aerodromuri”.

- Legea nr. 118 din 09.07.2020 „Privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și operatorilor de aeronave”.

- Hotărârea Guvernului nr.641 din 17.12.2019 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu”.

- Proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor administrative și tehnice referitoare la personalul navigant din aviația civilă”.

Conform informațiilor prezentate de **Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică**, pe parcursul trimestrului II, 2020, de către Consiliul de Administrație (CA) al ANRE a fost aprobat un act normativ de reglementare, care are ca obiectiv consolidarea concurenței între participanții pieței energiei electrice.

Astfel, prin Hotărârea CA al ANRE nr. 126/2020 din 14.05.2020 a fost aprobat Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică. Actul normativ respectiv reprezintă o redacție nouă, actualizată a Regulamentului privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică de către consumatorii eligibili, aprobat prin Hotărâre CA al ANRE nr.534 din 20.11.2013 (deocamdată în vigoare), în condițiile în care, în prezent, toți consumatorii de energie electrică sunt eligibili, având dreptul de a alege furnizorul dorit de energie electrică. Prin Regulamentul nou aprobat au fost eliminate toate barierele existente în calea schimbării furnizorului, fiind instituită o procedură clară, eficientă, cu obligații exhaustive pentru întreprinderile energetice implicate în proces și are ca scop facilitarea exercitării acestui drept de către consumatori.

7. Dezetizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat

Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre faptul că, în conformitate cu prevederile pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.806/2018 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, întreprinderile de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public - privat, au fost transmise în administrarea Agenției Proprietății Publice. Astfel, dezetizarea și restructurarea întreprinderilor menționate intră în sarcina APP.

Conform datelor oferite de **Ministerul Educației, Culturii și Cercetării**, prin Hotărârea Guvernului RM nr. 5/2019 cu privire la organizarea și funcționarea unor instituții publice teatrale și concertistice au fost reorganizate prin transformare, după

cum urmează.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”, mun. Chișinău.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Național „Mihai Eminescu”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Național „Mihai Eminescu”, mun. Chișinău.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Republican „Luceafărul”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Republican „Luceafărul”, mun. Chișinău.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Național „Eugene Ionesco”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Național „Eugene Ionesco”, mun. Chișinău.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Dramatic Rus de Stat „A. P. Cehov”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Dramatic Rus de Stat „A. P. Cehov”, mun. Chișinău.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Republican de Păpuși „Licurici”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Republican de Păpuși „Licurici”, mun. Chișinău.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul „Alexei Mateevici”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul „Alexei Mateevici”, mun. Chișinău.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Național de Stat „Vasile Alecsandri”, mun. Bălți, în Instituția publică „Teatrul Național de Stat „Vasile Alecsandri”, mun. Bălți.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Republican Muzical-Dramatic „B. P. Hasdeu”, mun. Cahul, în Instituția publică „Teatrul Republican Muzical-Dramatic „B. P. Hasdeu”, mun. Cahul.

- Întreprinderea de Stat „Centrul de Cultură și Artă „Ginta Latină”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Centrul de Cultură și Artă „Ginta Latină”, mun. Chișinău.

- Întreprinderea de Stat „Teatrul Dramatic de Stat pentru Tineret „S ulițî Roz”, mun. Chișinău, în Instituția publică „Teatrul Dramatic de Stat pentru Tineret „S ulițî Roz”, mun. Chișinău.

- Întreprinderea de Stat „Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” în Instituția publică „Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”.

- Întreprinderea de Stat „Sala cu Orgă” în Instituția publică „Sala cu Orgă”.

- Întreprinderea de Stat „Ansamblul Național Academic de Dansuri Populare „JOC” în Instituția publică „Ansamblul Național Academic de Dansuri Populare „JOC”.

Concomitent, prin Hotărârea Guvernului nr. 279/2018 cu privire la reorganizarea unor persoane juridice a fost reorganizată Întreprinderea de Stat „Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert” prin fuziunea (absorbția) Societății pe Acțiuni „Cercul din Chișinău”.

În aceeași ordine de idei, **Agencia Relații Funciare și Cadastru** a raportat despre restructurarea următoarelor întreprinderi de stat în care Agenția exercită funcția de fondator:

- Î.S. Cadastru, prin fuziune (absorbție) cu Instituția publică „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin HG nr. 314/2017.

- Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și Î.S. „Protecția Solurilor și Îmbunătățirii Funciare”, au fost transmise Agenției Proprietății Publice, aprobat prin HG nr. 806/2018, în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin HG nr. 901/2015.

- Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și Î.S. „Protecția Solurilor și Îmbunătățirii Funciare”, prin transferare Agenției Proprietății Publice, aprobat prin HG nr. 806/2018.

Mai mult ca atât, Agenția a informat că întru asigurarea realizării politicii de stat în domeniile geodezie, topografie, fotogrammetrie, gravimetrie, cartografie, geoinformatică, prospecțiuni tehnice, de care este responsabilă Agenția Relații Funciare și Cadastru, prin intermediul ÎS „Institutul de Geodezie, Prospecțiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD”, și integrării acestora în procesele reformei economice, precum și în vederea respectării principiilor fundamentale de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate, optează și susține reorganizarea ÎS „INGEOCAD” în instituție publică, în care Agenția Relații Funciare și Cadastru să dețină calitatea de fondator.

Întru realizarea acțiunii de deetatizare sau restructurare a întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat, conform datelor prezentate de **Ministerul Apărării al Republicii Moldova**, prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2018 „Cu privire la Instituția publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale” Întreprinderea de Stat „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională” urma să fie reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale”.

Însă, reorganizarea întreprinderii în cauză a devenit dificilă din motivul datoriilor salariale față de personalul acesteia și de unii agenți economici.

La fel, prin această hotărâre, Întreprinderea de Stat „Combinatul de deservire socială” va fi reorganizat, prin fuziune (absorbție) cu Instituția Publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale”, funcția de fondator al căreia va fi exercitată, în numele statului, de către Ministerul Apărării.

Totodată, administratorul Întreprinderii de Stat „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională” a relatat că, pe căi extrajudiciare și judiciare se întreprind acțiuni de încasare a datoriilor de la debitori, care parțial vor fi dericționate întru stingerea datoriilor existente.

În rezultatul acestor măsuri, în anul 2020, întreprinderea a achitat către bugetul de stat datoria în sumă de 650,0 mii lei.

Prin urmare, realizarea acestei acțiuni va fi posibilă doar după stingerea datoriilor față de furnizori și personalul întreprinderii.

Potrivit informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**

- Întreprinderea de Stat „Fintehinform” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” (Hotărârea Guvernului nr. 125/2018 „Cu privire la Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe””), iar

- Întreprinderea de Stat „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării de pe lângă Ministerul Finanțelor” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării”(Conform Hotărârii Guvernului 112/2019 „Cu privire la Instituția publică „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării””).

Întreprinderile de stat al cărui fondator a fost **Ministerul Afacerilor Interne** au trecut în subordinea Agenției Proprietății Publice (conform Hotărârii Guvernului nr. 902/2017, cu privire la organizarea și funcționarea APP). La momentul raportării, MAI avea calitate de fondator doar la Întreprinderea de Stat Servicii Pază a MAI.

Conform datelor oferite de **Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale**, prin Hotărârea Guvernului nr. 22/2019, Întreprinderea de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. (informația a fost oferită în luna ianuarie 2020, prin scrisoarea 02/46 din 09.01.2020).

De asemenea, Î.S. „Direcția Deservire pentru Corpul Diplomatic”, creată prin Hotărârea Guvernului nr. 534 din 03.08.1995, a fost inclusă, în conformitate cu

Hotărârea Guvernului nr. 902 din 06.11.2017, în lista întreprinderilor de stat aflate în subordinea Agenției Proprietate Publică, conform informației prezentate de **Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene**.

În anul 2020 a fost inițiată procedura de reorganizare a Întreprinderii de Stat „Serviciul Deservire al Corpului Diplomatic” în instituție publică din subordinea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene prin înaintarea proiectului hotărârii de Guvern.

8. Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a informat despre modificarea și completarea a două acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 in 25.03.2019 pentru semestrul I și nr. 3 din 19.11.2019 pentru semestrul II, a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor,,).

9. Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale)

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Economiei și Infrastructurii**, pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și, armonizarea legislației naționale cu legislația UE și excluderea barierelor concurențiale, a fost aprobată Legea nr.41/2020 pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (Monitorul Oficial nr.101 din 07.04.2020, art.165). Proiectul transpune 2 directive UE (Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002 de modificare a Directivei 97/67/CE privind continuarea deschiderii spre concurență a serviciilor poștale ale Comunității și Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 de modificare a Directivei 97/67 /CE privind realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale comunitare).

Astfel, liberalizarea serviciilor poștale se va efectua în 2 etape:

1. Micșorarea rezervei pentru corespondență de la 350g la 100g pentru furnizorul serviciului poștal universal (Î.S. „Poșta Moldovei”) - la data de 07.04.2020. Astfel, în scopul protejării furnizorului național de potențialii concurenți, prin abordarea prevăzută de directivele europene, pentru corespondența care nu depășește 100g, concurenții sunt obligați să stabilească tarife de cel puțin 3 ori mai mari față de tarifele stabilite pentru Î.S. „Poșta Moldovei”(anterior

concrenții erau obligați să stabilească tarife de cel puțin 5 ori mai mari și doar pentru corespondența de la 350g).

2. Excluderea oricărei rezerve – la data de 01.09.2021, când concrenții vor putea stabili orice tarif.

În aceeași ordine de idei, **Ministerul Finanțelor** a informat despre proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, prin care se asigură transpunerea la nivel național a Directivei 2014/25/UE, a fost elaborat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703/2019 și adoptat în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020. (*Legea Nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale*).

Totodată, **Consiliul Concrenței** desfășoară mai multe investigații utile privind instituirea principiilor concrențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică după cum urmează.

1. Investigația utilă privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia, au fost identificați participanții pieței producerii și comercializării energiei electrice, raportul intermediar al acesteia a fost prezentat în ședința Plenului Consiliului Concrenței din 03.07.2020.

2. Investigația utilă pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general), raportul asupra acesteia a fost prezentat în ședința Plenului Consiliului Concrenței din 25.02.2020.

3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe. În cadrul investigației utile de cunoaștere a pieței serviciilor de transport și activităților conexe au fost identificate semne referitor la încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. c) din Legea concrenței nr. 183 din 11.07.2012 de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” privind aplicarea în raporturile cu clienții săi a unor condiții inegale la prestarea serviciilor de transport de mărfuri pe cale ferată. În acest context, prin Dispoziția nr. 16 din 18.06.2020 a fost declanșată investigația în privința acțiunii ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

Adițional, pe parcursul anului 2020 au fost autorizate 10 ajutoare de stat acordate întreprinderilor ce prestează servicii publice de interes economic general.

10. Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, Legea nr.121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii transpune parțial

Directiva 2014/23/UE din 26.02.2014, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2017/2366 al Comisiei din 18.12.2017.

11. Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE

Ministerul Economiei și Infrastructurii a raportat cu privire la elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat (număr unic 59/1/MEI/2018), care prin scrisoarea nr. 06/1-3071 din 22.05.2020, a fost prezentat Guvernului pentru examinare și aprobare. Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat a fost aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 351/2020 din 10.06.2020.

Conform datelor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, prin care se asigură transpunerea la nivel național a Directivei 2014/25/UE, a fost elaborat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703/2019 și adoptat în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020.

12. Implementarea sistemului e-achiziții în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor** pentru implementarea Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) au fost aprobate o serie de acte normative.

Totodată, se menționează că, la momentul raportării se afla în derulare proiectul de asistență tehnică al Uniunii Europene privind analiza și dezvoltarea sistemului de achiziții electronice în Republica Moldova al cărui scop constă în dezvoltarea sistemului electronic de achiziții publice în Republica Moldova. În cadrul proiectului, până la finele anului curent, urmează a fi elaborat un sistem cu funcționalități depline, care va asigura o derulare transparentă, cu un nivel concurențial maxim, a procesului de achiziții publice, la toate etapele acestuia. Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept

13. *Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept*

Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, instituția responsabilă de implementarea acestei acțiuni a informat despre necesitatea inițierii repetate a procedurii de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor.

Totodată, în contextul perfecționării mecanismului de protecție a mărcilor și urmare modificării și completării cadrului normativ în domeniul de referință, la momentul actual, legislația privind protecția mărcilor conține prevederile regulatorii necesare asigurării respectării principiilor trasate conform acțiunii respective.

În această ordine de idei, Legea nr. 38/2008 privind protecția mărcilor (în continuare – Legea nr. 38/2008) reglementează expres faptul că înregistrarea mărcilor conferă titularilor acestora drepturi exclusive, care pot fi exercitate pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, legislația națională de referință stabilește, atât limitele protecției conferite prin înregistrare, cât și prevederi privind epuizarea drepturilor conferite de marcă.

Corespunzător, prevederile Legii nr. 38/2008 în materie de epuizare a drepturilor conferite de marcă reproduc principiile și normele instituite de legislația comunitară și tratatele internaționale la care Republica Moldova face parte, inclusiv cele ale Acordului de Asociere RM-UE, pentru Republica Moldova fiind aplicabil regimul național de epuizare a drepturilor de proprietate intelectuală.

14. *Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă*

Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010, este la etapa dezbaterilor publice (fiind restituit de către Parlament în luna iunie 2019 pentru reluarea procedurilor regulamentare de coordonare)

Pe parcursul anului 2020, AGEPI a lucrat la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților organizațiilor de gestiune colectivă, precum și opiniile altor părți interesate.

După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale.

15. *Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative*

privind reglementarea mediului de afaceri

Întru realizarea acestei acțiuni, pe parcursul anului 2020, **Plenul Consiliului Concurenței a emis 112 avize la proiectele de acte normative** dintre care **26 cu potențial impact** asupra mediului concurențial și ajutorului de stat, au fost formulate propuneri și recomandări, **7 din ele fiind luate în considerare.**

Aceste acte normative au vizat domeniile bancar; preparatelor și produselor din carne; pensiilor facultative; achizițiilor publice a utilităților publice; achizițiilor publice a dispozitivelor medicale; achizițiilor publice de lucrări; transportului rutier; piața produselor petroliere; piața gazelor naturale; piața serviciilor de audit a companiilor de asigurări etc. De asemenea, au fost avizate și proiecte de modificare a Legii concurenței.

16. Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței

Acțiune realizată integral în anul 2018. Proiectul de lege privind modificarea Codului penal a fost aprobat de Parlament prin Legea nr. 179 din 26.07.2018 și a intrat în vigoare la data publicării.

17. Modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor concurențiale

Propunerile de modificare a Legii concurenței ce vizează implementarea mecanismului informatorilor de concurență, urmează a fi incluse în proiectul de modificare a legislației naționale în domeniul concurenței prin armonizarea acesteia cu Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre, astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.

18. Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sunt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale

Acțiune realizată integral în anul 2018. Prin Legea nr. 159 din 12.10.2018 privind modificarea unor acte legislative, au fost operate o serie de modificări la Codul contravențional, inclusiv completarea Codului cu un nou art. 3305 „Încălcarea legislației în domeniul concurenței”.

19. Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării

Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice

Parlamentul a adoptat Legea nr. 33/2020 pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Publicat : 20-03-2020 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 87-93, art. 128)

La articolul 37 alineatul (1¹) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184–187, art. 711), cu modificările ulterioare, după sintagma „Biroului Național de Statistică” se introduce textul „, , Consiliului Concurenței”.

20. Consultarea și informarea autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței

Pe parcursul anului 2020, în vederea consultării și informării părților interesate **Consiliul Concurenței** a organizat, 110 de evenimente (seminare, ședințe întreprinderi consultative și webinare), la care au participat peste 330 de persoane și au fost acumulate în cadrul webinarilor peste 8800 de vizualizări.

21. Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial

Institutul National al Justiției a raportat despre organizarea, la data de 15 septembrie 2017 a unui seminar cu genericul „Promovarea culturii concurențiale și ajutorului de stat în Republica Moldova”, la care au participat 51 de beneficiari, dintre care: 18 judecători, 29 de asistenți judiciari, 1 șef de secretariat și 3 angajați ai CSM.

Totodată, Institutul National al Justiției a informat că, deoarece judecătorii își selectează semestrial traseul de instruire și se înscriu on-line la activitățile de formare din Sistemul informațional al INJ, nu dispune de un mecanism de a obliga judecătorii să aleagă anumite evenimente de formare. Astfel, s-a adeverit riscul participării unui număr infim de judecători. La rândul său, tema dată, regăsită în documente strategice anterior, nu a prezentat un interes sporit din partea beneficiarilor INJ, iar Institutul a fost în imposibilitate de a continua traseul de formare continuă pe segmentul în cauză.

22. Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Educației Culturii și Cercetării**, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind

domeniul concurenței au fost realizate în 10 instituții în cadrul programelor cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” a fost studiată în următoarele universități:

1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”

2) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”

3) Universitatea de Stat a Moldovei, la specialitatea „Drept”, anul IV (25 persoane, disciplină opțională), ciclul I, licență

4) Universitatea Agrară de Stat din Moldova, la specialitatea „Drept”, anul IV, ciclul I, licență

5) Universitatea Tehnică a Moldovei, la specialitatea „Drept”, anul II, ciclul I, licență

6) Universitatea Liberă Internațională din Moldova, la specialitatea „Drept”, anul III, ciclul I, licență

7) Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, la specialitatea „Drept”, anul IV, ciclul I, licență

8) Universitatea Cooperatist –Comercială din Moldova, specialitatea „Drept”, anul IV, ciclul I, licență.

Totodată, la Universitatea de Stat „B.P. Hașdeu” din Cahul și Universitatea de Studii Europene din Moldova, tematica domeniului concurenței a fost inclusă în cursul „Dreptul afacerilor”.

23. Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic

Ministerul Educației Culturii și Cercetării a comunicat că, în instituțiile de învățământ superior cursurile cu tematica privind domeniul concurenței au fost realizate în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” s-a studiat în următoarele universități:

1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”

2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”

3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”

4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, master la

programul „Economie și administrarea afacerilor”.

Adițional, la formarea profesională, studii de licență la specialitatea „Drept” au fost introduse în programul de studii următoarele cursuri/module: Dreptul concurenței, Dreptul concurenței și protecția consumatorului, Dreptul concurenței comerciale, Dreptul concurențial, Dreptul comunitar/drept concurențial, Dreptul protecției consumatorului, Protecția dreptului consumatorului etc. În cadrul programului de studii al specialității „Administrație publică” a fost introdus cursul din domeniul dreptului concurențial la Universitatea de Stat „B.P. Hașdeu” din Cahul, cu denumirea „Dreptul concurențial”, care a fost frecventat de 28 de studenți.

24. Organizarea emisiunilor radio/tv pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității

Pe parcursul perioadei de raportare, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la 2 emisiuni tv (PRO TV și TV8), în cadrul cărora au abordat diverse subiecte din domeniul concurenței și publicității.

25. Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței

Acțiune realizată integral în perioada 2017 -2019. Spoturile sociale cu caracter informativ, care promovează activitatea autorității și mecanismul de semnare a neregulilor au fost transmise, anual, spre difuzare la 22 de posturi TV naționale și locale.

26. Organizarea training-urilor, meselor rotunde (inclusiv, sub egida „Competition CaFE”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe

Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 10 evenimente (6 seminare, 1 conferință și 3 webinare/conferințe on-line), cu participarea a circa 300 de actori pe diferite piețe și a acumulat peste 8800 de vizualizări în cadrul webinarilor/conferințelor on-line.

27. Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a raportului de activitate a Consiliului Concurenței

Raportul de activitate al Consiliului Concurenței a fost prezentat Parlamentului Republicii Moldova, prin scrisoarea nr. DCA -01/21-1052 din 25.05.2020 și publicat, ulterior, pe pagina web oficială a Parlamenului.

28. Promovarea instituirii Zilei Concurenței

Acțiune realizată integral în 2017. Prin Hotărârea Parlamentului nr. 16 din 15.02.2018 a fost instituită „Ziua Concurenței”, care va fi consemnată anual la 30

iunie.

29. Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat

Pe parcursul anului 2020, nu au fost identificate scheme de ajutor de stat existent noi, suplimentar la cele raportate în anul 2017.

30. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat despre aprobarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj, care prevede măsuri de subvenționare – calificate ca ajutor de stat.

Astfel, în anul 2020 au fost acordate:

- 116 subvenții pentru angajatori, conform art. 36 din Legea nr. 105/2018, în rezultat 250 de șomeri angajați.
- 4 subvenții pentru angajatori, conform art. 38 din Legea nr. 105/2018, în rezultat 6 șomeri cu dezabilități angajați.

La rândul său, întru realizarea acțiunii date, **Consiliul Concurenței** a aliniat 2 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, politica de gestionare a fondurilor de subvenționare este elaborată, promovată și implementată de către autoritățile publice centrale responsabile. Ajustarea cadrului legislativ existent urmează a fi efectuat doar în baza propunerilor APC responsabile. În anul 2020 la Ministerul Finanțelor nu au parvenit propuneri de modificare esențială a cadrului legislativ existent în domeniul subvenționării.

Suplimentar se menționează că, Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr.16 din 10.04.2020 prevede subvenționarea cheltuielilor legate de achitarea indemnizației/salariului în cazul șomajului tehnic și/sau staționării, în perioada stării de urgență, după cum urmează.

a) 100% impozite salariale achitate (impozit pe venit, contribuții sociale și medicale achitate) aferente indemnizației/salariului acordat în cadrul șomajului tehnic și/sau staționării pentru agenții economici a căror activitate a fost sistată total sau parțial în conformitate cu deciziile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și/sau dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale (de exemplu, activitatea unităților de comerț, agrement, recreere, sălilor de sport, centrelor sportive, bazinelor de înot, sălilor de fitness, teatrelor, cinematografelelor, sălilor de concerte);

b) 60% impozite salariale achitate (impozit pe venit, contribuții sociale și medicale achitate) aferente indemnizației/salariului acordat în cadrul șomajului tehnic și/sau staționării pentru agenții economici a căror activitate a fost sistată total sau parțial, dar fără a avea la bază deciziile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și/sau dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale.

Modul de acordare a subvenției este stabilit prin Ordinul Viceprim-ministrului, Ministru al Finanțelor nr.58/2020 cu privire la aprobarea Regulamentului privind subvenționarea întreprinderilor și organizațiilor necomerciale, rezidente ale Republicii Moldova, care au instituit șomaj tehnic și/sau staționare urmare a situației epidemiologice (COVID-19).

Totodată, evidențiem că Legea nr.69/2020 cu privire la instituirea unor măsuri pe perioada stării de urgență în sănătate publică și modificarea unor acte normative (care urmează a fi publicată în Monitorul Oficial) prevede prelungirea mecanismului de subvenționare a cheltuielilor legate de achitarea salariului/indemnizației în cazul șomajului tehnic sau staționării în perioada 16 mai – 30.06.2020.

Astfel, pe perioada 17 martie – 30 iunie 2020, întreprinderile și organizațiile necomerciale au dreptul la o subvenție de 100% din mărimea impozitelor salariale achitate aferente plăților pentru șomajul tehnic sau staționare, în cazul în care activitatea acestora a fost sistată prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale sau Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și 60% pentru toate celelalte cazuri.

31. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale

Ministerul Finanțelor a informat cu privire la următoarele, după cum urmează.

Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007 „Cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat”, prevăd că garanțiile de stat sunt emise doar în unele cazuri excepționale (art. 33).

Concomitent, conform Legii nr. 293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat „Prima Casă” a fost aprobat un alt mecanism de acordare a garanțiilor de către Ministerul Finanțelor. Astfel, în perioada martie 2018-aprilie 2020, în cadrul Programului de stat „Prima Casă” au fost emise 4274 garanții de stat în sumă totală de 1079,5 mil. lei.

Consiliul Concurenței a aliniat 2 scheme de ajutor existent acordat sub forma de

garanții de stat, garanții acordate de autorități/instituții publice și persoane asimilate autorităților publice, întreprinderi de stat/municipale și de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public.

32. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale

Ministerul Economiei și Infrastructurii a raportat despre Legea nr. 60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative, prin care a fost extins termenul de aplicare a garanției privind aplicarea impozitului unic datorat de către rezidenții parcului pentru tehnologia informației pentru o perioadă suplimentară de încă 4 ani (Legea nr 77/2016).

Conform informațiilor prezentate de **Ministerul Finanțelor**, prin Hotărârea Guvernului nr.636/2019 a fost aprobat Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023. Obiectivul nr.4.9. al acestui plan vizează evaluarea eficacității facilităților existente și introducerea noilor tipuri de subvenții pentru stimularea dezvoltării sustenabile a economiei și creșterea veniturilor la buget (facilitățile trebuie să motiveze achitarea impozitelor și majorarea valorii adăugate).

Astfel, Ministerul Finanțelor planifică elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează măsurile de sprijin sub formă de facilități fiscale pe parcursul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale.

33. Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului

Consiliul Concurenței a aliniat 4 scheme de ajutor existent acordat sub formă de reduceri la bunuri și servicii, 1 schemă de ajutor existent acordat sub formă de aplicarea cotei zero la dobânda pentru leasing, 2 scheme de ajutor existent acordat sub formă de granturi și 14 scheme de ajutor existent acordat sub formă de scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii.

Conform informațiilor prezentate, Ministerul Finanțelor este la etapa de elaborare a unui proiect de lege axat pe armonizarea legislației în domeniul TVA din Republica Moldova la prevederile Directivelor UE. În contextul elaborării proiectului respectiv, Ministerul Finanțelor urmărește ajustarea cadrului normativ aferent domeniului fiscal la practicile europene.

34. Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire

35. *Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat*

Consiliul Concurenței a oferit suport la elaborarea actelor de atribuire de către autoritățile publice locale a serviciilor de interes economic general. În perioada de referință au fost aduse în concordanță cu prevederile stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat 8 acte de atribuire de către autoritățile publice locale a serviciilor de interes economic general (mun. Bălți, or. Rezina (r-nul Rezina), or. Leova (r-nul Leova), s. Floreni (r-nul Anenii Noi), s. Tartaul (r-nul Cantemir), com. Baurci și com. Cazaclia (UTA Gagauzia), com. Ișcălău (r-nul Fălești)).

Totodată, Plenul Consiliului Concurenței a adoptat, în acest sens, 8 decizii de autorizare a ajutorului de stat pentru prestarea serviciului de interes economic general.

36. *Completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis*

Acțiune realizată integral în anul 2018. Prevederile corespunzătoare au fost incluse la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 /2017 (în vigoare din 12.07.2018).

37. *Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIRASM*

Pe parcursul anului 2020 au fost eliberate 149 parole de acces. Astfel, la 31.12.2020 în sistem au fost înregistrați 1245 utilizatori.

Sumarul activităților realizate conform Programului național în domeniul concurenței și ajutorului de stat pentru anii 2017–2020

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
1	Identificarea tuturor entităților care activează la nivel național și local, investite cu drepturi exclusive	Trimestrul II 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive, identificate	<p>Realizat parțial 2020: Consiliul Concurenței realizează investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței. Pe parcursul anului 2020, în ședințele Plenului Consiliului Concurenței au fost prezentate 2 rapoarte: la data de 25.02.2020 - raportul în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general și la data de 17.12.2020 - raportul de investigație pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora. Conform informațiilor prezentate de <u>Ministerul Finanțelor</u>, la momentul actual,</p> <p>1) Serviciul Fiscal de Stat deține următoarele drepturi exclusive: - comercializarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special (HG nr. 294/1998); - confecționarea centralizată a sigiliilor de protecție pentru MCC (sigiliul furnizorului și sigiliul fiscal) (HG nr. 141/2019).</p> <p>2) I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” este investit cu următoarele drepturi exclusive: - fabricarea și comercializarea timbrelor de acciz pentru producția alcoolică (HG nr. 1481/2006); - comercializarea timbrelor de acciz pentru articolele din tutun (HG nr. 1427/2007); - fabricarea și comercializarea formularelor de declarații vamale în detaliu (HG nr. 294/1998); - fabricarea și comercializarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special către Serviciul Fiscal de Stat (HG nr. 294/1998); - servicii de administrator tehnico-tehnologic al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat (HG nr. 344/2009); - administrarea, menținerea, dezvoltarea și asigurarea funcționării Sistemului Informațional de Gestionare a Finanțelor Publice al</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Ministerului Finanțelor; - administrarea, menținerea, dezvoltarea și asigurarea funcționării unității centrale de date a Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) (HG nr. 705/2018); - administrarea și asigurarea funcționării „Platformei pentru gestionarea asistenței externe” (AMP) (HG nr. 377/2018). Totodată, în domeniul activității cu metale prețioase și pietre prețioase atribuția de supraveghere a marcării de stat a fost delegată I.P. „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării”, prin Legea nr.282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase.</p> <p>Conform informației prezentate de <u>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale</u> serviciile de dializă au fost incluse în lista lucrărilor și serviciilor de interes public național, în vederea prestării serviciilor de dializă de înaltă calitate și crearea centrelor de dializă în Republica Moldova, potrivit pct. 3 din Hotărârea de Guvern nr. 1262/2018. (Beneficiar: S.R.L. „BB-Dializa”)</p> <p>Conform datelor oferite de <u>MADRM</u>, Institutul de Fitotehnie „Porumbeni” a oferit drepturi exclusive pentru SRL „Forever” la două grupe parentale de porumb.</p> <p>2019: Consiliul Concurenței realizează investigația utilă nr.3 din 24.03.2016 privind identificarea și evaluarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora, identificând 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive și 249 de întreprinderi municipale ce activează în regim de drepturi exclusive și pe piețe deschise concurenței. Totodată, întru identificarea cadrului juridic aferent domeniului drepturilor exclusive au fost realizate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza compartimentelor legislației pe portalurile autorităților publice centrale și alte surse publice. - Selectarea, sistematizarea și analiza actelor legislative și normative pe domenii cheie din cadrul studiului util care reglementează activitatea întreprinderilor investite cu drepturi exclusive, pe categorii. - Identificarea și analiza Regulamentelor și Directivelor UE în domeniul drepturilor exclusive. - Identificarea reglementărilor referitor la stabilirea cadrului

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>pentru exercitarea drepturilor exclusive (durată, obligații, responsabilități, evidență contabilă separată etc.).</p> <p>În scopul determinării piețelor produsului și a piețelor relevante, au fost identificate studii și rapoarte aferente investigației utile. Totodată, acțiunile aferente identificării pieței produsului și pieței relevante, urmează a fi realizate ulterior recepționării informațiilor de la părți.</p> <p>Cu privire la identificarea participanților piețelor în care sunt instituite drepturi exclusive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la data de 30.09.2019 au fost remise solicitări de informații către 20 de entități, cu anexarea chestionarului, (circulara nr. AAP 08/180-2130 din 30.09.2019); - au fost acordate consultații telefonice entităților, în scopul perfectării răspunsurilor la solicitările remise. <p>2018: APC și APL, responsabile de această acțiune nu s-au implicat în acest proces.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat 50 de întreprinderi de stat ce activează în regim de drepturi exclusive, dar și pe piețe deschise concurenței și identificate 249 de întreprinderi ce prestează servicii exclusive, precum și activează pe piețe deschise concurenței.</p> <p>2017: APC și APL au identificat 0 entități.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat 49 de întreprinderi de stat și 263 de întreprinderi municipale, care dispun de drepturi exclusive.</p>
2	Evaluarea necesității delegării drepturilor exclusive existente	Trimestrul IV 2018	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de întreprinderi cu drepturi exclusive care dispun de studii de fundamentare	<p>Inițiat</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a elaborat Ghidul de evaluare a drepturilor exclusive</p>
3	Optimizarea sistemului de drepturi exclusive	Trimestrul II 2019	APC, APL care au acordat drepturi exclusive	Numărul de acte normative modificate privind stabilirea mecanismului de acordare a drepturilor exclusive	<p>Inițiat</p> <p>2017: A fost abrogată Hotărârea Guvernului nr. 582 din 17.08.1995 „Cu privire la reglementarea monopolurilor”.</p>
4	Monitorizarea sistemului de drepturi exclusive	Anii 2019 – 2020	APC, APL care au acordat	Rapoartele de monitorizare	<p>Neinițiat</p> <p><i>Va fi inițiată</i> după realizarea acțiunilor 1-3 ale Planului.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
			drepturi exclusive		
5	Evaluarea barierelor anticoncurențiale din diferite sectoare economice conform Setului de instrumente pentru evaluarea concurenței al OCDE și conform angajamentelor asumate în Acordul de Asociere	Trimestrul I 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative identificate care conțin clauze anticoncurențiale	<p>Realizat parțial 2020: Conform datelor oferite de <u>Ministerul Finanțelor</u>: Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017 transpune Directiva 2013/34/UE din 26.06.2013. Legea privind auditul situațiilor financiare nr/271/2017 transpune Directiva 2006/43/CE din 17.05.2006. Prin Legea nr. 169/2018 pentru modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice a fost asigurată transpunerea la nivel național a Directivei 2014/24/UE din 26.02.2014. Legea privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale, adoptată în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020 transpune Directiva 2014/25/UE din 26.02.2014.</p> <p>Întru ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, <u>Consiliul Concurenței</u> realizează, la moment, 19 investigații utile de cunoaștere a pieței, fiind prezentate în ședințele Plenului 11 rapoarte intermediare. Totodată, în prezent, se sistematizează recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.</p> <p>2019: Conform informației prezentate de Banca Națională a Moldovei, urmare evaluării cadrului normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plată și a emitenților de monedă electronică s-a stabilit că cerințele prevăzute în actele normative ale BNM aferente acestor sectoare sunt conforme practicilor Uniunii Europene, comportă un caracter prudential adecvat, fără bariere anti- concurențiale, fapt ce elimină necesitatea intervenției în cadrul normativ existent. ANRE a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special piața energiei electrice, piața gazelor natural și piața produselor petroliere.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Conform informației oferite de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică urmează a fi aprobate, în termeni proximi, noile „Reguli ale pieței energiei electrice” și noul „Regulament privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică”, proiectele cărora au fost deja elaborate și supuse consultărilor publice.</p> <p>Totodată, întru ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, Consiliul Concurenței realizează, la moment, 19 investigații utile de cunoaștere a pieței.</p> <p>În cadrul investigațiilor au fost realizate următoarele acțiuni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea cadrului juridic aferent domeniului pieței comercializării și serviciilor conexe - Determinarea pieței produselor și a pieței relevante - Identificarea participanților pieței și serviciilor conexe <p>În cadrul a 15 investigații utile de cunoaștere a pieței au fost expediate chestionare. Din diverse motive unele întreprinderi nu au prezentat informația în termen, motiv pentru care au fost expediate solicitări repetate întreprinderilor și se întreprind măsuri de obținere a informației neprezentate în termen sau a informației prezentate necorespunzător.</p> <p>La moment, 10 investigații utile se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi, pentru 9 investigații utile au fost elaborate rapoarte intermediare, care urmează a fi discutate în Plenul Consiliului Concurenței, în cazul a 2 studii – rapoartele au fost discutate în cadrul ședințelor Plenului din 19.12.2019 și 24.01.2019.</p> <p>Concomitent, se sistematizează recomandările și propunerile Consiliului Concurenței emise asupra proiectelor de acte normative supuse avizării în perioada 2016-2018 și ca rezultat, vor fi formulate propuneri de modificare a cadrului normativ în vederea eliminării barierelor de reglementare.</p> <p>2018: Acțiunea a fost raportată de către BNM și ANRE. Astfel, BNM a evaluat cadrul normativ care reglementează activitatea sectorului bancar și a unităților de schimb valutar, precum și a prestatorilor serviciilor de plată și a emitenților de monedă electronică. ANRE, la rândul său, pe parcursul anului 2018, a continuat revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar de reglementare relevant, în special: piața energiei electrice, piața gazelor naturale, piața produselor petroliere, dar și în privința drepturilor exclusive.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2017: Lipsa implicării APC și APL în procesul de evaluare a barierelor anticoncurențiale, cu excepția BNM și ANRE.</p> <p>BNM a realizat evaluarea cadrului normativ ce reglementează activitatea prestatorilor serviciilor de plată a emitenților de monedă electronică.</p> <p>ANRE a evaluat 7 acte normative de reglementare a pieței gazelor naturale și 6 acte normative de reglementare a pieței energiei electrice.</p> <p>Consiliul Concurenței a identificat probleme de ordin concurențial în mai multe sectoare: telecomunicații, transporturi, comerțul cu produse petroliere, asigurări, cercetare-dezvoltare, farmaceutic, piața primară a spațiilor locative, publicitate.</p> <p>De asemenea, au fost stabilite clauze anticoncurențiale în cadrul adoptării deciziilor privind taxele și impozite locale la cca. 400 de APL din țară.</p>
6	Ajustarea cadrului normativ de reglementare a mediului de afaceri privind compatibilitatea cu Legea concurenței nr.183/2012 sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale	Trimestrul IV 2018	APC, APL, autoritățile cu funcții de reglementare și control	Numărul de acte normative revizuite	<p>Realizat parțial</p> <p>2020:</p> <p>Ministerul Afacerilor Interne În scopul executării prevederilor art. 439 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), prin Hotărârea Guvernului nr. 387/2020 a fost modificată și completată Hotărârea Guvernului nr. 557/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ridicare, transportare, depozitare și restituire a mijloacelor de transport în cadrul procesului contravențional (<i>Titlu modificat prin HG387 din 17.06.20, MO 178-179 din 14.07.2020, art 607, în vigoare 14.08.2020</i>)</p> <p>Conform datelor oferite de Ministerul Finanțelor, cadrul normativ în domeniul fiscal și vamal se elaborează având la bază respectarea principiului de neutralitate a impunerii, ce presupune asigurarea prin legislația fiscală a condițiilor egale investitorilor, capitalului autohton și străin, precum și a principiului de echitate fiscală, adică tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.</p> <p>Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a informat despre următoarele.</p> <p>Legea comunicațiilor electronice nr. 241 /2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 399-410. art.679) în special Capitolul VII „Identificarea și analiza piețelor relevante” precum și Regulamentul privind identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>furnizorilor de rețele și / sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 55 din 29.12.2008, modificat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 39 din 23.11.2018, au fost ajustate în anul 2018 și sunt în concordanță cu Legea concurenței nr. 183/2012. Lista piețelor relevante de rețele și/ sau servicii de comunicații electronice (o piață cu amănuntul și șase piețe cu ridicata) este definită prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 85 din 28.04.2009.</p> <p>În conformitate cu Programul de elaborare a actelor de reglementare ale ANRCETI pentru anul 2020, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 02 din 22 ianuarie 2020, ANRCETI a continuat iterația a V-a a analizelor de piață prin efectuarea analizei următoarelor piețe relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie fixă (Piața 3). • Piața de terminare a apelurilor voce în rețelele proprii de telefonie mobilă (Piața 7). • Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces local la puncte fixe (Piața 4). • Piața de furnizare cu ridicata de servicii de acces central la puncte fixe pentru produse de larg consum (Piața 5). • Piața de furnizare cu ridicata a serviciilor de acces de înaltă calitate la puncte fixe (Piața 6). <p>Ca rezultat, au fost aprobate 26 de hotărâri a Consiliului de Administrație privind măsurile de reglementare preventivă a piețelor 3 și 7 prin care au fost menținute, modificate sau impuse obligațiile furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele în cauză. De asemenea, au fost aprobate încă 3 hotărâri a Consiliului de Administrație privind măsurile de reglementare preventivă pe piețele 4, 5 și 6 prin care au fost menținute, modificate sau retrase obligațiile furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele respective.</p> <p>Totodată, începând cu 01.07.2021, din Lista piețelor relevante de rețele și/sau servicii de comunicații electronice din Anexa la Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 85 din 28.04.2009 va fi exclusă piața 6. Furnizarea cu ridicata a serviciilor de acces de înaltă calitate la puncte fixe.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Conform informațiilor prezentate de <u>Comisia Națională a Pieței Financiare</u>, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebankare pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, începând cu 01.07.2020 va fi implementată liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto, care prevede libertatea asiguratorilor de a-și calcula în mod individual și independent primele de asigurare. În acest sens, CNPF a aprobat următoarele acte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr .15/6 din 15.04.2019 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 415 din 03.02.2020). - Hotărârea cu privire la modificarea Hotărârii CNPF nr.57/13 din 28.12.2018 cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto (nr. 14/1 din 27.03.2020). <p>Totodată, în ședința Parlamentului din 06.02.2020 a fost adoptată Legea nr 2/2020 privind organismele de plasament colectiv alternative (publicată în Monitorul Oficial nr. 94-98 din 27.03.2020 (în vigoare din 27.09.2020)). Scopul legii prenotate este stabilirea cadrului legal privind constituirea, avizarea și funcționarea organismelor de plasament colectiv alternative, cerințele față de organizarea, licențierea și activitățile desfășurate de societățile de administrare a investițiilor, inclusiv obligațiile aferente gestionării organismelor de plasament colectiv cu capital de risc și cu investiții pe termen lung, precum și normele referitoare la depozitarea activelor organismelor de plasament colectiv alterative.</p> <p>În ședința Parlamentului din 20.11.2020 a fost adoptată Legea nr. 198/2020 privind fondurile de pensii facultative alternative (publicată în Monitorul Oficial nr. 344-351 art. 227 din 18.12.2020 (în vigoare din 18.06.2021)). Legea prenotată transpune prevederile Directivei (UE) 2016/2341 din 14.12.2016 privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (IORP) și are drept scop reformarea și ajustarea cadrului legal existent în domeniul fondurilor de pensii la bunele practici internaționale, scopul fiind instruirea unei piețe interne pentru acumularea și oferirea de pensii facultative, administrate în mod privat, capitalizate, care să servească surse pentru completarea veniturilor provenite din sistemele publice de pensii, în condiții de siguranță și de tratament echitabil pentru participanții corespunzători.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p><u>Autoritatea Aeronautică Civilă</u> a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Guvernului nr. 870 din 09.12.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat”. - Hotărârea Guvernului nr. 737 din 07.10.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele administrative referitoare la anumite categorii de aerodromuri” - Legea nr. 118 din 09.07.2020 „Privind răspunderea civilă și cerințele de asigurare a operatorilor aerieni și operatorilor de aeronave”. - Hotărârea Guvernului nr.641 din 17.12.2019 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind menținerea navigabilității aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor aeronautice și autorizarea întreprinderilor și a personalului cu atribuții în domeniu”. - Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor administrative și tehnice referitoare la personalul navigant din aviația civilă”. <p>Conform informațiilor prezentate de <u>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică</u> pe parcursul trimestrului II, 2020, de către Consiliul de Administrație (CA) al ANRE a fost aprobat un act normativ de reglementare, care are ca obiectiv consolidarea concurenței între participanții pieței energiei electrice.</p> <p>Astfel, prin Hotărârea CA al ANRE nr. 126/2020 din 14.05.2020 a fost aprobat Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică. Actul normativ respectiv reprezintă o redacție nouă, actualizată a Regulamentului privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică de către consumatorii eligibili, aprobat prin Hotărâre CA al ANRE nr.534 din 20.11.2013 (deocamdată în vigoare), în condițiile în care în prezent toți consumatorii de energie electrică sunt eligibili, având dreptul de a alege furnizorul dorit de energie electrica. Prin Regulamentul nou aprobat, au fost eliminate toate barierele existente în calea schimbării furnizorului, fiind instituită o procedură clară, eficientă, cu obligații exhaustive pentru</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>întreprinderile energetice implicate în proces și are ca scop facilitarea exercitării acestui drept de către consumatori.</p> <p>2019: Conform informației prezentate de Banca Națională a Moldovei în vederea îmbunătățirii accesului la resursele financiare din sectorul nebanca (pct.11, subp.5 din Programul național), au fost aprobate modificări la Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronica, prin care a fost asigurat dreptul entităților nebanca licențiate pentru activitatea de prestare a serviciilor de plată, să ofere împrumuturi legate de serviciile de plată doar în baza licenței de prestare a serviciilor de plată menționate în art.4 alin.(1) pct.4 și 5 din Legea nr. 114/2012 și acordate conform prevederilor legii menționate. În acest sens, prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.158 din 05 iunie 2019 a fost aprobat Regulamentul cu privire la activitatea de creditare a prestatorilor de servicii de plata nebanca.</p> <p>Suplimentar au menționat că, BNM reieșind din competențele sale legale, contribuie în permanență la dezvoltarea unui sector financiar puternic și competitiv, bazat pe principiile pieței. În acest sens, BNM depune eforturi considerabile pentru a îmbunătăți cadrul de reglementare și supraveghere a entităților pe care le licențiază, prin neadmiterea unor reglementări cu potențial de restricționare a concurenței și prin promovarea celor menite să protejeze integritatea sectorului financiar, dar și drepturile consumatorilor, aplicând consecvent cele mai bune standarde și practici internaționale corespunzătoare.</p> <p>Conform informației prezentate de Comisia Națională a Pieței Financiare, sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale, urmare a modificărilor operate prin Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule (nr.239/2015) a fost stabilit termenul 01 iulie 2019 pentru liberalizarea tarifelor la asigurările obligatorii de răspundere civilă auto în conformitate cu actele normative ale CNPF, având drept scop asigurarea unui echilibru rezonabil între costurile și beneficiile asiguratorilor din prestarea serviciilor de asigurare obligatorie auto internă și externă, respectând obiectivul de protecție a consumatorilor și neadmiterea unor riscuri potențiale care pot genera efecte negative asupra sectorului de asigurări per ansamblu.</p> <p>Totodată, în conformitate cu Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebanca pentru anii 2018-2022 și a Planului de acțiuni aferent implementării acesteia, CNPF a aprobat cadrul normativ pentru</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto.</p> <p>Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil, printre care:</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 134/2019 cu privire la aprobarea Regulamentului de stabilire a cerințelor și procedurilor administrative referitoare la certificatele controlorilor de trafic aerian</p> <p>Hotărârea Guvernului nr. 468/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative de certificare pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție</p> <p>De asemenea, în anul 2019, a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 831/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedurile administrative referitoare la operațiunile aeriene</p> <p>Conform informației oferite de ANRE a fost continuată revizuirea și ajustarea cadrului normativ secundar aplicabil piețelor energeticii (inițiată în anul 2017) cu aprobarea a 17 acte noi de reglementare.</p> <p>Autoritatea Aeronautică Civilă cu drepturi de autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile a continuat, pe parcursul anului 2019, ajustarea legislației naționale în domeniul aviației civile standardelor europene și dezvoltării concurenței loiale în ramură. Astfel, Autoritatea Aeronautică Civilă a elaborat și promovat acte normative cu impact direct asupra mediului concurențial echitabil.</p> <p>Iulie 2019: Conform datelor prezentate de CNPF au fost operate modificări și completări la cadrul normativ pentru liberalizarea graduală a tarifelor pentru asigurările obligatorii auto.</p> <p>BNM a reiterat poziția prezentată anterior - că nu este necesară ajustarea cadrului normativ, având în vedere lipsa barierelor anticoncurențiale.</p> <p>Conform informației oferite de ANRE, tarifele reglementate pentru serviciile de transport și de distribuție a energiei electrice sunt aprobate în baza Metodologiilor tarifare aprobate de Consiliul de administrație al ANRE și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>Modalități similare de aprobare a prețurilor și a tarifelor reglementate se aplică și în sectorul gazelor naturale.</p> <p>În anul 2018, cantitatea de energie electrică livrată consumatorilor finali în baza contractelor negociate cu furnizorul ales a constituit aproximativ 3,24% din cantitatea totală de energie electrică furnizată</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>consumatorilor finali.</p> <p>2018: Rezultatele implementării acestei acțiuni au fost prezentate de ANRE, CNPF și ANRCETI, care au raportat un șir de acțiuni realizate și de modificări operate la legislație, în vederea ajustării cadrului normativ de reglementare sub aspectul eliminării barierelor anticoncurențiale.</p> <p>Totodată, BNM a stabilit că nu este necesară ajustarea cadrului normativ, având în vedere lipsa barierelor anticoncurențiale.</p> <p>2017: ANRE – aprobarea a 8 acte normative noi, precum și revizuirea unor acte normative existente; elaborarea a 14 proiecte de acte din domeniul gazelor și energiei electrice.</p> <p>CNPF pledează pentru un calendar regândit de adaptare a liberalizării la evoluția macro - și microeconomică.</p>
7	Deetatizarea sau restructurarea întreprinderilor de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public-privat	Anii 2017–2020	Ministerul Economiei, Agenția Proprietății Publice, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de întreprinderi deetatizate sau restructurate	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: <u>Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre faptul că în conformitate cu prevederile pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.806/2018 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, întreprinderile de stat, municipale și a societăților comerciale cu capital public sau public - privat, au fost transmise în administrarea Agenției Proprietății Publice. Astfel, deetatizarea și restructurarea întreprinderilor menționate intră în sarcina APP.</u></p> <p><u>Conform datelor oferite de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării</u> Prin Hotărârea Guvernului RM nr. 5/2019 cu privire la organizarea și funcționarea unor instituții publice teatrale și concertistice au fost reorganizate prin transformare 14 întreprinderi de stat, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 279/2018 cu privire la reorganizarea unor persoane juridice a fost reorganizată Întreprinderea de Stat „Organizația Concertistică și de Impresariat „Moldova-Concert” prin fuziunea (absorbția) Societății pe Acțiuni „Cercul din Chișinău”</p> <p><u>Ministerul Apărării al Republicii Moldova a informat despre următoarele.</u> Hotărârea Guvernului nr. 698/2018 „Cu privire la Instituția publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Naționale” prevedea reorganizarea a 2 Întreprinderi de Stat, după cum urmează: „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională” - prin transformare, în Instituția publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale” și Întreprinderea de Stat „Combinatul de deservire socială” prin fuziune (absorbție) cu Instituția Publică „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale”, funcția de fondator al căreia va fi exercitată, în numele statului, de către Ministerul Apărării.</p> <p>La momentul raportării, procesul de reorganizare încă nu era finalizat.</p> <p><u>Agencia Relatii Funciare și Cadastru</u> a raportat despre restructurarea următoarelor întreprinderi de stat în care Agenția exercită funcția de fondator:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Î.S. Cadastru, prin fuziune (absorbție) cu Instituția publică „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin HG nr. 314/2017 - Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și Î.S. „Protecția Solurilor și Îmbunătățirii Funciare”, au fost transmise Agenției Proprietății Publice, aprobat prin HG nr. 806/2018, în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin HG NR. 901/2015. - Î.S. „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” și Î.S. „Protecția Solurilor și Îmbunătățirii Funciare”, prin transferare Agenției Proprietății Publice, aprobat prin HG nr. 806/2018. <p><u>Ministerul Finanțelor</u> a informat despre următoarele.</p> <p>Conform Hotărârii Guvernului nr. 125/2018 „Cu privire la Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe””, Întreprinderea de Stat „Fintehinform” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”.</p> <p>Conform Hotărârii Guvernului 112/2019 „Cu privire la Instituția publică „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării””, Întreprinderea de Stat „Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării de pe lângă Ministerul Finanțelor” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Camera de Stat pentru</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Supravegherea Marcării”.</p> <p>Întreprinderile de stat al cărui fondator a fost <u>Ministerul Afacerilor Interne</u> au trecut în subordinea Agenției Proprietății Publice (conform Hotărârii Guvernului nr. 902/2017, cu privire la organizarea și funcționarea APP). La momentul raportării, MAI avea calitate de fondator doar la Întreprinderea de Stat Servicii Pază a MAI.</p> <p>Conform datelor oferite de <u>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale</u>, prin Hotărârea Guvernului nr. 22/2019, Întreprinderea de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” a fost reorganizată, prin transformare, în Instituția publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>Conform informației prezentate de <u>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene</u>, Î.S. „Direcția Deservire pentru Corpul Diplomatic”, creată prin Hotărârea Guvernului nr. 534 din 03.08.1995, a fost inclusă, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 902 din 06.11.2017, în lista întreprinderilor de stat aflate în subordinea Agenției Proprietate Publică.</p> <p>În anul 2020 a fost inițiată procedura de reorganizare a Întreprinderii de Stat „Serviciul Deservire al Corpului Diplomatic” în instituție publică din subordinea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene prin înaintarea proiectului Hotărârii de Guvern.</p> <p>2019: Conform datelor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii și Agenția Proprietății Publice, în perioada 2018-2019, a fost privatizat pachetul de acțiuni ale statului din S.A. ”Tutun-CTC”.</p> <p>În condițiile art. 541 al Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice și Hotărârea Guvernului nr. 51/2019, a fost asigurată achiziționarea și deținerea acțiunilor nou-emise, în număr de 3173751 acțiuni din B.C. ”Moldindconbank” S.A.</p> <p>La inițiativa autorităților publice centrale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • au fost reorganizate 9 întreprinderi de stat în instituții publice; • a fost inițiată procedura de reorganizare la 24 de întreprinderi

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>de stat și o societate pe acțiuni. Au fost radiate din oficiu 85 de întreprinderi de stat în temeiul Hotărârii Guvernului nr.212/2019. A fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 127 de întreprinderi de stat. Cancelaria de Stat a informat despre reorganizarea a 9 entități. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat despre reorganizarea, prin transformare, a Întreprinderii de Stat „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” în Instituția publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, iar calitatea de fondator este exercitată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (Hotărârea Guvernului nr. 22/2019 privind constituirea Instituției publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare”, abrogarea și modificarea unor acte normative). Agenția Relații Funciare și Cadastru a elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la reorganizarea Întreprinderii de Stat „Institutul de Geodezie, Prospectiuni Tehnice și Cadastru „INGEOCAD” în care Agenția Relații Funciare și Cadastru exercită funcția de fondator.</p> <p>Iulie 2019: Conform datelor oferite de AAP și MEI, pe parcursul perioadei 2018-2019, sunt în proces de reorganizare 9 întreprinderi de stat, privatizate 7 întreprinderi de stat. Totodată, a fost inițiată procedura de reorganizare la 24 de întreprinderi de stat și o societate pe acțiuni și a fost inițiată procedura de dizolvare la o întreprindere de stat și de radiere din oficiu la 212 întreprinderi de stat. Astfel, au fost aprobate Ordinul MEI nr.385 din 02.08.2018 cu privire la aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2018-2021 și Ordinul MEI nr.443 din 07.09.2018 cu privire la instituirea Grupului de lucru pentru supravegherea realizării Planului de acțiuni privind implementarea Concepției pentru restructurarea sectorului feroviar și a Î.S. ”Calea Ferată din Moldova” pentru anii 2018-2021.</p> <p>2018: Conform datelor oferite de Cancelaria de Stat, Ministerul Apărării și APP, pe parcursul anului au fost reorganizate 14 întreprinderi de stat și privatizate 7 întreprinderi de stat. Agenția Relații Funciare și Cadastru și Cancelaria de Stat au raportat transmiterea către alte autorități a întreprinderilor (3) în care exercitau funcția de fondator.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2017: Au fost privatizate 3 întreprinderi de stat și pachetele de acțiuni a 10 societăți pe acțiuni, reorganizate 7 întreprinderi de stat și 2 societăți pe acțiuni.</p>
8	Optimizarea finanțării preferențiale din surse bugetare a întreprinderilor de stat și municipale în vederea perfecționării managementului acestora	Anii 2018–2019	Ministerul Finanțelor, APC, APL, fondatoare ale întreprinderilor respective	Numărul de acte normative modificate și completate	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: <u>Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a informat despre modificarea și completarea a două acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 în 25.03.2019 pentru semestrul I și nr. 3 din 19.11.2019 pentru semestrul II, a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor,,).</u></p> <p>2019: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a raportat cu privire la modificarea și completarea a 2 acte normative (Contractul de acordare a subsidiilor nr. 3 din 19.11.2019) pentru sem. II, a ÎS „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”). Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, responsabilitatea primară privind armonizarea cadrului normativ în sensul optimizării susținerii preferențiale din partea statului a întreprinderilor de stat și municipale revine autorităților care au calitatea de fondator al acestora. Ministerul Finanțelor, ca autoritate fiscală centrală a statului, va analiza și va da o apreciere tuturor inițiativelor care urmează a fi formulate și promovate de autorități, în funcție de domeniile de care sunt responsabile.</p> <p>2018: A raportat doar o singură autoritate - Ministerul Apărării. Conform datelor prezentate nu s-au acordat întreprinderilor de stat și nici Instituției Publice „Centrul de pregătire a specialiștilor și de suport al Armatei Naționale" careva finanțări din sursele bugetare ale Ministerului.</p>
9	Instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)	Trimestrul II 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței	Legea privind achizițiile publice în sectorul utilității, aprobată; transpunerea directivelor 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE, 92/13/CEE și	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: <u>Conform datelor oferite de Ministerul Finanțelor proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, prin care se asigură transpunerea la nivel național a Directivei 2014/25/UE, a fost elaborat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703/2019, și adoptat în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020 (Legea Nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale)</u> <u>Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat cu privire la</u></p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
				2006/111/CE în Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402/2002	<p>următoarele: Pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și, armonizarea legislației naționale cu legislația UE și excluderea barierelor concurențiale, a fost aprobată Legea nr.41/2020 pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (Monitorul Oficial nr.101 din 07.04.2020, art.165). Proiectul transpune 2 directive UE (Directiva 2002/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 iunie 2002 de modificare a Directivei 97/67/CE privind continuarea deschiderii spre concurență a serviciilor poștale ale Comunității și Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 de modificare a Directivei 97/67/CE privind realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale comunitare).</p> <p>Consiliul Concurenței desfășoară 3 investigații utile:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Investigația utilă privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia, au fost identificați participanții pieței producerii și comercializării energiei electrice. 2. Investigația utilă pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general). 3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe. <p>Totodată, pe parcursul anului 2020 au fost autorizate 9 ajutoare de stat acordate întreprinderilor ce prestează servicii publice de interes economic general.</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru liberalizarea pieței serviciilor poștale și pentru respectarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE și excluderea barierelor concurențiale a fost elaborat și promovat proiectul legii de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016, care transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE.</p> <p>Proiectul legii a fost aprobat în ședința Guvernului din 19.11.2019 (Hotărârea Guvernului nr.564/2019) și adoptat de Parlament în prima lectură la data de 20.12.2019.</p> <p>Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>ANRE a concluzionat că, piața energiei electrice poate fi considerată efectiv deschisă către o concurență reală, toți consumatorii fiind eligibili cu dreptul încheierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu furnizorul ales.</p> <p>Totodată, la Consiliul Concurenței se află în desfășurare 3 investigații utile:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Investigația utilă privind producerea și comercializarea energiei electrice, în cadrul căreia, au fost identificați participanții pieței producției și comercializării energiei electrice. 2. Investigația utilă pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general). 3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe, actualmente, se află la etapa sistematizării informației în urma analizei informațiilor recepționate de la întreprinderi. <p>Realizarea recomandărilor care vor fi stabilite va avea ca finalitate, inclusiv instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică (în sectoarele apă, canalizare, energie, transport public, servicii poștale etc.)</p> <p>Totodată, întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a avizat 14 proiecte de acte normative pe diverse piețe de utilitate publică.</p> <p>Iulie 2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, până în luna noiembrie 2019 urmează a fi elaborat și prezentat Guvernului proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE.</p> <p>Conform informațiilor prezentate de MEI, începând cu anul 2017, Ministerul, anual, pune la dispoziția operatorilor <i>Instrucțiunea privind achiziționarea anuală a energiei electrice</i> (Ordinul MEI nr. 20 din 29.01.2019) - de identificare a celor mai sigure și avantajoase economic, surse de energie electrică, precum și desfășurarea unor licitații competitive, respectându-se principiile de transparență, nediscriminare și publicitate amplă.</p> <p>Prin modificarea <i>Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, aduse prin Legea nr.34/2018</i>, au fost introduse toate elementele imperative de asigurare a competitivității pe segmentul regenerabilelor, în special cele aferente procedurilor de licitații,</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>organizate în vederea identificării celor mai competitive oferte de producere a energiei electrice din surse regenerabile (fiind transpuse prevederile Directivei nr.2009/28/CE și principiile Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020.</p> <p>Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, transpune parțial Directiva 2014/23/UE.</p> <p>Legea nr. 169/2018 pentru modificarea Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, transpune Directiva 2014/24/UE.</p> <p>De asemenea, MEI a elaborat și a remis spre avizare Consiliului Concurenței (scr. Cancelariei de Stat nr. 18-23-2362 din 18.04.2019) proiectul de lege de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016, pentru a transpune Directivele 2002/39/CE și 2008/6/CE de modificare a Directivei 97/67/CE, necesar pentru a liberaliza piața serviciilor poștale și pentru asumarea angajamentelor internaționale de a apropia treptat legislația națională de legislația UE, pentru excluderea barierelor concurențiale. Proiectul de lege a fost avizat pozitiv de către autoritățile publice și părțile interesate și remis pentru expertiza anticorupție.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a inițiat mai multe investigații privind instituirea principiilor concurențiale în activitatea prestării serviciilor de utilitate publică în sectoarele: transport public, furnizare - apă potabilă și canalizare, energetică etc.</p> <p>Totodată, ANSA a informat despre faptul că agenții economici care prestează SIEG în cadrul Agenției sunt selectați conform principiilor concurențiale.</p> <p>2017: Ministerul Finanțelor a inițiat elaborarea proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii privind achizițiile publice în scopul transpunerii directivelor europene respective din domeniul utilităților publice.</p>
10	Asigurarea armonizării legislației cu elementele obligatorii și opționale ale directivelor Uniunii Europene privind concesiunile	Trimestrul III 2018	Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor`	Cadrul legal privind concesiunile, armonizat și aprobat de către Parlament; regulamente elaborate, aprobate	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: Conform informațiilor prezentate de <u>Ministerul Finanțelor</u> Legea nr.121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii transpune parțial Directiva 2014/23/UE din 26.02.2014, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2017/2366 al Comisiei din 18.12.2017.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
				de Guvern	<p>2018: A fost aprobată Legea nr.121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.</p> <p>Conform informației prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii Legea nr. 121/2018 a fost elaborată și promovată cu scopul armonizării cadrului legislativ național la acquis-ul UE, în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova circumscrise în Acordul privind instituirea Zonei de Liber Schimb, Aprofundat și Cuprinzător.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a avizat proiectul legii privind concesiunile de lucrări și servicii, înaintând mai multe propuneri de excludere a neconcordanțelor între proiectul de lege privind concesiunile de lucrări și servicii și prevederile directivelor UE privind concesiunile.</p>
11	Efectuarea unei analize a oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice și transpunerea în legislația în domeniul achizițiilor publice a directivelor Uniunii Europene 2014/24/UE și 2014/25/UE	Trimestrul IV 2019	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei	Raportul privind analiza oportunității desfășurării de către întreprinderile de stat a procedurilor de achiziții publice, elaborat; cadrul legal în domeniu completat și ajustat la cele mai bune practici internaționale	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: Ministerul Economiei și Infrastructurii a raportat cu privire la elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat (număr unic 59/1/MEI/2018), aprobat prin Hotărâre de Guvern nr. 351/2020 din 10.06.2020. Conform datelor oferite de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, prin care se asigură transpunerea la nivel național a Directivei 2014/25/UE, a fost elaborat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703/2019, și adoptat în lectură finală în ședința plenară a Parlamentului din 21.05.2020 (Legea Nr. 74 din 21.05.2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale)</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Economiei și Infrastructurii, Legea nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, la art.8 alin.(7) lit.r), prevede că Consiliul de administrație asigură transparența procedurilor de achiziție a bunurilor, a lucrărilor și a serviciilor destinate acoperirii necesităților de producere și asigurării bazei tehnico-materiale, precum și aprobă, în cazul întreprinderilor de stat, regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor. Regulamentul privind achiziționarea bunurilor, lucrărilor și serviciilor la întreprinderea de stat se aprobă de către Guvern.</p> <p>Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, proiectul de lege cu privire la atribuirea contractelor în sectorul de utilități, care va transpune Directiva 2014/25/UE, a fost elaborat, consultat cu experții</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p><i>SIGMA și aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.703 din 27.12.2019.</i></p> <p>2018:A fost adoptată prin Legea nr. 169 din 26.07.2018 Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice (M.O. al R.M., 321-332/527, 24.08.2018), transpune Directiva 2014/24/UE. La momentul raportării, se analiza oportunitatea elaborării unui proiect de lege privind transpunerea directivei Uniunii Europene 2014/25/UE separat de Legea nr.131/2015.</p>
12	Implementarea sistemului <i>e-achiziții</i> în vederea transformării achizițiilor publice într-un proces mai eficient și competitiv, inclusiv introducerea componentei de identificare a cazurilor de acorduri anticoncurențiale în cadrul achizițiilor publice	Trimestrul II 2018	Agenția Achiziții Publice	Proceduri de achiziții modificate pentru asigurarea unui nivel mai înalt de concurență; platforma electronică funcțională pentru identificarea acordurilor anticoncurențiale	<p>Realizat</p> <p>2020: Ministerul Finanțelor a informat după cum urmează. Pentru implementarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) au fost aprobate o serie de acte normative. Totodată, se menționează că, la momentul raportării se afla în derulare proiectul de asistență tehnică al Uniunii Europene privind analiza și dezvoltarea sistemului de achiziții electronice în Republica Moldova al cărui scop constă în dezvoltarea sistemului electronic de achiziții publice în Republica Moldova. În cadrul proiectului, până la finele anului curent, urmează a fi elaborat un sistem cu funcționalități depline, care va asigura o derulare transparentă, cu un nivel concurențial maxim, a procesului de achiziții publice, la toate etapele acestuia.</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, în vederea identificării acordurilor anticoncurențiale, a fost realizată conexiunea sistemului de achiziții electronice MTender cu platforma guvernamentală de schimb de date și interoperabilitate MConnect, care este utilizată în vederea accesării informației privind conducătorii și fondatorii operatorului economic. Actualmente, sunt în proces de elaborare instrumentele de identificare a unor posibile acorduri anticoncurențiale prin analiza datelor participantului la procedura de achiziție cu datele disponibile în cadrul platformei MConnect. Nivelul de transparență înalt permite vizualizarea de publicul larg, atât a informației privind toți participanții la procedura de achiziții publice, cât și nemijlocit a ofertelor depuse. Astfel, posibilele cazuri de acorduri anticoncurențiale pot fi identificate nu numai la nivel de autoritate publică, dar și la nivel de societate civilă și publicul larg.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Iulie 2019: Sistemul de achiziții publice electronice (e-Achiziții) se află în proces de modernizare.</p> <p>Pe parcursul semestrului I, 2019 a fost asigurată:</p> <ul style="list-style-type: none"> - administrarea infrastructurii tehnologice a sistemului MTender în cadrul platformei tehnologice guvernamentale comune MCloud; - monitorizarea funcționării și accesibilității sistemului; - integrarea sistemului MTender cu platforma Guvernamentală de Interoperabilitate MConnect; - evaluarea nivelului de dezvoltare a funcționalităților curente a sistemului; - organizarea interacțiunii între platformele electronice de achiziții și dezvoltatorul sistemului MTender; - testarea funcționalităților platformelor electronice de achiziții și a portalului mtender.gov.md, în vederea confirmării deficiențelor raportate de către autoritățile contractante; - consultarea autorităților contractante în vederea utilizării sistemului MTender pentru organizarea procedurilor de achiziții și depășirea dificultăților întâmpinate; - participarea la seminarele de instruire organizate de platformele electronice de achiziții. <p>2018: Pentru implementarea pe scară națională a unui sistem electronic de achiziții a fost elaborat și aprobat, prin Hotărârea Guvernului nr. 705 din 11.07.2018, Conceptul tehnic al Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender). Începând cu 01.10.2018, odată cu intrarea în vigoare a amendamentelor la Legea 131/2015 privind achizițiile publice, a fost stabilit modul de reglementare a achizițiilor publice utilizând sistemul electronic online, accesibil prin internet la o adresă dedicată, folosit pentru aplicarea prin mijloace electronice a proceselor de achiziții publice, precum și pentru publicarea invitațiilor/anunțurilor la nivel național, depunerea și evaluarea ofertelor, atribuirea, semnarea cu semnătură electronică a contractelor de achiziții publice.</p> <p>Pentru implementarea Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) au fost aprobate 5 acte normative.</p> <p>2017: A fost inițiată elaborarea de către AGEPI a unui nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. Aspectele privind importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu au fost abordate</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					de AGEPI în proiectul de lege.
13	Revizuirea cadrului normativ ce ține de protecția mărcilor în vederea asigurării plasării pe piață a produselor care sunt obiecte de proprietate intelectuală protejate și care au fost fabricate cu consimțământul titularului de drept	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Cadrul normativ să nu periclitaze plasarea pe piață a produselor la importul paralel permis	<p>Inițiat 2020: Procedura de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor, urmează a fi inițiată repetat. Totodată, în contextul perfecționării mecanismului de protecție a mărcilor și urmare modificării și completării cadrului normativ în domeniul de referință, la momentul actual, legislația privind protecția mărcilor conține prevederile regulatorii necesare asigurării respectării principiilor trasate conform acțiunii respective.</p> <p>2019: Procedura de promovare a proiectului de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor, urmează a fi inițiată repetat.</p> <p>Iulie 2019: Conform informație prezentate de AGEPI, proiectul de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor urmează a fi remi, repetat, spre avizare în condițiile legale aplicabile, reieșind din faptul că nu a fost posibilă promovarea acestuia în contextul expirării la data de 30.11.2018 a mandatului Parlamentului Republicii Moldova.</p> <p>2018: A fost elaborat un nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor care, în conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative. Conform informației oferite de AGEPI, proiectul urma a fi expedit Guvernului Republicii Moldova pentru aprobare.</p> <p>2017: A fost inițiată elaborarea de către AGEPI a unui nou proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. Aspectele privind importul paralel de bunuri să poată fi introdus în circuitul economic, nu au fost abordate de AGEPI în proiectul de lege.</p>
14	Implementarea mecanismului de determinare a organizațiilor de gestiune colectivă de a acționa în	Trimestrul IV 2017	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Modificările și completările operate la Legea nr.139/ 2010 privind dreptul de	<p>Inițiat 2020: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010, este la etapa dezbaterilor publice (fiind restituit de către Parlament în luna iunie 2019 pentru reluarea procedurilor regulamentare de coordonare).</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	interesul colectiv al titularilor de drepturi pe care îi reprezintă			autor și drepturile conexe	<p>În prezent, AGEPI lucrează la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților organizațiilor de gestiune colectivă, precum și opiniile altor părți interesate. După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale.</p> <p>2019: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010, exclus anterior din procedura legislativă, a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale. În acest sens, AGEPI a demarat o serie de ședințe de lucru, a discutat proiectul, atât în cadrul reuniunii Comitetului de Asociere RM-UE, din 04.10.2019, cât și cu reprezentanții Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, urmare a solicitării suportului UE, a fost primită confirmarea disponibilității UE de a acorda suport prin intermediul instrumentului TAIEX.</p> <p>În prezent, AGEPI lucrează la definitivarea proiectului având în vedere propunerile parvenite din partea utilizatorilor, reprezentanților organizațiilor de gestiune colectivă, precum și opiniile altor părți interesate, inclusiv comentariile parvenite din partea Comisiei Europene. După finalizarea consultărilor publice și definitivarea proiectului, acesta urmează a fi promovat, conform procedurilor legale.</p> <p>Iulie 2019: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010 a fost exclus din procedura legislativă, în temeiul Dispoziției DDP/C-1 nr. 3, emisă la 20.06.2019 de către Președintele Parlamentului, deoarece a devenit nul conform prevederilor art. 47 alin (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului.</p> <p>Astfel, prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 31-16-3736 din 27.06.2019, proiectul legii a fost restituit și urmează a fi promovat repetat, conform procedurilor legale.</p> <p>2018: Proiectul legii pentru modificarea Legii nr 139/2010 a fost elaborat și supus consultărilor publice. Proiectul legii a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 671 din 11.07.2018, fiind înregistrat în Parlament cu nr. 257 din 13.07.2018.</p> <p>2017: Modificările și completările operate la Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe au fost inițiate de AGEPI, prin elaborarea proiectului de lege, supunerea consultărilor publice și avizarea de către autoritățile de resort.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
15	Avizarea de către Consiliul Concurenței a proiectelor de acte normative privind reglementarea mediului de afaceri	Permanent	Consiliul Concurenței, autoritățile publice inițiatore de proiecte de acte normative	Numărul de avize aprobate anual de către Consiliul Concurenței	<p>Realizat 2020: Plenul Consiliului Concurenței a emis 112 avize la proiectele de acte normative dintre care 26 cu potențial impact asupra mediului concurențial și ajutor de stat, asupra cărora au fost formulate propuneri și recomandări, 7 din ele fiind luate în considerare. Aceste acte normative au vizat domeniile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bancar; - preparatelor și produselor din carne; - pensiilor facultative; - achizițiilor publice a utilităților publice; - achizițiilor publice a dispozitivelor medicale; - achizițiilor publice de lucrări; - transportului rutier; - piața produselor petroliere; - piața gazelor naturale; - piața serviciilor de audit a companiilor de asigurări etc. <p>Totodată, au fost avizate și proiecte de modificare a Legii concurenței.</p> <p>2019: Plenul Consiliului Concurenței a emis 106 avize la proiectele de acte normative dintre care 20 cu potențial impact asupra mediului concurențial și ajutor de stat, asupra cărora au fost formulate propuneri și recomandări, 16 din ele fiind luate în considerare.</p> <p>Aceste acte normative au vizat domeniile ce au vizat domeniile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - achiziția dispozitivelor medicale de diagnosticare <i>in vitro</i> și materiale utilizate în hemotransfuzie; - achizițiilor în sectoarele energiei, apei, serviciilor poștale; - achizițiilor publice; - asigurărilor; - parteneriatului public privat - pensiilor facultative; - piața energiei electrice și a gazelor naturale; - publicitatea băuturilor alcoolice - serviciilor financiar - bancare; - serviciilor turistice; - serviciului de pază; - serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare; - subvenționării în agricultură;

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>– transmiterea dreptului exclusiv asupra invenției etc. De asemenea, la această acțiune au raportat doar MADRM, BNM, CNPF, ARFC și ANRE.</p> <p>Iulie 2019: În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Consiliul Concurenței a avizat 44 de proiecte de acte normative, dintre care, la 24 au fost prezentate propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității. Totodată, ținem să menționăm că în procesul de monitorizare a paginilor web oficiale a autorităților publice centrale de specialitate, au fost identificate și avizate 2 proiecte de acte normative cu un posibil impact anticoncurențial, care nu au fost prezentate de autori pentru avizare.</p> <p>2018: În vederea evaluării impactului de reglementare asupra mediului concurențial, Consiliul Concurenței, pe parcursul anului 2018, a avizat 120 de proiecte de acte normative, dintre care: 77 au fost prezentate cu propuneri și recomandări de respectare a cadrului normativ din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității, în vederea asigurării concurenței.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a aprobat 45 de avize la diferite proiecte de acte normative, în vederea excluderii clauzelor anticoncurențiale.</p>
16	Modificarea Codului penal pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de angajații și fondatorii întreprinderilor care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței nr.183/2012	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 modificat în corespundere cu Legea concurenței nr.183/2012	<p>Realizat</p> <p>2018: Proiectul de lege privind modificarea Codului penal, în vederea exceptării aplicării prevederilor legii penale față de persoanele care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limitele realizării politicii de clemență, conform prevederilor Legii concurenței. Proiectul de lege privind modificarea Codului penal a fost aprobat de Parlament prin Legea nr. 179 din 26.07.2018 și a intrat în vigoare la data publicării.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței a elaborat proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Ministerul Justiției a comasat propunerile Consiliului Concurenței de modificare a Codului penal cu un alt proiect amplu de lege ce vizează modificarea mai multor acte legislative elaborate în scopul îmbunătățirii substanțiale a climatului investițional. Proiectul a fost transmis Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.</p>
17	Modificarea legislației	Trimestrul	Consiliul	Modificările	Inițiat

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale	IV 2018	Concurenței	operate la cadrul legal-normativ existent	<p>2020: Propunerile de modificare a Legii concurenței ce vizează implementarea mecanismului informatorilor de concurență, urmează a fi incluse în proiectului de modificare a legislației naționale în domeniul concurenței prin armonizarea acesteia cu Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne.</p> <p>2019: Proiectul de lege privind modificarea legislației concurențiale în vederea implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale, prezentat Ministerului Economiei și Infrastructurii, prin scrisoarea nr. DJ-02/414-1846 din 06.08.2019, pentru inițierea proiectului actului normativ și prezentarea acestuia spre examinare Guvernului. La data de 09.10.2019, prin scrisoarea nr. 06/2-6679, Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre „lipsa posibilității pentru a prelua integral în gestiune elaborarea/promovarea proiectului de lege propus pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii”.</p> <p>2018: Consiliul Concurenței a elaborat un proiect de lege care a fost prezentat, pentru discuții, în Plenul Consiliului Concurenței și supus consultațiilor publice. Varianta definitivată a proiectului urmează a fi aprobată de Plenul Consiliului Concurenței și transmisă Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru promovare.</p> <p>2017: A fost studiată experiența altor țări din UE în domeniul implementării mecanismului de informatori la stabilirea acordurilor anticoncurențiale.</p>
18	Introducerea răspunderii contravenționale a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul APC/APL care au luat sau sînt responsabili de luarea deciziilor contrar legislației concurențiale	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței	Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008 modificat	<p>Realizat</p> <p>2018: Prin Legea nr. 159 din 12.10.2018 privind modificarea unor acte legislative, au fost operate o serie de modificări la Codul contravențional, inclusiv completarea Codului cu un nou art. 3305 „Încălcarea legislației în domeniul concurenței”. Aceste modificări au ca scop asigurarea aplicării eficiente a Legii concurenței, în partea ce se referă la atragerea la răspundere a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale pentru încălcarea Legii concurenței.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2017: Prevederile respective au fost incluse în Hotărârea Guvernului nr. 415, aprobată pe 11.05.2018 și înregistrată în Parlament la 17.05.2018 cu nr. 155.</p>
19	Introducerea în cadrul legal-normativ a obligativității notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor economice la Agenția Servicii Publice	Trimestrul IV 2017	Ministerul Justiției	Acte normative adoptate	<p>Realizat</p> <p>2020: Parlamentul a adoptat Legea nr. 33/2020 pentru modificarea articolului 37 din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Publicat : 20-03-2020 în Monitorul Oficial Nr. 87-93 art. 128) <i>La articolul 37 alineatul (1¹) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184–187, art. 711), cu modificările ulterioare, după sintagma „Biroului Național de Statistică” se introduce textul „ , Consiliului Concurenței”.</i></p> <p>2019: Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea art. 37 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali a fost aprobat în cadrul ședinței de Guvern din 05.02.2020 și urmează a fi adoptată în Parlament.</p> <p>Totodată, ASP a reiterat poziția sa în ce privește obligativitatea notificării Consiliului Concurenței la înregistrarea tranzacțiilor de concentrare economică la organul înregistrării de stat, expusă în scrisoarea nr.01/3076 din 06.06.2019, expediată Ministerului Justiției.</p> <p>Iulie 2019: Întru realizarea acestei acțiuni pe parcursul anului 2019, atât Ministerul Justiției și Agenția Servicii Publice, cât și Consiliul Concurenței au elaborat mai multe proiecte de acte normative. Acestea însă nu au fost acceptate de autoritățile implicate și nu au fost remise pentru promovare. Astfel, urmează a fi identificate noi soluții de realizare a acțiunii date.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni pe parcursul anului 2018, atât Ministerul Justiției, cât și Agenția Servicii Publice au elaborat mai multe proiecte de acte normative. Acestea însă nu au fost acceptate de autoritățile implicate și nu au fost remise pentru promovare. Astfel, pentru anul 2019 urmează a fi identificate noi soluții de realizare a acțiunii date.</p>
20	Consultarea și informarea	Permanent	Consiliul	Numărul de	Realizat

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	autorităților publice, agenților economici privind politica statului în domeniul concurenței		Concurenței	consultări, numărul de beneficiari	<p>2020: Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 110 de evenimente (seminare, ședințe întreprinderi consultative și webinare) la care au participat peste 330 de persoane și au fost acumulate în cazul webinarilor peste 8800 de vizualizări.</p> <p>2019: Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 146 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat 1725 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>Iulie 2019: Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 80 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat 812 persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>2018: Pe parcursul perioadei de raportare, Consiliul Concurenței în vederea consultării și informării părților interesate a organizat 161 de evenimente (seminare, ședințe și ședințe consultative) la care au participat circa 800 de persoane (reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale și locale, autorități de reglementare, reprezentanți ai mediului de afaceri etc.).</p> <p>2017: Informarea mediului de afaceri a APC și APL privind rigorile legislației concurențiale și a ajutorului de stat a fost asigurată în cadrul a 223 de evenimente organizate la care au participat cca. 2000 de persoane.</p>
21	Promovarea specializării judecătorilor în dreptul concurențial	Trimestrul IV 2017	Institutul Național al Justiției	Numărul de judecători instruiți, numărul de judecători specializați în domeniul concurenței	<p>Realizat</p> <p>2020: Institutul Național al Justiției a raportat despre organizarea, la data de 15 septembrie 2017 a unui seminar cu genericul „Promovarea culturii concurențiale și ajutorului de stat în Republica Moldova”, la care au participat 51 de beneficiari, dintre care: 18 judecători, 29 de asistenți judiciari, 1 șef de secretariat și 3 angajați ai CSM.</p> <p>2019: În scopul aprofundării cunoștințelor de aplicare a legislației concurențiale combinând partea teoretică și cea practică, prin</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>exemplificarea exhaustivă a legislației concurențiale, Consiliul Concurenței al Republicii Moldova, în colaborare cu Consiliul Concurenței din România, cu suportul RoAid (Agenția de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare), au organizat un seminar de instruire în domeniul concurenței destinat judecătorilor specializați în contencios administrativ și angajaților Consiliului.</p> <p>2017: Consiliul Concurenței cu suport Băncii Mondiale a elaborat un material informativ pentru judecătorii implicați în soluționarea cazurilor civile în materie de concurență și ajutor de stat.</p> <p>Au fost organizate 4 sesiuni de informare în domeniul concurenței pentru un număr de 120 de judecători, cu participarea judecătorilor și experților în domeniul concurenței din Republica Moldova și din România.</p>
22	Implementarea cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul programelor cu profil economic și juridic, la instituțiile de învățământ superior, a cursurilor și modulelor în domeniul concurenței	Trimestrul IV 2017	Ministerul Educației, Consiliul Concurenței, instituțiile de învățământ superior	Minimum 10 instituții de învățământ superior	<p>Realizat</p> <p>2020: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind domeniul concurenței au fost realizate în 10 instituții în cadrul programelor cu profil economic și juridic.</p> <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării la formarea profesională, studii de licență la „Drept” au fost introduse în programul de studii asemenea cursuri/module: Dreptul concurenței, Dreptul concurenței și protecția consumatorului, Dreptul concurenței comerciale, Dreptul concurențial, Dreptul comunitar/drept concurențial, Dreptul protecției consumatorului, Protecția dreptului consumatorului etc. În cadrul programului de studii al specialității „Administrație publică” a fost introdus cursul „Dreptul concurențial” la Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, care a fost frecventat de 28 de studenți.</p> <p>Iulie 2019: Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a solicitat instituțiilor de învățământ superior să întreprindă măsurile necesare de elaborare și implementare, cu titlu obligatoriu/opțional, în cadrul specialităților din domeniul științelor economice, drept și administrație publică a cursurilor/modulelor din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale.</p> <p>În urma acestor acțiuni, în 15 instituții de învățământ superior, din totalul de 29, au fost introduse cursuri/module din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>În cele 15 instituții de învățământ superior, unde au fost introduse cursuri/module din domeniul dreptului concurențial și strategiilor concurențiale, sunt implementate 22 de cursuri/module la aproximativ 33 de specialități din domeniul științelor economice, drept și administrație publică, fiind frecventate de 2526 de studenți.</p> <p>2017: Cursurile în domeniul concurenței se realizează în 10 instituții de învățământ superior în cadrul programelor cu profil economic și juridic.</p>
23	Elaborarea și implementarea unui program de studii de master în domeniul concurenței în cadrul facultăților cu profil economic și juridic	Trimestrul III 2018	Ministerul Educației, instituțiile de învățământ superior	Numărul de instituții de învățământ superior ce implementează programul de studii de master	<p>Realizat</p> <p>2020: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind domeniul concurenței au fost realizate în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” s-a studiat în următoarele universități:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”. 2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”. 3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”. 4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, master la programul „Economie și administrarea afacerilor”. <p>2019: Conform informațiilor prezentate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic. Astfel, disciplina „Dreptul concurenței” se studiază în următoarele universități:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Academia de Studii Economice din Moldova, la ciclul II, master, la programele „Drept economic” și „Dreptul în afaceri”. 2) Universitatea de Stat din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul în afaceri”. 3) Institutul de Relații Internaționale din Moldova, la ciclul II, master, la programul „Dreptul afacerilor”. 4) Universitatea de Studii Europene din Moldova, la ciclul II, master la programul „Economie și administrarea afacerilor”. <p>2018: Conform informațiilor raportate de Ministerul Educației, Culturii</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					și Cercetării, în instituțiile de învățământ superior cursuri cu tematica privind domeniul concurenței se realizează în 4 instituții în cadrul programelor de master cu profil economic și juridic.
24	Organizarea emisiunilor radio/tv pe diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității	Semestrial	Consiliul Concurenței	Numărul de emisiuni desfășurate	<p>Realizat</p> <p>2020: Pe parcursul perioadei de raportare, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la 2 emisiuni tv (PRO TV și TV8), în cadrul cărora au abordat diverse subiecte din domeniul concurenței și publicității.</p> <p>2019:Pe parcursul perioadei de raportare, un reprezentant al Consiliului Concurenței a participat la o emisiune tv, în cadrul căreia a abordat diverse subiecte din domeniul ajutorului de stat.</p> <p>2018: Pe parcursul perioadei de raportare, reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la 3 emisiuni tv /radio, în cadrul cărora au abordat diverse subiecte din domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității.</p> <p>2017:Reprezentanții Consiliului Concurenței au participat la o emisiune radio pentru compania de radio televiziune din UTA Găgăuzia și o emisiune TV.</p>
25	Difuzarea spoturilor cu caracter social în cadrul unei campanii de sensibilizare a societății civile privind cele mai importante aspecte din domeniul concurenței	Trimestrul IV 2019	Consiliul Concurenței	Numărul de spoturi difuzate	<p>Realizat</p> <p>2019: Au fost difuzate 2 spoturi care au primit aprobarea și susținerea Consiliului Audiovizualului (Decizia nr. 9/29 din 15.02.2019). Au fost remise 22 de scrisori privind difuzarea spoturilor la 22 posturi tv locale și naționale.</p> <p>2018 : Au fost difuzate 2 spoturi care au primit aprobarea și susținerea Consiliului Coordonator al Audiovizualului (Decizia nr. 6/31 din 5 martie 2018). Au fost remise 46 de scrisori privind difuzarea spoturilor la 23 posturi tv locale și naționale.</p> <p>2017: A fost elaborat un spot social cu caracter informativ, care promovează activitatea autorității și mecanismul de semnare a neregulilor. Spotul a fost transmis spre difuzare la 22 de posturi TV naționale și locale.</p>
26	Organizarea trainingurilor, meselor rotunde (inclusiv sub	Permanent	Consiliul Concurenței	Numărul de evenimente publice organizate,	<p>Realizat</p> <p>2020: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	egida „Competition CaFÉ”), a conferințelor de presă cu actori de pe diferite piețe			numărul de participanți	<p>10 evenimente (6 seminare, 1 conferință și 3 webinare/conferințe online), cu participarea a circa 300 de actori pe diferite piețe și a acumulat peste 8800 de vizualizări în cazul webinarilor /conferințelor online.</p> <p>2019: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 22 de evenimente (17 seminare și 5 conferințe), cu participarea a circa 1414 de actori pe diferite piețe.</p> <p>2018: Întru realizarea acestei acțiuni, Consiliul Concurenței a desfășurat 14 evenimente (10 seminare, 3 conferințe, 1 conferință de presă) cu participarea a circa 475 de actori de pe diferite piețe.</p> <p>2017: Pe parcursul perioadei de raportare au fost organizate 34 de evenimente, inclusiv 16 „Competition CaFÉ”, cu participarea a peste 900 de actori pe diferite piețe, reprezentanți ai autorităților publice, judecătorești etc.</p>
27	Organizarea și desfășurarea anuală a prezentării publice a raportului de activitate a Consiliului Concurenței	Anual	Consiliul Concurenței	Numărul de participanți	<p>Realizat</p> <p>2020: Raportul de activitate al Consiliului Concurenței a fost prezentat Parlamentului Republicii Moldova prin scrisoarea nr. DCA -01/21-1052 din 25.05.2020 și publicat ulterior pe pagina web oficială a Parlamentului.</p> <p>2019: Raportul de activitate al Consiliului Concurenței a fost prezentat în ședința Comisiei economie, buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova din 24.07.2019. Ședința a avut un caracter public fiind difuzată în direct de către companiile: PRIVESC.EU și REALITATEALIVE.MD.</p> <p>2018: Raportul de activitate al Consiliului Concurenței, pentru anul 2017, a fost prezentat public în cadrul conferinței de presă din 05.06.2018. Evenimentul a întrunit reprezentanți ai posturilor tv cu acoperire locală și națională .</p> <p>2017: Va fi realizată în luna iunie 2018, ulterior prezentării Parlamentului a raportului de activitate.</p>
28	Promovarea instituirii Zilei Concurenței	Trimestrul IV 2017	Consiliul Concurenței	Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 modificată	<p>Realizat</p> <p>2017: Prin Hotărârea Parlamentului nr. 16 din 15.02.2018 a fost instituită „Ziua Concurenței”, care va fi consemnată anual la 30 iunie.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
29	Identificarea tuturor schemelor de ajutor de stat existente ce nu corespund cerințelor legislației și sesizarea furnizorilor/inițiatorilor cu privire la necesitatea alinierii acestora la cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat	Trimestrul IV 2019	APC, APL inițitoare de ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de scheme de ajutor de stat identificate	Realizat 2017: Au fost raportate 173 de scheme de ajutor de stat existent.
30	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de subvenții	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	Realizat parțial 2020: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a raportat despre aprobarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj, care prevede măsuri de subvenționare – calificate ajutor de stat. Consiliul Concurenței a aliniat 2 scheme de ajutor existent acordat sub forma de subvenții. 2019: Au fost aliniate 4 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții. 2017: Au fost aliniate 3 scheme de ajutor existent acordat sub formă de subvenții.
31	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale	Trimestrul IV 2019	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	Realizat parțial 2020: Ministerul Finanțelor informat cu privire la următoarele: Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007 „Cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat”, prevăd că, garanțiile de stat sunt emise doar în unele cazuri excepționale (art. 33). Totodată, conform Legii nr. 293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat „Prima Casă” a fost aprobat un alt mecanism de acordare a garanțiilor de către Ministerul Finanțelor. Astfel, în perioada martie 2018-aprilie 2020, în cadrul Programului de stat „Prima Casă” au fost emise 4274 garanții de stat în sumă totală de 1079,5 mil. lei.

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>Consiliul Concurenței a aliniat 2 scheme de ajutor existent acordat sub forma de garanții de stat, garanții acordate de autorități/instituții publice și persoane asimilate autorităților publice, întreprinderi de stat/municipale și de către societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public</p> <p>2019 Au fost aliniate 2 scheme de ajutor existent ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de garanții în condiții preferențiale</p>
32	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează acordarea măsurilor de sprijin sub formă de facilități fiscale	Trimestrul II 2020	Ministerul Finanțelor, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizat parțial</p> <p>2020: Ministerul Economiei și Infrastructurii a raportat despre Legea nr. 60/2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative, prin care a fost extins termenul de aplicare a garanției privind aplicarea impozitului unic datorat de către rezidenții parcului pentru tehnologia informației pentru o perioadă suplimentară de încă 4 ani (Legea nr 77/2016).</p> <p>Ministerul Finanțelor a informat despre Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.636/2019 cuprinde obiectivul nr.4.9. ce vizează evaluarea eficacității facilităților existente și introducerea noilor tipuri de subvenții pentru stimularea dezvoltării sustenabile a economiei și creșterea veniturilor la buget (facilitățile trebuie să motiveze achitarea impozitelor și majorarea valorii adăugate). Astfel, conform informațiilor prezentate Ministerul Finanțelor planifică elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ ce vizează măsurile de sprijin sub formă de facilități fiscale pe parcursul următorului exercițiu de elaborare a politicii fiscale și vamale.</p> <p>2019: Au fost aliniate 7 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p> <p>2018: Au fost aliniate 14 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p> <p>2017: Au fost aliniate 16 scheme de ajutor existent acordat sub formă de facilități fiscale.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
33	Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ pentru alinierea la acquis-ul Uniunii Europene a măsurilor de sprijin ale statului	Trimestrul IV 2020	APC, APL care acordă măsuri de sprijin ce constituie ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Cadrul normativ aliniat la acquis-ul Uniunii Europene	<p>Realizat parțial 2020: Consiliul Concurenței a aliniat 4 scheme de ajutor existent acordat sub forma de reduceri la bunuri și servicii, 1 schemă de ajutor existent acordat sub forma de aplicarea cotei zero la dobânda pentru leasing, 2 scheme de ajutor existent acordat sub forma de granturi și 14 scheme de ajutor existent acordat sub forma de scutiri și/sau reduceri la plata impozitelor, a taxelor și a altor plăți obligatorii.</p> <p>Ministerul Finanțelor este la etapa de elaborare a unui proiect de lege axat pe armonizarea legislației în domeniul TVA din Republica Moldova la prevederile Directivelor UE. Astfel, în contextul elaborării proiectului respectiv, Ministerul Finanțelor urmărește ajustarea cadrului normativ aferent domeniului fiscal la practicile europene.</p> <p>2019: Au fost aliniate 5 scheme de ajutor existent acordat sub formă de reduceri la bunuri și servicii, 2 scheme de ajutor de stat sub formă de împrumuturi cu dobânzi preferențiale și 1 schemă sub formă de renunțare la venituri de pe urma resurselor de stat acordate preferențial, 3 scheme sub formă de alocare a mijloacelor financiare, 22 scheme sub formă de scutiri la plata impozitului și 1 schemă în domeniul eficienței energeticii.</p>
34	Modificarea actelor normative ce reglementează modalitatea de prestare a SIEG, prin impunerea obligației de stabilire a indicatorilor de performanță la atribuirea dreptului de gestiune a serviciului public în baza actului de atribuire	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de acte normative modificate	<p>Realizată parțial 2020: Consiliul Concurenței a oferit suport la elaborarea actelor de atribuire de către autoritățile publice locale a serviciilor de interes economic general. În perioada de referință au fost aduse în concordanță cu prevederile stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat 8 acte de atribuire de către autoritățile publice locale a serviciilor de interes economic general (mun. Bălți, or. Rezina (r-nul Rezina), or. Leova (r-nul Leova), s. Floreni (r-nul Anenii Noi), s. Tartaul (r-nul Cantemir), com. Baurci și com. Cazaclia (UTA Gagauzia), com. Ișcălău (r-nul Fălești)).</p>
35	Asigurarea prestării SIEG în baza actului de atribuire, care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul	Trimestrul III 2017	APC, APL care atribuie dreptul de prestare a SIEG, Consiliul Concurenței	Numărul de SIEG prestate în baza actelor de atribuire	<p>Totodată, Plenul Consiliului Concurenței a adoptat 8 decizii de autorizare a ajutorului de stat pentru prestarea serviciului de interes economic general.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
	ajutorului de stat				<p>2019: Conform informației deținute, pentru 40 de întreprinderi (37 - întreprinderi municipale, 3 - societăți pe acțiuni), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire care trebuie să corespundă prevederilor stipulate în cadrul normativ din domeniul ajutorului de stat. Astfel, 34 de autorități publice locale au implementat acțiunile respective: 1) raioane: Consiliul Raional Sângerei, 2) mun.: Chișinău, Bălți, Hâncești, Comrat; 3) or.: Ștefan Vodă, Telenești, Ialoveni, Cantemir, Călărași, Nisporeni, Ocnîța, Costești (r-nul Rîșcani), Rezina; 4) comune și sate: Rogojeni, Sămășcani (r-nul Șoldănești); Cărpineni, Bozieni, Mingir, Ciuciuleni (r-nul Hîncești), Cristești, Iurcenii (r-nul Nisporeni); Ruseștii - Noi, Răzeni (r-nul Ialoveni); Boghenii Noi, Chirileni (r-nul Ungheni); Sireți (r-nul Strășeni); Chetrosu (r-nul Anenii - Noi); Corjeuți (r-nul Briceni); Doroțcaia, Ustia (r-nul Dubăsari); s. Șaptebani (r-nul Rîșcani); s. Măgdăcești (r-nul Criuleni); s. Tomai (UTA Găgăuzia).</p> <p>2018: Plenul Consiliului Concurenței a autorizat 6 măsuri de sprijin care au fost acordate pentru prestarea serviciului de interes economic general, în special serviciului poștal universal (1 notificare) și serviciul public de alimentare.</p> <p>2017: Pentru 29 de întreprinderi (26 Î.M., 3 S.A.), delegarea gestiunii serviciului public de către autoritățile publice locale a fost realizată printr-un act de atribuire. Astfel, 27 de autorități publice locale au implementat acțiunile respective. 6 APL (din 4 orașe și 2 din municipii), delegarea serviciului de interes economic general a fost atribuită prin licitații publice pentru 8 întreprinderi.</p>
36	Completarea cadrului normativ în vederea obligativității avizării de către Consiliul Concurenței a proiectelor actelor juridice pentru măsuri de ajutor de minimis	Trimestrul II 2020	Consiliul Concurenței, Ministerul Economiei	Actele normative modificate	<p>Realizat înainte de termen</p> <p>2018: Prevederile corespunzătoare au fost incluse la art. 32 alin (2) din Legea nr. 100 din 22.12.2017 (în vigoare din 12.07.2018).</p>
37	Conectarea furnizorilor de ajutor de stat la SIA RAS	Permanent	APC, APL care acordă ajutor de stat, Consiliul Concurenței	Numărul de furnizori care utilizează SIA RAS	<p>Realizat</p> <p>2020: Au fost eliberate 149 parole de acces. Astfel, la 31.12.2020 în sistem au fost înregistrați 1245 utilizatori.</p>

Nr.	Denumirea acțiunii	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Indicatori de progres	Statutul acțiunii
					<p>2019: Au fost eliberate 180 parole de acces pentru utilizatorii SIA RAS. Astfel, la 31.12.2019 în sistem au fost înregistrați 881 de furnizori de ajutor de stat.</p> <p>2018: A fost acordat acces pentru 143 de furnizori de ajutor de stat, astfel încât - 875 de furnizori de ajutor de stat au fost conectați.</p> <p>2017: La SIRASM au fost conectați 10 APC și 203 de APL. La începutul anului 2018 numărul total de furnizori conectați la SIRASM a constituit 802.</p>

**Indicatorii cantitativi ai activității
Consiliului Concurenței în anii 2018 – 2020**

Nr.	Indicatori	2018	2019	2020
<i>Legea concurenței Nr. 183 din 11.07.2012</i>				
1	Cazuri de încălcare a legislației concurențiale			
	- inițiate	32	30	30
	a) în baza plângerilor	8	9	8
	b) din oficiu	24	21	22
	- finalizate	34	24	22
	- în investigare	74	74	80
	1.1 acorduri anticoncurențiale			
	- inițiate	9	7	7
	- finalizate	10	2	-
	- în investigare	21	16	21
	1.2 abuzul de poziție dominantă			
	- inițiate	4	4	4
	- finalizate	6	5	4
	- în investigare	15	14	11
	1.3 concurența neloyală			
	- inițiate	4	5	3
	- finalizate	3	4	5
	- în investigare	5	11	9
	1.4 limitarea concurenței de către autoritățile publice			
	- inițiate	10	5	6
	- finalizate	8	8	3
	- în investigare	21	18	15
	1.5 concentrări economice nenotificate			
	- inițiate	5	9	9
	- finalizate	7	5	9
	- în investigare	12	15	20
	1.6 cazuri cu obiect multiplu			
	- inițiate	-	-	1
	- finalizate	-	-	1
	- în investigare	-	-	4

2	Controlul concentrărilor economice notificate			
	- Numărul de formulare examinate	15	24	18
	- Examinări finalizate cu scrisori de informare cu privire la faptul că operațiunea nu cade sub incidența Legii concurenței	5	5	6
	- Concentrări economice autorizate	10	16	7
3	Amenzi/sanctiuni, mii lei			
	- aplicate	13 288,7	9 648,3	37 293
	- încasate	6 020,5	5 717,6	10 303
4	Publicitate ilegală, cazuri examinate	50	14	15
<i>Legea 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat</i>				
5	Măsuri autorizate	16	15	11
6	Scheme de ajutor de stat existente aliniate	14	47	25
7	Ponderea furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIRASM din totalul celor care au notificat ajutoare de stat	92%	97%	100%
8	Ponderea furnizorilor de ajutor de stat ce utilizează SIRASM din totalul celor care au raportat ajutoare de stat	100%	100%	100%
<i>Activitatea juridică</i>				
	Decizii cu privire la aplicarea Legii concurenței			
9	- contestate	19	12	9
	- menținute	21	11	12
	- anulate	20	8	4
10	Avize elaborate la proiectele de acte normative	120	106	112
11	Cauze aflate pe rol în instanțele de judecată	74	75	85
	Cauze finalizate:	27	21	22
12	- în favoarea Consiliului Concurenței	21	17	18
	- în defavoarea Consiliului Concurenței	6	4	4
	Cauze contravenționale finalizate:	58	14	13
13	- menținută propunerea agentului constatator	53	12	10
	- anulat procesul-verbal contravențional	5	2	3

Lista investigațiilor utile de cunoaștere a pieței

1. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței dispozitivelor medicale.
2. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării autovehiculelor, pieselor de schimb și a serviciilor conexe.
3. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței procesării și comercializării peștelui, crustaceelor, moluștelor și produselor de pește.
4. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării și procesării culturilor cerealiere și oleaginoase.
5. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor de transport și activităților conexe.
6. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței produselor chimice.
7. Investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora.
8. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței publicității.
9. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării medicamentelor.
10. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova.
11. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței serviciilor bancare (servicii de creditare, de atragere a depozitelor, de deservire a conturilor curente etc.).
12. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței cu privire la importul, producerea și comercializarea cărnii și produselor de carne.
13. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței cu privire la comercializarea produselor social importante.
14. Investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora (SIEG).
15. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe.
16. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței în domeniul construcțiilor.
17. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței activității de cercetare și dezvoltare.
18. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței producerii și comercializării energiei electrice.
19. Investigația utilă pentru cunoașterea pieței procesării produselor agro-alimentare și
Investigația utilă privind cunoașterea cazurilor de încălcare a legislației concurențiale de către autoritățile administrației publice locale admise la etapa elaborării, aprobării și rectificării bugetelor locale, pentru perioada 2015-2017 (ulterior modificată, 2018-2020).

RAPORT NARATIV
privind executarea bugetului la situația din 31 decembrie 2020
a Consiliului Concurenței

F1F3: **04.11 Servicii generale economice și comerciale**

P1P2: **50.05 Protecția concurenței**

P3: **00117 Protecția concurenței**

I. Descrierea generală a executării bugetului

Limitele precizate pentru anul 2020 pentru Consiliul Concurenței conform Legii bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172 din 19 decembrie 2019 constituie **25 042.4 mii lei**, din care:

(mii lei)

		Aprobat	Precizat	Executat an 2020	Rata executării
149 800	Finanțare de la buget	23 961,9	24 612,4	24 316,3	98,8
142 310	Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	350,0	425,0	675,1	158,8
142 320	Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public		5,0	5,0	100,0
	TOTAL venituri	24 311,9	25 042,4	24 996,4	99,8
Clasa 2	Cheltuieli	23 692,4	23 409,4	23 368,0	99,8
Subclasa 21	Cheltuieli de personal	16 729,3	17 459,8	17 45,8	100,0
Subclasa 22	Bunuri și servicii	6 883,1	5 810,9	5 769,5	99,3
Subclasa 27	Prestații sociale	80,0	138,7	138,7	100,0
Clasa 3	Active nefinanciare	619,5	1 633,0	1 628,4	99,7
Subclasa 31	Mijloace fixe		925,4	922,6	99,7
Subclasa 33	Stocuri de materiale circulante	619,5	707,6	705,8	99,7
	TOTAL	24 311,9	25 042,4	24 996,4	99,8

Executarea bugetului pentru perioada raportată este la nivel de 99,8%.

Alocațiile au fost aprobate în limitele de 24 311,9 mii lei care ulterior au fost majorate în total cu 730,5 mii lei. Pe parcursul anului 2020 au fost majorate limitele la grupa de conturi 142 „Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor” cu 80,0 mii lei și grupa de conturi 149 „Alte venituri și finanțări” cu 650,5 mii lei. Grupa de conturi 142 a fost majorată ca rezultat al majorării încasărilor din taxele de notificare a concentrărilor economice, suma precizată fiind de 425,0 mii lei iar executată de 675,1 mii lei. Deoarece concentrările economice sunt operațiuni care se pot realiza pe calea fuzionării sau a dobândirii, direct sau indirect, a controlului unuia sau mai multor agenți economici prognozarea lor este dificilă.

Din suma executată la situația din 31 decembrie de 675,1 mii lei – 225,0 mii lei au fost încasate în luna decembrie, iar soldul creditor pentru articolul „Încasări de la prestarea serviciilor cu plată” la finele anului constituie 525,0 mii lei – notificări pentru care urmează a fi emise decizii.

Majorarea de 730,5 mii lei a fost aprobată prin Hotărârile Guvernului nr.854 din 30 noiembrie 2020 privind repartizarea și redistribuirea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019 și nr.896 din 14 decembrie 2020 privind repartizarea și redistribuirea unor alocații aprobate în Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019 și atribuită la capitolul cheltuieli de personal, inclusiv pentru achitarea premiului anual personalului din unitățile bugetare pentru rezultatele activității în anul 2019 stabilit prin Hotărârea Guvernului nr.811/2020.

Limitele aprobate la clasele 2 și 3, ulterior au fost modificate fiind majorată clasa 3 și micșorată clasa 2 cu 1 013,5 mii lei. Aceste modificări au parvenit în rezultatul a declarării situației

epidemiologice privind infecția cu COVID-19, fiind anulate deplasările și alte activități ce presupuneau implicarea unui număr mare de persoane.

Limitele precizate pentru anul 2020 comparativ cu 2019

(mii lei)

		2019		2020		Devieri (+ /)
		Aprobat	Precizat	Aprobat	Precizat	
149 800	Finanțare de la buget	23 680,7	23 191,4	23 961,9	24 612,4	+ 1 421,0
142 310	Încasări de la prestarea serviciilor cu plată	350,0	1 930,0	350,0	425,0	- 1 505,0
142 320	Plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public				5,0	+ 5,0
	TOTAL	24 030,7	25 121,4	24 311,9	25 042,4	- 79,0
Clasa 2	Cheltuieli	23 288,1	24 094,4	23 692,4	23 409,4	- 685,0
Subclasa 21	Cheltuieli de personal	16 448,1	16 684,6	16 729,3	17 459,8	+ 775,2
Subclasa 22	Bunuri și servicii	6 715,0	6 926,2	6 883,1	5 810,9	- 1 115,3
Subclasa 27	Prestații sociale	125,0	481,6	80,0	138,7	- 342,9
Subclasa 28	Alte cheltuieli		2,0			- 2,0
Clasa 3	Active nefinanciare	742,6	1 027,0	619,5	1 633,0	+ 606,0
Subclasa 31	Mijloace fixe	250,0	384,6		925,4	+ 540,8
Subclasa 33	Stocuri de materiale circulante	492,6	642,4	619,5	707,6	+65,2
	TOTAL	24 030,7	25 121,4	24 311,9	25 042,4	- 79,0

Comparativ cu anul 2019 limitele de alocații precizate pentru anul curent sunt cu 79,0 mii lei mai mici. Se denotă o diminuare semnificativă pentru eco 142 310 „Încasări de la prestarea serviciilor cu plată” cauzată de modificarea metodei de evidență a veniturilor din notificările pentru concentrările economice ca rezultat a modificării articolul 36 al Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012 prin Legea nr.172 din 27 iulie 2018.

Diminuarea subclasei 22 „Bunuri și servicii” este cauzată de declararea situației epidemiologice privind infecția cu COVID-19 și reducerea necesităților de bunuri și servicii a instituției.

De menționat că diminuarea subclasei 27 „Prestații sociale” cu 342,9 lei este rezultatul stabilității structurii organizatorice a instituției și fluxului de personal în anul 2020 (lipsa procedurilor de reorganizare și necesitatea achităților indemnizațiilor și garanțiilor sociale).

Cheltuielile efective pentru perioada raportată constituie **24 697,7 mii lei**, și sunt formate din 210 „Cheltuieli de personal” – 17 448,1 mii lei; 220 „Bunuri și servicii” – 6 206,0 mii lei; 230 „Cheltuieli privind deprecierea activelor” – 892,9 mii lei; 270 „Prestații sociale” – 137,8 mii lei; 289 „Alte cheltuieli ale autorităților/instituțiilor bugetare” – 12,9 mii lei.

II. Descrierea informației din bilanțul contabil

La început de an situația pe Activul și Pasivul bilanțului constituie 2 128,0 mii lei, la situația din 31.12.2020 – 2 716,9 mii lei.

Soldul mijloacelor fixe la finele perioadei de raportare constituie **10 087,8 mii lei**.

Pe parcursul anului Consiliul Concurenței a avut:

- Sold mijloace fixe la **01.01.2020 – 9 480,3 mii lei**;
- **Achiziții** în sumă de **957,0 mii lei**, inclusiv la grupa de conturi 314 „Mașini și utilaje” – **443,8 mii lei**, grupa de conturi 316 „Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc” – **234,3 mii lei** și grupa de conturi 317 „Active nemateriale” – **278,9 mii lei**;
- Ieșiri în sumă de **30,4 mii lei**, la grupa de conturi 314 „Mașini și utilaje” restituirea bunurilor pentru necorespunderea lor specificației contractului.

- Mijloace fixe casate **319,1 mii lei**. Casate au fost bunurile uzate moral și fizic care nu puteau fi supuse reparației.

Soldul pe contul 391 "Uzura mijloacelor fixe" constituie **7 034,2 mii lei**, inclusiv:

- 391 400 "Uzura mașinilor și utilajelor" – **2 940,9 mii lei**;
- 391 500 "Uzura mijloacelor de transport" – **2 520,2 mii lei**;
- 391 600 "Uzura uneltelor, sculelor și inventarului gospodăresc" – **1 557,9 mii lei**;
- 391 900 "Uzura altor mijloace fixe" – **15,2 mii lei**;

Soldul pe contul 392 "Amortizarea activelor nemateriale" constituie **1 061,7 mii lei**.

Soldul stocurilor de materiale circulante la finele perioadei de raportare constituie **530,8 mii lei**.

- Soldul pe subclasa 33 „Stocuri de materiale circulante” la **01.01.2020 – 443,7 mii lei**;
- **Procurări** în sumă de **655,8 mii lei**, inclusiv combustibil **214,8 mii lei**, piese de schimb **45,1 mii lei**, medicamente – **4,0 mii lei**, materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou – **240,4 mii lei**, pentru veste și cocarde – **11,6 mii lei** și pentru alte materiale **139,9 mii lei**;
- **Casarea** stocurilor de materiale utilizate în procesul desfășurării activității – **568,7 mii lei**;

Creanțele interne la situația din 31 decembrie 2020 constituie **194,4 mii lei**.

Datoriile interne la situația din 31 decembrie 2020 constituie **1 845,4 mii lei**.

III. Descrierea creanțelor și datoriilor

- **Contul 419 „Alte creanțe ale autorităților/instituțiilor bugetare”** – **194,4 mii lei**, din care pe servicii – **14,2 mii lei** și active nefinanciare – **37,9 mii lei**.

Descifrarea creanțelor conform clasificăției economice:

		Situația din 01.01.2020	Situația din 31.12.2020	Devieri (+ / -)
222.210	Servicii informaționale		55,0	+ 55,0
222.220	Servicii de telecomunicații	1,9	1,1	-0,8
222.300	Servicii de locațiune		0,3	+ 0,3
222.500	Servicii de reparații curente	2,2	0,3	-1,9
222.600	Formare profesională		60,4	+ 60,4
222.720	Deplasări de serviciu peste hotare	0,7	0,7	0,0
222.980	Servicii poștale	8,0	24,2	+ 16,2
222.990	Servicii neatribuite altor alineate	1,4		-1,4
314.110	Procurarea mașinilor și utilajelor	34,4		-34,4
331.110	Procurarea combustibilului	1,1	52,3	+ 51,2
332.110	Procurarea pieselor de schimb	2,2		-2,2
339.110	Procurarea altor materiale	0,2	0,1	+0,1
	Total	52,1	194,4	+ 142,3

Comparativ cu anul 2019, creanțele la 31.12.2020 au crescut cu 142,3 mii lei.

- eco 222.210 a fost achitat accesul la baza de date internațională Caselex;
- eco 222.600 achitate cursuri de limbă engleză, contractul va fi consumat în luna aprilie 2021;
- eco 222.980 abonarea la ediții periodice pentru anul 2021, pentru care comparativ cu anul 2020 sa efectuat abonarea și la reviste specializate din străinătate.

- **Grupa de conturi 519 „Alte datorii ale autorităților/instituțiilor bugetare”** la finele perioadei de gestiune constituie **1 845,4 mii lei**.

Descifrarea datoriilor conform clasificății economice:

		Situația din 01.01.2020	Situația din 31.12.2020	Devieri (+ / -)
142.310	Încasări de la prestarea serviciilor	338,8	525,0	+ 186,2
211.180	Remunerarea muncii angajaților conform statelor	1 071,5	1 070,9	-0,6
212.100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	255,4	244,2	-11,2
222.210	Servicii informaționale		0,1	+0,1
222.300	Servicii de locațiune	2,4	0,2	-2,2
222.970	Servicii bancare	0,5		-0,5
222.980	Servicii poștale	0,9		-0,9
222.990	Servicii neatribuite altor alineate		0,4	+0,4
273.200	Indemnizații la încetarea acțiunii contractului de muncă	5,3		-5,3
273.500	Indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă		4,4	+4,4
331.110	Procurarea combustibilului	1,3		-1,3
336.110	Procurarea materialelor de uz gospodăresc		0,2	+0,2
	Total	1 676,1	1 845,4	+169,3

Datoriile la situația din 31 decembrie 2020 au crescut cu 169,3 mii lei comparativ cu situația din 31 decembrie 2019. Majorarea este generată la eco 142.310 formată din taxele de notificare a concentrărilor economice.

IV. Descrierea performanței pe programe / subprograme

Denumirea măsurii	Unitatea de măsură	prevăzut	realizat
3	4	5	6
Bunăstarea consumatorului	mii lei	97 630,0	425 460,0
Creșterea numărului recomandărilor înaintate	%	5	560
Ponderea furnizorilor care au acces la SIA RAS din total	%	95	100
Ponderea furnizorilor care au raportat și notificat ajutorul de stat prin SIA RAS din total	%	100	100
Valoarea ajutorului de stat aliniat în PIB	%	0,5	0,12
Ponderea schemelor de ajutor de stat existente evaluate din nr. total de scheme de ajutor de stat supuse alinierii (cu excepția ZEL)	%	80,0	76,64
Ponderea ajutorului de stat autorizat în valoarea total raportată	%	40,0	55,46
Reducerea gradului de fluctuație a personalului	%	15,0	13,6
Rata de utilizare a echipamentelor specializate în cadrul investigațiilor	%	50,0	100,0
Ponderea avizelor elaborate în raport cu numărul proiectelor actelor normative transmise la avizare	%	100,0	100,0
Activități de promovare	număr	100,0	110,0
Numărul rapoartelor pe investigații utile în anul de gestiune	număr	4,0	11
Numărul deciziilor de autorizare/autorizare condiționată/negative	număr	15,0	12,0
Numărul schemelor de ajutor de stat existente supuse alinierii examinate	număr	25,0	25,0
Numărul proceselor verbale de cercetare a plasării publicității	număr	50,0	77,0
Numărul persoanelor total instruite	număr	50	84

Diminuarea duratei de investigare a cazurilor cu 10% până în anul 2022	%	5	25
Timpul mediu consumat pentru alinierea unei scheme de ajutor de stat existente	zile	120,0	40,0
Timpul mediu consumat pentru autorizarea unui ajutor de stat	zile	45,0	30,0
Coraportul dintre rezultatele utilizate și bunăstarea consumatorilor	%	0,25	0,06

Pe parcursul perioadei de raportare Consiliul Concurenței și-a îndreptat eforturile întru implementarea obiectivelor subprogramului. Astfel, o serie de indicatorii au fost realizați integral, înregistrând creșteri și devieri pozitive, după cum urmează:

Indicatorul de rezultat **„Bunăstarea consumatorilor”** a fost supra executat, valoarea acestuia înregistrând o creștere cu +327 830 mii lei. Creșterea este cauzată de finalizarea investigațiilor cu impact major asupra mediului concurențial ceea ce a dus la o majorare semnificativă a bunăstării consumatorului.

Indicatorul de rezultat **„Creșterea numărului recomandărilor înaintate”** a crescut cu + 555%. În anul 2020 a crescut numărul investigațiilor finalizate cu stabilirea încălcărilor, încălcărilor anticoncurențiale admise la aplicarea legislației sau neconcordanța prevederilor actelor normative cu prevederile legislației concurențiale, care au finalizat cu înaintarea a 20 de recomandări în 2020 față de 3 recomandări în 2019.

Indicatorul de produs **„Numărul rapoartelor pe investigații utile în anul de gestiune”**

În contextul pandemiei Covid-19, s-a monitorizat și studiat îndeaproape cele mai importante sectoare ale economiei naționale, urmărind evoluțiile structurale și funcționarea optimă a acestora, realizând **11 rapoarte**:

1. Raport intermediar privind **studiul util de cunoaștere a pieței producției și comercializării energiei electrice** (Dispoziția 21 din 20.06.2019) la ședința din 03.07.2020 – ASER
2. Raport preliminar privind **investigația utilă a pieței construcțiilor** (Dispoziția 26 din 20.06.2019) a fost prezentat și discutat la ședința din 05.08.2020 – ASS
3. Raportul intermediar referitor la **investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării mașinilor agricole, echipamentelor și serviciilor conexe** elaborat și prezentat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței la data de 09.07.2020 – ASR
4. Raport intermediar **privind investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării cu ridicata și amănuntul a principalelor produse petroliere și a gazului lichefiat în Republica Moldova** elaborat și prezentat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței la data de 06.08.2020 – DCE
5. Raportul intermediar al **investigației utile de cunoaștere a pieței produselor chimice** (Dispoziția 22 din 20.06.2019) a fost prezentat în cadrul ședinței Plenului CC din data de 06.08.2020 - APD
6. Raportul intermediar al **investigației utile de cunoaștere a pieței achiziția, depozitarea și transportarea grâului și a semințelor de floarea soarelui, și comercializarea uleiului de floarea-soarelui** a fost prezentat în cadrul ședinței Plenului CC din data de 17.12.2020 - APD.
7. Raportul intermediar cu privire la **investigația utilă privind cunoașterea pieței publicității în Republica Moldova** (Dispoziția 20 din 20.06.2019) a fost prezentat în cadrul ședinței Plenului CC din data de 04.08.2020 – CN
8. Raportul pe **investigația utilă privind identificarea entităților investite cu drepturi exclusive, în partea ce ține de prestarea serviciilor de interes economic general** (Dispoziția 35 din 05.10.2018), la ședința din data de 25.02.2020 – ASR
9. Raportul de **investigație pentru identificarea entităților investite cu drepturi exclusive și monitorizarea activității acestora** a fost prezentat în cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței din 17.12.2020- AAP

10. Raportul asupra **investigației utile privind cunoașterea pieței procesării produselor agroalimentare** (Dispoziția 28 din 04.07.2019), la ședința din data de 18.06.2020 – DCA

11. Raportul intermediar cu privire la **investigația utilă pentru cunoașterea pieței comercializării medicamentelor** (Dispoziția 36 din 01.08.2019), la ședința din data de 03.07.2020 – CN.

Indicatorul de produs **”Numărul deciziilor de autorizare/autorizare condiționată/negativ”**
O pondere semnificativă a măsurilor de sprijin acordate de către stat au fost oferite în vederea susținerii mediului de afaceri în contextul pandemiei de Covid-19. Conform legislației naționale aceste măsuri, ținând cont de situația excepțională, sunt exceptate de la procedura de notificare, fapt ce a influențat realizarea lui.

Indicatorul de produs **„Numărul proceselor verbale de cercetare a plasării publicității”**. În contextul pandemiei de Covid-19, s-a intensificat comerțul electronic, respectiv au fost sesizate mai multe acțiuni întreprinse de agenții economici în domeniul on-line. În vederea probării acțiunilor invocate, au fost examinate platformele on-line și întocmite procese-verbale de cercetare la fața locului.

Constatăm că nivelul de realizare a indicatorilor de performanță, reflectă, per ansamblu, o performanță sporită și o dinamică pozitivă a activității Consiliului Concurenței datorită concentrării eforturilor pe activitățile cu impact asupra mediului concurențial.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Parlamentului nr.8 din 07 februarie 2020 „Privind aprobarea structurii organizatorice și efectivului-limită de personal ale Consiliului Concurenței” efectivul-limită de personal aprobat a fost modificat și constituie 130 de unități, din care:

funcții de demnitate publică – 5 unități;

funcționari publici de conducere – 36 unități,

funcționari publici de execuție – 84 unități,

personal auxiliar – 5 unități.

Salariul calculat în perioada de rapoarte constituie 13 684,9 mii lei din care:

- 211.110 „Salariul de bază” – 10 491,8 mii lei;
- 211.120 „Sporuri și suplimente la salariul de bază” – 2 208,0 mii lei;
- 211.140 „Premieri” – 985,1 mii lei.

V. Altă informație adițională

La contul 723 „Corectarea rezultatelor instituției publice a anilor precedenți” este reflectată suma de – 31,6 mii lei care este formată din:

- 30,4 mii lei – sumă care au fost restituită în bugetul de stat în rezultatul returnării bunului pentru necorespunderea specificației contractului;
- 1,2 corectarea soldului din anii precedenți în rezultatul verificării decontărilor reciproce pentru telefonia fixă.

Pentru perioada de raportare Consiliul Concurenței nu a beneficiat de valori cu titlu de ajutor umanitar.

**Președintele
Consiliului Concurenței**

Marcel RĂDUCAN

**Șeful Direcției
administrativ-financiare**

Tatiana ROZOMBAC

Descifrarea creanțelor și datoriilor

Consiliul Concurenței

(denumirea autorității/instituției bugetare)

la situația din 31 decembrie 2020

N/o	Denumirea agentului economic	Data înregistrării creanței/datoriei	Codul economic	Creanțe	Datorii	Inclusiv: proiecte finanțate din surse externe	
						Creanțe	Datorii
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Datorii aferente decontărilor privind contribuțiile individuale de asigurări sociale de stat	31.12.2020	211 180		72 645,50		
2	Datorii față de personal pentru remunerarea muncii	31.12.2020	211 180		998 255,30		
3	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	31.12.2020	212 100		244 236,85		
4	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de angajatori pe teritoriul țării	31.12.2020	212 210	3,26			
	Total Cheltuieli de personal		21	3,26	1 315 137,65		
5	Caselex BV	22.12.2020	222 210	55 007,40			
6	BC Moldova-Agroindbank SA	29.12.2020	222 210		100,00		
	Servicii informaționale		222 210	55 007,40	100,00		
7	Moldtelecom SA	30.11.2020	222 220	1 025,94			
8	IM Moldcell SA	30.09.2020	222 220	19,35			
	Servicii de telecomunicații		222 220	1 045,29	0,00		
9	Moldtelecom SA		222 300	311,18			
10	Moldtelecom SA	08.12.2020	222 300		163,43		
11	Moldtelecom SA	08.12.2020	222 300		0,02		
	Servicii de locațiune		222 300	311,18	163,45		
12	Printex-Service SRL		222 500	300,00			
	Servicii de reparații curente		222 500	300,00	0,00		
13	S.C. GLOBALCONNECT S.R.L.	30.12.2020	222 600	60 396,00			
	Formare profesională		222 600	60 396,00	0,00		
14	deplasări peste hotare		222 720	728,19			
	Deplasări de serviciu peste hotare		222 720	728,19	0,00		
15	Posta Moldovei IS	30.11.2020	222 980	3 682,00			
16	MOLDPRESA GRUP S.R.L.	16.12.2020	222 980	20 468,00			
	Servicii poștale		222 980	24 150,00	0,00		
17	Moldpres IP	23.12.2020	222 990		434,00		
	Servicii neatribuite altor alineate		222 990	0,00	434,00		
	Total		22	141 938,06	697,45		
18	Indemnizații pentru incapacitatea temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatorului		273 500		4 370,40		
			273 500	0,00	4 370,40		
	Total		27	0,00	4 370,40		
	Total cheltuieli		2	141 941,32	1 320 205,50		
19	SC Lisnic Grup SRL	31.07.2020	314 110	9,00			
	Total		31	9,00	0,00		
20	LUKOIL-Moldova SRL	30.11.2020	331 110	52 286,35			
21	SC Art-Vega SRL	22.12.2020	336 110		150,00		
22	CC Aquatrade SRL	18.12.2020	339 110	129,00			
	Total		33	52 415,35	150,00		
	TOTAL active nefinanciare		3	52 424,35	150,00		
23	Acvilin-Grup SRL	18.12.2020	142 310		75 000,00		
24	SC Alimer-Comert SRL	03.12.2020	142 310		75 000,00		
25	Garile Auto Moderne SRL	02.12.2019	142 310		75 002,10		
26	ULTRA ELECTRONIC S.R.L.	23.11.2020	142 310		150 000,00		
27	Gladei si Partenerii Birou avocati	09.09.2020	142 310		75 000,00		
28	GOLIMP-ART S.R.L.	23.12.2020	142 310		75 000,00		
	Total		14	0,00	525 002,10		
	Total venituri		1	0,00	525 002,10		
	Total venituri + Total cheltuieli+ TOTAL active nefinanciare			194 365,67	1 845 357,60		

Semnăturile:

Conducătorul instituției

(semnătura)

Marcel RĂDUCAN

(numele, prenumele)

Contabil- șef (conducătorul serviciului
(economic/financiar)

(semnătura)

Tatiana ROZOMBAC

(numele, prenumele)

Forma FD-053

Aprobat prin
Ordinul ministrului finanțelor
nr.216 din 28.12.2015

Raport de performanță la situația din 31 decembrie 2020
(semianual, anual)

Autoritatea bugetară	Consiliul Concurenței
Instituția bugetară	Consiliul Concurenței
Grupa principală, grupa, subgrupa	Servicii generale economice și comerciale
Program	Servicii generale economice și comerciale
Subprogram	Protecția concurenței

Org1	0405
Org2	00457
F1-F3	0411
P1	50
P2	05

I. Informație generală (se completează doar de către autoritatea bugetară - Org1)

Scop	Prevenirea și contracararea practicilor anticoncurențiale și a concurenței neloiale, al realizării concentrărilor economice pe piață, asigurarea mediului concurențial și reglementarea relațiilor ce țin de protecția, menținerea și stimularea concurenței în vederea promovării intereselor legitime ale consumatorilor. Excluderea denaturării nejustificative a concurenței și o direcționare mai bună a măsurilor de sprijin oferite de către stat
Obiective	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevenirea și contracararea practicilor anticoncurențiale pentru impiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței 2. Creșterea nivelului culturii concurențiale 3. Asigurarea mediului concurențial adecvat prin înlăturarea problemelor de ordin concurențial în principalele sectoare ale economiei 4. Examinarea compatibilității cu mediul concurențial a ajutoarelor de stat, acordate beneficiarilor din toate sectoarele economiei naționale 5. Investigarea cazurilor de încălcare a legislației cu privire la ajutorul de stat 6. Dezvoltarea și fortificarea capacităților instituționale 7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii informaționale 8. Limitarea și reprimarea activităților de încălcare a legislației în domeniul publicității
Descrierea narativă	Subprogramul cuprinde activități orientate spre asigurarea aplicării și respectării legislației în domeniul concurenței, ajutorului de stat și publicității. Obiectivele propuse vor avea ca efect eficientizarea utilizării instrumentelor pentru a identifica și a sancționa conduita ilicită, astfel descurajând comportamentul anticoncurențial și aliniind Republica Moldova la politica concurențială a Uniunii Europene, sporirea monitorizării și transparenței ajutoarelor de stat și promovarea culturii concurențiale

II. Indicatori de performanță

Categorie	Cod	Denumirea	unitatea de măsură	Aprobat	Executat	Devieri	
						valoarea (+ / -)	explicații
1	2	3	4	5	6	7(6-5)	8
Rezultat	r1	Bunăstarea consumatorului	mii lei	97.630,0	425.460,0	327.830,0	Majorare semnificativă a bunăstării consumatorului este cauzată de finalizarea mai multor investigații cu impact esențial asupra mediului concurențial
	r4	Creșterea numărului recomandărilor înaintate	%	5,0	560,0	555,0	În anul 2019 au fost înaintate 3 recomandări, iar în 2020 - 20 recomandări generate de creșterea numărului investigațiilor finalizate cu stabilirea de încălcări, încălcările anticoncurențiale admise la aplicarea legislației sau neconcordanța prevederilor actelor normative cu prevederile legislației concurențiale, ceea ce constituie o creștere de cca 7 ori.
	r5	Ponderea furnizorilor care au acces la SIA RAS din total	%	95,0	100,0	5,0	Realizat integral
	r6	Ponderea furnizorilor care au raportat și notificat ajutorul de stat prin SIA RAS din	%	100	100	0,0	Realizat integral
	r7	Valoarea ajutorului de stat aliniat în PIB	%	0,5	0,12	-0,4	Valoarea schemelor de ajutor de stat existente aliniate a constituit 247 mil. lei. Ponderea valorii în PIB a schemelor de ajutor existent aliniate pentru perioada anului premergător perioadei de raportare este 0,12%, PIB 2019 – 210351,082 mil lei
	r8	Ponderea schemelor de ajutor de stat existente evaluate din nr. total de scheme de ajutor de stat supuse alinierii (cu excepția ZEL)	%	80,0	76,6	-3,4	Devierea negativă este determinată de complexitatea cazurilor și necesitatea examinării mai detaliate a unor aspecte
	r9	Ponderea ajutorului de stat autorizat în valoarea total raportată	%	40,0	55,5	15,5	Valoarea ajutorului de stat autorizat a fost de 797 884 mii lei din 1 438 756 mii lei din suma totală a ajutorului de stat raportat pentru anul 2019
	r10	Reducerea gradului de fluctuație a personalului	%	15,0	13,6	-1,4	
	r11	Rata de utilizare a echipamentelor specializate în cadrul investigațiilor	%	50,0	100,0	50,0	
	r12	Ponderea avizelor elaborate în raport cu numărul proiectelor actelor normative transmise la avizare	%	100,0	100,0	0,0	Au fost emise 112 avize la proiectele de acte normative din 110 remise spre avizare, 2 avize fiind emise din oficiu
	o4	Activități de promovare	număr	100,0	110,0	10,0	Organizate 110 evenimente cu participarea a peste 330 de reprezentanți ai APC și APL, mediului de afaceri, instituțiilor de politici publice, studenți, etc. și cca 8 800 vizualizări în cadrul evenimentelor online

Categoriea	Cod	Denumirea	unitatea de măsură	Aprobat	Executat	Devieri	
						valoarea (+ / -)	explicații
1	2	3	4	5	6	7(6-5)	8
Produs	o11	Numărul rapoartelor pe investigații utile în anul de gestiune	număr	4,0	11,0	7,0	În contextul pandemiei Covid-19, s-a monitorizat și studiat îndeaproape cele mai importante sectoare ale economiei naționale, fiind urmărite evoluțiile structurale și funcționarea optimă a acestora
	o12	Numărul deciziilor de autorizare/autorizare condiționată/negative	număr	15,0	12,0	-3,0	O pondere semnificativă a măsurilor de sprijin acordate de către stat au fost oferite în vederea susținerii mediului de afaceri în contextul pandemiei de Covid-19. Conform legislației naționale aceste măsuri, ținând cont de situația excepțională, sunt exceptate de la procedura de notificare
	o13	Numărul schemelor de ajutor de stat existente supuse alinierii examinate	număr	25,0	25,0	0,0	
	o2	Numărul proceselor verbale de cercetare a plasării publicității	număr	50,0	77,0	27,0	În contextul pandemiei de Covid-19, s-a intensificat comerțul electronic, respectiv au fost sesizate mai multe acțiuni întreprinse de agenții economici în domeniul on-line. În vederea probării acțiunilor invocate, au fost examinate platformele on-line și întocmite procese-verbale de cercetare la fața locului
	o14	Numărul persoanelor total instruite	număr	50	84	34,0	
Eficiența	e2	Diminuarea duratei de investigare a cazurilor cu 10% pînă în anul 2022	%	5%	25%	0,2	Durata investigațiilor a fost condiționată de complexitatea cazurilor aflate în examinare și restricțiilor impuse de pandemie, astfel, durata medie de investigare a cazurilor în 2020 - 22,5 luni în comparație cu anul 2019 -18 luni
	e3	Timpul mediu consumat pentru alinierea unei scheme de ajutor de stat existente	zile	120,0	40,0	-80,0	Creșterea a fost determinată de receptivitatea furnizorilor în prezentarea informațiilor la solicitare și perfecționarea procedurii de aliniere
	e4	Timpul mediu consumat pentru autorizarea unui ajutor de stat	zile	45,0	30,0	-15,0	Creșterea s-a produs ca rezultat al consolidării dialogului cu APC și APL, conlucrării cu furnizorii de ajutor de stat, seminarelor și întrevederilor organizate anterior cu furnizorii, cât și consolidării eforturilor angajaților
	e1	Coraportul dintre rezultatele utilizate și bunăstarea consumatorilor	%	0,25	0,06	-0,2	Coraportul dintre rezultatele utilizate și bunăstarea consumatorilor a fost 1:17, la fiecare leu cheltuit de autoritate, consumatorul a avut de câștigat 17 lei

III. Cheltuieli, mii lei

1	Cod		Aprobat	Precizat	Executat
	P3	Eco (k2)			
2	3	4	5	6	
TOTAL	00117		24.311,9	25.042,4	24.996,4
Cheltuieli de personal	00117	21	16.729,3	17.459,8	17.459,8
Bunuri și servicii	00117	22	6.883,1	5.810,9	5.769,5
Prestații sociale	00117	27	80,0	138,7	138,7
Mijloace fixe	00117	31		925,4	922,6
Stocuri de materiale circulante	00117	33	619,5	707,6	705,8

IV. Cometarii, concluzii și recomandări

Pe parcursul perioadei de raportare Consiliul Concurenței și-a îndreptat eforturile întru implementarea obiectivelor subprogramului.
Constatăm că nivelul de realizare a indicatorilor de performanță, reflectă, per ansamblu, o performanță sporită și o dinamică pozitivă a activității Consiliului Concurenței datorită concentrării eforturilor pe activitățile cu impact asupra mediului concurențial

Semnat:

Conducătorul autorității / instituției bugetare / _____ **Marcel RĂDUCAN**
L.Ș.
Șeful subdiviziunii responsabile de buget / _____ **Tatiana ROZOMBAC**
Șeful subdiviziunii responsabile de politici / _____ **Eugen COZMULICI**

data **23 februarie 2021**

**Bilanul contabil
în perioada Tr.4-2020**

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 040
5
N/A N/A
Lei

Grup de conturi	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Sold la începutul perioadei	Sold la sfîrșitul perioadei pînă la închiderea anuală	Sold la sfîrșitul perioadei după închiderea anuală
1	2	3	4	5	6
3	ACTIVE NEFINANCIARE	1	X	X	X
31	MIJLOACE FIXE	1.1	X	X	X
311	Ciădiri	1.1.1	0.00	0.00	0.00
312	Construcții speciale	1.1.2	0.00	0.00	0.00
313	Instalații de transmisie	1.1.3	0.00	0.00	0.00
314	Mașini și utilaje	1.1.4	3,631,708.76	3,771,142.86	3,771,142.86
315	Mijloace de transport	1.1.5	2,884,838.31	2,884,838.31	2,884,838.31
316	Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	1.1.6	1,884,195.03	2,073,833.28	2,073,833.28
317	Active nemateriale	1.1.7	1,061,332.60	1,340,222.70	1,340,222.70
318	Alte mijloace fixe	1.1.8	18,206.00	17,756.00	17,756.00
319	Investiții capitale în active în curs de execuție	1.1.9	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MIJLOACE FIXE (1.1.999=1.1.1+1.1.2+1.1.3+1.1.4+1.1.5+1.1.6+1.1.7+1.1.8+1.1.9)	1.1.999	9,480,280.70	10,087,793.15	10,087,793.15
39	UZURA MIJLOACELOR FIXE I AMORTIZAREA ACTIVELOR NEMATERIALE	1.2	X	X	X
391	Uzura mijloacelor fixe	1.2.1	6,494,904.44	7,034,239.42	7,034,239.42
392	Amortizarea activelor nemateriale	1.2.2	1,014,380.09	1,061,749.27	1,061,749.27
	TOTAL UZURA MIJLOACELOR FIXE I AMORTIZAREA ACTIVELOR NEMATERIALE (1.2.999=1.2.1+1.2.2)	1.2.999	7,509,284.53	8,095,988.69	8,095,988.69
	Valoarea de bilanț a mijloacelor fixe (1.3=1.1.999-1.2.999)	1.3	1,970,996.17	1,991,804.46	1,991,804.46
32	REZERVE MATERIALE ALE STATULUI	1.4	X	X	X
321	Rezerve materiale de stat	1.4.1	0.00	0.00	0.00
322	Rezerve de mobilizare	1.4.2	0.00	0.00	0.00
323	Alte rezerve materiale	1.4.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL REZERVE DE STAT (1.4.999=1.4.1+1.4.2+1.4.3)	1.4.999	0.00	0.00	0.00
33	STOCURI DE MATERIALE CIRCULANTE	1.5	X	X	X
331	Combustibil, carburanți și lubrifianți	1.5.1	2,007.00	1,551.03	1,551.03
332	Piese de schimb	1.5.2	92,725.98	90,155.00	90,155.00
333	Produse alimentare	1.5.3	0.00	0.00	0.00
334	Medicamente și materiale sanitare	1.5.4	0.00	223.42	223.42
335	Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	1.5.5	0.00	0.00	0.00
336	Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	1.5.6	190,624.08	201,113.43	201,113.43
337	Materiale de construcție	1.5.7	0.00	0.00	0.00
338	Accesorii de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	1.5.8	12,300.00	23,900.00	23,900.00
339	Alte materiale	1.5.9	145,995.15	213,828.64	213,828.64
	TOTAL STOCURI DE MATERIALE CIRCULANTE (1.5.999=1.5.1+1.5.2+1.5.3+1.5.4+1.5.5+1.5.6+1.5.7+1.5.8+1.5.9)	1.5.999	443,652.21	530,771.52	530,771.52
34	PRODUCIE ÎN CURS DE EXECUȚIE, PRODUSE I PRODUCIE FINITĂ, ANIMALE TINERE LA ÎNGRĂAT	1.6	X	X	X
341	Producție în curs de execuție	1.6.1	0.00	0.00	0.00
342	Animale tinere și la îngrășat	1.6.2	0.00	0.00	0.00
343	Produse finite ale unităților de producție	1.6.3	0.00	0.00	0.00
344	Producție finită a gospodăriilor agricole auxiliare	1.6.4	0.00	0.00	0.00
345	Produse semifabricate	1.6.5	0.00	0.00	0.00
	TOTAL PRODUCIE ÎN CURS DE EXECUȚIE, PRODUSE I PRODUCIE FINITĂ, ANIMALE TINERE LA ÎNGRĂAT (1.6.999=1.6.1+1.6.2+1.6.3+1.6.4+1.6.5)	1.6.999	0.00	0.00	0.00
35	MĂRFURI	1.7	X	X	X
351	Mărfuri	1.7.1	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MĂRFURI (1.7.999=1.7.1)	1.7.999	0.00	0.00	0.00
36	VALORI	1.8	X	X	X
361	Metale și pietre prețioase	1.8.1	0.00	0.00	0.00
362	Articole juvaere	1.8.2	0.00	0.00	0.00
363	Activele moștenirii culturale	1.8.3	0.00	0.00	0.00
364	Alte valori	1.8.4	0.00	0.00	0.00
	TOTAL VALORI (1.8.999=1.8.1+1.8.2+1.8.3+1.8.4)	1.8.999	0.00	0.00	0.00
37	ACTIVE NEPRODUCTIVE	1.9	X	X	X
371	Terenuri	1.9.1	0.00	0.00	0.00
372	Resurse naturale	1.9.2	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ACTIVE NEPRODUCTIVE	1.9.999	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ACTIVE NEFINANCIARE (2=1.3+1.4.999+1.5.999+1.6.999+1.7.999+1.8.999+1.9.999)	2	2,414,648.38	2,522,575.98	2,522,575.98
4	ACTIVE FINANCIARE	3	X	X	X
41	CREANE INTERNE	3.1	X	X	X
413	Valori mobiliare de stat (cu excepția acțiunilor) procurate pe piața primară	3.1.1	0.00	0.00	0.00
414	Garantii de stat interne	3.1.2	0.00	0.00	0.00
415	Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării	3.1.3	0.00	0.00	0.00
418	Alte creanțe interne ale bugetului	3.1.4	0.00	0.00	0.00
419	Alte creanțe ale instituțiilor bugetare	3.1.5	52,138.26	194,365.67	194,365.67
	TOTAL CREANE INTERNE (3.1.999=3.1.1+3.1.2+3.1.3+3.1.4+3.1.5)	3.1.999	52,138.26	194,365.67	194,365.67

42	DIFERENA DE CURS VALUTAR	3.2	X	X	X
421	Diferena de curs pozitivă	3.2.1	0.00	0.00	0.00
422	Diferenta de curs negativa	3.2.2	0.00	0.00	0.00
423	Diferena de curs pozitivă pentru mijloacele temporar intrate în posesia instituțiilor	3.2.3	0.00	0.00	0.00
424	Diferena de curs negativă pentru mijloacele temporar intrate în posesia instituțiilor	3.2.4	0.00	0.00	0.00
	TOTAL DIFERENA DE CURS VALUTAR (3.2.999=3.2.1+3.2.2+3.2.3+3.2.4)	3.2.999	0.00	0.00	0.00
43	MIJLOACE BĂNEȘTI	3.3	X	X	X
431	Conturi curente în sistemul trezorerial	3.3.1	0.00	0.00	0.00
432	Conturi curente în afara sistemului trezorerial	3.3.2	0.00	0.00	0.00
433	Depozite	3.3.3	0.00	0.00	0.00
434	Casa	3.3.4	0.00	0.00	0.00
435	Sume în drum	3.3.5	0.00	0.00	0.00
436	Acreditiv	3.3.6	0.00	0.00	0.00
439	Alte valori și mijloace bănești	3.3.7	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MIJLOACE BANETI (3.3.999=3.3.1+3.3.2+3.3.3+3.3.4+3.3.5+3.3.6+3.3.7)	3.3.999	0.00	0.00	0.00
44	CREDITE INTERNE ÎNTRE BUGETE	3.4	X	X	X
441	Credite între bugetul de stat i bugetele locale	3.4.1	0.00	0.00	0.00
442	Credite în cadrul bugetului consolidat central	3.4.2	0.00	0.00	0.00
443	Credite între bugetele locale în cadrul unei unităi administrativ-teritoriale	3.4.3	0.00	0.00	0.00
444	Credite între bugetele locale a diferitor unităi administrativ-teritoriale	3.4.4	0.00	0.00	0.00
	TOTAL CREDITE INTERNE ÎNTRE BUGETE (3.4.999=3.4.1+3.4.2+3.4.3+3.4.4)	3.4.999	0.00	0.00	0.00
45	CREDITE INTERNE INSTITUIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE	3.5	X	X	X
451	Credite instituțiilor nefinanciare	3.5.1	0.00	0.00	0.00
452	Credite instituțiilor financiare	3.5.2	0.00	0.00	0.00
	TOTAL CREDITE INTERNE INSTITUIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE (3.5.999=3.5.1+3.5.2)	3.5.999	0.00	0.00	0.00
46	IMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE	3.6	X	X	X
461	Imprumuturi recreditate între bugetul de stat i bugetele locale	3.6.1	0.00	0.00	0.00
463	Imprumuturi recreditate între bugetele locale în cadrul unei unităi administrativ-teritoriale	3.6.2	0.00	0.00	0.00
464	Imprumuturi recreditate între bugetele locale a diferitor unităi administrativ-teritoriale	3.6.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL IMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE (3.6.999=3.6.1+3.6.2+3.6.3)	3.6.999	0.00	0.00	0.00
47	IMPRUMUTURI REREDITATE INSTITUIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE	3.7	X	X	X
471	Imprumuturi recreditate instituțiilor nefinanciare	3.7.1	0.00	0.00	0.00
472	Imprumuturi recreditate instituțiilor financiare	3.7.2	0.00	0.00	0.00
	TOTAL IMPRUMUTURI REREDITATE INSTITUIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE (3.7.999=3.7.1+3.7.2)	3.7.999	0.00	0.00	0.00
48	CREANE EXTERNE	3.8	X	X	X
483	Valori mobiliare procurate pe piața externă	3.8.1	0.00	0.00	0.00
484	Garantii externe	3.8.2	0.00	0.00	0.00
485	Acțiuni și alte forme de participare în capital peste hotare	3.8.3	0.00	0.00	0.00
488	Alte creanțe externe ale bugetului	3.8.4	0.00	0.00	0.00
	TOTAL CREANE EXTERNE (3.8.999=3.8.1+3.8.2+3.8.3+3.8.4)	3.8.999	0.00	0.00	0.00
49	Credite externe	3.9	X	X	X
495	Credite externe acordate	3.9.1	0.00	0.00	0.00
	TOTAL CREDITE EXTERNE (3.9.999=3.9.1)	3.9.999	0.00	0.00	0.00
	TOTAL ACTIVE FINANCIARE (4=3.1.999+3.2.999+3.3.999+3.4.999+3.5.999+3.6.999+3.7.999+3.8.999+3.9.999)	4	52,138.26	194,365.67	194,365.67
	TOTAL ACTIV (5=2+4)	5	2,466,786.64	2,716,941.65	2,716,941.65
5	DATORII	6	X	X	X
51	DATORII INTERNE	6.1	X	X	X
513	Valori mobiliare de stat cu excepția acțiunilor	6.1.1	0.00	0.00	0.00
514	Garantii de stat interne	6.1.2	0.00	0.00	0.00
518	Alte datorii interne ale bugetului	6.1.3	0.00	0.00	0.00
519	Alte datorii ale instituțiilor bugetare	6.1.4	1,676,072.70	1,845,357.60	1,845,357.60
	TOTAL DATORII INTERNE (6.1.999=6.1.1+6.1.2+6.1.3+6.1.4)	6.1.999	1,676,072.70	1,845,357.60	1,845,357.60
54	IMPRUMUTURI INTERNE ÎNTRE BUGETE	6.2	X	X	X
541	Imprumuturi între bugetul de stat i bugetele locale	6.2.1	0.00	0.00	0.00
542	Imprumuturi în cadrul bugetului consolidat central	6.2.2	0.00	0.00	0.00
543	Imprumuturi între bugetele locale în cadrul unei unităi administrativ-teritoriale	6.2.3	0.00	0.00	0.00
544	Imprumuturi între bugetele locale a diferitor unităi administrativ-teritoriale	6.2.4	0.00	0.00	0.00
	TOTAL IMPRUMUTURI INTERNE ÎNTRE BUGETE (6.2.999=6.2.1+6.2.2+6.2.3+6.2.4)	6.2.999	0.00	0.00	0.00
55	IMPRUMUTURI INTERNE INSTITUIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE	6.3	X	X	X
551	Imprumuturi interne de la instituțiile nefinanciare	6.3.1	0.00	0.00	0.00
552	Imprumuturi interne de la instituțiile financiare	6.3.2	0.00	0.00	0.00
553	Imprumuturi de la Banca Națională a Moldovei cu garanția valorilor mobiliare de stat	6.3.3	0.00	0.00	0.00
554	Alte împrumuturi	6.3.4	0.00	0.00	0.00
555	Imprumuturi din disponibilul mijloacelor temporar intrate în posesia instituțiilor	6.3.5	0.00	0.00	0.00
	TOTAL IMPRUMUTURI INTERNE INSTITUIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE (6.3.999=6.3.1+6.3.2+6.3.3+6.3.4+6.3.5)	6.3.999	0.00	0.00	0.00
56	IMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE	6.4	X	X	X

561	Imprumuturi recreditate între bugetul de stat i bugetele locale	6.4.1	0.00	0.00	0.00
563	Imprumuturi recreditate între bugetele locale în cadrul unei unităi administrativ-teritoriale	6.4.2	0.00	0.00	0.00
564	Imprumuturi recreditate între bugetele locale ale diferitor unităi administrativ-teritoriale	6.4.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL IMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE (6.4.999=6.4.1+6.4.2+6.4.3)	6.4.999	0.00	0.00	0.00
57	IMPRUMUTURI INTERNE REREDITATE INSTITUIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE	6.5	X	X	X
571	Imprumuturi interne recreditate instituiilor nefinanciare	6.5.1	0.00	0.00	0.00
572	Imprumuturi recreditate instituiilor financiare	6.5.2	0.00	0.00	0.00
	TOTAL IMPRUMUTURI INTERNE REREDITATE INSTITUIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE (6.5.999=6.5.1+6.5.2)	6.5.999	0.00	0.00	0.00
58	DATORII EXTERNE	6.6	X	X	X
583	Valori mobiliare de stat emise pe piața externă	6.6.1	0.00	0.00	0.00
584	Garanii externe	6.6.2	0.00	0.00	0.00
588	Alte datorii externe ale bugetului	6.6.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL DATORII EXTERNE (6.6.999=6.6.1+6.6.2+6.6.3)	6.6.999	0.00	0.00	0.00
59	IMPRUMUTURI EXTERNE	6.7	X	X	X
595	Imprumuturi externe	6.7.1	0.00	0.00	0.00
	TOTAL IMPRUMUTURI EXTERNE (6.7.999=6.7.1)	6.7.999	0.00	0.00	0.00
	TOTAL DATORII (7=6.1.999+6.2.999+6.3.999+6.4.999+6.5.999+6.6.999+6.7.999)	7	1,676,072.70	1,845,357.60	1,845,357.60
6	MJLOACE TRANSMISE I PRIMATE ÎNTRE CONTURI	8	X	X	X
61	MJLOACE TRANSMISE I PRIMATE ÎNTRE CONTURI ÎN CADRUL BUGETULUI DE STAT I BUGETELOR LOCALE	8.1	X	X	X
611	Mijloace transmise /primite între Trezoreria de Stat și trezoreriile teritoriale	8.1.1	0.00	0.00	0.00
612	Mijloace transmise /primite între Trezoreria de Stat și instituții bugetare	8.1.2	0.00	0.00	0.00
613	Mijloace transmise /primite în cadrul unei instituții bugetare	8.1.3	0.00	0.00	0.00
614	Mijloace transmise /primite între diferite instituții bugetare	8.1.4	0.00	0.00	0.00
615	Mijloace transmise din solduri la începutul anului	8.1.5	0.00	0.00	0.00
616	Mijloace transmise/primite în cadrul unei institutii bugetare pentru mijloacele temporar intrate	8.1.6	0.00	0.00	0.00
619	Alte mijloace transmise /primite	8.1.7	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MJLOACE TRANSMISE I PRIMATE ÎNTRE CONTURI ÎN CADRUL BUGETULUI DE STAT I BUGETELOR LOCALE (8.1.999=8.1.1+8.1.2+8.1.3+8.1.4+8.1.5+8.1.6+8.1.7)	8.1.999	0.00	0.00	0.00
62	MJLOACE TRANSMISE I PRIMATE ÎNTRE CONTURI ÎN CADRUL BUGETULUI ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT	8.2	0.00	0.00	0.00
63	MJLOACE TRANSMISE I PRIMATE ÎNTRE CONTURI ÎN CADRUL FONDURILOR ASIGURĂRILOR OBLIGATORII DE ASISTENĂ MEDICALĂ	8.3	0.00	0.00	0.00
	TOTAL MJLOACE TRANSMISE I PRIMATE ÎNTRE CONTURI (9=8.1.999+8.2+8.3)	9	0.00	0.00	0.00
7	REZULTATE	10	X	X	X
71	REZULTATUL EXECUTĂRII DE CASĂ A BUGETELOR	10.1	X	X	X
711	Rezultatul executării de casă a bugetelor din anul curent	10.1.1	0.00	0.00	0.00
712	Rezultatul executării de casă a bugetelor din anii precedenți	10.1.2	0.00	0.00	0.00
713	Corectarea rezultatelor anilor precedenți ale executării de casă a bugetelor	10.1.3	0.00	0.00	0.00
714	Rezultatul executării de casă a mijloacelor temporar intrate în posesia instituiilor din anul curent	10.1.4	0.00	0.00	0.00
715	Rezultatul executării de casă a mijloacelor temporar intrate în posesia instituiilor din anii precedeni	10.1.5	0.00	0.00	0.00
	TOTAL REZULTATUL EXECUTĂRII DE CASĂ A BUGETELOR (10.1.999=10.1.1+10.1.2+10.1.3+10.1.4+10.1.5)	10.1.999	0.00	0.00	0.00
72	REZULTATUL FINANCIAR AL INSTITUIEI BUGETARE	10.2	X	X	X
721	Rezultatul financiar al instituției publice din anul curent	10.2.1	0.00	112,423.85	0.00
722	Rezultatul financiar al instituției publice din anii precedenți	10.2.2	790,713.94	790,713.94	871,584.05
723	Corectarea rezultatelor anilor precedeni ale instituiilor bugetare	10.2.3	0.00	-31,553.74	0.00
	TOTAL REZULTATUL FINANCIAR AL INSTITUIEI BUGETARE (10.2.999=10.2.1+10.2.2+10.2.3)	10.2.999	790,713.94	871,584.05	871,584.05
	TOTAL REZULTATE (11=10.1.999+10.2.999)	11	790,713.94	871,584.05	871,584.05
	TOTAL PASIV (12=7+9+11) (12=5)	12	2,466,786.64	2,716,941.65	2,716,941.65
8	CONTURI EXTRABILANIERE	13	X	X	X
811110	Creane privind creditarea bugetelor de alt nivel	13.1	0.00	0.00	0.00
811120	Creane privind creditarea instituiilor nefinanciare	13.2	0.00	0.00	0.00
811130	Creane privind creditarea altor instituii i organizaii	13.3	0.00	0.00	0.00
811140	Creane ale băncilor comerciale în proces de lichidare	13.4	0.00	0.00	0.00
811210	Creane privind garantiile pentru împrumuturile interne	13.5	0.00	0.00	0.00
811220	Creane privind garantiile pentru împrumuturile externe	13.6	0.00	0.00	0.00
811310	Creane ale bugetelor pentru împrumuturile recreditate din surse externe	13.7	0.00	0.00	0.00
811320	Creane ale instituiilor nefinanciare pentru împrumuturile recreditate din surse externe	13.8	0.00	0.00	0.00
811330	Creane ale instituiilor financiare pentru împrumuturile recreditate din surse externe	13.9	0.00	0.00	0.00
811410	Creane privind mijloacele băneți primite de la buget în baza hotărârilor rămase definitive ale instanelor judecătorești i apoi anulate	13.10	0.00	0.00	0.00
811420	Creane ale contribuabililor	13.11	0.00	0.00	0.00
811430	Creane privind cauiunile transferate	13.12	0.00	0.00	0.00
811460	Valoarea capitalului subscris în organizațiile internaionale în care Republica Moldova este membru achitat sub formă de paid-in	13.13	0.00	0.00	0.00
812110	Datoria bugetului de stat privind valorile mobiliare de stat emise pe piața primară	13.14	0.00	0.00	0.00
812120	Datoria bugetului de stat privind valorile mobiliare de stat convertite	13.15	0.00	0.00	0.00

812130	Datoria bugetului de stat privind valorile mobiliare de stat emise pentru unele scopuri stabilite de lege	13.16	0.00	0.00	0.00
812211	Datoria privind împrumuturile acordate de alte bugete	13.17	0.00	0.00	0.00
812212	Datoria privind împrumuturile acordate de instituii financiare	13.18	0.00	0.00	0.00
812213	Datoria privind alte împrumuturi	13.19	0.00	0.00	0.00
812221	Datoria privind împrumuturile externe acordate de alte state i organizaii internaionale	13.20	0.00	0.00	0.00
812222	Datoria privind împrumuturile externe acordate de organizaii financiare internaionale	13.21	0.00	0.00	0.00
812223	Datoria privind împrumuturile recreditate din surse externe	13.22	0.00	0.00	0.00
812229	Datoria privind alte împrumuturi exetrne	13.23	0.00	0.00	0.00
812330	Datoria privind transferurile peste hotare	13.24	0.00	0.00	0.00
812410	Datoria privind alte surse interne	13.25	0.00	0.00	0.00
812420	Datoria privind despăgubirile civile	13.26	0.00	0.00	0.00
812430	Datoria bugetului de stat privind soldul nefinanat al activității vamale din contul mijloacelor încasate pentru procedurile vamale	13.27	0.00	0.00	0.00
812440	Datoria bugetului de stat privind soldul mijloacelor in fondul rutier	13.28	0.00	0.00	0.00
812450	Datoria bugetului de stat privnd taxa pe valoarea adăugată	13.29	0.00	0.00	0.00
812460	Valoarea capitalului subscris în organizaiile internaionale în care Republica Moldova este membru	13.30	0.00	0.00	0.00
812490	Datoria bugetului de stat privind drepturile de import-export achitate in avans	13.31	0.00	0.00	0.00
821100	Angajamente ale bugetului de stat	13.32	0.00	0.00	0.00
821200	Angajamente ale bugetului asigurarii sociale de stat	13.33	0.00	0.00	0.00
821300	Angajamente ale fondurilor asigurarii obligatorii de asistenta medicala	13.34	0.00	0.00	0.00
821400	Angajamente ale bugetelor locale de nivelul II	13.35	0.00	0.00	0.00
821500	Angajamente ale bugetelor de nivelul I	13.36	0.00	0.00	0.00
822100	Active luate in locaiune/arenda	13.37	0.00	0.00	0.00
822210	Valori in marfuri si materiale primite in custodie	13.38	0.00	0.00	0.00
822220	Premii i cupe sportive transmisibile	13.39	0.00	0.00	0.00
822230	Valori primite in custodie de la condamnai	13.40	0.00	0.00	0.00
822300	Formulare de valori	13.41	0.00	0.00	0.00
822410	Restantele studenilor i elevilor pentru valorile materiale nerestituite	13.42	0.00	0.00	0.00
822420	Creane compromise decontate	13.43	0.00	0.00	0.00
822430	Datorii îngheate i ealonate conform actelor normative	13.44	0.00	0.00	0.00
822490	Alte datorii i restante extrabilaniere	13.45	0.00	0.00	0.00
822510	Creane privind mijloacele Fondului ecologic naional	13.46	0.00	0.00	0.00
822520	Creane aferente contractelor de parteneriat public-privat	13.47	0.00	0.00	0.00
822530	Active transmise partenerului privat	13.48	0.00	0.00	0.00
822610	Datoria faă de Fondul ecologic naional	13.49	0.00	0.00	0.00
822710	Creane privind lipsurile i delapidările de mijloace băneti i valori materiale aflate în organele de anchetă	13.50	0.00	0.00	0.00
822900	Alte conturi extrabilaniere	13.51	0.00	0.00	0.00
	TOTAL CONTURI EXTRABILANIERE (13.999=13.1+13.2+13.3+13.4+13.5+13.6+13.7+13.8+13.9+13.10+13.11+13.12+13.13+13.14+13.15+13.16+13.17+13.18+13.19+13.20+13.21+13.22+13.23+13.24+13.25+13.26+13.27+13.28+13.29+13.30+13.31+13.32+13.33+13.34+13.35+13.36+13.37+...+13.50+13.51)	13.999	0.00	0.00	0.00

Semnături

Şeful Instituției:

(nume, prenume) (semnătura)

Contabil Şef (şeful serviciului economic/financiar):

(nume, prenume) (semnătura)

Executor:

(nume, prenume) (semnătura)

**Raportul privind veniturile și cheltuielile
în perioada Tr.4-2020**

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
N/A N/A
Lei

Cod	Denumirea indicatorului	Codul rindului	Suma
1	2	3	4
100	Venituri (1=1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	1	24,810,164.33
110	IMPOZITE I TAXE(1.1=1.1.1+1.1.2+1.1.3+1.1.4)	1.1	0.00
111	Impozite pe venit	1.1.1	0.00
113	Impozite pe bunurile imobiliare	1.1.2	0.00
114	Impozite și taxe pe mărfuri și servicii	1.1.3	0.00
115	Taxe asupra comerțului exterior și operațiunilor externe	1.1.4	0.00
120	CONTRIBUII I PRIME DE ASIGURĂRI OBLIGATORII (1.2=1.2.1+1.2.2)	1.2	0.00
121	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	1.2.1	0.00
122	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	1.2.2	0.00
130	GRANTURI PRIMITE (1.3=1.3.1+1.3.2)	1.3	0.00
131	Granturi primite de la guvernele altor state	1.3.1	0.00
132	Granturi primite de la organizațiile internaționale	1.3.2	0.00
140	ALTE VENITURI (1.4=1.4.1+1.4.2+1.4.3+1.4.4+1.4.5+1.4.6)	1.4	24,810,164.33
141	Venituri din proprietate	1.4.1	0.00
142	Venituri din vânzarea marfurilor și serviciilor	1.4.2	493,857.73
143	Amenzi și sancțiuni	1.4.3	0.00
144	Donații voluntare	1.4.4	0.00
145	Alte venituri și venituri neidentificate	1.4.5	0.00
149	Alte venituri și finanțări	1.4.6	24,316,306.60
190	TRANSFERURI PRIMITE ÎN CADRUL BUGETULUI PUBLIC NAIONAL (1.5=1.5.1+1.5.2+1.5.3+1.5.4)	1.5	0.00
191	Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale	1.5.1	0.00
192	Transferuri primite în cadrul bugetului consolidat central	1.5.2	0.00
193	Transferuri primite între bugete locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	1.5.3	0.00
194	Transferuri primite între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	1.5.4	0.00
200	Cheltuieli(2=2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7+2.8+2.9)	2	24,697,740.48
210	CHELTUIELI DE PERSONAL (2.2=2.2.1+2.1.2)	2.1	17,448,101.43
211	Remunerarea muncii	2.1.1	13,684,908.57
212	Contribuții și prime de asigurări obligatorii	2.1.2	3,763,192.86
220	BUNURI I SERVICII (2.2=2.4.1+2.4.2+2.4.3)	2.2	6,206,021.49
221	Bunuri- cheltuieli privind utilizarea stocurilor	2.2.1	568,705.79
222	Servicii	2.2.2	5,637,315.70
230	CHELTUIELI PRIVIND DEPRECIEREA ACTIVELOR (2.3=2.3.1+2.3.2)	2.3	892,919.47
231	Cheltuieli privind uzura mijloacelor fixe	2.3.1	845,550.29
232	Cheltuieli privind amortizarea activelor nemateriale	2.3.2	47,369.18
240	DOBÎNZI (2.4=2.4.1+2.4.2+2.4.3)	2.4	0.00
241	Dobânzi achitate la datoria externă	2.4.1	0.00
242	Dobânzi achitate la datoria internă	2.4.2	0.00
243	Dobânzi la împrumuturile altor nivele ale sistemului bugetar	2.4.3	0.00
250	SUBSIDII (2.5=2.5.1+2.5.2+2.5.3+2.5.4)	2.5	0.00
251	Subsidii acordate întreprinderilor de stat și municipale	2.5.1	0.00
252	Subsidii acordate întreprinderilor private	2.5.2	0.00
253	Subsidii acordate organizațiilor obștești	2.5.3	0.00
254	Subsidii acordate autorităților/instituțiilor publice la autogestiuine	2.5.4	0.00
260	GRANTURI ACORDATE (2.6=2.6.1+2.6.2+2.6.3)	2.6	0.00
261	Granturi acordate guvernelor altor state	2.6.1	0.00
262	Granturi acordate organizațiilor internaționale	2.6.2	0.00
263	Granturi oferite persoanelor fizice	2.6.3	0.00
270	PRESTAII SOCIALE (2.7=2.7.1+2.7.2+2.7.3)	2.7	137,807.75
271	Prestații sociale	2.7.1	0.00
272	Prestații de asistență socială	2.7.2	0.00
273	Prestații sociale ale angajaților	2.7.3	137,807.75
280	ALTE CHELTUIELI (2.8=2.8.1+2.8.2+2.8.3)	2.8	12,890.34
281	Alte cheltuieli curente	2.8.1	0.00
282	Alte cheltuieli capitale	2.8.2	0.00
289	Alte cheltuieli ale instituțiilor bugetare	2.8.3	12,890.34
290	TRANSFERURI ACORDATE ÎN CADRUL BUGETULUI PUBLIC NAIONAL (2.9=2.9.1+2.9.2+2.9.3+2.9.4)	2.9	0.00
291	Transferuri acordate între bugetul de stat și bugetele locale	2.9.1	0.00
292	Transferuri acordate în cadrul bugetului consolidat central	2.9.2	0.00
293	Transferuri acordate între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	2.9.3	0.00
294	Transferuri acordate între bugetele locale a diferitor unități administrativ teritoriale	2.9.4	0.00
	Rezultatul anului curent (3=1-2)	3	112,423.85

Semnături

Șeful Instituției:

(nume, prenume) _____

(semnătura) _____

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

(nume, prenume) _____

(semnătura) _____

Executor:

(nume, prenume) _____

(semnătura) _____

**Raport privind fluxul mijloacelor banesti
în perioada Tr.4-2020**

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
N/A N/A
Lei

Cod	Denumirea indicatorului	Codul rindului	Suma
1	2	3	4
	ACTIVITATEA OPERATIONALA	1	X
100	VENITURI (2=2.1+2.2+2.3+2.4+2.5)	2	24,996,398.02
110	IMPOZITE ȘI TAXE (2.1=2.1.1+2.1.2+2.1.3+2.1.4)	2.1	0.00
111	Impozite pe venit	2.1.1	0.00
113	Impozite pe bunurile imobiliare	2.1.2	0.00
114	Impozite și taxe pe mărfuri și servicii	2.1.3	0.00
115	Taxe asupra comerțului exterior și operațiunilor externe	2.1.4	0.00
120	CONTRIBUȚII ȘI PRIME DE ASIGURĂRI OBLIGATORII (2.2=2.2.1+2.2.2)	2.2	0.00
121	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	2.2.1	0.00
122	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	2.2.2	0.00
130	GRANTURI PRIMITE (2.3=2.3.1+2.3.2)	2.3	0.00
131	Granturi primite da la guvernele altor state	2.3.1	0.00
132	Granturi primite de la organizațiile internaționale	2.3.2	0.00
140	ALTE VENITURI (2.4=2.4.1+2.4.2+2.4.3+2.4.4+2.4.5+2.4.6)	2.4	24,996,398.02
141	Venituri din proprietate	2.4.1	0.00
142	Venituri din vânzarea marfurilor și serviciilor	2.4.2	680,091.42
143	Amenzi și sancțiuni	2.4.3	0.00
144	Donații voluntare	2.4.4	0.00
145	Alte venituri și venituri neidentificate	2.4.5	0.00
149	Alte venituri și finanțări	2.4.6	24,316,306.60
190	TRANSFERURI PRIMITE ÎN CADRUL BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL (2.5=2.5.1+2.5.2+2.5.3+2.5.4)	2.5	
191	Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale	2.5.1	
192	Transferuri primite în cadrul bugetului consolidat central	2.5.2	
193	Transferuri primite între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	2.5.3	
194	Transferuri primite între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	2.5.4	
200	CHELTUIELI (3=3.1+3.2+3.3+3.4+3.5+3.6+3.7+3.8)	3	23,367,958.64
210	CHELTUIELI DE PERSONAL (3.1=3.1.1+3.1.2)	3.1	17,459,800.00
211	Remunerarea muncii	3.1.1	13,685,470.00
212	Contribuții și prime de asigurări obligatorii	3.1.2	3,774,330.00
220	BUNURI ȘI SERVICII (3.2=3.2.1)	3.2	5,769,426.15
222	Servicii	3.2.1	5,769,426.15
240	DOBÎNZI (3.3=3.3.1+3.3.2+3.3.3)	3.3	0.00
241	Dobânzi achitate la datoria externă	3.3.1	0.00
242	Dobânzi achitate la datoria internă	3.3.2	0.00
243	Dobânzi la împrumuturile altor nivele ale sistemului bugetar	3.3.3	0.00
250	SUBSIDII (3.4=3.4.1+3.4.2+3.4.3+3.4.4)	3.4	0.00
251	Subsidii întreprinderilor de stat și municipale	3.4.1	0.00
252	Subsidii întreprinderilor private	3.4.2	0.00
253	Subsidii organizațiilor obștești	3.4.3	0.00
254	Subsidii acordate autorităților/instituțiilor publice la autogestiune	3.4.4	0.00
260	GRANTURI ACORDATE (3.5=3.5.1+3.5.2+3.5.3)	3.5	0.00
261	Granturi acordate guvernelor altor state	3.5.1	0.00
262	Granturi acordate organizațiilor internaționale	3.5.2	0.00
263	Granturi oferite persoanelor fizice	3.5.3	
270	PRESTAȚII SOCIALE (3.6=3.6.1+3.6.2+3.6.3)	3.6	138,732.49
271	Prestații sociale	3.6.1	0.00
272	Prestații de asistență socială	3.6.2	0.00
273	Prestații sociale ale angajatorilor	3.6.3	138,732.49
280	ALTE CHELTUIELI (3.7=3.7.1+3.7.2)	3.7	0.00
281	Alte cheltuieli curente	3.7.1	0.00
282	Alte cheltuieli capitale	3.7.2	0.00
290	TRANSFERURI ACORDATE ÎN CADRUL BUGETULUI PUBLIC NAȚIONAL (3.8=3.8.1+3.8.2+3.8.3+3.8.4)	3.8	0.00
291	Transferuri acordate între bugetul de stat și bugetele locale	3.8.1	0.00
292	Transferuri acordate în cadrul bugetului consolidat central	3.8.2	0.00
293	Transferuri acordate între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	3.8.3	0.00
294	Transferuri acordate între bugetele locale diferitor unități administrativ-teritoriale	3.8.4	0.00
	Fluxul net al activității operaționale(4=2-3)	4	1,628,439.38
	ACTIVITATEA INVESTIȚIONALĂ	5	X
300	ACTIVE NEFINANCIARE	6	X
	Procurări de Active Nefinanciare (6.1=6.1.1+6.1.2+6.1.3+6.1.4+6.1.5+6.1.6+6.1.7)	6.1	1,628,439.38
310	MIJLOACE FIXE (6.1.1=6.1.1.1+6.1.1.2+6.1.1.3+6.1.1.4+6.1.1.5+6.1.1.6+6.1.1.7+6.1.1.8+6.1.1.9)	6.1.1	922,612.10
311	Clădiri	6.1.1.1	0.00
312	Construcții speciale	6.1.1.2	0.00
313	Instalații de transmisie	6.1.1.3	0.00
314	Mașini și utilaje	6.1.1.4	409,431.00
315	Mijloace de transport	6.1.1.5	0.00
316	Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	6.1.1.6	234,291.00
317	Active nemateriale	6.1.1.7	278,890.10
318	Alte mijloace fixe	6.1.1.8	0.00
319	Investiții capitale în active în curs de execuție	6.1.1.9	0.00
320	REZERVELE MATERIALE ALE STATULUI (6.1.2=6.1.2.1+6.1.2.2+6.1.2.3)	6.1.2	0.00
321	Rezerve materiale de stat strategice	6.1.2.1	0.00

322	Rezerve de mobilizare	6.1.2.2	0.00
323	Alte rezerve strategice	6.1.2.3	0.00
330	STOCURI DE MATERIALE CIRCULANTE (6.1.3=6.1.3.1+6.1.3.2+6.1.3.3+6.1.3.4+6.1.3.5+6.1.3.6+6.1.3.7+6.1.3.8+6.1.3.9)	6.1.3	705,827.28
331	Combustibil, carburanți și lubrifianți	6.1.3.1	267,254.03
332	Piese de schimb	6.1.3.2	42,875.20
333	Produse alimentare	6.1.3.3	0.00
334	Medicamente și materiale sanitare	6.1.3.4	4,035.76
335	Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	6.1.3.5	0.00
336	Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	6.1.3.6	240,294.19
337	Materiale de construcție	6.1.3.7	0.00
338	Accesorii de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	6.1.3.8	11,600.00
339	Alte materiale	6.1.3.9	139,768.10
340	PRODUCȚIE ÎN CURS DE EXECUȚIE, PRODUSE ȘI PRODUCȚIE FINITĂ, ANIMALE TINERE LA ÎNGRĂȘAT (6.1.4=6.1.4.1+6.1.4.2+6.1.4.3+6.1.4.4+6.1.4.5)	6.1.4	0.00
341	Producție în curs de execuție	6.1.4.1	0.00
342	Animale tinere și la îngrășat	6.1.4.2	0.00
343	Produse finite ale atelierelor de producție (atelier didactice)	6.1.4.3	0.00
344	Producție finită a gospodăriilor agricole auxiliare	6.1.4.4	0.00
345	Produse semifabricate	6.1.4.5	0.00
350	MĂRFURI (6.2.5=6.2.5.1)	6.1.5	0.00
351	Mărfuri	6.1.5.1	0.00
360	VALORI (6.1.6=6.1.6.1+6.1.6.2+6.1.6.3+6.1.6.4)	6.1.6	0.00
361	Metale și pietre prețioase	6.1.6.1	0.00
362	Articole juvaere	6.1.6.2	0.00
363	Activele moștenirii culturale	6.1.6.3	0.00
364	Alte valori	6.1.6.4	0.00
370	ACTIVE NEPRODUCTIVE (6.1.7=6.1.7.1+6.1.7.2)	6.1.7	0.00
371	Terenuri	6.1.7.1	0.00
372	Resurse naturale	6.1.7.2	0.00
	Realizarea de active nefinanciare (6.2=6.2.1+6.2.2+6.2.3+6.2.4+6.2.5+6.2.6+6.2.7)	6.2	0.00
310	MIJLOACE FIXE (6.2.1=6.2.1.1+6.2.1.2+6.2.1.3+6.2.1.4+6.2.1.5+6.2.1.6+6.2.1.7+6.2.1.8+6.2.1.9)	6.2.1	
311	Cădiri	6.2.1.1	0.00
312	Construcții speciale	6.2.1.2	0.00
313	Instalații de transmisie	6.2.1.3	0.00
314	Mașini și utilaje	6.2.1.4	0.00
315	Mijloace de transport	6.2.1.5	0.00
316	Unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc	6.2.1.6	0.00
317	Active nemateriale	6.2.1.7	0.00
318	Alte mijloace fixe	6.2.1.8	0.00
319	Investiții capitale în active în curs de execuție	6.2.1.9	0.00
320	REZERVELE MATERIALE ALE STATULUI (6.2.2=6.2.2.1+6.2.2.2+6.2.2.3)	6.2.2	
321	Rezerve de stat strategice	6.2.2.1	0.00
322	Rezerve de mobilizare	6.2.2.2	0.00
323	Alte rezerve strategice	6.2.2.3	0.00
330	STOCURI DE MATERIALE CIRCULANTE (6.2.3=6.2.3.1+6.2.3.2+6.2.3.3+6.2.3.4+6.2.3.5+6.2.3.6+6.2.3.7+6.2.3.8+6.2.3.9)	6.2.3	
331	Combustibil, carburanți și lubrifianți	6.2.3.1	0.00
332	Piese de schimb	6.2.3.2	0.00
333	Produse alimentare	6.2.3.3	0.00
334	Medicamente și materiale sanitare	6.2.3.4	0.00
335	Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	6.2.3.5	0.00
336	Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	6.2.3.6	0.00
337	Materiale de construcție	6.2.3.7	0.00
338	Accesorii de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	6.2.3.8	0.00
339	Alte materiale	6.2.3.9	0.00
340	PRODUCȚIE ÎN CURS DE EXECUȚIE, PRODUSE ȘI PRODUCȚIE FINITĂ, ANIMALE TINERE LA ÎNGRĂȘAT (6.2.4=6.2.4.1+6.2.4.2+6.2.4.3+6.2.4.4+6.2.4.5)	6.2.4	
341	Producție în curs de execuție	6.2.4.1	0.00
342	Animale tinere și la îngrășat	6.2.4.2	0.00
343	Produse și producție finită	6.2.4.3	0.00
344	Producție finită a gospodăriilor agricole auxiliare	6.2.4.4	0.00
345	Produse semifabricate	6.2.4.5	0.00
350	MĂRFURI (6.2.5=6.2.5.1)	6.2.5	
351	Mărfuri	6.2.5.1	0.00
360	VALORI (6.2.6=6.2.6.1+6.2.6.2+6.2.6.3+6.2.6.4)	6.2.6	
361	Metale și pietre prețioase	6.2.6.1	0.00
362	Articole juvaere	6.2.6.2	0.00
363	Activele moștenirii culturale	6.2.6.3	0.00
364	Alte valori	6.2.6.4	0.00
370	ACTIVE NEPRODUCTIVE (6.2.7=6.2.7.1+6.2.7.2)	6.2.7	
371	Terenuri	6.2.7.1	0.00
372	Resurse naturale	6.2.7.2	0.00
	Fluxul net al activității investiționale(7=6.2-6.1)	7	-1,628,439.38
	Activitatea financiară (altele decât mijloacele bănești)	8	X
400	Valoarea netă a ACTIVELEOR FINANCIARE (9=9.1+9.2+9.3+9.4+9.5+9.6+9.7)	9	0.00
410	CREANȚE INTERNE (9.1=9.1.1+9.1.2+9.1.3+9.1.4)	9.1	0.00
413	Valori mobiliare de stat (cu excepția acțiunilor) procurate pe piața primară	9.1.1	0.00
414	Garantii de stat interne	9.1.2	0.00
415	Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării	9.1.3	0.00
418	Alte creanțe interne ale bugetului	9.1.4	0.00
440	CREDITE INTERNE ÎNTRU BUGETE (9.2=9.2.1+9.2.2+9.2.3+9.2.4)	9.2	
441	Credite între bugetul de stat și bugetele locale	9.2.1	0.00
442	Credite în cadrul bugetului consolidat	9.2.2	0.00

443	Credite între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	9.2.3	
444	Credite între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	9.2.4	
450	CREDITE INTERNE INSTITUTIILOR FINANCIARE I NEFINANCIARE (9.3=9.3.1+9.3.2)	9.3	
451	Credite instituțiilor nefinanciare	9.3.1	
452	Credite instituțiilor financiare	9.3.2	
460	IMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE (9.4=9.4.1+9.4.2+9.4.3)	9.4	
461	Imprumuturi recreditate între bugetul de stat și bugetele locale	9.4.1	
463	Imprumuturi recreditate între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	9.4.2	
464	Imprumuturi recreditate între bugetele locale ale diferitor unități administrativ-teritoriale	9.4.3	
470	IMPRUMUTURI INSTITUTIILOR FINANCIARE SI NEFINANCIARE (9.5=9.5.1+9.5.2)	9.5	
471	Imprumuturi recreditate instituțiilor nefinanciare	9.5.1	
472	Imprumuturi recreditate instituțiilor financiare	9.5.2	
480	CREANȚE EXTERNE (9.6=9.6.1+9.6.2+9.6.3+9.6.4)	9.6	0.00
483	Valori mobiliare procurate pe piața externă	9.6.1	0.00
484	Garantii externe	9.6.2	0.00
485	Acțiuni și alte forme de participare în capital peste hotare	9.6.3	0.00
488	Alte creanțe externe ale bugetului	9.6.4	0.00
490	CREDITE EXTERNE (9.7=9.7.1)	9.7	
495	Credite externe acordate	9.7.1	
500	Valoarea netă a DATORILOR (10=10.1+10.2+10.3+10.4+10.5+10.6+10.7)	10	0.00
510	DATORII INTERNE (10.1=10.1.1+10.1.2+10.1.3)	10.1	0.00
513	Valori mobiliare de stat cu excepția acțiunilor	10.1.1	0.00
514	Garantii interne de stat	10.1.2	0.00
518	Alte datorii interne ale bugetului	10.1.3	0.00
540	IMPRUMUTURI INTERNE ÎNTRE BUGETE (10.2=10.2.1+10.2.2+10.2.3+10.2.4)	10.2	
541	Imprumuturi între bugetul de stat și bugetele locale	10.2.1	
542	Imprumuturi în cadrul bugetului consolidat central	10.2.2	
543	Imprumuturi între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	10.2.3	
544	Imprumuturi între bugetele locale a diferitor unități administrativ-teritoriale	10.2.4	
550	IMPRUMUTURI INTERNE INSTITUTIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE (10.3=10.3.1+10.3.2+10.3.3+10.3.4+10.3.5)	10.3	
551	Imprumuturi interne instituțiilor nefinanciare	10.3.1	
552	Imprumuturi interne instituțiilor financiare	10.3.2	
553	Imprumuturi de la Banca Națională a Moldovei cu garanția valorilor mobiliare de stat	10.3.3	
554	Alte împrumuturi	10.3.4	
555	Imprumuturi din disponibilul mijloacelor temporar intrate în posesia instituțiilor	10.3.5	
560	IMPRUMUTURI REREDITATE INTERNE ÎNTRE BUGETE (10.4=10.4.1+10.4.2+10.4.3)	10.4	
561	Imprumuturi recreditate între bugetul de stat și bugetele locale	10.4.1	
563	Imprumuturi recreditate între bugetele locale în cadrul unei unități administrativ-teritoriale	10.4.2	0.00
564	Imprumuturi recreditate între bugetele locale ale diferitor unități administrativ-teritoriale	10.4.3	
570	IMPRUMUTURI INTERNE REREDITATE INSTITUTIILOR NEFINANCIARE I FINANCIARE (10.5=10.5.1+10.5.2)	10.5	
571	Imprumuturi interne recreditate instituțiilor nefinanciare	10.5.1	
572	Imprumuturi recreditate instituțiilor financiare	10.5.2	
580	DATORII EXTERNE (10.6=10.6.1+10.6.2+10.6.3)	10.6	0.00
583	Valori mobiliare de stat emise pe piața externă	10.6.1	0.00
584	Garantii externe	10.6.2	0.00
588	Alte datorii externe ale bugetului	10.6.3	0.00
590	IMPRUMUTURI EXTERNE (10.7=10.7.1)	10.7	
595	Imprumuturi externe	10.7.1	
	Fluxul net al activității financiare (11=10+9)	11	0.00
42	DIFERENȚA DE CURS VALUTAR (suma netă 421-422)	12	0.00
90	MODIFICAREA SOLDULUI DE MIJLOACE BĂNETI (13=14+15-16)	13	0.00
91	MIJLOACE BĂNETI LA ÎNCEPUTUL PERIOADEI	14	0.00
92	CORECTAREA SOLDULUI DE MIJLOACE BĂNEȘTI	15	
93	MIJLOACE BĂNETI LA SFÎRITUL PERIOADEI (16=4+7+11+12+14+15)	16	

Semnături

Șeful Instituției:

(nume, prenume)

(semnătura)

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

(nume, prenume)

(semnătura)

Executor:

(nume, prenume)

(semnătura)

Raport privind executarea bugetului
în perioada Tr.4-2020

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
N/A N/A
Lei

Denumirea indicatorului	Codul rindului	ECO k1-k6	Aprobat initial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv creane cu termen de achitare expirat	Inclusiv datorii cu termen de achitare expirat
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I. VENITURI, TOTAL	1		24,311,900.00	25,042,400.00	24,996,398.02	24,810,164.33	0.00	525,002.10	0.00	0.00
	1.1	111								
	1.1.0									
	1.2	113								
	1.2.0									
	1.3	114								
	1.3.0									
	1.4	115								
	1.4.0									
	1.5	131								
	1.5.0									
	1.6	132								
	1.6.0									
	1.7	141								
	1.7.0									
	1.8	142	350,000.00	430,000.00	680,091.42	493,857.73	0.00	525,002.10	0.00	0.00
	1.8.0									
Incasari de la prestarea serviciilor cu plata	1.8.0	142310	350,000.00	425,000.00	675,104.00	488,870.31	0.00	525,002.10	0.00	0.00
Plata pentru locatiunea bunurilor patrimoniului public	1.8.0	142320	0.00	5,000.00	4,987.42	4,987.42	0.00	0.00	0.00	0.00
	1.9	143								
	1.9.0									
	1.10	144								
	1.10.0									
	1.11	145								
	1.11.0									
	1.12	149	23,961,900.00	24,612,400.00	24,316,306.60	24,316,306.60	0.00	0.00	0.00	0.00
	1.12.0									
Finantare de la buget	1.12.0	149800	23,961,900.00	24,612,400.00	24,316,306.60	24,316,306.60	0.00	0.00	0.00	0.00
	1.13	191					X	X	X	X
	1.13.0						X	X	X	X
	1.14	192					X	X	X	X
	1.14.0						X	X	X	X
	1.15	193					X	X	X	X
	1.15.0						X	X	X	X
	1.16	194					X	X	X	X
	1.16.0						X	X	X	X
II. CHELTUIELI, TOTAL	2		23,692,400.00	23,409,396.00	23,367,958.64	24,697,740.48	141,941.32	1,320,205.50	0.00	0.00
	2.1	211	13,181,700.00	13,685,470.00	13,685,470.00	13,684,908.57	0.00	1,070,900.80	0.00	0.00
	2.1.0									
Salariul de baza	2.1.0	211110	0.00	0.00	0.00	10,491,821.07	0.00	0.00	0.00	0.00
Sporuri și suplimente la salariul de baza	2.1.0	211120	0.00	0.00	0.00	2,208,013.14	0.00	0.00	0.00	0.00
Premieri	2.1.0	211140	0.00	0.00	0.00	985,074.36	0.00	0.00	0.00	0.00

Remunerarea muncii angajatilor conform statelor	2.1.0	211180	13,181,700.00	13,685,470.00	13,685,470.00	0.00	0.00	1,070,900.80	0.00	0.00
	2.2	212	3,547,600.00	3,774,330.00	3,774,330.00	3,763,192.86	3.26	244,236.85	0.00	0.00
	2.2.0									
Contributii de asigurari sociale de stat obligatorii	2.2.0	212100	2,967,100.00	3,148,640.00	3,148,640.00	3,147,529.15	0.00	244,236.85	0.00	0.00
Prime de asigurare obligatorie de asistenta medicala achitate de angajatori și angajati pe teritoriul tarii	2.2.0	212210	580,500.00	625,690.00	625,690.00	615,663.71	3.26	0.00	0.00	0.00
	2.3	221	X	X	X	568,705.79	X	X	X	X
	2.3.0		X	X	X		X	X	X	X
Cheltuieli privind utilizarea combustibilului, carburantilor și lubrifiantilor	2.3.0	221110	X	X	X	215,223.82	X	X	X	X
Cheltuieli privind utilizarea pieselor de schimb	2.3.0	221120	X	X	X	47,669.18	X	X	X	X
Cheltuieli privind utilizarea medicamentelor și materialelor sanitare	2.3.0	221140	X	X	X	3,812.34	X	X	X	X
Cheltuieli privind utilizarea materialelor de uz gospodaresc și rechizitelor de birou	2.3.0	221160	X	X	X	229,954.84	X	X	X	X
Cheltuieli privind utilizarea altor materiale	2.3.0	221190	X	X	X	72,045.61	X	X	X	X
	2.4	222	6,883,100.00	5,810,862.00	5,769,426.15	5,637,315.70	141,938.06	697.45	0.00	0.00
	2.4.0									
Servicii informatonale	2.4.0	222210	150,000.00	302,664.00	300,191.56	245,284.16	55,007.40	100.00	0.00	0.00
Servicii de telecomunicatii	2.4.0	222220	106,000.00	75,900.00	75,858.81	75,498.45	1,045.29	0.00	0.00	0.00
Servicii de locatiune	2.4.0	222300	5,154,200.00	4,795,319.00	4,786,541.19	4,783,942.87	311.18	163.45	0.00	0.00
Servicii de transport	2.4.0	222400	50,500.00	25,718.00	25,716.29	25,716.29	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de reparatii curente	2.4.0	222500	352,300.00	128,932.00	128,931.70	130,915.70	300.00	0.00	0.00	0.00
Formare profesionala	2.4.0	222600	0.00	97,917.00	97,917.00	37,521.00	60,396.00	0.00	0.00	0.00
Deplasari de serviciu in interiorul tarii	2.4.0	222710	10,000.00	7,130.00	7,129.86	7,129.86	0.00	0.00	0.00	0.00
Deplasari de serviciu peste hotare	2.4.0	222720	635,000.00	41,567.00	11,427.05	11,427.05	728.19	0.00	0.00	0.00
Servicii editoriale	2.4.0	222910	15,000.00	2,248.00	2,248.00	2,248.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de protocol	2.4.0	222920	10,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de paza	2.4.0	222940	30,000.00	22,800.00	22,800.00	22,800.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii bancare	2.4.0	222970	600.00	550.00	550.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii postale si servicii de distribuire a drepturilor sociale	2.4.0	222980	54,200.00	52,063.00	52,062.35	34,986.00	24,150.00	0.00	0.00	0.00
Servicii neatribuite altor aliniate	2.4.0	222990	315,300.00	258,054.00	258,052.34	259,846.32	0.00	434.00	0.00	0.00
	2.5	231	X	X	X	845,550.29	X	X	X	X
	2.5.0		X	X	X		X	X	X	X
Cheltuielir privind uzura mașinilor și utilajelor	2.5.0	231400	X	X	X	415,825.36	X	X	X	X
Cheltuieli privind uzura mijloacelor de transport	2.5.0	231500	X	X	X	272,486.49	X	X	X	X
Cheltuieli privind uzura uneltelor și sculelor, inventarului de productie și gospodaresc	2.5.0	231600	X	X	X	153,687.24	X	X	X	X
Cheltuieli privind uzura altor mijloace fixe	2.5.0	231900	X	X	X	3,551.20	X	X	X	X
	2.6	232	X	X	X	47,369.18	X	X	X	X
	2.6.0		X	X	X		X	X	X	X
Cheltuieli privind amortizarea activelor nemateriale	2.6.0	232000	X	X	X	47,369.18	X	X	X	X
	2.7	241								
	2.7.0									
	2.8	242								

	2.8.0									
	2.9	243								
	2.9.0									
	2.10	251								
	2.10.0									
	2.11	252								
	2.11.0									
	2.12	253								
	2.12.0									
	2.13	254								
	2.13.0									
	2.14	261								
	2.14.0									
	2.15	262								
	2.15.0									
	2.16	263								
	2.16.0									
	2.17	271								
	2.17.0									
	2.18	272								
	2.18.0									
	2.19	273	80,000.00	138,734.00	138,732.49	137,807.75	0.00	4,370.40	0.00	0.00
	2.19.0									
Indemnizatii la incetarea actiunii contractului de munca	2.19.0	273200	0.00	48,033.00	48,032.46	42,737.31	0.00	0.00	0.00	0.00
Indemnizatii pentru incapacitatea temporara de munca achitate din mijloacele financiare ale angajatorului	2.19.0	273500	80,000.00	90,701.00	90,700.03	95,070.44	0.00	4,370.40	0.00	0.00
	2.20	281								
	2.20.0									
	2.21	282								
	2.21.0									
	2.22	289	0.00	0.00	0.00	12,890.34	0.00	0.00	0.00	0.00
	2.22.0									
Cheltuieli privind iesirea activelor	2.22.0	289100	0.00	0.00	0.00	12,890.34	0.00	0.00	0.00	0.00
	2.23	291					X	X	X	X
	2.23.0						X	X	X	X
	2.24	292					X	X	X	X
	2.24.0						X	X	X	X
	2.25	293					X	X	X	X
	2.25.0						X	X	X	X
	2.26	294					X	X	X	X
	2.26.0						X	X	X	X
Sold operaional (3=1-2)	3		619,500.00	1,633,004.00	1,628,439.38	112,423.85	X	X	X	X
III. ACTIVE NEFINANCIARE	4		619,500.00	1,633,004.00	1,628,439.38	X	52,424.35	150.00	9.00	0.00
	4.1	311				X				
	4.1.0					X				
	4.2	312				X				
	4.2.0					X				
	4.3	313				X				
	4.3.0					X				
	4.4	314	0.00	409,431.00	409,431.00	X	9.00	0.00	9.00	0.00
	4.4.0					X				
Procurarea masinilor si utilajelor	4.4.0	314110	0.00	409,431.00	409,431.00	X	9.00	0.00	9.00	0.00
	4.5	315				X				
	4.5.0					X				
	4.6	316	0.00	234,291.00	234,291.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00

	4.6.0						X				
Procurarea uneltelor și sculelor. inventarului de producere și gospodaresc	4.6.0	316110	0.00	234,291.00	234,291.00		X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.7	317	0.00	281,704.00	278,890.10		X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.7.0						X				
Procurarea activelor nemateriale	4.7.0	317110	0.00	281,704.00	278,890.10		X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.8	318					X				
	4.8.0						X				
	4.9	319					X				
	4.9.0						X				
	4.10	321					X				
	4.10.0						X				
	4.11	322					X				
	4.11.0						X				
	4.12	323					X				
	4.12.0						X				
	4.13	331	317,500.00	267,255.00	267,254.03		X	52,286.35	0.00	0.00	0.00
	4.13.0						X				
Procurarea combustibilului. carburantilor și lubrifiantilor	4.13.0	331110	317,500.00	267,255.00	267,254.03		X	52,286.35	0.00	0.00	0.00
	4.14	332	0.00	42,876.00	42,875.20		X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.14.0						X				
Procurarea pieselor de schimb	4.14.0	332110	0.00	42,876.00	42,875.20		X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.15	333					X				
	4.15.0						X				
	4.16	334	10,000.00	4,036.00	4,035.76		X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.16.0						X				
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	4.16.0	334110	10,000.00	4,036.00	4,035.76		X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.17	335					X				
	4.17.0						X				
	4.18	336	212,000.00	241,811.00	240,294.19		X	0.00	150.00	0.00	0.00
	4.18.0						X				
Procurarea materialelor de uz gospodaresc și rechizitelor de birou	4.18.0	336110	212,000.00	241,811.00	240,294.19		X	0.00	150.00	0.00	0.00
	4.19	337					X				
	4.19.0						X				
	4.20	338	0.00	11,600.00	11,600.00		X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.20.0						X				
Procurarea accesoriilor de pat. imbracamintei. incaltamintei	4.20.0	338110	0.00	11,600.00	11,600.00		X	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.21	339	80,000.00	140,000.00	139,768.10		X	129.00	0.00	0.00	0.00
	4.21.0						X				
Procurarea altor materiale	4.21.0	339110	80,000.00	140,000.00	139,768.10		X	129.00	0.00	0.00	0.00
	4.22	341					X				
	4.22.0						X				
	4.23	342					X				
	4.23.0						X				
	4.24	343					X				
	4.24.0						X				
	4.25	344					X				
	4.25.0						X				
	4.26	345					X				
	4.26.0						X				
	4.27	351					X				
	4.27.0						X				
	4.28	361					X				

	4.28.0					X				
	4.29	362				X				
	4.29.0					X				
	4.30	363				X				
	4.30.0					X				
	4.31	364				X				
	4.31.0					X				
	4.32	371				X				
	4.32.0					X				
	4.33	372				X				
	4.33.0					X				
SOLD BUGETAR (DEFICIT/EXCEDENT)	5			0.00	112,423.85		X	X	X	X
IV. ACTIVE FINANCIARE	6			0.00		X	X	X	X	X
	6.1	413				X	X	X	X	X
	6.1.0					X	X	X	X	X
	6.2	414				X	X	X	X	X
	6.2.0					X	X	X	X	X
	6.3	415				X	X	X	X	X
	6.3.0					X	X	X	X	X
	6.4	418				X	X	X	X	X
	6.4.0					X	X	X	X	X
	6.5	421				X	X	X	X	X
	6.5.0					X	X	X	X	X
	6.6	422				X	X	X	X	X
	6.6.0					X	X	X	X	X
	6.7	441				X	X	X	X	X
	6.7.0					X	X	X	X	X
	6.8	442				X	X	X	X	X
	6.8.0					X	X	X	X	X
	6.9	443				X	X	X	X	X
	6.9.0					X	X	X	X	X
	6.10	444				X	X	X	X	X
	6.10.0					X	X	X	X	X
	6.11	451				X	X	X	X	X
	6.11.0					X	X	X	X	X
	6.12	452				X	X	X	X	X
	6.12.0					X	X	X	X	X
	6.13	461				X	X	X	X	X
	6.13.0					X	X	X	X	X
	6.14	463				X	X	X	X	X
	6.14.0					X	X	X	X	X
	6.15	464				X	X	X	X	X
	6.15.0					X	X	X	X	X
	6.16	471				X	X	X	X	X
	6.16.0					X	X	X	X	X
	6.17	472				X	X	X	X	X
	6.17.0					X	X	X	X	X
	6.18	483				X	X	X	X	X
	6.18.0					X	X	X	X	X
	6.19	484				X	X	X	X	X
	6.19.0					X	X	X	X	X
	6.20	485				X	X	X	X	X
	6.20.0					X	X	X	X	X
	6.21	488				X	X	X	X	X
	6.21.0					X	X	X	X	X
	6.22	495				X	X	X	X	X

	6.22.0					X	X	X	X	X
V. DATORII	7				0.00	X	X	X	X	X
	7.1	513				X	X	X	X	X
	7.1.0					X	X	X	X	X
	7.2	514				X	X	X	X	X
	7.2.0					X	X	X	X	X
	7.3	518				X	X	X	X	X
	7.3.0					X	X	X	X	X
	7.4	541				X	X	X	X	X
	7.4.0					X	X	X	X	X
	7.5	542				X	X	X	X	X
	7.5.0					X	X	X	X	X
	7.6	543				X	X	X	X	X
	7.6.0					X	X	X	X	X
	7.7	544				X	X	X	X	X
	7.7.0					X	X	X	X	X
	7.8	551				X	X	X	X	X
	7.8.0					X	X	X	X	X
	7.9	552				X	X	X	X	X
	7.9.0					X	X	X	X	X
	7.10	553				X	X	X	X	X
	7.10.0					X	X	X	X	X
	7.11	554				X	X	X	X	X
	7.11.0					X	X	X	X	X
	7.12	555				X	X	X	X	X
	7.12.0					X	X	X	X	X
	7.13	561				X	X	X	X	X
	7.13.0					X	X	X	X	X
	7.14	563				X	X	X	X	X
	7.14.0					X	X	X	X	X
	7.15	564				X	X	X	X	X
	7.15.0					X	X	X	X	X
	7.16	571				X	X	X	X	X
	7.16.0					X	X	X	X	X
	7.17	572				X	X	X	X	X
	7.17.0					X	X	X	X	X
	7.18	583				X	X	X	X	X
	7.18.0					X	X	X	X	X
	7.19	584				X	X	X	X	X
	7.19.0					X	X	X	X	X
	7.20	588				X	X	X	X	X
	7.20.0					X	X	X	X	X
	7.21	595				X	X	X	X	X
	7.21.0					X	X	X	X	X
Modificarea soldului	8				0.00	112,423.85	X	X	X	X
Soldul la începutul perioadei de gestiune	9				0.00	790,713.94	X	X	X	X
Corectarea soldului la începutul perioadei de gestiune	10				0.00	-31,553.74	X	X	X	X
Soldul la sfîrşitul perioadei de gestiune	11				0.00	871,584.05	X	X	X	X

Nota: În cazul în care indicii clasificăției economice nu si-au găsit reflectarea în formular, ei se vor înscrie în rîndurile libere.

Semnături

Şeful Instituției:

Contabil Şef (şeful serviciului economic/financiar):

(nume, prenume)

(nume, prenume)

(semnătura)

(semnătura)

Executor:

(nume, prenume)

(semnătura)

**Informaie privind circulaia mijloacelor fixe, uzura mijloacelor fixe i amortizarea activelor nemateriale
în perioada Tr.4-2020**

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
N/A N/A
Lei

Cod	Denumirea indicatorului	Codul rîndului	Soldul mijloacelor fixe i a activelor nemateriale la situaia de 01.01	Total majorarea valorii mijloacelor fixe	Procurari	Din contul investițiilor or capitale	Reparatii capitale	Primit cu titlul gratuit	Mijloac e fixe primite ca donaie, sponso rizare, ajutoar e umanit are	Alte majo rari	Reeva luarea	Total micorarea valorii mijloacelor fixe	Din contul investițiilor or capitale	Mijlo ace fixe reali zate	Tran smis e cu titlul gratuit	Mijloace fixe casate sau trecute la pierderi	Reev aluare a (-)	Trans mise la teri	Alte micorări	Soldul mijloacelor fixe i a activelor nemateriale la sfârșitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	TOTAL (1=1.1+1.2+1.3+1.4+1.5 +1.6+1.7+1.8+1.9)	1	9,480,280.70	957,003.10	957,003.10							349,490.65				319,105.65			30,385.00	10,087,793.15
311	Cladiri	1.1											X							
312	Construcii speciale	1.2											X							
313	Instalatii de transmisie	1.3											X							
314	Maini i utilaje	1.4	3,631,708.76	443,822.00	443,822.00							304,387.90	X			274,002.90			30,385.00	3,771,142.86
315	Mijloace de transport	1.5	2,884,838.31										X							2,884,838.31
316	Unelte i scule, inventar de producere i gospodăresc	1.6	1,884,195.03	234,291.00	234,291.00							44,652.75	X			44,652.75				2,073,833.28
317	Active nemateriale	1.7	1,061,332.60	278,890.10	278,890.10								X							1,340,222.70
318	Alte mijloace fixe	1.8	18,206.00									450.00	X			450.00				17,756.00
319	Investiții capitale în active în curs de execuție	1.9				X	X													

Semnături

Șeful Instituției:

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

Executor:

(nume, prenume)

(nume, prenume)

(nume, prenume)

(semnătura)

(semnătura)

(semnătura)

Informaie privind uzura mijloacelor fixe i amortizarea activelor nemateriale
 în perioada Tr.4-2020

Bugetul de Stat 11
 Consiliul Concurenței 0405
 N/A N/A
 Lei

Cod	Denumirea indicatorului	Codul rândului	Sold de uzură a mijloacelor fixe i amortizarea activelor nemateriale la situaia de 01.01	Total majorare a uzurii i amortizării mijloacelor fixe	Calculat uzura mijloacelor fixe i amortizarea activelor nemateriale	Uzura din contul mijloacelor fixe primite ca donaie, sponsorizare, ajutoare umanitare	Uzura din contul mijloacelor fixe primite cu titlu gratuit	Alte majorări	Total micorare a uzurii i amortizării mijloacelor fixe	Uzura din contul mijloacelor fixe realizate	Uzura din contul mijloacelor fixe transmise cu titlu gratuit	Uzura din contul mijloacelor fixe casate sau trecute la pierderi	Alte micorări	Sold uzura mijloacelor fixe i amortizarea activelor nemateriale la sfârșitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	TOTAL (1=1.1+1.2+1.3+1.4+1.5+1.6+1.7+1.8)	1	7,509,284.53	892,919.47	892,919.47				306,215.31			306,215.31		8,095,988.69
311	Clădiri	1.1												
312	Construcii speciale	1.2												
313	Instalații de transmisie	1.3												
314	Maini i utilaje	1.4	2,790,985.58	415,825.36	415,825.36				265,957.20			265,957.20		2,940,853.74
315	Mijloace de transport	1.5	2,247,730.46	272,486.49	272,486.49									2,520,216.95
316	Unelte i scule, inventar de producere i gospodăresc	1.6	1,444,113.84	153,687.24	153,687.24				39,900.63			39,900.63		1,557,900.45
317	Active nemateriale	1.7	1,014,380.09	47,369.18	47,369.18									1,061,749.27
318	Alte mijloace fixe	1.8	12,074.56	3,551.20	3,551.20				357.48			357.48		15,268.28

Semnături

Șeful Instituției:

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

Executor:

(nume, prenume) _____

(nume, prenume) _____

(nume, prenume) _____

(semnătura) _____

(semnătura) _____

(semnătura) _____

Informaie privind circulaia stocului de materiale circulante i a rezervelor de stat
 în perioada Tr.4-2020

Bugetul de Stat 11
 Consiliul Concurenței 0405
 N/A N/A
 Lei

Cod	Denumirea indicatorului	Codul rindului	Sold 1.01.	Total majorarea stocului	Procurarea	Intrari gratuite	Reeva luarea (+)	Alte majorari	Total micșorarea stocului	Realizare a	Transmiteri cu titlu gratuit	Casarea	Reevalu area (-)	Transmis e la terti	Alte micșora ri	Sold la sfirsitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	TOTAL (1=1.1+1.2)	1	443,652.21	655,825.10	655,825.10				568,705.79			568,705.79				530,771.52
32	Rezerve de stat (1.1=1.1.1+1.1.2+1.1.3)	1.1														
321	Rezervele materiale de stat	1.1.1														
322	Rezerve de mobilizare	1.1.2														
323	Alte rezerve materiale	1.1.3														
33	Stocuri de materiale circulante (1.2=1.2.1+1.2.2+1.2.3+1.2.4+1.2.5+1.2.6+1.2.7+1.2.8+1.2.9)	1.2	443,652.21	655,825.10	655,825.10				568,705.79			568,705.79				530,771.52
331	Combustibil, carburanți și lubrifianti	1.2.1	2,007.00	214,767.85	214,767.85				215,223.82			215,223.82				1,551.03
332	Piese de schimb	1.2.2	92,725.98	45,098.20	45,098.20				47,669.18			47,669.18				90,155.00
333	Produse alimentare	1.2.3														
334	Medicamente și materiale sanitare	1.2.4		4,035.76	4,035.76				3,812.34			3,812.34				223.42
335	Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	1.2.5														
336	Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	1.2.6	190,624.08	240,444.19	240,444.19				229,954.84			229,954.84				201,113.43
337	Materiale de construcție	1.2.7														
338	Accesorii de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte	1.2.8	12,300.00	11,600.00	11,600.00											23,900.00
339	Alte materiale	1.2.9	145,995.15	139,879.10	139,879.10				72,045.61			72,045.61				213,828.64

Semnături

Șeful Instituției:

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

Executor:

 (nume, prenume)

 (nume, prenume)

 (nume, prenume)

 (semnătura)

 (semnătura)

 (semnătura)

**Informaie privind executarea bugetului
în perioada Tr.4-2020**

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
N/A N/A
Servicii generale economice și comerciale 0411
Protecția concurenței 00117
Lei

Denumirea indicatorului	Codul rîndului	P1+P2	P3	S3+S4	S5+S6	Codul proiectului	ECO k1- k6	Aprobat inițial pe an	Plan precizat pe an	Executat în perioada de gestiune	Venituri / cheltuieli efective	TOTAL Creante	TOTAL Datorii	Inclusiv cu termen de achitare expirat Creante	Inclusiv cu termen de achitare expirat Datorii
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. VENITURI, TOTAL	1							24,311,900.00	25,042,400.00	24,996,398.02	24,810,164.33	0.00	525,002.10	0.00	0.00
	1.0														
Incasari de la prestarea serviciilor cu plata	1.0			297	1000		142310	350,000.00	425,000.00	675,104.00	488,870.31	0.00	525,002.10	0.00	0.00
Plata pentru locatiunea bunurilor patrimoniului public	1.0			297	1000		142320	0.00	5,000.00	4,987.42	4,987.42	0.00	0.00	0.00	0.00
Finantare de la buget	1.0						149800	23,961,900.00	24,612,400.00	24,316,306.60	24,316,306.60	0.00	0.00	0.00	0.00
II. CHELTUIELI, TOTAL	2							23,692,400.00	23,409,396.00	23,367,958.64	24,697,740.48	141,941.32	1,320,205.50	0.00	0.00
	2.0														
Salariul de baza	2.0	5005	00117	300			211110	0.00	0.00	0.00	10,491,821.07	0.00	0.00	0.00	0.00
Sporuri și suplimente la salariul de baza	2.0	5005	00117	300			211120	0.00	0.00	0.00	2,208,013.14	0.00	0.00	0.00	0.00
Premieri	2.0	5005	00117	300			211140	0.00	0.00	0.00	985,074.36	0.00	0.00	0.00	0.00
Remunerarea muncii angajatilor conform statelor	2.0	5005	00117	300			211180	13,181,700.00	13,685,470.00	13,685,470.00	0.00	0.00	1,070,900.80	0.00	0.00
Contributii de asigurari sociale de stat obligatorii	2.0	5005	00117	300			212100	2,967,100.00	3,148,640.00	3,148,640.00	3,147,529.15	0.00	244,236.85	0.00	0.00
Prime de asigurare obligatorie de asistenta medicala achitate de angajatori și angajati pe teritoriul tarii	2.0	5005	00117	300			212210	580,500.00	625,690.00	625,690.00	615,663.71	3.26	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind utilizarea combustibilului, carburantilor și lubrifiantilor	2.0	5005	00117	300			221110	0.00	0.00	0.00	215,223.82	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind utilizarea pieselor de schimb	2.0	5005	00117	300			221120	0.00	0.00	0.00	47,669.18	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind utilizarea medicamentelor și materialelor sanitare	2.0	5005	00117	300			221140	0.00	0.00	0.00	3,812.34	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind utilizarea materialelor de uz gospodaresc și rechizitelor de birou	2.0	5005	00117	300			221160	0.00	0.00	0.00	229,954.84	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind utilizarea altor materiale	2.0	5005	00117	300			221190	0.00	0.00	0.00	72,045.61	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii informationale	2.0	5005	00117	300			222210	150,000.00	302,664.00	300,191.56	245,284.16	55,007.40	100.00	0.00	0.00
Servicii de telecomunicatii	2.0	5005	00117	300			222220	106,000.00	75,900.00	75,858.81	75,498.45	1,045.29	0.00	0.00	0.00
Servicii de locatiune	2.0	5005	00117	300			222300	5,154,200.00	4,795,319.00	4,786,541.19	4,783,942.87	311.18	163.45	0.00	0.00
Servicii de transport	2.0	5005	00117	300			222400	50,500.00	25,718.00	25,716.29	25,716.29	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de reparatii curente	2.0	5005	00117	300			222500	352,300.00	128,932.00	128,931.70	130,915.70	300.00	0.00	0.00	0.00

Formare profesionala	2.0	5005	00117	300			222600	0.00	97,917.00	97,917.00	37,521.00	60,396.00	0.00	0.00	0.00
Deplasari de serviciu in interiorul tarii	2.0	5005	00117	300			222710	10,000.00	7,130.00	7,129.86	7,129.86	0.00	0.00	0.00	0.00
Deplasari de serviciu peste hotare	2.0	5005	00117	300			222720	635,000.00	41,567.00	11,427.05	11,427.05	728.19	0.00	0.00	0.00
Servicii editoriale	2.0	5005	00117	300			222910	15,000.00	2,248.00	2,248.00	2,248.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de protocol	2.0	5005	00117	300			222920	10,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii de paza	2.0	5005	00117	300			222940	30,000.00	22,800.00	22,800.00	22,800.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii bancare	2.0	5005	00117	300			222970	600.00	550.00	550.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Servicii postale si servicii de distribuire a drepturilor sociale	2.0	5005	00117	300			222980	54,200.00	52,063.00	52,062.35	34,986.00	24,150.00	0.00	0.00	0.00
Servicii neatribuite altor aliniate	2.0	5005	00117	300			222990	315,300.00	258,054.00	258,052.34	259,846.32	0.00	434.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind uzura masinilor si utilajelor	2.0	5005	00117	300			231400	0.00	0.00	0.00	415,825.36	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind uzura mijloacelor de transport	2.0	5005	00117	300			231500	0.00	0.00	0.00	272,486.49	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind uzura uneltelor si sculelor. inventarului de productie si gospodaresc	2.0	5005	00117	300			231600	0.00	0.00	0.00	153,687.24	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind uzura altor mijloace fixe	2.0	5005	00117	300			231900	0.00	0.00	0.00	3,551.20	0.00	0.00	0.00	0.00
Cheltuieli privind amortizarea activelor nemateriale	2.0	5005	00117	300			232000	0.00	0.00	0.00	47,369.18	0.00	0.00	0.00	0.00
Indemnizatii la incetarea actiunii contractului de munca	2.0	5005	00117	300			273200	0.00	48,033.00	48,032.46	42,737.31	0.00	0.00	0.00	0.00
Indemnizatii pentru incapacitatea temporara de munca achitate din mijloacele financiare ale angajatorului	2.0	5005	00117	300			273500	80,000.00	90,701.00	90,700.03	95,070.44	0.00	4,370.40	0.00	0.00
Cheltuieli privind iesirea activelor	2.0	5005	00117	300			289100	0.00	0.00	0.00	12,890.34	0.00	0.00	0.00	0.00
Sold operational (3=1-2)	3							619,500.00	1,633,004.00	1,628,439.38	112,423.85	X	X	X	X
III. ACTIVE NEFINANCIARE	4							619,500.00	1,633,004.00	1,628,439.38	X	52,424.35	150.00	9.00	0.00
	4.0										X				
Procurarea masinilor si utilajelor	4.0	5005	00117	300			314110	0.00	409,431.00	409,431.00	X	9.00	0.00	9.00	0.00
Procurarea uneltelor si sculelor. inventarului de productie si gospodaresc	4.0	5005	00117	300			316110	0.00	234,291.00	234,291.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00
Procurarea activelor nemateriale	4.0	5005	00117	300			317110	0.00	281,704.00	278,890.10	X	0.00	0.00	0.00	0.00
Procurarea combustibilului. carburantilor si lubrifiantilor	4.0	5005	00117	300			331110	317,500.00	267,255.00	267,254.03	X	52,286.35	0.00	0.00	0.00
Procurarea pieselor de schimb	4.0	5005	00117	300			332110	0.00	42,876.00	42,875.20	X	0.00	0.00	0.00	0.00
Procurarea medicamentelor si materialelor sanitare	4.0	5005	00117	300			334110	10,000.00	4,036.00	4,035.76	X	0.00	0.00	0.00	0.00
Procurarea materialelor de uz gospodaresc si rechizitelor de birou	4.0	5005	00117	300			336110	212,000.00	241,811.00	240,294.19	X	0.00	150.00	0.00	0.00

Procurarea accesoriilor de pat. imbracamintei. incaltamintei	4.0	5005	00117	300			338110	0.00	11,600.00	11,600.00	X	0.00	0.00	0.00	0.00
Procurarea altor materiale	4.0	5005	00117	300			339110	80,000.00	140,000.00	139,768.10	X	129.00	0.00	0.00	0.00
SOLD BUGETAR (DEFICIT/EXCEDENT)	5							0.00	0.00	112,423.85	X	X	X	X	X
IV. ACTIVE FINANCIARE	6								0.00	X	X	X	X	X	X
	6.0									X	X	X	X	X	X
V. DATORII	7								0.00	X	X	X	X	X	X
	7.0									X	X	X	X	X	X
Modificarea soldului	8								0.00	112,423.85	X	X	X	X	X
Soldul la începutul perioadei de gestiune	9								0.00	790,713.94	X	X	X	X	X
Corectarea soldului la începutul perioadei de gestiune	10								0.00	-31,553.74	X	X	X	X	X
Soldul la sfîrşitul perioadei de gestiune	11								0.00	871,584.05	X	X	X	X	X

Nota: În cazul în care indicii clasificăției economice nu si-au gasit reflectarea în formular, ei se vor înscrie în rîndurile libere.

Semnături

Şeful Instituției:

(nume, prenume)

(semnătura)

Contabil Şef (şeful serviciului economic/financiar):

(nume, prenume)

(semnătura)

Executor:

(nume, prenume)

(semnătura)

**Raport privind statele și efectivele de personal
în perioada Tr.4-2020**

Bugetul de Stat 11
Consiliul Concurenței 0405
N/A N/A
Servicii generale economice și comerciale 0411
Protecția concurenței 5005
Protecția concurenței 00117
Alocatii cu caracter general 300
Lei

Denumirea indicatorului	Codificat orul formular ului	Codul rîndul ui	Aprobat la începutul anului	Aprobat la sfîrșitul anului	Numarul mediu prevăzut pe an	Numărul mediu realizat la mm.dd.20__	Real încadrat la începutul anului	Real încadrat la sfîrșitul perioadei
1	2	3	4	5	6	7	8	9
RAPORT nr. 3-1 privind statele și efectivul de personal ale autorităților publice centrale		1						
Numărul de instituții – total	001	1.1	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Personal (salariați) – total, inclusiv:	100	1.2	130.00	130.00	130.00	88.00	92.00	84.00
Conducători- total, din care:	110	1.3	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
-persoane care dețin funcții de demnitate publică	111	1.4	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
Funcționari publici de conducere, total, inclusiv:	112	1.5	36.00	36.00	36.00	29.00	31.00	28.00
- persoane care dețin funcții publice de conducere de nivel superior	113	1.6	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
- persoane care dețin funcții publice de conducere	114	1.7	35.00	35.00	35.00	28.00	30.00	27.00
- persoane care dețin funcții publice de conducere cu statut special	115	1.8						
Funcționari publici de execuție- total, din care:	120	1.9	84.00	84.00	84.00	49.00	51.00	46.00
- consultanți	121	1.10	13.00	13.00	13.00	9.00	8.00	8.00
- specialități	122	1.11	5.00	5.00	5.00	4.00	4.00	4.00
- cu statut special	123	1.12						
- alte funcții	124	1.13	66.00	66.00	66.00	36.00	39.00	34.00
Persoane care dețin funcții cu statut special	130	1.14						
Persoane din cadrul cabinetului persoanei ce exercită funcție de demnitate publică	140	1.15						
Persoane care desfășoară activități de servitudine tehnică și auxiliare ce asigură funcționarea autorităților publice, inclusiv:	150	1.16	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
- specialități	151	1.17						
- conducător auto	152	1.18	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
- muncitori	153	1.19						
Suma de control	999	1.20	391.00	391.00	391.00	265.00	277.00	253.00
RAPORT nr. 3-1a privind statele, efectivul de personal și retribuirea muncii ale Curții Constituționale, autorităților judecătorești și Centrului pentru Drepturile Omului		2						
Numărul de instituții- total	1	2.1						
Personal – total, inclusiv:	100	2.2						
- judecători și procurori	115	2.3						
- notarii de stat	116	2.4						
- avocați din oficiu	117	2.5						
- angajați civili ai serviciului public	118	2.6						
- alți angajați	119	2.7						
Retribuirea muncii ¹ , total	500	2.8						
Judecători și procurori , total, inclusiv	585	2.9						
Salariu de funcție	586	2.10						
Adaosuri, sporuri și suplimente	587	2.11						
Ajutor material	588	2.12						
Premieri	589	2.13						
Alte plăți bănești	590	2.14						
Notarii de stat, total	591	2.15						
Angajații civili ai serviciului public, total, inclusiv	592	2.16						
Salariu de funcție	593	2.17						
Adaosuri, sporuri și suplimente	594	2.18						
Ajutor material	595	2.19						
Premieri	596	2.20						
Alte plăți bănești	597	2.21						
Alți angajați, total	598	2.22						
Salariu de funcție	599	2.23						
Adaosuri, sporuri și suplimente	600	2.24						
Ajutor material	601	2.25						
Premieri	602	2.26						
Alte plăți bănești	603	2.27						
Servicii ale avocaților din oficiu	604	2.28						
RAPORT nr. 3-1 ș privind statele și efectivul de personal ale instituțiilor de știință și inovare		3						
Numărul de instituții- total	23	3.1						
Personal (persoane fizice)- total	100	3.2						
Unități (posturi), inclusiv	101	3.3						
unități (posturi) – personal de conducere, dintre care:	104	3.4						
unități (posturi) – pentru conducători	105	3.5						
unități (posturi) – secretari științifici	106	3.6						

unități (posturi) – personal de profil, dintre care:	107	3.7							
unități (posturi) – colaboratori științifici	108	3.8							
unități (posturi) – ingineri	109	3.9							
unități (posturi) – specialiști principali	110	3.10							
unități (posturi) – specialiști coordonatori, specialiști	111	3.11							
unități (posturi) – membri ai Academiei de Științe a Moldovei	112	3.12							
unități (posturi) – personal auxiliar și de deservire	113	3.13							
Personal de conducere angajat (persoane fizice) – total, inclusiv: *	120	3.14							
deținători de grad științific doctor habilitat	121	3.15							
deținători de grad științific doctor	122	3.16							
dintre care:		3.17							
Conducători	123	3.18							
deținători de grad științific doctor habilitat	124	3.19							
deținători de grad științific doctor	125	3.20							
Secretari științifici, persoane angajate (persoane fizice) – total, inclusiv:	130	3.21							
deținători de grad științific doctor habilitat	131	3.22							
deținători de grad științific doctor	132	3.23							
Personal de profil, persoane angajate (persoane fizice) total:	140	3.24							
deținători de grad științific doctor habilitat	141	3.25							
deținători de grad științific doctor	142	3.26							
din care:		3.27							
Colaboratori științifici, persoane angajate (persoane fizice) – total, inclusiv:	143	3.28							
deținători de grad științific doctor habilitat	144	3.29							
deținători de grad științific doctor	145	3.30							
Ingineri persoane angajate (persoane fizice) total	150	3.31							
Specialiști principali (persoane fizice angajate), inclusiv:	155	3.32							
deținători de grad științific doctor habilitat	156	3.33							
deținători de grad științific doctor	157	3.34							
Specialiști coordonatori, specialiști, (persoane fizice angajate) – total, inclusiv:	160	3.35							
deținători de grad științific doctor habilitat	161	3.36							
deținători de grad științific doctor	162	3.37							
Total deținători de grad științific doctor habilitat	163	3.38							
Total deținători de grad științific doctor	164	3.39							
Numărul membrilor Academiei de Științe a Moldovei, (persoane fizice) – total, inclusiv	165	3.40							
- membri titulari	166	3.41							
- membri corespondenți	167	3.42							
Personal auxiliar și de deservire, persoane angajate (persoane fizice) – total **	175	3.43							
Retribuirea muncii- total	500	3.44							
Retribuirea muncii conducătorilor- total, inclusiv:	510	3.45							
- salariul funcției	511	3.46							
- sporuri, inclusiv:	512	3.47							
pentru grad științific de doctor habilitat	513	3.48							
pentru grad științific de doctor	514	3.49							
- retribuirea complementară	515	3.50							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	516	3.51							
- ajutor material	517	3.52							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	518	3.53							
- premii	519	3.54							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	520	3.55							
Retribuirea muncii secretarilor științifici- total, inclusiv:	525	3.56							
- salariul funcției	526	3.57							
- sporuri, inclusiv:	527	3.58							
pentru grad științific de doctor habilitat	528	3.59							
pentru grad științific de doctor	529	3.60							
- retribuirea complementară	530	3.61							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	531	3.62							
- ajutor material	532	3.63							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	533	3.64							
- premii	534	3.65							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	535	3.66							
Retribuirea muncii colaboratorilor științifici- total, inclusiv:	540	3.67							
- salariul funcției	541	3.68							
- sporuri, inclusiv:	542	3.69							
pentru grad științific de doctor habilitat	543	3.70							
pentru grad științific de doctor	544	3.71							
- retribuirea complementară	545	3.72							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	546	3.73							
- ajutor material	547	3.74							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	548	3.75							
- premii	549	3.76							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	550	3.77							
Retribuirea muncii inginerilor, inclusiv:	555	3.78							
- salariul funcției	556	3.79							

- sporuri	557	3.80							
- retribuirea complementară	558	3.81							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	559	3.82							
- ajutor material	560	3.83							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	561	3.84							
- premii	562	3.85							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	563	3.86							
Retribuirea muncii specialiștilor principali, inclusiv:	565	3.87							
- salariul funcției	566	3.88							
- sporuri, inclusiv:	567	3.89							
pentru grad științific de doctor habilitat	568	3.90							
pentru grad științific de doctor	569	3.91							
- retribuirea complementară	570	3.92							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	571	3.93							
- ajutor material	572	3.94							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	573	3.95							
- premii	574	3.96							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	575	3.97							
Retribuirea muncii specialiștilor coordonatori și specialiștilor, inclusiv:	580	3.98							
- salariul funcției	581	3.99							
- sporuri, inclusiv:	582	3.100							
pentru grad științific de doctor habilitat	583	3.101							
pentru grad științific de doctor	584	3.102							
- retribuirea complementară	585	3.103							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	586	3.104							
- ajutor material	587	3.105							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	588	3.106							
- premii	589	3.107							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	590	3.108							
Retribuirea muncii personalului auxiliar și de deservire, inclusiv:	600	3.109							
- salariul funcției	601	3.110							
- sporuri	602	3.111							
- retribuirea complementară	603	3.112							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	604	3.113							
- ajutor material	605	3.114							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	606	3.115							
- premii	607	3.116							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	608	3.117							
Retribuirea muncii personalului de profil și pedagogic pe oră		3.118							
Retribuirea muncii personalului de profil și pedagogic pe oră	610	3.119							
Salarizarea lucrătorilor netitulari	615	3.120							
Alte plăți bănești	815	3.121							
Plata indemnizațiilor de călătorie pentru membrii Academiei de Științe a Moldovei total, inclusiv:	816	3.122							
pentru membrii titulari	817	3.123							
pentru membrii corespondenți	818	3.124							
RAPORT nr. 3-2 privind stările și efectivul de personal ale instituțiilor de învățământ		4							
Personal – total, inclusiv:	100	4.1							
Unități aprobate (posturi)- total	101	4.2							
- cumularzi externi	102	4.3							
- persoane ce dețin grade manageriale	103	4.4							
- persoane ce dețin grade didactice	104	4.5							
- persoane ce dețin grad științific de doctor habilitat	105	4.6							
- persoane ce dețin grad științific de doctor în științe	106	4.7							
Personal de conducere, inclusiv:	120	4.8							
- persoane ce dețin grade manageriale	121	4.9							
- persoane ce dețin grade didactice	122	4.10							
- persoane ce dețin grad științific de doctor habilitat	123	4.11							
- persoane ce dețin grad științific de doctor în științe	124	4.12							
- persoane de conducere ce dețin posturi didactice	125	4.13							
- unități (posturi)	126	4.14							
Personal de profil, inclusiv	140	4.15							
- cumularzi externi	141	4.16							
- persoane ce dețin grade didactice	142	4.17							
- persoane ce dețin grad științific de doctor habilitat	143	4.18							
- persoane ce dețin grad științific de doctor în științe	144	4.19							
- unități (posturi)	145	4.20							
Personal pedagogic (remunerat conform listelor tarifare), inclusiv:	160	4.21							
- cumularzi externi	161	4.22							
- persoane ce dețin grade didactice	162	4.23							
- persoane ce dețin grad științific de doctor habilitat	163	4.24							

- persoane ce dețin grad științific de doctor în științe	164	4.25							
- unități (posturi)	165	4.26							
Personal auxiliar și de deservire, inclusiv:	175	4.27							
- cumularzi externi	176	4.28							
- unități (posturi)	177	4.29							
Tinerii specialiști- total, inclusiv:	180	4.30							
- angajați în localități urbane	181	4.31							
- angajați în localități rurale, din care	182	4.32							
angajați începînd cu anul 2005:	183	4.33							
- I an	185	4.34							
- II an	186	4.35							
- III an	187	4.36							
Retribuirea muncii – total, inclusiv:	500	4.37							
Retribuirea muncii personalului de conducere	510	4.38							
- salariul funcției	511	4.39							
- sporuri, inclusiv:	512	4.40							
- pentru grad managerial	513	4.41							
- pentru grad didactic	514	4.42							
- pentru grad științific de doctor habilitat	515	4.43							
- pentru grad științific de doctor în științe	516	4.44							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	517	4.45							
- retribuirea complementară	518	4.46							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	519	4.47							
- ajutor material	520	4.48							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	521	4.49							
- premii	522	4.50							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	523	4.51							
Retribuirea muncii personalului pedagogic (fără fondul de remunerare pe oră), inclusiv:	525	4.52							
- salariu funcției	526	4.53							
- sporuri, inclusiv:	527	4.54							
- pentru grad didactic	528	4.55							
- pentru grad științific de doctor habilitat	529	4.56							
- pentru grad științific de doctor în științe	530	4.57							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	531	4.58							
- retribuirea complementară	532	4.59							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	534	4.60							
- ajutor material	535	4.61							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	536	4.62							
- premii	537	4.63							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	538	4.64							
Retribuirea muncii personalului de profil (fără fondul de remunerare pe oră), inclusiv:	540	4.65							
- salariu funcției	541	4.66							
- sporuri, inclusiv:	542	4.67							
- pentru grad didactic	543	4.68							
- pentru grad științific de doctor habilitat	544	4.69							
- pentru grad științific de doctor în științe	545	4.70							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	546	4.71							
- retribuirea complementară	547	4.72							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	548	4.73							
- ajutor material	549	4.74							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	550	4.75							
- premii	551	4.76							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	552	4.77							
Retribuirea muncii personalului auxiliar și de deservire, inclusiv:	555	4.78							
- salariu funcției	556	4.79							
- sporuri	557	4.80							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	558	4.81							
- retribuirea complementară	559	4.82							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	560	4.83							
- ajutor material	561	4.84							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	562	4.85							
- premii	563	4.86							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	564	4.87							
Retribuirea muncii personalului de profil și pedagogic pe oră	576	4.88							
Salarizarea lucrătorilor netitulari	577	4.89							
Alte plăți bănești	578	4.90							
Numărul de ore conform planului de studii	900	4.91							
Numărul de ore supra planului de studii	901	4.92							
Numărul elevilor (studenților, audienților) la un post de personal, inclusiv:		4.93							
- pedagogic și de profil	902	4.94							
- de conducere	903	4.95							
- auxiliar și de deservire	904	4.96							

Numărul posturilor de personal pedagogic și de profii ce revin la un post de personal auxiliar și de deservire	905	4.97						
RAPORT nr. 3-3a privind efectivul școlar al instituțiilor de învățămînt mediu (gimnazii, licee, școli medii de cultură generală)		5						
Numărul de instituții- total, inclusiv:	1	5.1						
- școli medii de cultură generală	2	5.2						
- gimnazii	3	5.3						
- licee	4	5.4						
- internate pe lângă școli și licee, unități	5	5.5						
Numărul claselor total, unități, inclusiv:	30	5.6						
- în gimnazii	31	5.7						
- în licee	32	5.8						
- în școli medii de cultură generală	33	5.9						
grupe preșcolare, dintre care:	34	5.10						
- în gimnazii	35	5.11						
- în licee	36	5.12						
- în școli medii de cultură generală	37	5.13						
clasele 1- 4 (complete), dintre care:	38	5.14						
- în gimnazii	39	5.15						
- în licee	40	5.16						
- în școli medii de cultură generală	41	5.17						
clasele 5-9, dintre care:	42	5.18						
- în gimnazii	43	5.19						
- în licee	44	5.20						
- în școli medii de cultură generală	45	5.21						
clasele 10-11 (12), dintre care:	46	5.22						
- în licee	47	5.23						
- în școli medii de cultură generală	48	5.24						
Numărul elevilor total, persoane, inclusiv:	250	5.25						
- în gimnazii	251	5.26						
- în licee	252	5.27						
- în școli medii de cultură generală	253	5.28						
grupe preșcolare, dintre care:	254	5.29						
- în gimnazii	255	5.30						
- în licee	256	5.31						
- în școli medii de cultură generală	257	5.32						
clasele 1- 4 (complete), dintre care:	258	5.33						
- în gimnazii	259	5.34						
- în licee	260	5.35						
- în școli medii de cultură generală	261	5.36						
clasele 5-9, dintre care:	262	5.37						
- în gimnazii	263	5.38						
- în licee	264	5.39						
- în școli medii de cultură generală	265	5.40						
clasele 10-11 (12), dintre care:	266	5.41						
- în licee	267	5.42						
- în școli medii de cultură generală	268	5.43						
Completarea medie a claselor, inclusiv:	280	5.44						
- în gimnazii	281	5.45						
- în licee	282	5.46						
- în școli medii de cultură generală	283	5.47						
a grupelor preșcolare, dintre care:	284	5.48						
- în gimnazii	285	5.49						
- în licee	286	5.50						
- în școli medii de cultură generală	287	5.51						
a claselor 1- 4 (complete), dintre care:	288	5.52						
- în gimnazii	289	5.53						
- în licee	290	5.54						
- în școli medii de cultură generală	291	5.55						
a claselor 5-9, dintre care:	292	5.56						
- în gimnazii	293	5.57						
- în licee	294	5.58						
- în școli medii de cultură generală	295	5.59						
a claselor 10-11 (12), dintre care:	296	5.60						
- în licee	297	5.61						
- în școli medii de cultură generală	298	5.62						
Numărul elevilor înmatriculați (primiti) în anul de studii, persoane	320	5.63						
Numărul elevilor claselor 1-4 asigurați cu micul dejun din contul bugetului, copii	680	5.64						
Numărul zilelor de alimentare a elevilor claselor 1-4 asigurați cu micul dejun din contul bugetului, zile-copii	681	5.65						
Numărul grupelor cu program prelungit de lucru, un.	682	5.66						
Numărul elevilor, care frecventează grupa cu program prelungit, pers., inclusiv:	683	5.67						
- elevi alimentați din contul mijloacelor bugetare (în a celor scutiți deplin)	684	5.68						
- elevi alimentați din contul mijloacelor părinților (în recalculare a celor care primesc deplin)	685	5.69						

Numărul zilelor de alimentare a elevilor care frecventează grupa cu program prelungit de lucru, zile-copii, inclusiv:	686	5.70							
- elevilor alimentați din contul mijloacelor bugetare (în recalculare a celor scutiți deplin)	687	5.71							
- elevilor alimentați din contul mijloacelor părinților (în recalculare a celor care plătesc deplin)	688	5.72							
Numărul copiilor domiciliați în internate pe lângă școli și licee, persoane, inclusiv:	689	5.73							
- copii alimentați din contul mijloacelor bugetare (în recalculare a celor scutiți deplin)	690	5.74							
- copii alimentați din contul mijloacelor părinților (în recalculare a celor care plătesc deplin)	691	5.75							
Numărul zilelor de alimentare a copiilor domiciliați în internate pe lângă școli și licee, zile-copii, inclusiv:	692	5.76							
- copiilor alimentați din contul mijloacelor bugetare (în recalculare a celor scutiți deplin)	693	5.77							
Plata (taxa) lunară a părinților pentru alimentarea copiilor domiciliați în internate pe lângă școli și licee, lei	700	5.78							
Plata (taxa) lunară a părinților pentru alimentarea elevilor care frecventează grupa cu program prelungit de lucru, lei	701	5.79							
Cheltuieli pentru alimentația elevilor claselor 1-4 asigurați cu micul dejun din contul bugetului	710	5.80							
Cheltuieli pentru alimentația elevilor care frecventează grupa cu program prelungit de lucru, inclusiv:	711	5.81							
din contul mijloacelor bugetare	712	5.82							
din contul mijloacelor părinților	713	5.83							
Cheltuieli pentru alimentația copiilor domiciliați în internate pe lângă școli și licee, inclusiv:	715	5.84							
din contul mijloacelor bugetare	716	5.85							
din contul mijloacelor părinților	717	5.86							
RAPORT nr. 3-3b privind efectivul școlar al școlilor tip internat		6							
Numărul instituțiilor – total, inclusiv:	1	6.1							
școli-internat gimnazii	6	6.2							
școli-internat licee	7	6.3							
școli-internat medii de cultură generală	8	6.4							
Numărul claselor total, unități, inclusiv:	50	6.5							
- în gimnazii	51	6.6							
- în licee	52	6.7							
- în școli medii de cultură generală	53	6.8							
Grupe preșcolare, dintre care:	54	6.9							
- în gimnazii	55	6.10							
- în licee	56	6.11							
- în școli medii de cultură generală	57	6.12							
Clasele 1- 4 (complete), dintre care:	58	6.13							
- în gimnazii	59	6.14							
- în licee	60	6.15							
- în școli medii de cultură generală	61	6.16							
Clasele 5-9, dintre care:	62	6.17							
- în gimnazii	63	6.18							
- în licee	64	6.19							
- în școli medii de cultură generală	65	6.20							
clasele 10-11 (12), dintre care:	66	6.21							
- în licee	67	6.22							
- în școli medii de cultură generală	68	6.23							
Numărul elevilor total, persoane, inclusiv:	250	6.24							
- în gimnazii	251	6.25							
- în licee	252	6.26							
- în școli medii de cultură generală	253	6.27							
Grupe preșcolare, dintre care:	254	6.28							
- în gimnazii	255	6.29							
- în licee	256	6.30							
- în școli medii de cultură generală	257	6.31							
Clasele 1- 4 (complete), dintre care:	258	6.32							
- în gimnazii	259	6.33							
- în licee	260	6.34							
- în școli medii de cultură generală	261	6.35							
Clasele 5-9, dintre care:	262	6.36							
- în gimnazii	264	6.37							
- în licee	265	6.38							
- în școli medii de cultură generală	266	6.39							
Clasele 10-11 (12), dintre care:	267	6.40							
- în licee	268	6.41							
- în școli medii de cultură generală	269	6.42							
Completarea medie a claselor, inclusiv:	280	6.43							
- în gimnazii	281	6.44							
- în licee	282	6.45							
- în școli medii de cultură generală	283	6.46							
a grupelor preșcolare, dintre care:	284	6.47							
- în gimnazii	285	6.48							
- în licee	286	6.49							

- în școli medii de cultură generală	287	6.50							
a claselor 1- 4 (complete), dintre care:	288	6.51							
- în gimnazii	289	6.52							
- în licee	290	6.53							
- în școli medii de cultură generală	291	6.54							
a claselor 5-9, dintre care:	292	6.55							
- în gimnazii	293	6.56							
- în licee	294	6.57							
- în școli medii de cultură generală	295	6.58							
a claselor 10-11 (12), dintre care:	296	6.59							
- în licee	297	6.60							
- în școli medii de cultură generală	298	6.61							
Din numărul total de copii:	300	6.62							
copii orfani	301	6.63							
copii aflați sub tutelă	302	6.64							
copii din familii numeroase și sarace	303	6.65							
copii a căror părinți sînt lipsiți de drepturi părintești	304	6.66							
copii a căror părinți sînt privați de libertate	305	6.67							
copii a căror părinți lucrează peste hotarele republicii	306	6.68							
copii ai lucrătorilor instituției	307	6.69							
alte categorii	308	6.70							
Numărul copiilor domiciliați în instituție, persoane, inclusiv:	310	6.71							
copii orfani	311	6.72							
copii aflați sub tutelă	312	6.73							
copii din familii numeroase și sarace	313	6.74							
copii a căror părinți sînt lipsiți de drepturi părintești	314	6.75							
copii a căror părinți sînt privați de libertate	315	6.76							
copii a căror părinți lucrează peste hotarele republicii	316	6.77							
copii ai lucrătorilor instituției	317	6.78							
alte categorii	318	6.79							
Numărul elevilor înmatriculați în anul de studii, persoane	320	6.80							
copii orfani	321	6.81							
copii aflați sub tutelă	322	6.82							
copii din familii numeroase și sarace	323	6.83							
copii a căror părinți sînt lipsiți de drepturi părintești	324	6.84							
copii a căror părinți sînt privați de libertate	325	6.85							
copii a căror părinți lucrează peste hotarele republicii	326	6.86							
copii ai lucrătorilor instituției	327	6.87							
alte categorii	328	6.88							
Numărul elevilor ieșiți din școala internat, persoane, inclusiv:	330	6.89							
copii înfiați	331	6.90							
copii luați sub tutelă	332	6.91							
copii luați în casa de copii de tip familial	333	6.92							
copii luați în familia biologică	334	6.93							
Absolvenți	335	6.94							
alte categorii	336	6.95							
Din numărul total de copii:	337	6.96							
Copii ce studiază prin corespondență	338	6.97							
Numărul copiilor alimentați din contul bugetului complet sau parțial (în recalculare a celor scutiți deplin), persoane, inclusiv:		6.98							
Numărul copiilor alimentați din contul bugetului complet sau parțial (în recalculare a celor scutiți deplin), persoane, inclusiv:	650	6.99							
copii orfani	651	6.100							
copii aflați sub tutelă	652	6.101							
copii din familii numeroase și sarace	653	6.102							
copii a căror părinți sînt lipsiți de drepturi părintești	654	6.103							
copii a căror părinți sînt privați de libertate	655	6.104							
copii a căror părinți lucrează peste hotarele republicii	656	6.105							
copii ai lucrătorilor instituției	657	6.106							
alte categorii	658	6.107							
Numărul zilelor de alimentare a copiilor din contul bugetului complet sau parțial (în recalculare a celor scutiți deplin), zile-copii, inclusiv:		6.108							
copii orfani	661	6.109							
copii aflați sub tutelă	662	6.110							
copii din familii numeroase și sarace	663	6.111							
copii a căror părinți sînt lipsiți de drepturi părintești	664	6.112							
copii a căror părinți sînt privați de libertate	665	6.113							
copii a căror părinți lucrează peste hotarele republicii	666	6.114							
copii ai lucrătorilor instituției	667	6.115							
a altor categorii de copii	668	6.116							

Numărul copiilor alimentați din contul părinților complet sau parțial (în recalculare a celor alimentați deplin), persoane, inclusiv:	670	6.117					
copii din familii numeroase și sarace	671	6.118					
copii a căror părinți lucrează peste hotarele republicii	672	6.119					
copii ai lucrătorilor instituției	673	6.120					
alte categorii	674	6.121					
Numărul zilelor de alimentare a copiilor din contul mijloacelor părinților complet sau parțial (în recalculare a celor alimentați deplin), zile-copii, inclusiv:	675	6.122					
copii din familii numeroase și sarace	676	6.123					
copii a căror părinți lucrează peste hotarele republicii	677	6.124					
copii ai lucrătorilor instituției	678	6.125					
a altor categorii de copii	679	6.126					
Plata (taxa) lunară a părinților pentru alimentarea copiilor, lei	705	6.127					
Cheltuieli pentru alimentarea copiilor, inclusiv:	720	6.128					
din contul mijloacelor bugetare	721	6.129					
din contul mijloacelor părinților	722	6.130					
Copii orfani și aflați sub tutelă absolvenți ai școlilor de tip internat, persoane		6.131					
Copii orfani și aflați sub tutelă absolvenți ai școlilor de tip internat, persoane	723	6.132					
Cheltuieli pentru plata indemnizației copiilor orfani și aflați sub tutelă la absolvire	725	6.133					
RAPORT nr. 3-4 privind starea și efectivul de personal ale instituțiilor de ocrotire a sănătății și de asigurare și asistență socială		7					
Numărul de instituții- total	1	7.1					
Personal – total	100	7.2					
Unități aprobate – total, inclusiv:	101	7.3					
- unități de medici incluzând medici-șefi și stomatologi, un.	102	7.4					
- personalul medical mediu, un.	103	7.5					
- personalul medical inferior, un.	104	7.6					
- alt personal, un.	105	7.7					
Retribuirea muncii, total, inclusiv:	500	7.8					
Medici (posturi) incluzând medici-șefi și stomatologi, total, inclusiv:		7.9					
Medici (posturi) incluzând medici-șefi și stomatologi, total, inclusiv:	501	7.10					
- salariu de funcție	502	7.11					
- sporurile la salariul funcției	503	7.12					
- retribuirea complementară la salariul funcției	504	7.13					
- salarizarea lucrătorilor netitulari	505	7.14					
- ajutorul material	506	7.15					
- premiile	507	7.16					
- alte plăți bănești	508	7.17					
Personalul medical mediu, total, inclusiv	510	7.18					
- salariu de funcție	511	7.19					
- sporurile la salariul funcției	512	7.20					
- retribuirea complementară la salariul funcției	513	7.21					
- salarizarea lucrătorilor netitulari	514	7.22					
- ajutorul material	515	7.23					
- premiile	516	7.24					
- alte plăți bănești	517	7.25					
Personalul medical inferior, total	520	7.26					
- salariu de funcție	521	7.27					
- sporurile la salariul funcției	522	7.28					
- retribuirea complementară la salariul funcției	523	7.29					
- salarizarea lucrătorilor netitulari	524	7.30					
- ajutorul material	525	7.31					
- premiile	526	7.32					
- alte plăți bănești	527	7.33					
-Alt personal, total, inclusiv:	530	7.34					
- salariu de funcție	531	7.35					
- sporurile la salariul de funcție	532	7.36					
- retribuirea complementară la salariul funcției	533	7.37					
- salarizarea lucrătorilor netitulari	534	7.38					
- ajutorul material	535	7.39					
- premiile	536	7.40					
- alte plăți bănești	537	7.41					
Numărul paturilor de bază (un.)	800	7.42					
Numărul de paturi-zile (mii),	802	7.43					
Numărul de paturi-zile de îngrijire a copiilor bolnavi de către mame (mii)	803	7.44					
Numărul de paturi în staționare de zi (un.)	804	7.45					
Numărul de paturi-zile în staționare de zi (mii)	805	7.46					
Numărul copiilor (persoane)	806	7.47					
Numărul beneficiarilor de compensații nominative pentru călătorii în transport (persoane)	807	7.49					
Numărul de titulați, persoane*	808	7.50					
Numărul de pacienți tratați, persoane	809	7.51					

Numărul de vizite efectuate de medici (mii)	810	7.52						
inclusiv: numărul de chemări la stațiile (secțiile) de asistență medicală urgentă (mii)	811	7.53						
RAPORT nr. 3-4K privind statele și efectivul de personal ale instituțiilor subordonate organelor apărării naționale, menținerii ordinii publice, securității naționale		8						
Numărul de instituții	1	8.1						
Personal- total:	100	8.2						
inclusiv:		8.3						
Militari prin contract, un.	200	8.4						
Militari în termen, un.	201	8.5						
Angajați civili ai serviciului public, un.	202	8.6						
Alți angajați civili,	205	8.7						
Retribuirea muncii ¹ , total, inclusiv:	500	8.8						
Militari prin contract, total	514	8.9						
dintre care:		8.10						
Salariu de funcție	515	8.11						
Adaosuri, sporuri și suplimente	516	8.12						
Ajutor material	517	8.13						
Premieri	518	8.14						
Alte plăți bănești	519	8.15						
Militari în termen, total, inclusiv:	520	8.16						
Salariu de funcție	521	8.17						
Angajați civili ai serviciului public, total, inclusiv:	525	8.18						
Salariu de funcție	526	8.19						
Adaosuri, sporuri și suplimente	527	8.20						
Ajutor material	528	8.21						
Premieri	529	8.22						
Alte plăți bănești	530	8.23						
Alți angajați civili, total, inclusiv:	535	8.24						
Salariu de funcție	536	8.25						
Adaosuri, sporuri și suplimente	537	8.26						
Ajutor material	538	8.27						
Premieri	539	8.28						
Alte plăți bănești	540	8.29						
RAPORT nr. 3-4s privind statele și efectivul de personal ale instituțiilor de ocrotire a sănătății subordonate organelor apărării naționale, menținerii ordinii publice, securității naționale		9						
Numărul de instituții	1	9.1						
Personal- total, inclusiv:	100	9.2						
Aparatul central, dintre care:	210	9.3						
Militari prin contract	211	9.4						
Personal medical, inclusiv:	212	9.5						
- medici	213	9.6						
- personal medical mediu	214	9.7						
- personal medical inferior	215	9.8						
Alt personal	216	9.9						
Personal – în spitale, inclusiv:	220	9.10						
Aparatul central, dintre care:	221	9.11						
Militari prin contract	222	9.12						
Personal medical, inclusiv:	223	9.13						
- medici	224	9.14						
- personal medical mediu	225	9.15						
- personal medical inferior	226	9.16						
Alt personal	227	9.17						
Personal – în policlinici, inclusiv:	230	9.18						
Aparatul central, dintre care:	231	9.19						
Militari prin contract	232	9.20						
Personal medical, inclusiv:	233	9.21						
- medici	234	9.22						
- personal medical mediu	235	9.23						
- personal medical inferior	236	9.24						
Alt personal	237	9.25						
Retribuirea muncii, total, inclusiv:	500	9.26						
Aparatul central, total, inclusiv:	560	9.27						
Salariu de funcție	561	9.28						
Adaosuri, sporuri și suplimente	562	9.29						
Ajutor material	563	9.30						
Premieri	564	9.31						
Alte plăți bănești	565	9.32						
Militari prin contract, total, inclusiv:	570	9.33						
Salariu de funcție	571	9.34						
Adaosuri, sporuri și suplimente	572	9.35						
Ajutor material	573	9.36						
Premieri	574	9.37						
Alte plăți bănești	575	9.38						
Medici, total, inclusiv:	580	9.39						
Salariu de funcție	581	9.40						
Adaosuri, sporuri și suplimente	582	9.41						
Ajutor material	583	9.42						
Premieri	584	9.43						
Alte plăți bănești	585	9.44						

Personal medical mediu, total, inclusiv:	590	9.45							
Salariu de funcție	591	9.46							
Adaosuri, sporuri și suplimente	592	9.47							
Ajutor material	593	9.48							
Premieri	594	9.49							
Alte plăți bănești	595	9.50							
Personal medical inferior, total, inclusiv:	600	9.51							
Salariu de funcție	601	9.52							
Adaosuri, sporuri și suplimente	602	9.53							
Ajutor material	603	9.54							
Premieri	604	9.55							
Alte plăți bănești	605	9.56							
Alt personal, total, inclusiv:	610	9.57							
Salariu de funcție	611	9.58							
Adaosuri, sporuri și suplimente	612	9.59							
Ajutor material	613	9.60							
Premieri	614	9.61							
Alte plăți bănești	615	9.62							
Numărul de paturi (un.)	800	9.63							
Numărul de zile-pat (mii)	801	9.64							
Numărul de vizite (un.)	802	9.65							
RAPORT nr. 3-5a privind efectivul de elevi al instituțiilor de învățământ secundar profesional		10							
Numărul de instituții – total	1	10.1							
TOTAL		10.2							
Numărul de grupe, unități, inclusiv	70	10.3							
Grupe de meserii în baza studiilor gimnaziale	71	10.4							
Grupe de meserii în baza studiilor medii generale, liceale	72	10.5							
Grupe polivalente	73	10.6							
Grupe polivalente de treapta II	74	10.7							
Grupe polivalente de treapta III	75	10.8							
Grupe liceale	76	10.9							
Numărul de elevi, persoane, inclusiv	350	10.10							
Grupe de meserii în baza studiilor gimnaziale	351	10.11							
Grupe de meserii în baza studiilor medii generale, liceale	352	10.12							
Grupe polivalente	353	10.13							
Grupe polivalente de treapta II	354	10.14							
Grupe polivalente de treapta III	355	10.15							
Grupe liceale	356	10.16							
Inmatriculați, persoane, inclusiv	360	10.17							
Grupe de meserii în baza studiilor gimnaziale	361	10.18							
Grupe de meserii în baza studiilor medii generale, liceale	362	10.19							
Grupe polivalente	363	10.20							
Grupe polivalente de treapta II	364	10.21							
Grupe polivalente de treapta III	365	10.22							
Grupe liceale	366	10.23							
Veniți din alte instituții de învățământ, transferați din alte forme de învățământ în cadrul instituției, persoane, inclusiv	370	10.24							
Grupe de meserii în baza studiilor gimnaziale	371	10.25							
Grupe de meserii în baza studiilor medii generale, liceale	372	10.26							
Grupe polivalente	373	10.27							
Grupe polivalente de treapta II	374	10.28							
Grupe polivalente de treapta III	375	10.29							
Grupe liceale	376	10.30							
Transferați în alte instituții de învățământ și la alte forme de învățământ în cadrul instituției, persoane, inclusiv	380	10.31							
Grupe de meserii în baza studiilor gimnaziale	381	10.32							
Grupe de meserii în baza studiilor medii generale, liceale	382	10.33							
Grupe polivalente	383	10.34							
Grupe polivalente de treapta II	384	10.35							
Grupe polivalente de treapta III	385	10.36							
Grupe liceale	386	10.37							
Absolvenți, persoane, inclusiv	390	10.38							
Grupe de meserii în baza studiilor gimnaziale	391	10.39							
Grupe de meserii în baza studiilor medii generale, liceale	392	10.40							
Grupe polivalente	393	10.41							
Grupe polivalente de treapta II	394	10.42							
Grupe polivalente de treapta III	395	10.43							
Grupe liceale	396	10.44							
Exmatriculați până la absolvire, persoane, inclusiv	400	10.45							
Grupe de meserii în baza studiilor gimnaziale	401	10.46							
Grupe de meserii în baza studiilor medii generale, liceale	402	10.47							
Grupe polivalente	403	10.48							
Grupe polivalente de treapta II	404	10.49							
Grupe polivalente de treapta III	405	10.50							
Grupe liceale	406	10.51							

Numărul de bursieri, persoane, inclusiv	410	10.52							
Grupe de meserii în baza studiilor gimnaziale	411	10.53							
Grupe de meserii în baza studiilor medii generale, liceale	412	10.54							
Grupe polivalente	413	10.55							
Grupe polivalente de treapta II	414	10.56							
Grupe polivalente de treapta III	415	10.57							
Grupe liceale	416	10.58							
Numărul elevilor scutiți de plata taxei de studii complet sau parțial (în recalculare a celor scutiți deplin), persoane, inclusiv	420	10.59							
Grupe de meserii în baza studiilor gimnaziale	421	10.60							
Grupe de meserii în baza studiilor medii generale, liceale	422	10.61							
Grupe polivalente	423	10.62							
Grupe polivalente de treapta II	424	10.63							
Grupe polivalente de treapta III	425	10.64							
Grupe liceale	426	10.65							
Numărul de elevi asigurați cu hrana gratuit, persoane *	427	10.66							
Numărul de zile în care elevii au fost asigurați cu hrana, zile-om *	428	10.67							
RAPORT nr. 3-5b privind efectivul de elevi al instituțiilor medii de specialitate și studenții al instituțiilor de învățământ superior		11							
Numărul de instituții – total	1	11.1							
Numărul de instituții postuniversitare, care pregătesc specialiști cu studii superioare, un.	9	11.2							
Numărul de grupe, unități, învățământ de zi, inclusiv:	80	11.3							
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	81	11.4							
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	82	11.5							
Clase liceale	83	11.6							
Clase primare și gimnaziale	84	11.7							
Numărul de grupe, unități, învățământ fără frecvență	85	11.8							
I. ÎNVĂȚĂMÎNT DE ZI:		11.9							
Numărul de studenți, persoane, inclusiv	350	11.10							
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	351	11.11							
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	352	11.12							
Clase liceale	353	11.13							
Clase primare și gimnaziale	354	11.14							
		11.15							
Înmatriculați, persoane, inclusiv	360	11.16							
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	361	11.17							
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	362	11.18							
Clase liceale	363	11.19							
Clase primare și gimnaziale	364	11.20							
Veniți din alte instituții de învățământ, transferați din alte forme de învățământ în cadrul instituției, persoane, inclusiv	370	11.21							
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	371	11.22							
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	372	11.23							
Clase liceale	373	11.24							
Clase primare și gimnaziale	374	11.25							
Transferați în alte instituții de învățământ și la alte forme de învățământ în cadrul instituției, persoane, inclusiv	380	11.26							
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	381	11.27							
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	382	11.28							
Clase liceale	383	11.29							
Clase primare și gimnaziale	384	11.30							
Absolvenți, persoane, inclusiv	390	11.31							
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	391	11.32							
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	392	11.33							
Clase liceale	393	11.34							
Clase primare și gimnaziale	394	11.35							
Exmatriculați pînă la absolvire, persoane, inclusiv	400	11.36							
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	401	11.37							
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	402	11.38							
Clase liceale	403	11.39							
Clase primare și gimnaziale	404	11.40							
Numărul de bursieri, dintre care:	405	11.41							
- beneficiază de burse de studii, inclusiv	406	11.42							
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	407	11.43							
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	408	11.44							
- beneficiază de burse nominale, inclusiv	409	11.45							

Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	410	11.46						
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	411	11.47						
- beneficiază de burse sociale, inclusiv	412	11.48						
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	413	11.49						
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	414	11.50						
Clase liceale	415	11.51						
Clase primare și gimnaziale	416	11.52						
Numărul elevilor (studenților) scutiți de plata taxei de studii complet sau parțial (în recalculare a celor scutiți deplin), persoane, inclusiv	420	11.53						
Grupe colegiale (în baza studiilor gimnaziale), universitare	421	11.54						
Grupe colegiale (în baza studiilor liceale)	422	11.55						
Clase liceale	423	11.56						
Clase primare și gimnaziale	424	11.57						
II. ÎNVĂȚĂMÎNT FĂRĂ FRECVENȚĂ		11.58						
Numărul de elevi, persoane	430	11.59						
Înmatriculați, persoane	431	11.60						
Veniți din alte instituții de învățămînt, transferați din alte forme de învățămînt în cadrul instituției, persoane	432	11.61						
Transferați în alte instituții de învățămînt și la alte forme de învățămînt în cadrul instituției, persoane	433	11.62						
Absolvenți, persoane	434	11.63						
Exmatriculați pînă la absolvire, persoane	436	11.64						
Numărul elevilor (studenților) scutiți de plata taxei de studii complet sau parțial (în recalculare a celor scutiți deplin), persoane	437	11.65						
Din numărul total de studenți/elevi, studenți/elevi cu profil pedagogic		11.66						
Numărul de studenți, persoane	438	11.67						
- la începutul anului	439	11.68						
- înmatriculați	449	11.69						
- retrași	456	11.70						
- absolvenți	457	11.71						
- la sfîrșitul anului	458	11.72						
		11.73						
Total cheltuieli privind bursele	459	11.74						
inclusiv burse pentru studenți/elevi cu profil pedagogic	460	11.75						
RAPORT nr. 3-5c privind efectivul de doctoranzi, postdoctoranzi, rezidenți, medici secundari clinici și auditori din învățămînt postuniversitar specializat (magiștri) al instituțiilor de învățămînt superior și instituțiilor de știință și inovare		12						
Numărul de instituții – total	1	12.1						
Numărul de instituții superioare, care pregătesc doctoranzi, postdoctoranzi, rezidenți, medici secundari clinici și auditori din învățămînt postuniversitar specializat (magiștri), un.	10	12.2						
Numărul de instituții de știință și inovare, care pregătesc doctoranzi, postdoctoranzi și medici secundari clinici, un.	11	12.3						
I. ÎNVĂȚĂMÎNT DE ZI:		12.4						
Numărul de doctoranzi, postdoctoranzi, rezidenți, medici secundari clinici și auditori din învățămînt postuniversitar specializat (magiștri), persoane – total, inclusiv	350	12.5						
Înmatriculați, pers.	360	12.6						
Veniți din alte instituții de învățămînt, instituții științifice, transferați din alte forme de învățămînt în cadrul instituției, pers.	370	12.7						
Transferați în alte instituții de învățămînt, instituții științifice și la alte forme de învățămînt în cadrul instituției, pers.	380	12.8						
Absolvenți, pers.	390	12.9						
inclusiv, care au susținut teza	391	12.10						
Exmatriculați pînă la absolvire, pers.	400	12.11						
Numărul de bursieri, pers.	410	12.12						
Numărul de doctoranzi, postdoctoranzi, rezidenți, medici secundari clinici și auditori din învățămînt postuniversitar specializat (magiștri) scutiți de plata taxei de studii complet sau parțial (în recalculare a celor scutiți deplin), persoane	420	12.13						
II. ÎNVĂȚĂMÎNT FĂRĂ FRECVENȚĂ		12.14						
Numărul de doctoranzi, postdoctoranzi, rezidenți, medici secundari clinici și auditori din învățămînt postuniversitar specializat (magiștri), pers.	430	12.15						
Înmatriculați, pers.	431	12.16						
Veniți din alte instituții de învățămînt, instituții științifice, transferați din alte forme de învățămînt în cadrul instituției, pers.	432	12.17						
Transferați în alte instituții de învățămînt, instituții științifice și la alte forme de învățămînt în cadrul instituției, pers.	433	12.18						
Absolvenți, pers.	434	12.19						

inclusiv, care au susținut teza	435	12.20							
Exmatriculați pînă la absolvire, pers.	436	12.21							
Numărul de doctoranzi, postdoctoranzi, rezidenți, medici secundari clinici și auditori din învățămînt postuniversitar specializat (magiștri) scutiți de plata taxei de studii complet sau parțial (în recalculare a celor scutiți deplin), pers	437	12.22							
RAPORT nr. 3-5s privind efectivul de studenți (cursanți) al instituțiilor de învățămînt subordonate organelor apărării naționale, menținerii ordinii publice, securității naționale		13							
Numărul de instituții- total	1	13.1							
Personal – total, inclusiv:	100	13.2							
Personal de conducere	120	13.3							
Personal pedagogic	160	13.4							
Personal auxiliar și de deservire	175	13.5							
Învățămînt de zi		13.6							
Numărul de studenți (cursanți) total, inclusiv:	350	13.7							
- înmatriculați	360	13.8							
- absolvenți	370	13.9							
Numărul de studenți (cursanți) – bursieri	380	13.10							
Numărul de studenți (cursanți) la 1 profesor	390	13.11							
Numărul de studenți care primesc compensația bănească în schimbul rației alimentare	400	13.12							
Învățămînt fără frecvență		13.13							
Numărul de studenți (cursanți), inclusiv	410	13.14							
- înmatriculați	411	13.15							
- absolvenți	412	13.16							
Numărul de studenți (cursanți) la 1 profesor	415	13.17							
Retribuirea muncii – total, inclusiv:	500	13.18							
Retribuirea muncii personalului de conducere	510	13.19							
- salariul funcției	511	13.20							
- sporuri, inclusiv:	512	13.21							
- pentru grad managerial	513	13.22							
- pentru grad didactic	514	13.23							
- pentru grad științific de doctor habilitat	515	13.24							
- pentru grad științific de doctor în științe	516	13.25							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	517	13.26							
- retribuirea complementară	518	13.27							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	519	13.28							
- ajutor material	520	13.29							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	521	13.30							
- premii	522	13.31							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	523	13.32							
Retribuirea muncii personalului pedagogic (fără fondul de remunerare pe oră), inclusiv:	525	13.33							
- salariu funcției	526	13.34							
- sporuri, inclusiv:	527	13.35							
- pentru grad didactic	528	13.36							
- pentru grad științific de doctor habilitat	529	13.37							
- pentru grad științific de doctor în științe	530	13.38							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	531	13.39							
- retribuirea complementară	532	13.40							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	533	13.41							
- ajutor material	534	13.42							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	535	13.43							
- premii	536	13.44							
inclusiv sporuri pentru personal remunerat de la buget	537	13.45							
Retribuirea muncii personalului pedagogic pe oră	540	13.46							
Retribuirea muncii personalului auxiliar și de deservire, inclusiv:	555	13.47							
- salariu funcției	556	13.48							
- sporuri	557	13.49							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	558	13.50							
- retribuirea complementară	559	13.51							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	560	13.52							
- ajutor material	561	13.53							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	562	13.54							
- premii	563	13.55							
inclusiv pentru personal remunerat de la buget	564	13.56							
Plăți aferente – total, inclusiv	730	13.57							
Burse (învățămînt de zi)	735	13.58							
Alimentarea (învățămînt de zi)	736	13.59							
Compensația bănească în schimbul rației alimentare (învățămînt de zi)	737	13.60							
RAPORT nr. 3-8 privind efectivul de ascultători ai cursurilor de perfecționare și reciclare (recalificare) al instituțiilor de învățămînt superior, postuniversitar și de perfecționare a cadrelor		14							
Numărul instituțiilor de perfecționare a cadrelor – total	10	14.1							

Numărul altor instituții care au organizat cursuri de perfecționare, un., inclusiv:	11	14.2							
- de învățământ superior	12	14.3							
- de învățământ postuniversitar	13	14.4							
- alte instituții	14	14.5							
Numărul de grupe, un., învățământ de zi	86	14.6							
Numărul de grupe, un., învățământ fără frecvență	87	14.7							
Învățământ de zi:		14.8							
Numărul de ascultători, pers.	451	14.9							
Înmatriculați, pers.	452	14.10							
Absolvenți, pers.	453	14.11							
Exmatriculați pînă la absolvire, pers.	454	14.12							
Numărul de luni-om studii	455	14.13							
Învățământ fără frecvență		14.14							
Numărul de ascultători, pers.	460	14.15							
Înmatriculați, pers.	461	14.16							
Absolvenți, pers.	462	14.17							
Exmatriculați pînă la absolvire, pers.	463	14.18							
Numărul de luni-om studii	464	14.19							
RAPORT nr. 3-12 privind efectivul de copii al caselor de copii		15							
Numărul de instituții – total	1	15.1							
Numărul copiilor instituționalizați în anul curent, pers.	850	15.2							
Numărul copiilor total, persoane, inclusiv:	860	15.3							
- copii orfani	861	15.4							
- copii sub tutelă	862	15.5							
- alte categorii	863	15.6							
Numărul zilelor petrecute de copii în casa de copii, inclusiv:	865	15.7							
- copii orfani	866	15.8							
- copii sub tutelă	867	15.9							
- alte categorii	868	15.10							
Numărul copiilor asigurați cu hrană, total, persoane, inclusiv:	870	15.11							
- copii orfani	871	15.12							
- copii sub tutelă	872	15.13							
- alte categorii	873	15.14							
Numărul zilelor de alimentație, zile-copii, inclusiv:	875	15.15							
- copii orfani	876	15.16							
- copii sub tutelă	877	15.17							
- alte categorii	878	15.18							
Numărul copiilor orfani și aflați sub tutelă emiși în anul curent, pers.	880	15.19							
Cheltuieli pentru plata indemnizației copiilor orfani și aflați sub tutelă la emisie	915	15.20							
RAPORT nr. 3-16 privind efectivul de locatari în cămine		16							
Numărul de instituții ce dețin cămine – total	16	16.1							
Numărul căminelor, un.	17	16.2							
Numărul de locuri (paturi) conform actului Comisiei de stat de primire a căminelor în exploatare, un.	812	16.3							
Numărul persoanelor cazate, persoane dintre care:	820	16.4							
- studenți (elevi) bugetari autohtoni	821	16.5							
- studenți (elevi) orfani și aflați sub tutelă	822	16.6							
- doctoranzi, postdoctoranzi, rezidenți, medici secundari clinici, magiștri bugetari autohtoni	823	16.7							
- studenți (elevi, auditori) bugetari străini	824	16.8							
- ascultători ai cursurilor de perfecționare (buget)	825	16.9							
- studenți (elevi, auditori) prin contract	826	16.10							
- colaboratori	827	16.11							
- alte categorii	828	16.12							
Numărul lunilor de cazare, total, luni-om, inclusiv:	830	16.13							
- studenți (elevi) bugetari autohtoni	831	16.14							
- studenți (elevi) orfani și aflați sub tutelă	832	16.15							
- doctoranzi, postdoctoranzi, rezidenți, medici secundari clinici, magiștri bugetari autohtoni	833	16.16							
- studenți (elevi, auditori) bugetari străini	834	16.17							
- ascultători ai cursurilor de perfecționare (buget)	835	16.18							
- studenți (elevi, auditori) prin contract	836	16.19							
- colaboratori	837	16.20							
- alte categorii	838	16.21							
Taxa pentru cazare în cămin (lunară), lei inclusiv pentru:	840	16.22							
- studenți (elevi) bugetari autohtoni	841	16.23							
- doctoranzi, postdoctoranzi, rezidenți, medici secundari clinici, magiștri bugetari autohtoni	842	16.24							
- studenți (elevi, auditori) bugetari străini	844	16.25							
- ascultători ai cursurilor de perfecționare (buget)	845	16.26							
- studenți (elevi, auditori) prin contract	846	16.27							
- colaboratori	847	16.28							
- alte categorii	848	16.29							

Cheltuieli total pentru întreținerea căminelor, mii lei	920	16.30						
inclusiv:		16.31						
- din buget	921	16.32						
- din mijloace speciale	922	16.33						
Costul lunar de întreținere a unui loc (pat) în cămin, lei	925	16.34						
Gradul de utilizare a spațiului locuibil (%)	926	16.35						
RAPORT nr. 3-16a privind efectivul de copii orfani și tutelari al instituțiilor de învățământ superior și secundar-profesional		17						
Numărul de instituții	18	17.1						
Copii orfani		17.2						
Numărul copiilor orfani, pers.	880	17.3						
Înmatriculați, pers.	881	17.4						
Veniți din alte instituții de învățământ, transferați din alte forme de învățământ în cadrul instituției, pers.	882	17.5						
Transferați în alte instituții de învățământ și la alte forme de învățământ în cadrul instituției, pers.	883	17.6						
Absolvenți, pers.	884	17.7						
Exmatriculați până la absolvire, pers.	885	17.8						
Numărul de zile în care copiii s-au asigurat cu hrană, zile-om	886	17.9						
Copii aflați sub tutelă		17.10						
Numărul copiilor aflați sub tutelă, pers.	890	17.11						
Înmatriculați, pers.	891	17.12						
Veniți din alte instituții de învățământ, transferați din alte forme de învățământ în cadrul instituției, pers.	892	17.13						
Transferați în alte instituții de învățământ și la alte forme de învățământ în cadrul instituției, pers.	893	17.14						
Absolvenți, pers.	894	17.15						
Exmatriculați până la absolvire, pers.	895	17.16						
Numărul de zile în care copiii s-au asigurat cu hrană, zile-om	896	17.17						
Cheltuieli pentru întreținerea copiilor orfani		17.18						
Cheltuieli pentru procurarea inventarului gospodăresc, obiectelor de igienă personală, rechizitelor și medicamentelor	930	17.19						
Cheltuieli pentru alimentație	931	17.20						
Cheltuieli pentru asigurarea cu îmbrăcăminte și încălțăminte	932	17.21						
Cheltuieli pentru plata ajutorului material anual	933	17.22						
Cheltuieli pentru plata indemnizațiilor lunare pentru cei care primesc burse de studii	934	17.23						
Cheltuieli pentru plata indemnizației la încheierea studiilor	935	17.24						
Cheltuieli pentru plata taxei de obținere a buletinului de indentitate	936	17.25						
Cheltuieli pentru plata indemnizațiilor lunare pentru închirierea locuinței	937	17.26						
Cheltuieli pentru întreținerea copiilor aflați sub tutelă		17.27						
Cheltuieli pentru alimentație	940	17.28						
Cheltuieli pentru plata ajutorului material anual	941	17.29						
Cheltuieli pentru plata indemnizațiilor lunare pentru cei care primesc burse de studii	942	17.30						
Cheltuieli pentru plata indemnizației la încheierea studiilor	943	17.31						
Cheltuieli pentru plata taxei de obținere a buletinului de indentitate	944	17.32						
Cheltuieli pentru plata indemnizațiilor lunare pentru închirierea locuinței	945	17.33						
RAPORT nr. 3-18 privind efectivul bursierilor al liceelor de învățământ artistic		18						
Numărul elevilor total, inclusiv:	275	18.1						
- clasele 2-4	276	18.2						
- clasele 5-9	277	18.3						
- clasele 10-12	278	18.4						
Burse de promovare		18.5						
Numărul bursierilor total, inclusiv:	410	18.6						
- clasele 2-4	411	18.7						
- clasele 5-9	412	18.8						
- clasele 10-12	413	18.9						
dintre care:		18.10						
Categoria I, dintre care:	414	18.11						
- clasele 2-4	415	18.12						
- clasele 5-9	416	18.13						
- clasele 10-12	417	18.14						
Categoria II, dintre care:	418	18.15						
- clasele 5-9	419	18.16						
- clasele 10-12	420	18.17						
Categoria III, dintre care:	421	18.18						
- clasele 10-12	422	18.19						
Burse de întreținere		18.20						
Numărul bursierilor	430	18.21						

Cheltuieli pentru burse, mii lei, total, inclusiv:	440	18.22						
- burse de promovare, dintre care:	441	18.23						
- clasele 2-4	442	18.24						
- clasele 5-9	443	18.25						
- clasele 10-12	444	18.26						
dintre care:		18.27						
Categoria I, dintre care:	445	18.28						
- clasele 2-4	446	18.29						
- clasele 5-9	447	18.30						
- clasele 10-12	448	18.31						
Categoria II, dintre care:	450	18.32						
- clasele 5-9	451	18.33						
- clasele 10-12	452	18.34						
Categoria III, dintre care:	453	18.35						
- clasele 10-12	454	18.36						
- burse de întreținere	455	18.37						
RAPORT nr. 3-19a privind instituțiile de învățământ neatribuite la alte grupe		19						
Numărul de instituții – total	1	19.1						
Numărul grupelor, unități	90	19.2						
Numărul copiilor, persoane	279	19.3						
Completarea medie a grupelor	299	19.4						
Suma cheltuielilor total	785	19.5						
RAPORT nr. 3-19c privind statele și efectivul de personal ale instituțiilor de cultură și activităților cultural-educativ		20						
Numărul de instituții – total	1	20.1						
Unități aprobate (posturi), total, inclusiv:	101	20.2						
Personal de conducere	126	20.3						
Personalul de profil	145	20.4						
Personalul auxiliar și de deservire	177	20.5						
Personal angajat, total	100	20.6						
Personal de conducere, total, inclusiv:	120	20.7						
- deținători ai titlurilor onorifice	121	20.8						
- deținători de grade științifice, dintre care:	122	20.9						
doctor habilitat	123	20.10						
doctor	124	20.11						
Personalul activității de bază, inclusiv:	140	20.12						
- deținători ai titlurilor onorifice	141	20.13						
- deținători de grade științifice, dintre care:	142	20.14						
doctor habilitat	143	20.15						
doctor	144	20.16						
- cercetători științifici	145	20.17						
Personalul auxiliar și de deservire	175	20.18						
Remunerarea muncii, total, inclusiv:	500	20.19						
Personal de conducere, dintre care:	510	20.20						
- sporul pentru titluri onorifice	511	20.21						
- sporul pentru grade științifice	512	20.22						
Personalul activității de bază, dintre care:	540	20.23						
- sporul pentru titluri onorifice	541	20.24						
- sporul pentru grade științifice	542	20.25						
- sporul pentru cercetători științifici	543	20.26						
Personalul auxiliar și de deservire	555	20.27						
Lucrători netitulari	566	20.28						
RAPORT nr. 3-22 privind statele și efectivul de personal ale organelor publice din sfera economiei naționale		21						
Numărul de instituții – total	1	21.1						
Personal – total, unități, inclusiv:	100	21.2						
Unități aprobate, total	101	21.3						
Funcționari publici, total, inclusiv:	110	21.4						
- conducători 1	120	21.5						
- consultanți	150	21.6						
- specialiști principali	155	21.7						
- specialiști coordonatori	160	21.8						
- specialiști	165	21.9						
Alt personal decât funcționari publici, total, inclusiv:	190	21.10						
- conducători 1	191	21.11						
- consultanți	192	21.12						
- specialiști principali	193	21.13						
- specialiști coordonatori	194	21.14						
- specialiști	195	21.15						
Personal auxiliar, inclusiv:	196	21.16						
- șoferi	197	21.17						
- alt personal	198	21.18						
Personal de deservire a clădirilor	199	21.19						
RAPORT nr. 3-23 privind statele de personal ale instituțiilor în domeniul sportului		22						
Numărul de instituții – total, inclusiv:	1	22.1						
- școli sportive	24	22.2						
- alte instituții în domeniul sportului	25	22.3						
Unitati aprobate (posturi), total, inclusiv:	101	22.4						
Școli sportive:	1401	22.5						

- personal de conducere	126	22.6						
- antrenori-profesori	165	22.7						
- personal de profil	145	22.8						
- personal auxiliar și de deservire	177	22.9						
Alte instituții în domeniul sportului:	1402	22.10						
- personal de conducere	126	22.11						
- personal de profil	145	22.12						
- personal auxiliar și de deservire	177	22.13						
Personal angajat, total	100	22.14						
Personal de conducere	120	22.15						
personal de profil, inclusiv	140	22.16						
personal pedagogic	160	22.17						
personal auxiliar și de deservire	175	22.18						
Remunirarea muncii, total	500	22.19						
Școli sportive:	1403	22.20						
- personal de conducere	510	22.21						
- antrenori-profesori	525	22.22						
- personal de profil	540	22.23						
- personal auxiliar și de deservire	555	22.24						
Alte instituții în domeniul sportului:	1404	22.25						
- personal de conducere	510	22.26						
- personal de profil	540	22.27						
- personal auxiliar și de deservire	555	22.28						
Numărul grupelor	1340	22.29						
Numărul copiilor și adolescenților	1350	22.30						
Completarea medie a grupelor	1360	22.31						
Numarul de sportivi, membri ai loturilor nationale- total	1370	22.32						
Numarul sportivi de performanta participanti la compensatiile internationale	1371	22.33						
Numarul sportivilor de performanta decorati la compensatiile internationale	1372	22.34						
Numerul de bursieri	1380	22.35						
Total cheltuieli privind bursele, mii lei	1390	22.36						
RAPORT nr. 3-24 privind numărul absolvenților universităților și colegiilor cu profil pedagogic, angajați în câmpul muncii în mediul rural		23						
Numărul total al absolvenților cu profil pedagogic	357	23.1						
Numărul tinerilor specialiști cu profil pedagogic angajați în mediul rural	358	23.2						
Tineri specialiști angajați:	359	23.3						
- în I an de muncă	367	23.4						
Cheltuieli pentru susținerea acestora în I an	368	23.5						
Retrași în primul an de muncă	369	23.6						
Cheltuielile restituite	429	23.7						
- în al II an de muncă	465	23.8						
Cheltuieli pentru susținerea acestora în anul al II- a	466	23.9						
Retrași în anul doi de muncă	467	23.10						
Cheltuielile restituite	468	23.11						
- în al III an de muncă	469	23.12						
Cheltuieli pentru susținerea acestora după anul al III-a	470	23.13						
Retrași în anul trei de muncă	471	23.14						
Cheltuielile restituite	472	23.15						

Semnături

Șeful Instituției:

(nume, prenume)

(semnătura)

Contabil Șef (șeful serviciului economic/financiar):

(nume, prenume)

(semnătura)

Executor:

(nume, prenume)

(semnătura)

Indicatorii de performanță ai activității Consiliului Concurenței în perioada anilor 2018 – 2020

Nr. d/o	Denumirea indicatorului	Unit.de măsură	2018			2019			2020		
			aprobat	executat	devierea	aprobat	executat	devierea	aprobat	executat	devierea
1	Nivelul bunăstării consumatorului	mii lei	58 548,0	109 885,7	+51 337,7	95 806,4	226 218,9	+130 412,5	97630,0	425 460,0	+ 327 830,
2	Alinierea schemelor de ajutor de stat la acquis-ul comunitar ¹	%	10	8,09	-1,91	10	27	+17	25	25	0
3	Numărul rapoartelor de studii utile	nr.	2	2	0	2	5	+3	4,0	11	+7
4	Nr. seminarelor, instruirilor și consultațiilor, organizate cu părțile interesate ²	nr.	15	126	+111	90	121	+31	-	-	-
5	Nr. materialelor publicate pe pagina web ³	nr.	90	224	+134	100	205	+105	-	-	-
6	Nr. proceselor-verbale de cercetare a plasării publicității	nr.	50	64	+14	50	50	0	50	77	+27
7	Nr. aparițiilor în mass-media ³	nr.	320	680	+360	350	709	+359	-	-	-

¹ Indicator divizat începând cu anul 2020

² Indicator redenumit începând cu anul 2020

³ Indicatori excluși începând cu anul 2020

8	Coraportul dintre resursele utilizate și bunăstarea consumatorilor		1/3	1/5	+1,5 ori	1/4	1/10	+2,5 ori	1/4	1/17	+3,14
Indicatori introduși începând cu anul 2020											
9	Creșterea numărului recomandărilor înaintate	%	-	-	-	-	-	-	5,0	+560	+555
10	Ponderea furnizorilor care au acces la SIA RAS din total	%	-	-	-	-	-	-	95,0	100	+5,0
11	Ponderea furnizorilor care au raportat și notificat ajutorul de stat prin SIA RAS din total	%	-	-	-	-	-	-	100	100	0
12	Valoarea ajutorului de stat aliniat în PIB	%	-	-	-	-	-	-	0,5	0,12	+0,38
13	Ponderea schemelor de ajutor de stat existente evaluate din nr. total de scheme de ajutor de stat supuse alinierii (cu excepția ZEL)	%	-	-	-	-	-	-	80,0	76,64	-3,36
14	Ponderea ajutorului de stat autorizat în valoarea total raportată	%	-	-	-	-	-	-	40,0	55,46	+15,46
15	Reducerea gradului de fluctuație a personalului	%	-	-	-	-	-	-	15,0	13,6	+1,4
16	Rata de utilizare a echipamentelor specializate în cadrul investigațiilor	%	-	-	-	-	-	-	50,0	100	+50

17	Ponderea avizelor elaborate în raport cu numărul proiectelor actelor normative transmise la avizare	%	-	-	-	-	-	-	100,0	100	0
18	Activități de promovare	număr	-	-	-	-	-	-	100,0	110	+10
19	Numărul deciziilor de autorizare/autorizare condiționată/negative	număr	-	-	-	-	-	-	15,0	12	-3
20	Numărul persoanelor total instruite	număr	-	-	-	-	-	-	50	84	+34
21	Diminuarea duratei de investigare a cazurilor cu 10% pînă în anul 2022	%	-	-	-	-	-	-	5	25	-20
22	Timpul mediu consumat pentru alinierea unei scheme de ajutor de stat existente	zile	-	-	-	-	-	-	120,0	40	+80
23	Timpul mediu consumat pentru autorizarea unui ajutor de stat	zile	-	-	-	-	-	-	45,0	30	+15